

Přehled evropských zemí - COVID 19

Země EU	1
Itálie	2
Slovensko	8
Polsko	12
Německo	17
Rakousko	25
Maďarsko	34
Slovinsko	38
Chorvatsko	41
Dánsko	49
Irsko	52
Litva	55
Estonsko	56
Lotyšsko	58
Francie	62
Španělsko	75
Portugalsko	80
Řecko	84
Kypr	92
Malta	93
Belgie	96
Nizozemsko	110
Lucembursko	113
Švédsko	119
Finsko	122
Rumunsko	125
Bulharsko	129
Země mimo EU	130
Velká Británie	130
Švýcarsko	151
Norsko	155
Island	157
Vatikán	158
Rusko	159
Ukrajina	162
Bělorusko	164
Turecko	166
Albánie	172
Srbsko	175
Severní Makedonie	177
Kosovo	184
Černá Hora	187
Bosna a Hercegovina	189
Arménie	190
Ázerbájdžán	193
Gruzie	198
Moldavsko	200

Země EU

Itálie

Závěry pravidelného týdenního monitoringu epidemiologické situace v Itálii z 26. 5. t. r. potvrdily zlepšující se trend šíření nákazy COVID-19, jejíž výskyt nadále klesá, tlak na nemocniční služby je ve všech regionech pod kritickou hranicí a odhad průměrného indexu nakažlivosti Rt je stabilně pod epidemickým prahem. Počet nových případů onemocnění v IT se v uplynulém týdnu opět snížil na + 20 098 z úrovně + 33 061 předchozích sedmi dnů. Za posledních 24 hodin bylo zaznamenáno + 44 obětí nákazy, což je nejnižší denní hodnota od 14. 10. 2020. Bylo podáno více než 34 milionů dávek anti-COVID vakcín, druhou dávku obdržel každý pátý občan IT. První tři regiony (Friuli V.G., Molise, Sardinie) dneškem (31. 5.) přešly do "bílé" zóny na semaforu protiepidemických restrikcí, v níž přestávají platit omezení, s výjimkou zachovávání fyzických odstupů, nošení roušek a dodržování zavedených bezpečnostních protokolů pro jednotlivé činnosti. V průběhu června se očekává postupný přechod do bílé zóny i u zbytku území IT.

STAV

Ke dni 30. 5. t. r. přibylo v IT za uplynulých 24 hod + 2 949 nových případů na 164 495 provedených testů (PCR i antigenních) a zemřelo 44 osob. Míra pozitivních testů je na úrovni 1,8 % (den předtím 1,3 %), počet hospitalizovaných pacientů na běžných odděleních se za 24 hod. dále snížil (- 209), stejně jako na JIP (- 34).

K 30. 5. 2021 dosáhl celkový počet nakažených osob v Itálii (od počátku epidemie) hodnoty 4 216 003, k čemuž přispěl nárůst o + 20 098 nových případů za poslední týden (v předchozích týdnech: + 33 061, + 47 912, + 66 448, + 82 088, + 92 750; + 100 385, + 101 627 nových případů). Průměrný nárůst za poslední týden činil + 2 871 nových případů (NP) denně (v předchozích týdnech: + 4 723, + 6 845, + 9 493, + 11 727, + 13 250; + 14 341, + 14 518 NP/den), což znamená pokles skoro o 40 % oproti situaci v týdnu předchozím (17. – 24. 5.).

Podle statistik ECDC je počet výskytu případů COVID-19 v celé IT v posledních 14 dnech na hodnotě 135,77 na 100 tis. obyvatel (v předchozích týdnech: 191,75; 249,05, 292,8, 338,5; 398,64, 489,40, 517,95), což je stav nad aktuální hodnotou v ČR: 118,24.

Celkem se od počátku pandemie v Itálii uzdravilo 3 851 661 osob, za týden 24. - 30. 5. to bylo 65 795 osob (v předchozích týdnech pak: 79 782 ; 101 561; 111 844; 110 455; 133 631 osob), což je v průměru 9 399 nově uzdravených denně (v předchozích týdnech v průměru: 11 397; 14 509, 15 977, 15 779, 19 090; 18 005 denně).

Počet aktuálně nakažených ke dni 30. 5. t. r. činil 238 296 případů (v předchozích týdnech: 281 092 ; 328 882, 381 662, 461 212; 504 611 533 005, 570 096), i zde je jasně patrný sestupný trend.

Ve sledovaném období bylo provedeno celkem 1 526 792 testů (PCR + antigen), což je v průměru 218 113 testů denně (oproti průměrným 236 545, 257 949, 283 171, 284 116; 290 224; 291 368, 264 974, 377 363 testům denně v předchozích týdnech). Započítání i antigenních testů do celkového skóre (od 15. 1. t. r.) výrazně snížilo poměr pozitivně testovaných případů. V uplynulých sedmi dnech se podíl pozitivně testovaných případů na počet testů pohyboval mezi 1,2 - 2,3 %. Rt index se snížil na hodnotu 0,72: před týdnem 0,78 a v předchozích týdnech: 0,83; 0,89, 0,85; 0,81; 0,92; 0,98; 1,08, a 1,16.

Hospitalizovaných se symptomy k 30. 5. 2021 bylo celkem 6 591 (na konci předchozích týdnů: 9 161, 12 134, 15 420, 20 662, 23 648, 27 251, 28 785 pacientů). Na jednotkách intenzivní péče je aktuálně celkem 1 061 pacientů oproti počtům z předchozích týdnů: 1

410, 1 779, 2 192, 2 862, 3 311, 3 585. **I v tomto důležitém parametru je tudíž jasný pokles.**

Z regionů má za minulý týden nejvíce NP Lombardie + 3 898 (v předchozích týdnech: + 4 923, + 7 075, + 12 021, + 13 898; + 14 606, + 15 870, + 26 971), Kampánie s +3 020 případy / týden (předtím + 3 779, + 7 272, + 11 215, + 12 713; + 13 375), následuje Sicílie s + 2 659 NP / týden.

Celkový počet zemřelých na/s COVID-19 dosáhl v IT k 30. 5. 2021 hodnoty 126 046 osob a za sledované období se zvýšil o 821 obětí (předchozí týdny: +1 069, +124 156, + 1 656, +1 939; +2 311, + 2 673, + 3 224, + 3 393 + 2 991 úmrtí za týden). Počty úmrtí na 100 000 obyvatel za posledních 14 dní v IT dosahovaly podle údajů ECDC hodnoty 40,11 (v předchozích týdnech: 49,95; 60,28, 71,26, 98,87; 105,98, 102,08), mj. v ČR 29,64.

OČKOVÁNÍ

K 30. 5. t. r. bylo v IT naočkováno 20,03 % obyvatelstva (11,87 mil. osob) dvěma dávkami anti-COVID vakcín, a 37,9 % populace (22,6 mil. osob) jednou dávkou. Z toho jednodávkovou vakcínu Johnson & Johnson dostalo 578 tis. osob (0,97 % populace). Celkově bylo využito 34,47 milionů dostupných dávek vakcín, tj. 93,9 % zásob. IT dosud obdržela 36,7 mil. dávek vakcín, z čehož 66,2 % bylo sérum Pfizer/BionTech, 20,2 % AstraZeneca, 10,2 % Moderna a zbytek Johnson & Johnson.

Očkovací kampaň v IT postupuje v souladu s plány vlády, aktuálně je ve všech regionech aktivováno očkování u osob starších 40 let, přičemž některé regiony otevřely registraci i pro kategorii 30+ a mladší, jako jsou studenti maturitních ročníků. **Od 3. 6. bude možné podávat vakcíny celé populaci nad 16 let, aniž by bylo nutné dodržovat kritérium věkových skupin**, a to na všech místech podání, včetně velkých podniků realizujících očkování zaměstnanců a jejich rodinných příslušníků. Uvedl to komisař pro nouzový stav Figliuolo.

Dnes (31. 5.) by pak měla agentura pro léčiva Aifa navázat na rozhodnutí EMA, která rozšířila možnost očkování sérem Pfizer /BionTech také na kategorii 12-15 let. **Od 3. 6. by se tak podle komisaře mohlo začít i s vakcinací dětí 12+.** MZD Speranza uvedl, že cílem je dosáhnout znovuotevření škol v září se všemi dvanáctiletými již naočkovanými, přičemž podávat vakcínu by měli pediatři.

OPATŘENÍ

IT vláda dne 21. 4. t. r. schválila zákonný dekret stanovující **harmonogram pro postupné uvolňování restriktivních opatření v nadcházejících měsících** („*Naléhavá opatření k postupnému obnovení hospodářských a sociálních aktivit v souladu s potřebou omezit šíření epidemie COVID-19*“ – viz č. j. 1397/2021-RIM a *mailové zpravodajství*). **Nařízení platí od 26. 4. do 31. 7. t. r., současně byl prodloužen nouzový stav v zemi do 31. 7. 2021.**

Dne **18. 5. t. r. byl harmonogram odstraňování restrikcí IT vládou modifikován** dalším zákonným dekretem (viz *zpravodajství ZÚ* z 19. 5.). Jedním z neočekávanějších dopadů nového nařízení byl okamžitý **posun zákazu nočního vycházení o hodinu – z 22:00 na 23:00. Dekret také upravil parametry pro přesuny regionů do barevných zón** (dle systému tzv. semaforu) s tím, že nově bude kladen větší důraz na kritérium výskytu nákazy s ohledem na celkovou populaci regionu a na procento obsazenosti lůžek v nemocnicích (a tedy nikoliv na hodnotu indexu nakažlivosti Rt). S těmito novými parametry, jejichž zavedení požadovaly regiony, by se mělo snížit riziko náhlých přesunů do zóny jiné barvy a tedy opětovného uzavírání aktivit. Současně **byla zavedena pravidla pro získání národního očkovacího zeleného pasu**, tj. osvědčení potřebného zejména pro cestování mezi regiony

IT. Platnost bude mít devět měsíců od data ukončení očkovacího cyklu, přičemž bylo také stanoveno, že zelený certifikát může být vydán i současně s podáním první dávky vakcíny s platností od patnáctého dne po podání do data plánovaného dokončení vakcinačního cyklu. Dne 28. 5. t. r. ministr zdravotnictví na základě každodenního monitoringu dat vývoje epidemiologické situace v regionech podepsal vyhlášku, v níž rozhodl o **přesunu regionů Friuli Venezia Giulia, Molise a Sardinie do tzv. zóny „bílé“**, a to s platností ode dneška (31. 5.), v níž se dále odstraňují omezující opatření, ve smyslu zákonného dekretu z 18. 5. t. r. a dokumentu projednaného s regiony (Indikace Konference regionů a autonomních provincií o bílých zónách z 26. 5. 2021). **Přechod do bílé zóny přináší zrušení omezení jako noční zákaz vycházení či uzavírací doba provozu obchodů a podniků.** V bílé zóně se předpokládá obnovení veškerých aktivit, pro které vláda stanovila zvláštní harmonogram ve žluté zóně (viz níže), tedy konání veletrhů, konferencí a kongresů, provoz krytých bazénů, lázní a zábavních parků, heren a kasin, rekreačních a společenských center, školení či organizace krytých sportovních soutěží. **Zůstává povinnost zachování fyzických odstupů osob, nošení roušek, a dodržování zavedených bezpečnostních protokolů pro jednotlivé činnosti (např. maximální naplněnost vnitřních prostor, dezinfekce atd.). Očekává se, že v průběhu měsíce června se postupně stane bílou zónou i zbylé území IT.** **V týdnu od 31. 5. prozatím zůstaly ostatní IT regiony kromě zmíněných tří zónou „žlutou“ s relativně mírnými restriktivními opatřeními.** Ve „žlutých“ zónách je umožněn volný pohyb osob a lze se volně přesunovat také z jednoho „žlutého“ regionu do druhého. Zákaz nočního vycházení z jiných důvodů než je práce, zdraví či nezbytná nutnost platí od 23:00 (do 5:00). Školská zařízení fungují v prezenční formě. Je umožněna činnost stravovacích služeb (restaurací, barů apod.) s konzumací u stolů pouze ve venkovních prostorách a v souladu s platným limitem večerního zákazu vycházení. Obchody jsou otevřeny, vč. obchodních a nákupních center. Provoz ve žlutých zónách obnovila kina, divadla, koncertní sály, live-kluby apod. za podmínek dodržení bezpečnostních protokolů. Maximální povolená kapacita činí 50 % té maximální a nesmí přesáhnout 500 diváků ve vnitřních prostorách a 1 000 venku. Otevřena jsou také muzea, výstavy a památky za předpokladu dodržování bezpečnostních opatření, přičemž instituce, které v roce 2019 zaznamenaly počet návštěvníků přesahující jeden milion, musejí vstupy o víkendech a svátcích podmiňovat předchozí rezervací alespoň den předem. Povolena je – v souladu s platnými bezpečnostními protokoly – veškerá sportovní činnost ve venkovních prostorách, včetně týmových a kontaktních sportů (se zákazem použití převlékáren). Byl povolen provoz venkovních bazénů a plážových zařízení, a krytých tělocvičen/posiloven. V provozu mohou být horské lanové dráhy a lyžařské vleky.

Hlavní body harmonogramu nadcházejícího uvolňování protiepidemických omezení ve žlutých zónách:

- zákaz nočního vycházení z jiných důvodů než je práce, zdraví či nezbytná nutnost se platností od 7. 6. dále posune na 24:00 (do 5:00) a od 21. 6. bude zcela zrušen;
- od 1. 6. bude možné konzumovat jídlo a pití ve vnitřních prostorách stravovacích zařízení i po 18. hodině;
- přítomnost veřejnosti na veškerých sportovních soutěžích bude povolena od 1. 6. venku a od 1. 7. také uvnitř v rámci již stanovených limitů (25 % maximální kapacity, s limitem 1 000 osob venku a 500 uvnitř);
- od 15. 6. bude možné konání oslav a recepcí při občanských nebo náboženských obřadech (venku i uvnitř) za předpokladu „zeleného certifikátu“;
- od 15. 6. (namísto 1. 7.) se budou moci veřejnosti otevřít tematické a zábavní parky;
- od 1. 7. budou umožněny veškeré aktivity kulturních center, sociálních center a center volného času;
- od 1. 7. bude opět možné pořádat veřejná i soukromá školení.

- od 1. 7. bude možné znovu otevřít kryté bazény, plavecká centra a wellness centra v souladu s bezpečnostními pokyny a protokoly;
- od 1. 7. bude povolen také provoz heren a kasin.

CESTOVÁNÍ

Pro příjezdějíci ze zemí kategorie C, kam spadá i Česká republika, je povolen vstup s negativním PCR nebo antigenním (provedeným výtěrem) testem ne starším 48 hod. od odběru – opatření platí pro příjezdy z EU, zemí Schengen, UK a Izraele. Osoby, které se neprokáží testem, musí do desetidenní karantény (dříve 14 dní), po níž je vyžadován test (PCR nebo antigenní). Pro osoby, které COVID-19 prodělaly a jsou stále na testech pozitivní, neplatí výjimky pro vstup do Itálie. Pro osoby již očkované neplatí výjimka z prokázání se testem. Zůstávají zachovány výjimky z karantény či testu u některých kategorií osob (posádky, pendleři, studenti, transit atp.).

Zůstávají specifika pro příjezdy na některé ostrovy, např. na Sardinii je nutno nahlásit se přes stránky regionu předem.

Platí **povinnost vyplnit si ONLINE digitální Passenger Locator Form:**

<https://app.euplf.eu/#/>, v případě technických potíží zůstává papírové čestné prohlášení (autodichiarazione). **Byla zrušena povinnost nahlásit svůj příjezd do země místní ASL**, což způsobovalo největší praktické problémy při přípravě cest a občané se kvůli tomu obraceli s žádostí o pomoc na **KO Řím**. V některých pokynech je ale tato povinnost místy stále uvedena. V diskuzi s kolegy s ČS EU většina tento požadavek už neuvádí.

Občané se nyní obracejí na KO Řím se stejnou intenzitou s mnohočetnými otázkami ke své plánované individuální cestě. Od minulého týdne bylo možno ve městě zaznamenat návrat turistů, českých ještě poskovnu (dle DROZD jich je 212), i když se objevily první ztráty dokladů; zatím se jedná zejména o turisty z DE, FR a méně UK.

ČR rovněž požaduje po cestujících z Itálie opakované testy a samoizolaci, Itálie je aktuálně v kategorii zemí se středním rizikem nákazy. Cestující z těchto zemí musí před cestou do ČR vyplnit [příjezdový formulář](#) a zároveň podstoupit antigenní nebo PCR test, jehož provedení není na začátku cesty starší než 24 hod (antigenní), resp. 72 hod (PCR). Nebo, při cestě individuální dopravou musí postoupit antigenní nebo PCR test v ČR nejpozději do pěti dnů od příjezdu. Do doby negativního testu je nutná samoizolace.

Další: Kvůli nebezpečné variantě viru zůstávají zachovány zvláštní podmínky pro **vstupy do Itálie z Indie, Bangladéše, Srí Lanky a Brazílie. MZV IT i nadále italským občanům doporučuje vyhybat se cestám do zahraničí, pokud to není nezbytně nutné.** Vzhledem k epidemiologické situaci v Evropě varuje, že nemůže vyloučit další omezení cestování a komplikace pro návrat do Itálie. Podobné problémy s návratem s horším průběhem mohou nastat při návratu ze třetích zemí.

EKONOMIKA

Oživení italské ekonomiky po pandemii je na dobré cestě: Podle zprávy Istat se v květnu výrazně zvýšila důvěra spotřebitelů a podniků. V dubnu se meziročně zvýšil až +104% italský export do zemí mimo EU. Objednávky na obráběcí stroje se navýšily o 49%. V cestovním ruchu je zaznamenáno na 9 mil. objednávek a vrací se domácí poptávka.

Bonus na vybavení domácí kanceláře: Bonus ve výši 516 EUR na „kancelář“ z domova. Mezi opatření dekretu „Sostegni“ patří navýšení bonusu na vybavení domácí kanceláře (např. ergonomická křesla, pracovní stoly a osvětlení z hlediska ochrany zdraví a

bezpečnosti) na 516,46 EUR po celý rok 2021. Cílem je podpora oživení výrobců kancelářského nábytku, jednoho z nejvíce postižených odvětví kvůli krizi vyvolané pandemií a zavedení práce z domova.

Lombardie:

Epidemiologická situace na severu Itálie je pod kontrolou. **Hlavní indikátory zátěže zdravotního systému i počty pozitivních již druhý měsíc kontinuálně klesají. Nejdůležitější faktor zátěže zdravotního systému, tj. počet pacientů v intenzivní péči, na severu Itálie nadále klesá. V celé Itálii bylo 30. května 2021 na JIP 1 061 (- 349 za uplynulý týden) pacientů, z toho v Lombardii aktuálně 246 pacientů (- 48 za uplynulý týden), v Piemontu 80 (- 28), v Benátsku 49 (- 19), v Ligurii 31 (- 12), Friuli-Venezia Giulia 5 (- 4), v Trentino-Alto Adige 16 (- 1), ve Valle d'Aosta 1 (+ 1) pacient v intenzivní péči atd.**

Další faktor – **počet hospitalizovaných s COVID-19** – také vykazuje setrvalý pokles. Ke dni 30. května bylo v lombardských nemocnicích s COVID-19 celkem 1 076 pacientů (- 404 za uplynulý týden). V Benátsku 288 (- 156), v Piemontu 625 (- 236), v Ligurii 121 (- 69), ve Furlánsku-Julském Benátsku 36 (- 21) atd.

Aktuálně pozitivní případy COVID 19 v severní Itálii, 23. 5. 2021:

Lombardie	32 063	(- 1 784)
Benátsko	8 710	(- 1 928)
Piemont	5 379	(- 2 549)
Furlánsko / J. Benátsko	4 916	(- 326)
Ligurie	1 176	(- 751)
Trentino - Alto Adige	1 166	(- 272)
Valle d'Aosta	228	(- 67)

OPATŘENÍ

Od 6. listopadu 2020 stále platí v Itálii restriktivní opatření, pokračuje nadále zákaz nočního vycházení posunutý na 23:00 do 5:00 hod., omezení pohybu mezi regiony rozdílných barev atd.

Nový dekret vlády 21. 4. nastínil harmonogram a podmínky uvolňování a také prodloužil stav nouze v zemi do konce července t. r. Jsou otevřeny všechny stupně škol, první stupeň základních škol funguje i v případě nejpřísnější červené zóny. Aktuální situace umožňuje prezenční výuku na všech stupních včetně Vysokých a středních škol.

Itálie je nadále rozčleněna na čtyři barevné zóny v závislosti na vývoji epidemiologické situace v regionech. **Barevné rozčlenění do zón** je stanoveno vyhláškou ministerstva zdravotnictví a je **pravidelně (týdně) revidováno. Aktuálně od 31. 5. 2021 je sever stejně jako celá Itálie zařazen do mírnější žluté zóny včetně volného pohybu mezi regiony.**

Jak jsme avizovali prvním regionem na severu IT v bílé zóně (de facto kompletní rozvolnění, kromě ochrany dýchacích cest, sociální distance) se stalo Furlánsko-Julské Benátsko.

Ve žluté zóně je nízký stupeň restrikcí, jsou otevřené služby včetně hotelů, restaurací a barů primárně s venkovní kapacitou – zahrádky, terasy. Od 26. 4. mohou ve žlutých zónách obnovit provoz kina, divadla, koncertní sály včetně milánské La Scala apod. za podmínek dodržení bezpečnostních protokolů. Maximální povolená kapacita činí 50 % a nesmí přesáhnout 500 diváků ve vnitřních prostorách a 1 000 venku. Otevřela také muzea, výstavy a archeologické parky, avšak o víkendech je vstup podmíněn předchozí rezervací. Povolena

je – v souladu s platnými bezpečnostními protokoly – veškerá sportovní činnost ve venkovních prostorách, včetně týmových a kontaktních sportů.

V bílé zóně, kde bude nejlepší epidemiologická situace, budou otevřeny obchody i služby včetně zpřístupnění kin, muzeí, divadel, atd. nicméně bude platit povinnost nosit roušky a dodržovat rozestupy.

V bílé i žluté zóně **stále platí povinnost nosit na veřejnosti roušky nebo respirátory a dodržovat rozestupy.**

Pohyb mezi regiony

Nově od 26. 4. je umožněn volný pohyb mezi tzv. "žlutými regiony". Pokud by se nějaký region dostal do jiné, tedy horší barvy, je pro pohyb mezi regiony nutný „zelený pas“ pas či "zelené potvrzení". Ten se týká osob, které dokončily očkování (tj. obě dávky), nebo které prodělaly COVID-19, nebo které se mohou prokázat antigenním nebo PCR testem. Platnost potvrzení činí 6 měsíců pro očkované nebo vyléčené osoby, 48 hodin pro osoby, které se prokáží testem. Potvrzení mohou být písemná nebo digitální. Potvrzení o očkování vydává zdravotnické zařízení, které očkování vykonalo, vyléčeným potvrzení vydává nemocnice, která osoby léčila nebo rodinný lékař, potvrzení o negativním testu vydává zařízení, kde osoba test absolvovala. Falešná či lživá potvrzení budou stíhána dle trestního zákoníku.

Očkování

Vakcinační kampaň probíhá plynule a zrychluje se!

Např. v **Lombardii** bylo zatím ze získaných více jak 6.5 miliónu dávek vakcín Pfizer, Astra Zeneca a Moderna, J&J uplatněno k 30. 5. 2021 téměř **5.95 mil. vakcín** (tedy cca 97 %), z toho **očkování bylo ukončeno už u více jak 2 mil. osob.** V podobně velké **ČR** bylo uplatněno **5.22 mil.** vakcín a úplně očkováno **1.44 mil. osob**, tedy cca o 25 % méně než v Lombardii.

Poměry mezi získanými a aplikovanými vakcínami jsou v dalších regionech severní Itálie podobné jako v Lombardii a odpovídají počtu obyvatel jednotlivých regionů.

V celé Itálii bylo zatím k 30. květnu 2021 aplikováno více jak 34.5 mil. vakcín, kompletně bylo očkováno cca 13.5 mil. osob.

Lombardská regionální vláda (stejně jako ta v Piemontu, Benátsku a dalších regionech) očkovala vedle seniorů také přednostně určité profesní skupiny. Vedle zdravotního personálu a učitelů to byli zaměstnanci veřejných služeb, policisté, řidiči veřejné dopravy a taxikáři. Tedy v podstatě všichni, kteří kvůli své profesi denně přicházejí do kontaktu s větším množstvím lidí.

CESTOVÁNÍ

Od 16. 5. 2021 je možné ze zemí Schengenu tedy včetně ČR ([skupina zemí C](#)) opět cestovat do Itálie pouze s negativním testem (molekulární nebo antigenní, formou výtěru) COVID-19 ne starším 48 hod. Občané cestující z rizikových zemí včetně ČR **musí také vyplnit formulář čestného prohlášení**, které je k dispozici v anglickém nebo italském jazyce na [webových stránkách italského Ministerstva zahraničních věcí](#). Od 24.5. je k dispozici **elektronický cestovní formulář, tzv. [digital Passenger Locator Form \(dPLF\)](#)**, který nahrazuje výše uvedené čestné prohlášení při cestě do Itálie. Aktuálně může cestující vyplnit buď formulář čestného prohlášení v papírové podobě nebo elektronický cestovní formulář. Obě varianty jsou platné.

[Výjimky pro cesty z pracovních a jiných nezbytných důvodů zůstaly zachovány.](#) V případě absence testu před příjezdem platí automatická povinnost karantény min. 10 dní do negativního výsledku testu.

Momentálně není ze severu IT k dispozici žádné letecké spojení do ČR. Lety z Milána (Bergamo) do Prahy jsou dočasně přerušeny. ČSA již do Milána nelétá. Dle aktuálních zpráv jezdí v omezeném režimu přímé autobusové linky (Regiojet) mezi ČR a Římem se

zastávkami v Padově, Benátkách a Udine. Ryanair obnoví své lety do ČR pravděpodobně dne 4. června t. r.

REPATRIACE

Evidujeme zvýšený počet dotazů na podmínky cestování do Itálie i do ČR, především v souvislosti s rozvolňováním v Česku i v Itálii.

EKONOMIKA

Viz naše průběžné zpravodajství.

Slovensko

SITUACE

Během neděle 30. 5. bylo na Slovensku provedeno 1 309 RT PCR testů. Přibylo 31 nakažených.

Sedmidenní klouzavý medián je 132. Reprodukční číslo se udává mezi 0,85 – 0,87.

Hospitalizovaných s podezřením na COVID-19 bylo evidováno 420 (pokles za 24 hod. o 2 pacienty). Onemocnění COVID-19 bylo potvrzeno u 356 pacientů, z toho na JIP leží 46 osob a na plicní ventilaci 39.

Zaočkovaných bylo první dávkou 1 727 753 osob (nárůst za 24 hod. o 11 199 zaočkovaných). Druhou dávkou bylo zaočkováno 834 844 osob (nárůst za 24 hod. o 13 291 zaočkovaných).

Oficiální statistiky uvádějí celkem 12 343 úmrtí s primární příčinou COVID-19 (nárůst za 24 hod. o 4 zemřelé).

OPATŘENÍ

V sobotu 15. 5. skončil nouzový stav a s ním skončil i zákaz vycházení a shromažďování.

Na Slovensku se od pondělí 8. 2. používá tzv. Covid automat (obdoba českého PES) oficiálně nazývaný „Alert systém pre monitorovanie vývoja epidémie a prijímanie protiepidemických opatrení v závislosti od intenzity šírenia SARS-CoV-2 (COVID-19).“ Okresy jsou rozděleny podle mnoha kritérií. Obyvatelé musí mít u sebe negativní test mladší 7 dnů nebo 14 nebo 21 dnů (zejména v závislosti na počtu nakažených v okrese, obsazenosti nemocnic aj.).

Po rozvolnění opatření od pondělí 17. 5. se umožňuje další provoz maloobchodních provozoven a služeb za podmínek:

- vstup a pobyt ve vnějších i vnitřních prostorech provozovny jen s překrytím horních cest dýchacích;
- při vstupu do provozovny aplikovat vstupujícím osobám desinfekci na ruce anebo poskytnout jednorázové rukavice;
- odstupy v řadách osob alespoň 2 m;

- počet osob v provozovně nesmí v jednom okamžiku překročit koncentraci jeden zákazník na 15 m².

Při vstupu do obchodních domů se přestává měřit teplota a nekontroluje se negativní výsledek COVID testu.

Podmínky provozu fitness center, muzeí, galerií, divadelních, hudebních, filmových a jiných uměleckých představení jsou vázány na aktuální výsledky COVID automatu pro konkrétní okres.

CESTOVÁNÍ

Slovensko zřídilo Cestovatelský semafor schvalovaný vládou:

Stát zařazený do seznamu zelených států – stát EU nebo stát mimo EU s vysokou mírou zaočkování a příznivou epidemiologickou situací, který je uvedený v Zeleném systému Cestovatelského semaforu schváleného vládou SR.

Stát zařazený do seznamu červených států – stát mimo EU s nepříznivou epidemiologickou situací a který je uvedený v Červeném systému Cestovatelského semaforu SR.

Stát zařazený do seznamu černých států – stát EU nebo stát mimo EU, který není uvedený v Zeleném ani v Červeném systému Cestovatelského semaforu SR.

A. Karanténní opatření osob vstupujících ze státu zařazeného do seznamu zelených států:

Všem osobám, které od 31. 5. 2021 od 6:00 hod. vstoupí na území Slovenska a během předchozích 14 dnů navštívili výlučně státy zařazené do seznamu zelených států, se nařizuje izolace v domácím prostředí nebo karanténním zařízení, která skončí:

- a) při bezpříznakovém průběhu izolace dovršením jejího 14. dne
- b) obdržetím negativního výsledku RT PCR testu nebo antigenního testu na onemocnění COVID-19, přičemž laboratorní diagnostiku je možné vykonat už v první den izolace.

To se nevztahuje na osoby

a) zaočkování druhou dávkou mRNA vakcíny proti onemocnění COVID-19 a od této události uplynulo více než 14 dnů;

b) zaočkování první dávkou vektorové vakcíny proti onemocnění COVID-19 a od této události uplynulo více než 28 dnů;

c) které jsou více než 14 dnů po 1. dávce očkování proti onemocnění COVID-19 (mRNA anebo vektorovou vakcínou), pokud byla první dávka očkování podána v intervalu do 180 dnů od překonání onemocnění COVID-19;

d) které překonali onemocnění COVID-19 v období před ne více než 180 dny;

e) mladší než 18 let věku.

Osoby vstupující na území Slovenska ze státu zařazeného do seznamu zelených států jsou povinné:

a) nejpozději při vstupu na území Slovenska se registrovat na webu:
<http://korona.gov.sk/ehranica>;

b) osoby vstupující na území Slovenska leteckou dopravou musí zároveň vyplnit elektronický formulář na vyhledání cestujícího zveřejněný na webové stránce <http://www.mindop.sk/covid>.

B. Karanténní opatření osob vstupujících ze státu zařazeného do seznamu červených států:

Všem osobám, které od 31. 5. 2021 od 6:00 hod. vstoupí na území Slovenska a během předchozích 14 dnů navštívili výlučně státy zařazené do seznamu červených států a zároveň nenavštívili stát zařazený do seznamu černých států, se nařizuje izolace v domácím prostředí nebo karanténním zařízení, která skončí:

a) při bezpříznakovém průběhu izolace dovršením jejího 14. dne;

b) obdržením negativního výsledku RT PCR testu na onemocnění COVID-19, přičemž laboratorní diagnostiku je možné vykonat nejdříve v osmý den izolace.

To se nevztahuje na osoby

a) zaočkované druhou dávkou mRNA vakcíny proti onemocnění COVID-19 a od této události uplynulo více než 14 dnů;

b) zaočkované první dávkou vektorové vakcíny proti onemocnění COVID-19 a od této události uplynulo více než 28 dnů;

c) které jsou více než 14 dnů po 1. dávce očkování proti onemocnění COVID-19 (mRNA anebo vektorovou vakcínou), pokud byla první dávka očkování podána v intervalu do 180 dnů od překonání onemocnění COVID-19;

d) které překonali onemocnění COVID-19 v období před ne více než 180 dny.

Osoby vstupující na území Slovenska ze státu zařazeného do seznamu červených států jsou povinné:

a) nejpozději při vstupu na území Slovenska se registrovat na webu:
<http://korona.gov.sk/ehranica>;

b) osoby vstupující na území Slovenska leteckou dopravou musí zároveň vyplnit elektronický formulář na vyhledání cestujícího zveřejněný na webové stránce <http://www.mindop.sk/covid>.

C. Karanténní opatření osob vstupujících ze státu zařazeného do seznamu černých států:

Všem osobám, které od 31. 5. 2021 od 6:00 hod. vstoupí na území Slovenska a během předchozích 14 dnů navštívili stát zařazený do seznamu černých států, se nařizuje izolace v domácím prostředí nebo karanténním zařízení, která skončí při bezpříznakovém průběhu izolace dovršením jejího 14. dne.

Osoba je povinná podstoupit laboratorní diagnostiku vykonáním RT-PCR testu na onemocnění COVID-19 nejdříve osmý den izolace.

Všem osobám žijícím ve společné domácnosti se nařizuje izolace v domácím prostředí, která končí dnem ukončení izolace všech osob, se kterým osoba příchozí žije ve společné domácnosti. To se nevztahuje na osoby

a) zaočkované druhou dávkou mRNA vakcíny proti onemocnění COVID-19 a od této události uplynulo více než 14 dnů;

b) zaočkované první dávkou vektorové vakcíny proti onemocnění COVID-19 a od této události uplynulo více než 28 dnů;

c) které jsou více než 14 dnů po 1. dávce očkování proti onemocnění COVID-19 (mRNA anebo vektorovou vakcínou), pokud byla první dávka očkování podána v intervalu do 180 dnů od překonání onemocnění COVID-19;

d) které překonali onemocnění COVID-19 v období před ne více než 180 dny.

Osoby vstupující na území Slovenska ze státu zařazeného do seznamu černých států jsou povinné:

a) nejpozději při vstupu na území Slovenska se registrovat na webu:
<http://korona.gov.sk/ehranica>;

b) osoby vstupující na území Slovenska leteckou dopravou musí zároveň vyplnit elektronický formulář na vyhledání cestujícího zveřejněný na webové stránce <http://www.mindop.sk/covid>.

D. Obecné výjimky

Výjimky jsou stanoveny pro posádky nákladní dopravy, autobusové dopravy, posádky letadla či vlaků, posádky zdravotní služby, zaměstnance pohřebních služeb a jiné.

Vykonání tranzitu občanů členských států EU přes území Slovenska je možné bez zastavení (mimo čerpání pohonných hmot) celkově nejpozději do 8 hodin od vstupu na území Slovenska.

Omezení se nevztahují na osoby, které vstupují na území Slovenska a během předcházejících 14 dnů navštívili jen území sousedních států (pendleři), a zároveň:

a) mají trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na Slovensku, a zároveň:

1. mají uzavřený pracovněprávní vztah, obdobný pracovní vztah anebo místo výkonu práce na území sousedního státu;
2. jsou držiteli oprávnění od zaměstnavatele o takovém výkonu práce
3. vstupují a opouštějí území sousedních států výhradně za účelem potřeby výkonu práce;

b) mají trvalý pobyt anebo přechodný pobyt v příhraničních oblastech sousedního státu do 100 km od otevřeného hraničního přechodu na Slovensko, a zároveň:

1. mají uzavřený pracovněprávní vztah, obdobný pracovní vztah anebo místo výkonu práce na území Slovenska ve vzdálenosti pozemní cestou 100 km od otevřeného hraničního přechodu na Slovensko;

2. jsou držitelé potvrzení od zaměstnavatele o takovém výkonu práce anebo potvrzení o takovém výkonu práce;

c) jsou občany Slovenska a mají trvalý pobyt nebo přechodný pobyt v příhraničních oblastech sousedního státu do 100 km od otevřeného hraničního přechodu na území Slovenska.

Podobně tak jsou výjimky pro žáky a studenty, osoby pečující o blízké, osoby obhospodařující pozemky do 10 km od hranice, umělce, sportovce ...

OČKOVÁNÍ

První očkovací látka Comirnaty od společností Pfizer a BioNTech dorazila na Slovensko 26. prosince 2020. První byl očkovan lékař Vladimír Krčméry. Mezi dalšími očkovanými byli členové Konzilia zdravotnických odborníků, epidemiologů a infektologů (poradní orgán Ministerstva zdravotnictví SR, asi 8 členů), ministr zdravotnictví a hlavní hygienik.

Speciál s vakcínou Sputnik V přistál na letišti v Košicích 1. března 2021. Vláda SR rozhodla 26. 5. umožnit očkování vakcínou Sputnik V od 7. 6. v počtu do 200 000 dávek.

V úterý 11. 5. ministr zdravotnictví SR pozastavil podávání první dávky vakcíny Vaxzevria od společnosti AstraZeneca.

Zaočkovaných bylo první dávkou 1 727 753 osob (nárůst za 24 hod. o 11 199 zaočkovaných). Druhou dávkou bylo zaočkováno 834 844 osob (nárůst za 24 hod. o 13 291 zaočkovaných).

ŠKOLSTVÍ

Od pondělí 12. dubna nastoupily děti do mateřských škol a prvních stupňů základních škol; dále do speciálních škol, škol při zdravotnických zařízeních a středních zdravotních škol, u jiných středních škol nastoupili pouze studenti posledních ročníků.

Od pondělí 19. dubna se do škol vrací žáci 8. a 9. tříd (mimo okresy v černé barvě COVID automatu, tj. nejvyšší stupeň ohrožení).

Od pondělí 17. 5. se všechny typy škol otevírají podle regionální epidemiologické situace.

Polsko

SITUACE

Od 4.6: - Umožnění konání koncertů a cirkusových představení v otevřených prostorách s max. obsazením 250 osob a s omezením 1os./15m².

Očkování

Z TECHNICKÝCH DŮVODŮ NEBYLA DATA K OČKOVÁNÍ K 31.5. ZVEŘEJNĚNA. Počet provedených očkování k 28.5.: 19 175 171 (+373 093), z toho 13 302 965 osob bylo

očkováno 1. dávkou vakcíny a 6 308 403 osob je plně očkovaných. Procentuálně: 1. dávka – 35 % populace / plně očkovaných – 16,5 % populace.

Do Polska bylo dosud doručeno 20 382 130 dávek vakcín.

V tuto chvíli jsou v PL k použití schváleny 4 vakcíny, a to vakcíny od firem: Pfizer/Biontech, Moderna, AstraZeneca (do 60 let věku) a Johnson&Johnson.

--- ---

Epidemie

Počet případů: 2 872 283 (+333)

Počet zemřelých: 73 745 úmrtí (+ 5 z toho polymorbidita 2).

Počet aktivních případů: 158 849

Podíl pozitivních testů: 26.5. / 2,2 %, 28.5. / 1,7 %, 31.5. / 1%

K dnešnímu dni je využito 22% lůžkové kapacity vyčleněné pro pacienty s COVID-19. K dnešnímu dni je využito 29% ventilátorové kapacity vyčleněné pro pacienty s COVID-19.

Zaznamenaná teoretická smrtnost činila 2,6%. U většiny zemřelých sehrála stěžejní roli polymorbidita (u cca 86 %).

Počet uzdravených: 2 634 711 (+1 587)

Hospitalizace: 5 071 osob (- 54)

Počet pacientů na plicní ventilaci: 681 osob (-26)

Domácí karanténa: 69 079 osob.

Celkem bylo provedeno testů: 15 959 992 (+32 350)

OPATŘENÍ

Obecná opatření

- v celém Polsku je od jara 2020 nepřetržitě stanovena povinnost zakrývání dýchacích cest v uzavřených objektech i na veřejných prostranstvích, kromě přírody, parků, pláží a dopravy osobním vozem. Povinnost se netýká dětí do věku 5 let včetně a osob, od nichž nelze povinnost vynutit s ohledem na jejich zdravotní stav.

- od 15.5. 2021 se ruší povinnost zakrývání dýchacích cest na venkovních prostranstvích

- k zakrývání dýchacích cest není v PL od 27.2. dovoleno používat plastové přilbice (samostatně bez dalšího druhu ochrany), šály a látkové ústenky, což v praxi znamená nutnost užívání chirurgických roušek, nanoroušek, nebo respirátorů

- domácí (až 7-denní) karanténa uvalená na všechny osoby žijící ve společné domácnosti s osobou, které byla nařízena domácí karanténa z důvodu zjištění COVID-19.

Školy

Mateřské školy a jesle jsou otevřeny. ZŠ a SŠ přechází na prezenční výuku. Distanční výuka na vyšších stupních vzdělávání.

Kultura/sport

- galerie a muzea jsou otevřená (s omezením 1os./15m2).

- divadla a kina mohou fungovat s omezením kapacity na 50 %

- společenské akce v uzavřených prostorách s max. počtem 50 osob - sportoviště na čerstvém vzduchu s omezením kapacity na 25 % diváků.- zákaz provozu aquaparků, bazénů

a posiloven- v kostelech omezení 1os./15m², církevní obřady na čerstvém vzduchu bez omezení.

- kryté sportovní objekty a bazény s omezením kapacity na 50 % diváků. Posilovny a solária se otevírají s omezením 1os./15m².

Ekonomika/doprava

- hotely a ubytovacích zařízení jsou otevřené s omezením kapacity na 50 %,

- uzavření lázní, kromě případů potřeby akutní rehabilitace apod.

- umožnění stravování v restauracích na čerstvém vzduchu a ve vnitřních prostorách (max. 50% kapacity)

- v prostředcích MHD je povoleno obsazení max. poloviny míst k sezení, resp. max. počet cestujících je omezen na 30 % celkové kapacity dopravního prostředku.

CESTOVÁNÍ

V souvislosti se zhoršující se epidemickou situací se od [30.3.2021](#) změnila pravidla vstupu do Polska. Vstup do Polska se nově řídí podle toho, zda na jeho území přicestujete z území státu, který je členem tzv. schengenského prostoru, nebo z území státu ležícího mimo tento prostor.

Osoba přicestovala z území Schengenu: 10-ti denní karanténa po příjezdu, nebo negativní antigenní nebo PCR test ne starší 48 hodin (v polském, nebo anglickém jazyce).

Osoba přicestovala z území mimo Schengen: 10-ti denní karanténa s tím, že karanténu je možné ukončit teprve po získání negativního výsledku antigenního nebo PCR testu vykonaného na polském území.

Povinnost karantény se nevztahuje na osoby s ukončeným očkováním proti COVID-19 jednou z očkovacích látek schválených Evropskou lékovou agenturou (Pfizer, Moderna, AstraZeneca, Johnson&Johnson).

Z povinnosti 10ti denní karantény po překročení vnější i vnitřní schengenské hranice s Polskem jsou vyňati následující kategorie osob:

1. posádka letadla

2. rybáři nebo námořníci jakož i:

a) námořníci nebo rybáři, kteří se přemísťují do přístavu jiným dopravním prostředkem za účelem zaměstnání na lodi, nebo se vrací do místa bydliště, rovněž jiným dopravním prostředkem než lodí, po ukončení výkonu práce na lodi - rovněž při tranzitu přes území Polské republiky,

b) osoby vykonávající práci nebo poskytující služby na lodích nebo na těžebních a vrtných plošinách na moři na základě jiného vztahu než pracovní smlouvy námořníka

3. členové posádky uvedení v zákoně ze dne 21. prosince 2000 o vnitrozemské plavbě (Journal of Laws of 2020, položka 1863), včetně těch, kteří se vrací ze zahraničí jinými dopravními prostředky než lodí za účelem odpočinku

4. posádka lodi ve smyslu ustanovení o námořní bezpečnosti;

5. osoby vykonávající práce spojené s přípravou nebo prací v Polské republice nebo v sousední zemi za účelem provádění investic v oblasti terminálu nebo investic doprovázejících investice v oblasti terminálu ve smyslu zákona ze dne 24. dubna 2009 o investicích do terminálu pro opětovné zplyňování zkapalněného zemního plynu ve Świnoujście (Journal of Laws of 2020, položka 1866 a 2021, položka 234), strategické síťové investice předávání ve smyslu zákona ze dne 24. července 2015 o přípravě a provádění

strategických investic v oblasti přenosových sítí (věstník zákonů z roku 2021, položka 428) nebo strategických investic v ropném sektoru ve smyslu zákona ze dne 22. února 2019 o přípravě a provádění strategických investic v ropném odvětví (věstník zákonů z roku 2020, položka 2309 a z roku 2021, položka 234);

6. řidiči zabývající se silniční dopravou v rámci mezinárodní silniční dopravy nebo mezinárodní kombinované dopravy ve smyslu příslušného článku. 4 body 2 a 14 zákona ze dne 6. září 2001, o silniční dopravě;

7. řidiči zabývající se silniční dopravou v rámci mezinárodní silniční dopravy nebo mezinárodní kombinované dopravy ve smyslu příslušného článku. 4 body 2 a 14 zákona ze dne 6. září 2001. o silniční dopravě, která se vrací ze zahraničí nebo prochází územím Polské republiky v tranzitu jiným než vozidlo používané pro silniční dopravu:

a) za účelem odpočinku podle nařízení Evropského parlamentu (ES) č. 561/2006 a Rady ze dne 15. března 2006 o harmonizaci některých sociálních právních předpisů týkajících se silniční dopravy a o změně nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) 2135/98 kterým se zrušuje nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 (Journal of Laws UE L 102 ze dne 11. dubna 2006, s. 1, ve znění pozdějších předpisů⁴), na území Polské republiky nebo jiné země,

b) po převzetí zbytku v zahraničí podle nařízení uvedeného v písmenu a). a po přestávce při výkonu práce za okolností uvedených v čl. 31 s 1 zákona ze dne 16. dubna 2004 v rámci výkonu práce řidičů (věstník zákonů z roku 2019, položka 1412);

8. vlakový personál uvedený v § 21 odst. 1 nařízení ministra infrastruktury ze dne 18.

Července 2005 o obecné podmínky železniční dopravy a signalizace (Journal of Laws z roku 2015, položky 360 a 1476, z roku 2016, položka 1849 a 2019, položka 964 a 2352) a další zaměstnanci nezbytní k provádění přepravních služeb náklad v rámci mezinárodní železniční dopravy, vykonávající profesionální činnost v Polské republice nebo v sousední zemi, na základě seznamu tvořícího seznam těchto osob poskytnutý dopravcem nebo provozovatelem železniční infrastruktury předsedovi Úřadu pro železniční dopravu (ten daný seznam přeposílá Vrchnímu veliteli pohraniční stráže)

9. řidiči zabývající se silniční dopravou motorovými vozidly nebo jízdními soupravami s přípustnou celkovou hmotností nepřesahující 3,5 tuny v rámci silniční přepravy zboží a neziskové silniční přepravy zboží

10. řidiči zabývající se silniční dopravou motorovými vozidly určenými k přepravě více než 7 a nejvýše 9 osob, včetně řidiče v mezinárodní komerční silniční dopravě osob.

Z povinné 10ti denní karantény jsou rovněž vyňaty následující osoby:

1. cestující za účelem práce v zemědělském podniku nacházejícím se na obou stranách hranice;

2. vojáci a zaměstnanci ozbrojených sil Polské republiky nebo vojáci a civilní personál spojeneckých sil, policisté, pohraniční stráž, agentura vnitřní bezpečnosti, celní a finanční služby, státní hasičské služby a státní ochranné služby, inspektoři inspekce silniční dopravy při výkonu služby

3. členové diplomatických misí, konzulárních úřadů a zástupci mezinárodních organizací a jejich rodinní příslušníci, jakož i jiné osoby překračující hranice na základě diplomatického pasu;

4. inspektoři námořní správy nebo uznané organizace uvedené v ustanoveních o bezpečnosti překročení hranic po moři za účelem kontroly;

5. studenti studující v Polské republice nebo v sousední zemi a jejich opatrovníci, kteří překračují hranice se studenty, aby jim toto učení umožnili;

6. děti, na které se vztahuje předškolní vzdělávání v Polské republice nebo v sousední zemi a v jejich opatrovnici, kteří překračují hranice se těmito dětmi, aby jim tuto výchovu poskytl;
7. cizinci (a jejich manželé a děti) s povolením k trvalému pobytu nebo s povolením k pobytu dlouhodobě pobývajících rezidenta v EU, na území jiných členských států EU/EEA a CH za účelem průjezdu územím Polské republiky do místa bydliště nebo pobytu
8. osoby provádějící plavbu na rekreačních plavidlech mezi přístavy členských států EU/EEA aniž by museli zastavovat v přístavech třetích zemí;
9. studenti, účastníci postgraduálního studia, odborného vzdělávání a jiných forem vzdělávání, stejně jako doktorandi studující v Polské republice nebo v případě občanů Polské republiky v jiných zemích;
10. osoby provádějící výzkumnou činnost ve smyslu čl. 4 s 1 zákona ze dne 20. července 2018 – zákon o vysokoškolském vzdělávání a vědě (Sbírka zákonů z roku 2021, položka 478) v Polské republice nebo v případě občanů Polské republiky v jiných zemích
11. osoby vykonávající práce v zahraničí související s doprovodem a uchováním muzejních sbírek a ochrany polského kulturního dědictví v zahraničí, včetně konzervačních, inventarizačních a výzkumných prací prováděných v rámci projektů financovaných ministrem odpovědným za kulturu a ochranu kulturního dědictví národní nebo zdroje státních kulturních institucí organizovaných tímto ministrem;
12. osoby účastnící se v pozici závodníka, člena výcvikového personálu, lékaře, fyzioterapeuta nebo rozhodčího v mezinárodních sportovních soutěžích pořádaných na území Polské republiky Mezinárodní sportovní federací působící v olympijských nebo paralympijských sportech nebo jinou organizací uznanou Mezinárodním olympijským výborem nebo pořádanou mezinárodní sportovní organizací s kontinentálním rozsahem patřícím takové federaci nebo Polský sportovní svaz a akreditovaní novináři
13. osoby vykonávající lékařskou profesi ve smyslu čl. 2 věta 1 bod 2 zákona ze dne 15. dubna 2011, o lékařské činnosti (Journal of Laws of 2020, items 295, 567, 1493, 2112, 2345 and 2401), vykonávající dané povolání mimo území Polské republiky a překračující tuto hranici za účelem výkonu zdravotnické služby na území Polské republiky
14. osoby, kterým bylo vydáno osvědčení o očkování proti COVID-19 vakcínou schválenou v Evropské unii
 - <http://www.urpl.gov.pl/pl/urz%C4%85d/szczepionki-covid-19>
 - <http://www.urpl.gov.pl/pl/printpdf/6043>
15. osoby překračujícími státní hranici tvořící vnitřní hranici ve smyslu čl. 2 bod 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016 o kodexu EU regulace přeshraničního pohybu osob (Schengenský hraniční kodex) v rámci profesní, obchodní nebo výdělečné činnosti v Polské republice nebo v sousední zemi;
16. osoby projíždějící územím Polské republiky do místa bydliště nebo pobytu občany EU/EEA a CH a jejich manželé a děti;
17. členové národního týmu polských sportovních svazů, členů výcvikového personálu, lékařů, fyzioterapeutů a sportovních rozhodčích, kteří se vracejí do Polské republiky ze zahraničních výcvikových táborů nebo z mezinárodních soutěží pořádaných Mezinárodní sportovní federací činnou ve sportu Olympijské nebo paralympijské nebo jiné uznané Mezinárodním olympijským výborem nebo organizované kontinentální mezinárodní sportovní organizací patřící k takové federaci;
18. osoby disponující osvědčením o ukončené izolaci nebo hospitalizaci z důvodu onemocnění COVID-19. Formu osvědčení zákonodárce nedoprecizoval, v případě PL občanů se připouští výpis z Elektronické evidence pacienta, zatímco od cizinců je vyžadováno tradiční papírové osvědčení potvrzené razítkem příslušného orgánu. Postačujícím argumentem každého takového osvědčení je na něm uvedená informace v tom smyslu, že daná osoba se vyléčila z COVID-19, resp. byla (oprávněným orgánem prohlášena za uzdravenou).

Německo**SITUACE - Oficiální údaje o počtu nakažených (zveřejnil Institut Roberta Kocha-RKI):**

	celkem nakažených	nově nakažených za den	nových případů za 7 dní	nových příp. za 7 dní na 100tis. ob.	mrtvých (denní nárůst)
Bavorsko	639.245	428	4.783	36	14.942 (+3)
Berlín	178.218	18	1.195	33	3.481
Sasko	283.757	167	1.710	42	9.683 (+8)
DE celkem	3.681.126	1.978	29.229	35	88.442 (+36)
4.446 př. na 100 000 obyvatel					smrtnost 2,4%
Vzhledem ke svátku v pondělí 24. 5. srovnání dat neuvádíme.					
V sobotu 29. 5. přibýlo 5.426 nově nakažených a 163 mrtvých.					
V neděli 30. 5. přibýlo 3.852 nově nakažených a 56 mrtvých.					

K 30. 5. se dle RKI reprodukční faktor počítaný za 7 dní drží na 0,75 a reprodukční faktor počítaný za 4 dny stoupl na 0,86. Uzdravených je dle RKI odhadem 3.486.700 (přírůstek cca 8.100 za 24h) a aktivně nemocných je 112.200 (↓). Celkově bylo **v intenzivní péči 2.515 pacientů s COVID-19** (-77). Z toho 1.656 (-35) pacientů bylo na dýchacím přístroji. Nově bylo přijato na JIP 59 pacientů s COVID-19. **Volných dospělých lůžek JIP je v DE 3.892 (17%)**. Z toho je 2.801 lůžek ve standardu „high-care“, kde je možná invazivní ventilace. **V Bavorsku je volných 15,6% JIP lůžek, v Sasku 15,7%**. Na hranicích s ČR mají pod 10% volných JIP-lůžek 2 okresy v Sasku a 2 v Bavorsku (a 1 město blízko hranice), celkem jsou v DE desítky okresů pod 10%. Podíl pacientů s COVID-19 na celkových lůžkách JIP je v Sasku 15,3% a v Bavorsku 11,6%.

Sedmidenní incidence (počet nově nakažených na 100.000 obyvatel za 7 dní) **v DE klesla na 35**. Ve spolkových zemích Durynsko (46↓), Bádensko-Württembersko (43↓), Hesensko (42↓), Sasko (42↓), Severní Porýní - Vestfálsko (40↓) a Bavorsko (36) je vyšší, všechny spolkové země jsou tak ale pod 50! Nejnižší je v Meklenbursku – Předním Pomořansku (15), Šlesvicku - Holštýnsku (18) a Braniborsku (19).

Situace v regionech se výrazně zlepšila. Již 337 okresů (↑ 82%) v DE má sedmidenní incidenci pod 50, z toho je 241 okresů pod hranicí 35. Nejhorší sedmidenní incidence je v okresech Hildburghausen/TH (128,2), Emden/NS (112,2), Günzburg /BY (105,5), Tuttlingen/BW (98) a Memmingen/BY (97,5). V pohraničí s ČR je nad 50 ještě 5 okresů v Sasku a 1 v Bavorsku.

OČKOVÁNÍ (údaje)

K 31. 5. 8:00 bylo v DE aplikováno 49.940.729 vakcín. 1. dávkou 35.325.677 a 2. dávkou 14.615.052.

V neděli 30. 5. bylo naočkováno 270.927 osob. (1. dávkou 98.780 a 2. dávkou 172.147). V sobotu 29. 5. bylo naočkováno 386.519 osob. (1. dávkou 151.946 a 2. dávkou 234.573). V pátek 28. 5. bylo naočkováno 843.610 osob (1. dávkou 346.971 a 2. dávkou 496.639). Očkovací kampaň stagnuje. Praktičtí lékaři nemají dle médií dostatek vakcín na očkování prvních dávek.

Proočkovanosť oběma dávkami v DE je 17,6 %. Nejvyšší je v Brémách s 21,4 %. Nejhůře je na tom Hesensko s 15,8 %. Sasko má proočkováno nadprůměrných 20,9 % obyvatelstva,

Bavorsko podprůměrných 17,4 %. **První dávku obdrželo v DE 42,5 % obyvatel.** Nejúspěšnější je zde Sársko s 45,9 %, nejhorší je Sasko s 37,4 %. Bavorsko je s 42,1 % pod celostátním průměrem.

OPATŘENÍ

Spolková ministryně pro výzkum A. Karliczek varovala před následky tzv. „*long covid*“ pro společnost a souvisejícími náklady pro zdravotnický systém. Na výzkumné projekty týkající se *long covid* dá spolková vláda k dispozici 5 mil. EUR. V DE nyní trpí touto novou chorobou přes 350.000 osob.

Sasko-Anhaltsko a Šlesvicko-Holštýnsko umožnily poskytování sexuálních služeb. Všechny země uvolňují podle své situace. Přehled na stránkách spolkové vlády: <https://www.bundesregierung.de/breg-de/themen/coronavirus/corona-bundeslaender-1745198>

V DE se objevily podvody s fakturací rychlotestů na testovacích místech (testovací centra nemusí předkládat seznamy testovaných (...), kvalifikace pro otevření testovacího centra je minimální, atd.). Ministři zdravotnictví proto plánují přísnější kontroly a úpravu příslušné vyhlášky. Počet rychlotestů poskytovaných občanům zdarma v test. centrech není momentálně omezen!

CESTOVÁNÍ

S platností od neděle 30. 5. 2021 bylo ze seznamu rizikových zemí Institutu Roberta Kocha vyřazeno mj. BG, PL a HU. CY a NL byly přeřazeny z kategorie vysoce rizikové země mezi běžné rizikové země.

EKONOMIKA

Zástupce CDU pro SME C. Linnemann se zasazuje za ukončení povinného testování při nakupování v maloobchodu, pokud je sedmidenní incidence pod 100. V Severním Porýní-Vestfálsku již toto pravidlo platí a zkušenost je dobrá. V ostatních spolkových zemích je rychlotest nadále nutný!

Deník Bild informoval o katastrofálním nedostatku stavebních materiálů a obrovském navýšení jejich cen v důsledku koronakrizy. Z toho důvodu se např. zastaví některé rekonstrukce dálnic a v létě lze očekávat obrovské dopravní zácpy.

ŠKOLSTVÍ

K 31. 5. umožnily plně prezenční vyučování spolkové země NW, SL, NS a HH. Téměř všechny země tak umožňují na základních školách plnohodnotné vyučování, mimo Berlína a Porýní – Falce.

BAVORSKO

Situace

K 31. květnu byly evidovány následující počty nemocných ve čtyřech jihu německých zemích:
- **Bavorsko: celkem 639.245**, 431 nově nakažených vůči předchozímu dni, průměr za 7 dní na 100 000 obyvatel: 36
- **Bádensko-Württembersko: 492.255**, z toho 284 nově nakažených, průměr za 7 dní na 100 000 obyvatel: 42
- **Porýní-Falc: 152.717**, 139 nově nakažených, průměr za 7 dní na 100 000 obyvatel: 31
- **Sársko: 40.724**, 13 nově nakažených, průměr za 7 dní na 100 000 obyvatel: 31

Situace ohledně počtu nově nakažených v Bavorsku se výrazně zlepšuje. Jen 1 okres má průměrnou 7denní incidenci na 100 000 obyvatel nad 100, 75 okresů/měst je pod hranicí 50, 21 okresů/měst je pod hranicí 20. Mnichov má 30 případů na 100 000 obyvatel. (V Bavorsku je celkově 71 okresů a 25 okresních měst.)

/Zdroj: [webové stránky RKI](#)/

Bavorský ministr hospodářství požaduje na základě nízkého počtu nově nakažených okamžitě rozvolnit pravidla. S testem, nebo pokud by byla čísla ještě nižší, i bez testu, by bylo možné povolit soukromé oslavy, vnitřní gastronomii, kulturní a sportovní akce s diváky – např. při nadcházejícím evropském fotbalovém mistrovství.

Také v Bavorsku je podezření na fakturační podvod u testovacích center. Minulý týden tento podvod způsobil rozruch v celém Německu. Testovací centra nahlásila více testů, než kolik jich bylo opravdu provedeno. Díky tomu získala centra více finančních prostředků, než bylo potřeba. Testovací centra dostávají od státu 18 eur za test.

Počet očkovaných k 31. 5. 08:00 Zdroj: [webové stránky RKI](#).

Vakcíny: Biontech/Pfizer, Moderna, AstraZeneca, Janssen.

spolková země	celkový počet očkování	počet jednou očkovaných	procent	počet plně očkovaných	procent
Báden.-Württ.	6 571 944	4 634 746	41,8	1 937 198	17,5
Bavorsko	7 812 062	5 527 638	42,1	2 284 424	17,4
Porýní-Falc	2 439 326	1 667 301	40,7	772 025	18,9
Sársko	655 459	452 827	45,9	202 632	20,5

Bavorský MP Söder požaduje, aby Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA) schválila ruskou vakcínu Sputnik V rychleji. Spolková vláda ale neočekává rozhodnutí agentury dříve než v září. Bavorsko by po schválení mělo možnost koupit až 2,5 mil. dávek vakcíny Sputnik V.

Opatření

Uzávěra byla prodloužena do 2. června.

! Na osoby s více než 14 dny od kompletního očkování, nebo potvrzením (v angličtině, němčině, či francouzštině), že prodělaly COVID-19 před více než 28 dny a méně než 6 měsíci, se většina omezení (krom návštěv v nemocnicích apod.) nevztahuje!

Obecně:

- je dovoleno vycházet jen z pádných důvodů: pracovní, zdravotní důvody, zabezpečení potravin, sport a pohyb na čerstvém vzduchu, starost o zvířata aj.;
- **povinnost nosit respirátor FFP2** ve veřejných prostorách, obchodech, dopravních prostředcích;
- konzumace alkoholu je na veřejných místech zakázána všude tam, kde určí komunální vyhláška.
- **oslavy na veřejných místech a veřejné slavnosti jsou momentálně zakázány.**
- **návštěva nemocnic a pečovatelských zařízení je možná s negativním testem, FFP2 respirátory**
- rozvolnění opatření bude následovat, pokud bude pět dní po sobě incidence pod 100 případů na 100 000 obyvatel v 7denním průměru.
- zpřísnění opatření bude následovat, pokud bude tři dny po sobě incidence vyšší než limit.
- hotely, ubytovny, lanovky, lodní doprava, termální lázně a bazény jsou od 21. května 2021 znovu otevřeny a stejně tak venkovní akce s max. 250 diváky jsou povoleny v místech se 7-denní incidencí pod 100.

Opatření podle incidence na 100 000 obyvatel v 7denním průměru (aktuální informace viz [Institut Roberta Koča](#)):

V městech/okresech s incidencí nad 150:

- **se mohou stýkat jen 1 domácnost a 1 osoba z jiné domácnosti**, děti do 14 let se nepočítají
- bezkontaktní individuální sport venku je povolen: sám/a, ve dvojicích nebo členy jedné domácnosti, max. 5 dětí do 14 let. Ve vnitřních prostorách je zakázán.
- **noční zákaz vycházení platí od 22. hodiny do 5. hodiny ranní**
- obchody pro každodenní potřeby, řemesla a tělu vzdálené služby jsou otevřeny s omezeným počtem zákazníků a hygienickými opatřeními
- **maloobchod je zavřený, zboží může být formou „Click&Collect“ objednáno a vyzvednuto**
- služby péče o vlasy a nohy: návštěva možná s termínem a negativním testem
- kosmetika a další péče o tělo: zavřeno
- zoo, muzea a další: otevřeny pouze venkovní prostory, návštěva s negativním testem a zanecháním kontaktu
- divadla, kina, koncerty a další: zavřeno
- venkovní restaurace: zavřeno

V městech/okresech s incidencí mezi 100-150:

- **se mohou stýkat jen 1 domácnost a 1 osoba z jiné domácnosti**, děti do 14 let se nepočítají
- bezkontaktní individuální sport je povolen: sám/a, ve dvojicích nebo členy jedné domácnosti, max. 5 dětí do 14 let. Ve vnitřních prostorách je zakázán.
- **noční zákaz vycházení platí od 22. hodiny do 5. hodiny ranní**
- obchody pro každodenní potřeby, řemesla a tělu vzdálené služby jsou otevřeny s omezeným počtem zákazníků a hygienickými opatřeními
- **maloobchod otevřený formou „Click&Meet“, nákup možný s termínem a negativním testem**
- služby péče o vlasy a nohy: návštěva možná s termínem a negativním testem
- kosmetika a další péče o tělo: zavřeno
- zoo, muzea a další: otevřeny pouze venkovní prostory, návštěva s negativním testem a zanecháním kontaktu
- divadla, kina, koncerty a další: zavřeno
- **venkovní restaurace: zavřeno**

V městech/okresech s incidencí mezi 50 - 100:

- se může stýkat celkem **5 lidí ze dvou domácností**, děti do 14 let se nepočítají
- *bezkontaktní sporty jsou povoleny i v budovách s max. 20 dětmi do 14 let, kontaktní sporty jsou povoleny jen venku a s testem*
- **zrušen noční zákaz vycházení**
- obchody pro každodenní potřeby, řemesla a tělu vzdálené služby jsou otevřeny s omezeným počtem zákazníků a hygienickými opatřeními
- **maloobchod otevřený formou „Click&Meet“, nákup možný s termínem**
- služby péče o vlasy a nohy: návštěva možná s termínem
- kosmetika a další péče o tělo: návštěva možná s termínem
- zoo, muzea a další: návštěva s termínem
- divadla, kina, koncerty a další: návštěva možná s testem a dodržením hygienických opatření
- **venkovní restaurace otevřeny do 22 hodin:** návštěva možná s termínem, testem, dodržením hygienických opatření a zanecháním kontaktu

V městech/okresech s incidencí mezi 35 – 50

- se může stýkat celkem **5 lidí ze dvou domácností**, děti do 14 let se nepočítají
- *bezkontaktní sporty jsou povoleny i v budovách s max. 10 dospělými nebo 20 dětmi do 14 let, kontaktní sporty jsou povoleny jen venku a s testem*
- **zrušen noční zákaz vycházení**
- obchody pro každodenní potřeby, řemesla a tělu vzdálené služby jsou otevřeny s omezeným počtem zákazníků a hygienickými opatřeními
- **maloobchod otevřený pro omezený počet zákazníků, bez termínu, bez testu**
- služby péče o vlasy a nohy, kosmetika a další péče o tělo otevřeny neomezeně s hygienickým konceptem
- zoo, muzea a další: kompletně otevřeny s hygienickými opatřeními
- divadla, kina, koncerty a další: návštěva možná s dodržáním hygienických opatření, bez testu
- **venkovní restaurace otevřeny do 22 hodin: návštěva možná s termínem, dodržáním hygienických opatření a zanecháním kontaktu**

V městech/okresech s incidencí pod 35:

- se může stýkat celkem **10 lidí ze tří domácností**, děti do 14 let se nepočítají
- *bezkontaktní sporty jsou povoleny i v budovách s max. 10 dospělými, nebo 20 dětmi do 14 let, kontaktní sporty jsou povoleny jen venku a s testem*
- **zrušen noční zákaz vycházení**
- **obchody pro každodenní potřeby, maloobchod, řemesla a tělu vzdálené služby jsou otevřeny s omezeným počtem zákazníků** a hygienickými opatřeními, bez termínu, bez testu
- služby péče o vlasy a nohy, kosmetika a další péče o tělo otevřeny neomezeně s hygienickým konceptem
- zoo, muzea a další: kompletně otevřeny s hygienickými opatřeními
- divadla, kina, koncerty a další: návštěva možná s dodržáním hygienických opatření bez testu
- **venkovní restaurace otevřeny do 22. hodin: návštěva možná s termínem, dodržáním hygienických opatření a zanecháním kontaktu**

Cestování

Od 13. 5. 2021 platí nové spolkové nařízení ([Coronavirus-EinreiseV](#)) obsahující pravidla pro registraci, karanténu a potvrzení.

Došlo k upřesnění podmínek vstupu do Německa pro skupiny: pendleři, návštěvy příbuzných, cesty do 24 hodin a další. Místo dosavadního pojmu „test“ používáme v tomto textu širší pojem „potvrzení“ – viz níže

Osoby, které vstupují do Bavorska z rizikové oblasti (Česko), musí nadále standardně nastoupit do desetidenní karantény, nahlásit se před cestou na www.einreiseanmeldung.de a disponovat POTVRZENÍM o negativním testu, nebo potvrzením o uzdravení z COVID-19, nebo potvrzením o očkování. (Podrobnosti k potvrzení viz konec této webové stránky.)
Test na COVID-19 je možné udělat si po vstupu do Německa, výsledek musí být k dispozici do 48 hodin po vstupu.)

Speciální případy:

Pendleři: registrace jednou týdně, bez karantény, bez testu

Obchodní cesty: s potvrzením, s registrací, do pěti dní trvání cesty bez karantény, s dokladem od německého partnera. Před návratem do Česka registrace, po návratu během 5 dní PCR test.

Vstup do 24 hodin: bez testu/potvrzení, bez karantény, bez registrace. Avšak: přístup do obchodů je omezený. Doporučujeme před návštěvou [zkontrolovat aktuální podmínky v daném okrese](#).

Výjimky z registrace, karantény a potvrzení:

- tranzit přes Německo;
- vstup v rámci malého pohraničního styku **do 24 hodin**;
- zaměstnanci mezinárodní dopravy (do 72 hodin; přeprava osob, zboží – firma má uvedeno v předmětu podnikání);
- děti do šesti let.

Výjimky z registrace a karantény, ale s potvrzením (příp. do 48 hodin po vstupu) pro osoby:

- které pracují v mezinárodní dopravě (nad 72 hodin);
- které vstupují do Německa **na méně než 72 hodin z důvodu návštěvy příbuzných 1., či 2. stupně**, partnera v jiné domácnosti, či z důvodu péče o děti, či postižené;
- **pendleři**, dojíždějící studenti, či učni, další přeshraniční pracovníci. Musí být potvrzeno zaměstnavatelem, školou či zákazníkem

Výjimka z karantény, ale s registrací a potvrzením (příp. do 48 hodin po vstupu) a **registrací** mohou přijíždět osoby:

- na návštěvu příbuzných 1., či 2. stupně, partnera v jiné domácnosti, či z důvodu péče o děti, či postižené, **delší než 72 hodin**;
- z důvodu naléhavého zdravotnického ošetření;
- **do max. pěti dnů kvůli „nutným a bezodkladným“ pracovním, obchodní, či studijním důvodům**. Nutnost je třeba mít potvrzeno zaměstnavatelem, školou, či zákazníkem;
- kvůli přípravě a provedení sportovních akcí;
- **které prodělaly onemocnění COVID-19**;
- **které jsou min. 15 dní plně očkovaní proti COVID-19**;
- příslušníci vojsk států NATO
- které přijíždějí za prací na více než tři týdny. Zaměstnavatel přitom musí zajistit podmínky obdobné jako při karanténě.

Karanténu je nadále možné ukončit na základě negativního výsledku testu.

Test: PCR, nebo antigen, standardně se rozumí ne starší než 48 hodin od odběru, výsledek v angličtině, němčině, či francouzštině

POTVRZENÍ

Osoby, které přijíždějí do Německa z rizikové země/oblasti (tj. ČR,) zásadně musí mít buď:

- **lékařské potvrzení či výsledek testu na SARS-CoV-2 osvědčující, že daná osoba není nakažená**, a předložit jej na požádání příslušným orgánům (testování musí být provedeno nejvýše 48 hod. před příjezdem a doklad o něm musí být v německém, anglickém či francouzském jazyce, doklad je třeba uchovat a na výzvu předložit po dobu 10 dnů od příjezdu) nebo
- **potvrzení o (úplném) očkování**, přičemž doklad o očkování musí být v německém, anglickém, francouzském, italském nebo španělském jazyce a **očkování musí být provedeno očkovací látkou schválenou Institutem Paula Ehrlicha** (aktuálně očkovací látky BionTech/Pfizer, Moderna, AstraZeneca, Johnson&Johnson). **Očkování musí být uzavřené a od podání poslední očkovací dávky musí uběhnout minimálně 14 dní** nebo
- **potvrzení o prodělané nemoci SARS-CoV-2**, přičemž doklad musí být v německém, anglickém, francouzském, italském nebo španělském jazyce a **musí se opírat o PCR test, od jehož provedení uplynulo min. 28 dní a max. 6 měsíců**.

V případě cesty prostředkem přepravní společnosti jsou cestující povinni předložit toto potvrzení také před odjezdem přepravci. Pokud přepravci potvrzení nepředloží, cesta jim zpravidla nebude umožněna. **Letečtí přepravci mohou vyžadovat potvrzení i v případě cesty z nerizikové oblasti.**

Více viz na www.mzv.cz/mnichov a [bavorské EQV](#).

Ekonomika

V Bavorsku je kvůli pandemii velký nedostatek řemeslníků. Především v oblasti výroby, zhotovení a výstavby chybí. Z 26 řemeslných oborů patří do těchto tří oblastí 17 z nich. Mezi ně patří např. elektroinstalace, vodoinstalace, topenářství, klimatizační a automobilové technologie.

SASKO

SITUACE

Statistika od počátku epidemie (nakažení, uzdravení, zesnutí), počet nově nakažených **na 100.000 obyvatel za uplynulých 7 dní:**

Sasko (4,1 mil. obyv.): 283.059/261.300/9.625 **43 (Drážďany 34)**

Sasko-Anhaltsko (2,1 mil. obyv.): 98.163/91.400/3.312 **33**

Durynsko (2,2 mil. obyv.): 127.183/119.400/4.189 **56**

OPATŘENÍ

Saská vláda reaguje na klesající počty nakažených dalším rozvolněním: od pondělí 31. 5. 2021 dojde k otevření veškerých obchodů, zákazníci se však musí nadále prokázat negativním testem (neplatí pro potraviny a hobby markety). Pro veřejnost se také otevrou venkovní bazény a venkovní zábavní parky. Pokud počet nově nakažených na 100.000 obyvatel za 7 dní klesne pod 35 a udrží se pod touto hranicí 14 dní, odpadne povinnost testování v obchodech, restauracích, hotelech, ZOO a zábavních parcích.

ŠKOLY

Udrží-li se počet nově nakažených na 100.000 obyvatel za 7 dní pod hranici 50, vrátí se (např. v Drážďanech od středy 2. 6. 2021) žáci do lavic v plném počtu a bez rotace. Nadále však budou povinni absolvovat 2x týdně test a nosit respirátor.

OČKOVÁNÍ

Statistika očkování - počet očkovaných v obyvatelstvu v %, první a druhá dávka:

Sasko: 36,5 /20,1

Sasko-Anhaltsko: 39,6/16,2

Durynsko: 39,5/18,7

Durynsko uvažuje o nabídce očkovat děti od 12 let, v platnost by měla vstoupit ke konci letních prázdnin a měla by spočívat na bázi dobrovolnosti. Durynská vláda nyní čeká na souhlas Stálé očkovací komise.

EKONOMIKA

Beze změn.

CESTOVÁNÍ

Více než týden panující nejistota ohledně platnosti / neplatnosti Saské karanténní vyhlášky existující paralelně vedle nové spolkové vyhlášky CoronaEinreiseVerordnung a vnášející

otázky do pravidel cestování vyřešila saská vláda "v tichosti" zpětným doplněním data platnosti Saské karanténní vyhlášky na příslušné oficiální webové stránky. Zde se lze nyní nově dočíst, že Saská karanténní vyhláška platila do 20. 5. 2021.

GK DÜSSELDORF

SITUACE k 28. 5. 2021

Severní Porýní-Vestfálsko (18 mil. obyv.): 805.681 potvrzených případů, nárůst oproti předešlému dni o 444 případů, za posledních 7 dní nárůst o 7.164 nových případů, za 7 dní na 100 tis. obyvatel 40 infikovaných, 16.764 úmrtí.

Hesensko (6,3 mil. obyv.): 286.701 potvrzených případů, nárůst oproti předešlému dni o 115 případů, za posledních 7 dní nárůst o 2.674 nových případů, za 7 dní na 100 tis. obyvatel 43 infikovaných, 7.343 úmrtí.

OPATŘENÍ

V důsledku ústupu pandemie dochází v celém Německu k rozvolňování. Použitý záchranné brzdy nastane pouze v případě, překročí-li incidenční číslo hodnotu 100. V opačném případě si mohou jednotlivé spolkové země o opatřeních rozhodovat samy. V SPV bude platit nový tříступňový plán, který bude relevantní v případě, nepřekročí-li incidenční číslo hodnotu 100. Určující jsou hodnoty 35, 50 a 100, podle nichž se budou odvíjet pravidla rozvolňování. V okresech, kde byla během pěti po sobě jdoucích pracovních dnech naměřena incidenční hodnota pod 100, došlo k rozvolněním, která se týkají zákazu vycházení, gastronomie, kulturních akcí, výstav, sportu i volnočasových aktivit. Rovněž budou do provozu uvedena ubytovací zařízení. Např. v Düsseldorfu a v dalších 12ti obcích byly v pátek 21. 5. otevřeny vnější prostory gastronomických podniků. V obchodech už nebude povinné rezervování termínu a předložení negativního výsledku testu, tato povinnost platí pro návštěvy muzea a koupališť. Možnosti využívání služeb budou ve většině případů podmíněny předložením negativního testu nebo prokázáním imunity. Ke zprovoznění vnitřních prostor dojde v případě, klesne-li incidenční hodnota pod 50 a to bez nutnosti předložení testu. V posilovnách bude možné bezkontaktní sportování. V Hesensku se opatření uvolňují podle dvouступňového plánu, jehož platnost byla prodloužena do 27. června. Směrodatná je incidenční hodnota 50 a 100. V případě dalšího poklesu incidenčního čísla dojde k 30. 6. ke zrušení záchranné brzdy. V okresech s hodnotou incidenčního čísla nad 100 by pak příslušná opatření pozbyla platnost a jejich dodržování by musel vyžadovat spolkový sněm.

ŠKOLSTVÍ

V SPV došlo 31. 5. na všech základních a středních školách k přechodu na prezenční výuku. Předpokladem pro prezenční výuku zůstává, že incidenční číslo nesmí překročit hodnotu 100. I na vysokých školách má dojít k častějšímu prezenčnímu vyučování.

Žáci účastníci se prezenční výuky mají povinnost se 2x týdně bezplatně testovat. Testování nově nepodléhají osoby (žáci, učitelé či jiný personál školy), které jsou prokazatelně imunní. Školy v SPV mají povinnost žákům vystavit osvědčení o výsledku testu, které budou žáci moci aplikovat i mimo instituci. Obecně zatím platí pravidlo povinnosti nosit roušku jak v prostorách budovy škol, tak na venkovním prostranství škol.

Provoz mateřských škol bude od 7. června plně obnoven. Testování dětí je dobrovolné. Každé dítě má nárok na 2 bezplatné testy týdně, testy provádí rodiče doma a jedná se o neinvazivní test ze slin.

V Hesensku jsou 1. – 6. třídy vyučovány prezenčně, od sedmých tříd bude možná prezenční výuka v případě, bude-li během pěti po sobě jdoucích dnech naměřena incidenční hodnota pod 50, případně bude-li během čtrnácti po sobě jdoucích dnech naměřena incidenční hodnota pod 100. Bude-li se incidenční číslo pohybovat v rozmezí 100 – 165, dojde u všech žáků k přechodu na střídavou výuku. Mateřské školy ukončily nouzový režim a fungují bez omezení.

OČKOVÁNÍ

V SPV se očkuje v 53 očkovacích centrech, u obvodních lékařů a u vybraných lékařů se specializací.

V Hesensku probíhá očkování ve 28 očkovacích centrech a u vybraných obvodních lékařů. Na spolkové úrovni došlo z důvodu urychlení očkování ke zrušení prioritizace u očkovací látky AstraZeneca a Johnson & Johnson. Od 7. 6. je v rámci celého Spolku plánované plošné zrušení prioritizace, k vakcinaci by se pak mohli zaregistrovat všichni občané včetně dětí ve věku 12 – 16 let, které budou výlučně očkovány očkovací látkou Pfizer/Biontech.

Doposud bylo naočkováno (stav hlášení RKI k 31. 5. 2021)

Severní Porýní-Vestfálsko: celkem 11.199.070 osob, proočkovanosť 17,1 %.

Očkuje se vakcínou fa. Pfizer/Biontech, fa. Moderna fa. AstraZeneca a fa. Johnson & Johnson.

Hesensko: celkem 3.678.506 osob, proočkovanosť 15,8 %.

Očkuje se vakcínou fa. Pfizer/Biontech, fa. Moderna a fa. AstraZeneca a fa. Johnson & Johnson.

CESTOVÁNÍ

Od 12. 5. vstoupilo v platnosť nové opatření na spolkové úrovni. Od povinnosť karantény po příjezdu z **rizikových zemí** jsou osvobozeny imunní osoby nebo jedinci s negativním výsledkem antigenního nebo PCR testu, který není starší 48 hodin. Povinnosť pro všechny (až na výjimky) zůstává registrace v příjezdovém formuláři, do kterého je nově nutné nahrát/uložit negativní výsledek Covid-19 testu. Při příjezdu z oblastí s **vysokou incidenční hodnotou** se všechny osoby musí podrobit karanténě, kterou mohou po pěti dnech přerušit negativním výsledkem testu. Při příjezdu z oblastí s **výskytem virových mutací** musí všechny osoby do povinné 14ti denní karantény.

Rakousko

SITUACE:

Počesť nově pozitivně testovaných v Rakousku za 24 hod.:

Sobota 29. 5.: 498

Neděle 30. 5.: 379

Pondělí 31. 5.: 229

Hospitalizováno (mimo JIP) je 263 (+1) osob, na JIP pak 175 (+3). Zemřelo 10 603 osob (+7). Počet provedených PCR testů za posledních 24 hodin: 36 814

Komise MZ na **koronavirovém semaforu** přeřadila poslední "červenou" (velmi vysoké riziko) spolkovou zemi Vorarlbersko do oranžového stupně. Většina spolkových zemí je nyní žlutá (střední riziko), Tyrolsko a Vorarlbersko oranžové (vysoké riziko), nejvýhodnější spolková země Burgenland zelená (nízké riziko).

Očkování:

Dle údajů z elektronického očkovacího průkazu bylo k 31. 5. v Rakousku podáno celkem **5 085 654 dávek vakcín – 3 607 901** osob obdrželo minimálně 1 dávku (47,91 % počtu obyvatelstva, s jehož očkováním se počítá), z toho **1 514 277 osob** (20,11 %) je již plně imunizováno.

V sobotu 29. 5. byla v Rakousku **překonána hranice 5 milionů podaných dávek vakcín.**

V návaznosti na rozhodnutí Evropské agentury pro léčivé přípravky (EMA) ohledně aplikace vakcíny Pfizer dětem od 12 do 15 let **doporučilo také rakouské očkovací grémium použití této vakcíny pro děti od 12 let.**

V současné době jsou pro použití v Rakousku schváleny 4 očkovací látky: **Biontech/Pfizer, AstraZeneca, Johnson&Johnson a Moderna**. Co se týká očkování vakcínou AstraZeneca, doporučilo rakouské očkovací grémium pokračování v aplikaci této vakcíny bez věkového omezení. Ministr zdravotnictví Wolfgang Mückstein uvedl, že **Rakousko již nepočítá s dalšími dodávkami vakcíny Astra Zeneca**. Potvrdil, že začátkem června budou v některých případech ještě aplikovány 1. dávky vakcíny s tím, že ve skladech je dostatek dávek také pro druhé dávky. Důvodem jsou zejména potíže s dodávkami vakcín od této společnosti. **Výrobce vakcín Biontech/Pfizer by měl dle vyjádření šéfky Evropské komise dodat ve druhém čtvrtletí do zemí EU dalších 50 milionů dávek vakcín.** Pro Rakousko by to znamenalo dodávku dalšího milionu dávek vakcín. Již ve svém velikonočním poselství představil Kurz záměr, aby v příštích 100 dnech byla každému, kdo o očkování projeví zájem, nabídnuta alespoň první dávka vakcíny.

Vláda schválila nákup **dalších 42 milionů dávek vakcín na období 2022-23** (počítá přitom s náklady ve výši 800 mil. Eur). Dosud bylo zakoupeno či objednáno 72,5 mil. vakcín (celkové náklady: 1,2 miliardy Eur). Dodatečné náklady budou hrazeny z krizového fondu na boj s pandemií. Z těchto dodatečných 42 milionů dávek bude 35 milionů od společnosti Pfizer, 3 miliony od společnosti Moderna a 4 miliony od společnosti Johnson&Johnson.

OPATŘENÍ:

Ministr zdravotnictví Wolfgang Mückstein v televizní diskusi na ORF uvedl, že počítá s tím, že **testy na koronavirus budou ještě několik měsíců bezplatné**. Nadále se také očekává, že do konce června dostanou alespoň první dávku očkování všichni, kdo o očkování projeví zájem. Očkování dětí od 12 let nebude možné dříve než v červenci nebo v srpnu.

Spolkový kancléř Kurz 28. května ohlásil parametry dalšího **uvolnění opatření**, k němuž dojde **od čtvrtka 10. června:**

Zavírací hodina v pohostinství a pro veřejné akce se posune z 22 hod. **na 24 hod.**

V **pohostinství** bude moci **u stolu** sedět:

- až **8** dospělých osob ve **vnitřních** prostorech,
- až **16** dospělých osob ve **venkovních** prostorech (v obou případech se do kvóty nepočítají děti).

Minimální **odstup** se snižuje ze 2 na **1 metr**.

Vstup bude nadále podmíněn **pravidlem 3G** (očkováný, uzdravený, otestovaný).

V oblasti **kulturních, společenských a sportovních akcí**:

- nadále platí omezení max. 1 500 návštěvníků ve vnitřních prostorech a max. 3 000 ve venkovních prostorech,
- max. obsazenost se zvyšuje z 50% na 75% kapacity.

Volnočasová a sportovní zařízení, obchody:

- **minimální plocha** na návštěvníka/zákazníka se snižuje ze 20m² na **10m²**.

Pro hudební zkoušky (pěvecké sbory atp.) za předpokladu 3G přestávají omezení platit.

Cestování:

Povinnost **elektronické registrace** bude nadále platit **pouze pro cesty** z oblastí s **vysokou incidencí** a oblastí s **výskytem mutací**.

Bude možné plně využít kapacitu autokarů.

Úplně **odpadá** povinnost nosit respirátor třídy **FFP2** ve **venkovních** prostorách.

Kancléř Kurz zároveň poskytl vyhlídku na **další rozvolnění** od **1. července** (podrobnosti budou v závislosti na vývoji situace předmětem dalších jednání). Mělo by dojít k uvolnění podmínek pro oslavy či svatby. Povinnost předkládat negativní test by se měla týkat až dětí od 12 let (namísto současných 10). U akcí venku i uvnitř má být možné plně využít kapacitu míst k sezení. V pohostinství mají odpadnout všechna omezení, otevřít mají i diskotéky a noční kluby.

Otevírání škol od 17. května

Školy v Rakousku se od 17. května vrátily do plného provozu. Bezpečnostní a preventivní opatření (nošení roušek/respirátorů, minimální odstup, dodržování hygienických standardů, pravidelné testování) zůstávají i nadále v platnosti. Všichni žáci/studenti se budou testovat **tříkrát týdně, tj. každých 48 hodin**. Od tohoto týdne je také zaveden **testovací pas/certifikát pro žáky/studenty**, do kterého budou v den testu (v případě negativního výsledku) nalepovány nálepky (podobně jako např. v rámci slevových akcí v supermarketech). Testovací pas má podobu leporela, které bude pokrývat týdny do konce školního roku; pro každý týden bude určena jedna stránka tohoto pasu s místem pro tři nálepky. **Novinkou je také, že testy prováděné ve školách budou uznávány také v rámci volnočasových a jiných aktivit (návštěva restaurace, kadeřnictví, bazénu, apod.), kde jsou osoby od 10 let povinny předložit negativní výsledek testu, neboť škola se stane autorizovaným místem. Test pak bude platit 48 hodin (stejně jako antigenní testy prováděné na testovacích stanicích či v lékárnách).** Pokud žáci resp. jejich rodiče odmítnou pravidelné testování, musí se i nadále vzdělávat distanční formou.

Otevírání dalších oblastí veřejného života od 19. května

Od 19. května se v Rakousku otevírají **další oblasti veřejného života, včetně gastronomie, kultury, sportu a cestovního ruchu**. Detaily upravuje nové **nařízení o otevírání (Covid-19-Öffnungsverordnung)**.

Předpokladem širokého otevírání je zavedení **speciální koncepce bezpečnosti**. Jejím jádrem je definice osob, které představují **nízké epidemiologické riziko**: v této souvislosti se hovoří o „**3G**“ (geimpft, getestet, genesen/očkováný, testovaný, uzdravený). Rakousko od 19. května zavádí tzv. zelený pas (**Green Pass**) na **národní úrovni**, jakožto potvrzení o testu/očkování/prodělání nemoci, které by mělo sloužit jako vstupenka do gastronomických, sportovních, volnočasových či turistických zařízení. Prozatím bude roli zeleného pasu plnit doklad o negativním testu, prodělané nemoci Covid-19, nebo o očkování. Ve druhé fázi (**počítá**

se s termínem 4. června) by měl být na národní úrovni zaveden jednotný potvrzující QR kód. Ve třetí fázi se počítá se zavedením zeleného pasu na evropské úrovni.

Dle nového nařízení již **neplatí omezení vycházení** – domov lze tedy opustit kdykoliv a bez omezení důvodů. I nadále bude platit řada bezpečnostních opatření, včetně dodržování minimálního odstupu 2 metry, povinnosti nosit respirátory třídy FFP2 na veřejných místech. Zavírací hodina pro všechny podniky, akce, sportovní zařízení bude max. ve 22:00 hodin. Od 22:00 do 5:00 hodin budou povolena setkání 4 osob (a maximálně 6 nezletilých dětí). Během dne budou povolena setkání uvnitř max. 4 osob (a 6 nezletilých dětí) a setkání venku max. 10 osob (plus 10 nezletilých dětí). Bude zavedena **registrační povinnost pro hosty v restauracích, hotelích, na kulturních akcích a v rámci volnočasových aktivit uvnitř i venku** (s výjimkami v případě nízké interakce: např. v zoologických zahradách, venkovních bazénech, atd.)

Dle nařízení budou pro očkované osoby „centrálně registrovanou vakcínou“, kterou se rozumí vakcína povolená Evropskou agenturou pro léčivé přípravky (EMA), platit následující pravidla:

- První očkování bude platné od 22. dne po podání 1. dávky očkování, a to maximálně po dobu 3 měsíců od okamžiku očkování.
- V případě aplikace druhé dávky vakcíny platí očkování 9 měsíců od první dávky.
- Očkování vakcínami, které se očkují pouze jednou dávkou (např. vakcína od společnosti Johnson&Johnson), bude platné od 22. dne po vakcinaci a celkem 9 měsíců ode dne očkování.
- Pro lidi, kteří onemocněli již prodělali a kteří byli očkováni, je očkování platné devět měsíců od okamžiku očkování.

Pro osoby, které **prodělaly nemoc covid-19/uzdravily se** z ní, platí následující pravidla:

- Tyto osoby jsou osvobozeny od povinnosti se testovat po dobu šesti měsíců od uzdravení. Dokladem je v tomto případě tzv. *Absonderungsbescheid* nebo lékařské potvrzení o mikrobiologicky potvrzené infekci.
- Doklad o pozitivním testu na neutralizační protilátky platí po dobu 3 měsíců od okamžiku testování.

Pro testy platí (v závislosti na jejich spolehlivosti) následující pravidla:

- **PCR testy** budou platné po dobu 72 hodin od okamžiku odběru.
- **Antigenní testy** provedené autorizovaným místem budou platné po dobu 48 hodin od okamžiku odběru.
- **Samotesty** zaznamenané v oficiálních datových systémech budou platné po dobu 24 hodin.
- Nabídku doplní **antigenní testy (point-of-sale-tests)** pro jednorázové využití pro vstup např. do sportovních, kulturních, hotelových či gastronomických zařízení (provedení testu pod dozorem provozovatele, pro výjimečné použití).

Dle nového nařízení již nebudou platit omezení vycházení – domov lze tedy opustit kdykoliv a bez omezení důvodů. I nadále bude platit řada bezpečnostních opatření:

- **Minimální odstup 2 metry** bude zachován téměř všude (výjimka: u stolu v restauraci, akce s přidělenými místy).
- Každý podnik/zařízení/provozovatel musí vypracovat preventivní koncept a určit osobu odpovědnou za jeho dodržování.
- **Zavírací hodina** pro všechny podniky, akce, sportovní zařízení bude **max. ve 22:00 hodin**.
- Od 22:00 do 5:00 hodin budou povolena setkání 4 osob (a maximálně 6 nezletilých dětí). Během dne budou povolena setkání uvnitř max. 4 osob (a 6 nezletilých dětí) a setkání venku max. 10 osob (plus 10 nezletilých dětí).

- Předchozí pravidla pro nošení respirátorů FFP2 a ochranu úst a nosu zůstávají nezměněna.
- **Registrační povinnost pro hosty v restauracích, hotelích, na kulturních akcích a v rámci volnočasových aktivit uvnitř i venku** (výjimka v případě nízké interakce: např. v zoologických zahradách, venkovních bazénech, atd.)

Zelený pas

Od počátku uvolnění platí jako vstupenka do gastronomických, sportovních, kulturních a hotelových zařízení doklad o negativním testu, prodělané nemoci Covid-19, případně i o naočkování. **Poté bude na národní úrovni zaveden jednotný potvrzující QR kód.** V další fázi (od července) se počítá se zavedením zeleného pasu na evropské úrovni. Od listopadu 2020 je již v Rakousku zaveden elektronický očkovací průkaz, který funguje jako registr provedených očkování. Již nyní jsou také elektronicky zaznamenávány provedené testy. Do budoucna se počítá s centrálním řešením (v kompetenci rakouského ministerstva zdravotnictví), v rámci něhož by v rámci jednoho centrálního systému (*Epidemiologisches Meldesystem – EMS*) byla zaznamenávána provedená očkování, výsledků testů, ale také záznamy o proděláním nemoci covid-19 (ty dosud nebyly do EMS zaznamenávány a budou registrovány dodatečně). Součástí řešení bude speciální webové rozhraní Green-Check (pro kontrolu platnosti oprávnění pro vstup) a aplikace pro občany (Green Pass), jejímž prostřednictvím bude možné vyžádat si z centrálního místa potřebné informace (QR kód). Tento kód bude moci být uložen do mobilu či vytištěn a poté předložen při vstupu. I nadále se nicméně počítá (vedle digitálního řešení) s možností předložit doklad o očkování/proděláním nemoci/absolvování testu v listinné podobě.

Ministerstvo zdravotnictví oznámilo, že zavedení národního (digitálního) zeleného pasu, které bylo plánováno od 4. června, se zpozdí o týden. Důvodem jsou změny technických požadavků ze strany EU, které si vyžádají další úpravy technického řešení. V praxi to znamená, že doklad o 3-G bude nadále nutné předkládat v papírové podobě. Momentálně jsou v plném proudu práce na bezpečné a uživatelsky přívětivé aplikaci. Kromě toho nebude do zeleného pasu začleněn tzv. Absonderungsbescheid (úřední potvrzení o proděláním infekce), které se v Rakousku používá jako jeden z dokladů umožňujících vstup do gastronomických, kulturních a jiných zařízení bez povinnosti se testovat. Ministerstvo zdravotnictví uvedlo, že toto potvrzení není akceptováno v rámci cest do zahraničí. Jako doklad o proděláním nemoci bude sloužit tzv. Genesungszertifikat (potvrzení o uzdravení). Tento doklad bude moci být vystaven nejdříve 11 dní po proděláním infekce a bude platit 6 měsíců. Předpokladem je, aby příslušné orgány nahlásily tuto skutečnost do Systému epidemiologických hlášení (EMS), kde jsou zaznamenány všechny známé infekce virem SARS-CoV-2.

CESTOVÁNÍ:

Cestovní omezení v rámci Rakouska

Od neděle 30. 5. platí **povinnost předložit test při výjezdu z oblasti Pitztal v Tyrolsku** (48/72 hodin platný antigenní/PCR test).¹ Opatření platí miminálně do 9. 6.

Opatření při vstupu do Rakouska

S účinností od 19. května 00:00 hod. se změnilы podmínky vstupu do Rakouska. Od tohoto dne již neplatí povinnost nastoupit karanténu po přicestování do Rakouska ze zemí s nízkým rizikem, včetně České republiky. Povinnost nastoupit karanténu je nahrazena požadavkem na doložení nízkého epidemiologického rizika, tj. povinným dokladem o očkování, testování, nebo proděláním nemoci (pravidlo 3-G). Za podmínek stanovených nařízením o příjezdu do země je možné přicestování též pro turistické účely.

¹ Aktuální seznam vysoce rizikových oblastí na [Bundesweite Maßnahmen | Corona Ampel \(corona-ampel.gv.at\)](https://www.bundesweite-maßnahmen.de/)

Novelizační nařízení rozlišuje mezi zeměmi s nízkým epidemiologickým rizikem (většina EU/EHP/CH a několik třetích zemí), zeměmi rizikovými (HR, NL, SE, CY a Litva), státy s variantami viru (Brazílie, Indie, JA) a zbytkem třetích zemí mimo EU/EHP/CH. ČR se spolu se všemi ostatními rakouskými sousedy nachází v první kategorii.

Pro přicestování ze zemí s výskytem mutací koronaviru nadále platí velmi přísná pravidla, včetně povinné karantény. Karanténa bude povinná také pro přicestování ze zemí s vysokou incidencí pro osoby s negativním testem; očkované nebo uzdravené osoby budou od karantény osvobozeny. Jako doklad o očkování budou uznána všechna očkování, která byla schválena Evropskou agenturou pro léčivé přípravky (EMA) nebo která prošla příslušným schvalovacím procesem WHO (momentálně se jedná o vakcíny společností Biontech/Pfizer, AstraZeneca, Serum Institute of India, Johnson & Johnson, Moderna a Sinopharm).

Před příjezdem je vyžadována elektronická registrace, která může být provedena nejdříve 72 hod. před vstupem do země. Odkaz na registraci je zde: <https://entry.ptc.gv.at/>.

Pravidla pro vstup do Rakouska upravuje nařízení o příjezdu do země (dále jen „nařízení“, *Covid19-Einreiseverordnung*). Platnost nařízení byla (prozatím) stanovena do **30. června**.

Pro osoby, které přicestovaly do Rakouska ze zemí s nízkou mírou infekce, které jsou uvedeny v příloze A nařízení o příjezdu do země (včetně České republiky), nebo se v těchto zemích v posledních 10 dnech zdržovaly, je vstup bez karantény (nezávisle na účelu cesty) možný pro testované, očkované nebo uzdravené osoby resp. po předložení důkazu o nízkém epidemiologickém riziku resp. certifikátu 3-G. Momentálně do této kategorie patří následující země: Andorra, Austrálie, Belgie, Bulharsko, Dánsko, Německo, Estonsko, Finsko, Francie, Lichtenštejnsko, Řecko, Irsko, Island, Izrael, Itálie, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Monako, Nový Zéland, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, San Marino, Singapur, Slovensko, Španělsko, Švýcarsko, Jižní Korea, Česká republika, Maďarsko, Vatikán.

Důkazem o nízkém epidemiologickém riziku se rozumí:

- doklad o očkování (v anglickém nebo německém jazyce) – lékařské potvrzení dle příloh C: <https://bit.ly/3bzz4D3> nebo D: <https://bit.ly/3fupMcm> nařízení, nebo očkovací certifikát o očkování některou z vakcín uvedených v příloze I nařízení o příjezdu do země (viz výše), že cestující jsou:
 - 1) nejméně 22. den po 1. dávce vakcíny, pokud je tato dvoudávková (očkování první dávkou je platné po dobu 3 měsíců),
 - 2) po druhé dávce vakcíny (doba platnosti vakcinace: 9 měsíců od první dávky,
 - 3) nejméně 22. den po vakcinaci očkovací látkou, který je jednorázová (doba platnosti: 9 měsíců od podání první dávky),
 - 4) kdykoliv po vakcinaci za předpokladu, že alespoň 21 dní před očkováním byl proveden pozitivní PCR test nebo důkaz o přítomnosti neutralizačních protilátek (doba platnosti očkování: 9 měsíců od vakcinace), NEBO
- doklad o prodělání nemoci (v německém či anglickém jazyce) – lékařské potvrzení dle příloh C nebo D nařízení, nebo lékařské/úřední potvrzení o prodělání nemoci v posledních 6 měsících, nebo doklad o zjištění neutralizačních protilátek v posledních 3 měsících, NEBO
- doklad o negativním výsledku testu (v anglickém nebo německém jazyce) – lékařské potvrzení o negativním výsledku testu dle příloh C nebo D nařízení, nebo antigenní/PCR test (antigenní test nesmí být starší než 48 hodin, PCR test nesmí být starší než 72 hodin od okamžiku odběru).

Pokud cestovatelé nebudou mít při příjezdu k dispozici lékařské potvrzení či některé z výše uvedených dokladů o testování, očkování či prodělání nemoci, **jsou povinni nechat se do 24 hodin** od vstupu do země **otestovat v Rakousku**. **Současně s uvolněním podmínek vstupu do Rakouska pro cizince bude možné nechat se otestovat v testovacích stanicích v Rakousku**. Dle nařízení je testování prováděno na vlastní náklady, v plánu je nicméně rozšíření možnosti nechat se otestovat zdarma (v testovacích stanicích prostřednictvím antigenních testů) pro všechny osoby, včetně cizinců. Dosud dostupnost bezplatného testování pro všechny potvrdily jen některé spolkové země (např. Vídeň a Salcbursko). Předpokládáme však, že se stav postupně celostátně sjednotí.

Před příjezdem je vyžadována elektronická registrace, která může být provedena nejdříve 72 hod. před vstupem do země.

Výjimky z povinností stanovených nařízením o příjezdu do země:

Pendleři – osoby pendlující z pracovních důvodů, žáky a studenty pendlující za účelem školní docházky a osoby pendlující z rodinných důvodů nebo za účelem návštěvy životního partnera – jsou povinni při vstupu do země předložit některý z dokladů 3-G. Pro test platí, že nesmí být starší než 7 dní. Pro pendlery ze zemí uvedených v příloze B1 platí povinnost předložit potvrzení o testu, který nesmí být starší než 72 hodin. Pokud tyto osoby nebudou mít při příjezdu k dispozici lékařské potvrzení či některé z výše uvedených dokladů o testování, očkování či prodělání nemoci, **jsou povinni nechat se do 24 hodin** od vstupu do země **otestovat v Rakousku**.

Děti

Děti do 10 let cestující pod dozorem dospělé osoby jsou vyňaty z uplatnění pravidla 3-G. Přicestování nezletilých osob od dovršeného 10. do dovršeného 18. roku věku bez dokladu o očkování nebo prodělání nemoci, které cestují v doprovodu dospělých osob s dokladem o očkování nebo prodělání nemoci, je možné (pokud se nejedná o cesty ze zemí v kategorii B2) po předložení lékařského potvrzení o testu nebo negativního testu. Pokud test/lékařské potvrzení nemohou být předloženy, jsou nezletilí cestovatelé povinni test do 24 hodin po příjezdu do Rakouska provést. Pro děti, které cestují samy, se uplatní stejná pravidla jako pro dospělé osoby.

Cesta za nezbytným lékařským výkonem

Bez omezení mají vstup do země rakouští občané a osoby, které jsou pojištěny v Rakousku, jež z lékařských důvodů hodných zvláštního zřetele jedou za nezbytným lékařským výkonem do Rakouska. Totéž platí, pokud se osoba s bydlištěm či běžným pobytem v Rakousku vrací do Rakouska po poskytnutí nezbytně nutného lékařského výkonu v zahraničí. Nezbytnost lékařského výkonu je třeba při kontrole věrohodně doložit. I v tomto případě se vyžaduje elektronická registrace, která může být provedena nejdříve 72 hod. před vstupem do země.

Příjezdy do země z důvodů hodných zvláštního zřetele v rodinném kruhu – jde o důvody, které jsou nepředvídatelné a neodkladné, např. těžká nemoc v rodině, úmrtí, pohřeb, narození či péče o osoby v Rakousku, které to v případě nouze potřebují – jsou možné jen s dokladem o očkování, prodělání nemoci nebo výsledkem testu, či lékařským potvrzením o očkování/prodělání nemoci/testu. Pokud tyto doklady nemohou být při příjezdu předloženy, je nutné provést test do 24 hodin po příjezdu do země (PCR/antigenní test).

Nařízení dále neplatí v následujících případech (není nutná registrace/karanténa/doklad o 3-G):

- zajištění nákladní a osobní dopravy – pokud není cílovou destinací Rakousko, musí být zajištěn i výjezd ze země;

- v **nutných případech péče o zvířata** a provádění **lesnických či zemědělských prací**;
- v případě **převozních jízd/letů** (sloužících k samotnému transportu dopravního prostředku)
- příjezdy, jež jsou v **naléhavém zájmu Rakouska**.
- **tranzitující osoby při průjezdu Rakouskem bez zastávky**, pokud je zajištěn i výjezd ze země.
- k provedení **repatriačních jízd či letů**;
- pro **pasážery zásahových vozidel** (IZS, hasičská vozidla, apod.) dle § 26 rakouského zákona o silničním provozu (Straßenverkehrsverordnung), **vozidel ve veřejných službách** dle § 26 zákona o silničním provozu (např. vozidla veřejné bezpečnostní služby jako je např. rakouská obecní policie, vojenská policie, apod.), **pro pasážery a řidiče veřejné dopravy**, pokud dopravní prostředek na své plánované trase projíždí územím v zahraničí bez zastávky a pro cestující jednotlivce vyjíždějící z Rakouska, pokud k dosažení svého cíle v Rakousku musejí projet cizím územím.

Hraniční kontroly a otevřené hraniční přechody mezi ČR a Rakouskem

S účinností od 22. května 00:00 hod. skončily kontroly na hranicích při příjezdu z České republiky do Rakouska. Je také opětovně možné pro přechod hranic využívat všech hraničních přechodů.

Zákaz vstupu z konkrétních zemí

V reakci na rozšíření nakažlivějších mutací platí zákaz všech letů z **Jihoafrické republiky a Brazílie, Indie a Spojeného království** do Rakouska (od 30. 12. 2020 0:00 hod jsou zakázány všechny lety z **Jihoafrické republiky**, od 25. 1. 2021 0:00 z **Brazílie**, od 29. 4. 0:00 z **Indie**, od 1. 6. 0:00 ze **Spojeného království**). **Opatření platí do 20. června včetně.**

EKONOMIKA:

[TK 18. 05. 2021] Znovuotevření gastronomie, turismu, sportu a volnočasových aktivit povede podle nejnovějších prognóz k růstu ekonomiky o 3 až 3,5 %. Podle ministra financí Blümela (ÖVP) se rakouská ekonomika dostane do konce léta na svou úroveň před krizí, této úrovni již téměř dosáhlo odvětví průmyslu, obchodu a dopravy. Vláda kvůli krizovým výdajům předložila novelu rozpočtu, balíčky finančních podpor stále běží. Podle ministryně turismu Köstinger (ÖVP) klesl v roce 2020 počet hostů téměř o polovinu, počet přenocování místy až o 75 %. Na podporu turismu umožní vláda bezplatné testování pro vstup do hotelů a restaurací i zahraničním turistům. Ministr práce Kocher (ÖVP) uvedl, že po rozvolnění by se do práce na plný úvazek mělo vrátit 150.000 osob, z toho 130.000 z kurzarbeit. Na základě dat AMS je momentálně 343.000 nezaměstnaných – o 6.000 méně oproti minulému týdnu, 77.000 osob je ve školeních a na další fázi kurzarbeit se předběžně přihlásilo 320.000 osob. Kocher ani Blümel nepočítají s velkou vlnou bankrotů, projeví se ale patrně následky po velmi nízké míře insolvenčí v roce 2020.

Strategie 2040:

Začátkem května představili na půdě Ekonomické univerzity ve Vídni (WU Wien) kancléř Kurz (ÖVP), vicekancléř Kogler (Zelení) a ministryně průmyslu Schramböck (ÖVP) Strategii 2040, která má **posílit ekonomickou pozici Rakouska** a zařadit jej do roku 2040 mezi top 10 světově nejvýznamnějších obchodních míst. Strategie se opírá o sedm stěžejných témat: digitalizace průmyslové produkce, vůdčí specializovaná technologická pozice, nové digitální obchodní modely v oblasti služeb, transformace energetiky a mobility, Green Tech & Green Materials, Life Sciences & Biotech a kvalita života, kreativita a umění. Cílem je mj. zesílit produkci v Rakousku a vytvořit udržitelná pracovní místa, urychlit ekologizaci a digitalizaci a zaměřit se na daňové úlevy. První průběžné výsledky budou představeny na podzim na fóru Alpbach.

Plán obnovy:

V dubnu 2021 předložilo Rakousko EK 600 stránkový **Plán obnovy** na období 2021-2026, finance na jeho realizaci má stejně jako další ČS získat z nástroje obnovy Next Generation EU (NGEU). Kancléř Kurz (ÖVP) jej označil za významnou součást národního „comeback“ plánu. Rakousko má pro své projekty obdržet **cca 3,5 mld. EUR**, k hlavním prioritám Plánu obnovy patří **investice na ochranu klimatu, digitalizace a vzdělávání**. Dle vicekancléře Koglera (Zelení) Rakousko alokuje v rámci Plánu obnovy téměř 46 % z unijních fondů, tj. více než 1,5 mil. EUR, na ochranu klimatu a životního prostředí a tím překročí unijní požadavek (37 %). V oblasti ochrany klimatu bude hlavní pozornost věnována ekologizaci dopravy, dekarbonizaci průmyslu, podpoře cirkulárního hospodářství a biodiversity. Na podporu digitalizace bude určeno 41 % z unijních fondů (při unijním požadavku 20 %).

Comeback plán:

Vláda paralelně k plánu obnovy prezentovala tzv. „**Comeback plán**“, který má pomoci vypořádat se s ekonomickými následky koronavirové pandemie a znovuoživit ekonomiku. Plán v podstatě kopíruje vládní program a zahrnuje i některá opatření přijatá během pandemie. Předpokladem jeho realizace je navýšení rozpočtu na letošní rok. Mezi hlavní priority patří **pracovní trh, ekologizace & digitalizace**. Prvním krokem má být **zvýšení investiční prémie ze 3 na 5 mld. EUR**, což je nejvyšší investiční podpora za poslední desetiletí. 4,4 mld. EUR má poskytnout vláda, 600 mil. EUR má být uhrazeno prostřednictvím evropského fondu obnovy. Investiční prémie jsou nezdanitelný a nevratný grant ve výši 7 %, popř. 14 % u investic v oblasti ekologizace, digitalizace a zdraví. Vláda chce posílit některé lokality nastavením podmínek, které by zvýšily konkurenceschopnost Rakouska v rámci EU a přilákaly zahraniční investory. „Comeback plán“ má být hrazen jak z nástroje obnovy NGEU, tak prostřednictvím řady vnitrostátních opatření (např. daňová reforma).

Ekologizace a reforma ekologické daně

Investice kolem 1,5 mld. EUR v rámci Plánu obnovy mají směřovat do ekologizace hospodářství, rozšiřování veřejné dopravy, modernizace a elektrifikace drah a do ekologicko-sociální reformy. Největší část 850 mil. EUR bude směřovat do dopravy, 350 mil. do projektů v oblasti cirkulárního hospodářství a 350 mil. EUR do energetické transformace a dekarbonizace průmyslu. Mj. se v rámci dopravy počítá s projekty jako např. elektrifikace autobusů, bezemisních užitkových vozidel a jejich infrastruktury, elektromotorů a do vodíkových iniciativ. Velká část má také směřovat na modernizaci železniční dopravy. Mezi iniciativy vlády patří například 1-2-3 klimatická jízdenka, díky které dojde k výraznému snížení jízdného u regionálních a vlaků a návažných spojů. Plán na mobilitu 2030 (Mobilitätsplan 2030) má být představen v nadcházejících měsících. Ekonomicko-sociální reforma má vejít v platnost v prvním čtvrtletí roku 2022, její součástí je např. zdanění oxidu uhličitého.

Digitalizace

Do digitalizace má směřovat 41 % prostředků z Plánu obnovy. Co se týče výstavby širokopásmových připojení, Rakousko se dle hodnocení OECD nachází ve srovnání s ostatními průmyslově vyspělými zeměmi stále pod průměrem. Země zaostává převážně v oblasti připojení sítí tvořené kabely s optickými vlákny, např. pětikrát větší Švédsko je těmito sítěmi pokryto ze 70 %. V městských regionech je struktura vybudovaná dobře, na venkově není problémem jen nedostatek kabelů, ale i nízká digitální vzdělanost obyvatelstva.

Pracovní trh

Je jednou z priorit Comeback plánu. Zvýšení investiční prémie má napomoci ve vytváření nových pracovních míst a tím přispět k hlavnímu cíli navrácení 500 tis. nezaměstnaných do pracovního procesu v průběhu jednoho roku. V některých odvětvích se dále počítá se strukturálními změnami. Klíčovým pojmem by v tomto směru mělo být e-commerce. Rostou obavy, že regionální nedostatek pracovních míst se bude se zavřenými hotely čím dál více prohlubovat, velkou část pracovních míst generuje také oblast služeb. Na trhu práce je sice k dispozici mnoho volných pracovních míst, jejich obsazení však mnohdy ztěžuje nedostatečná kvalifikace nebo geografické vzdálenosti. Pro dlouhodobě nezaměstnané by mělo být podle ministra práce Kochera (bezpartijní, za lidovce/ÖVP) k dispozici více programů a mluví se o reformě podpory v nezaměstnanosti.

Na základě studií WIFO (Rakouský institut pro hospodářský výzkum) se rakouská ekonomika propadla za rok 2020 o 6,6 %. Mezinárodní měnový fond předpovídá Rakousku pro tento rok hospodářský růst o 3,5 % a pro rok 2022 o 4 %, což jsou optimističtější údaje, než která uvedla studie od IHS a WIFO. Rakousko v boji proti krizi doposud vydalo či závazně přislíbilo téměř 36 mld. EUR (stav 5. 5. 2021), největší položku nadále zaujímá kurzarbeit. Podle týdenních dat zpracovaných institutem WIFO činí aktuální propad ekonomiky -4,8 % ve srovnání se stejným týdnem v roce 2019. Oproti 2020, kdy ve stejném období probíhal první lockdown, se daří ekonomice o 17 % lépe.

Hlavní nástroje finanční podpory pro podniky:

Corona-Kurzarbeit

Čtvrtá fáze kurzarbeit platí od 01. 04. 2021 do 30. 06. 2021 v neměnné formě. Pracovní dobu lze nadále zkrátit až na 30 %, výjimku tvoří úředně uzavřené podniky, kde je možné přechodné zkrácení na 0 %. Také původní čistá mzda zůstává na 80 – 90 %. Od července, v závislosti na aktuální situaci, plánuje vláda vytvoření nového přechodného modelu. Kurzarbeit zůstává nejdůležitějším nástrojem v boji proti nezaměstnanosti během krize. Podniky, které během kurzarbeit umožní svým zaměstnancům další kvalifikaci/rekvalifikaci, získají od AMS proplaceno 60 % nákladů. Rychlý návrat k předpandemické podobě ministr práce navrhuje, shoda panuje na zavedení nejspíše tříměsíční přechodné fáze. Probíhají jednání se sociálními partnery a se Zájmovým sdružením rakouského průmyslu, ve kterých jde o sdílení nákladů ze strany podniků, školení a o minimální pracovní dobu podporovaných zaměstnanců, která je momentálně na 30 %. Otázkou také zůstává, pro koho je kurzarbeit nadále potřebná. Koncept má být představen v květnu.

Příspěvek na fixní náklady II (Fixkostenzuschuss / FKZ II)

Je poskytována nevratná a nezdánitelná dotace na průběžné fixní náklady, které vznikají v případě propadu obratu souvisejícího s Covid-19 ve výši nejméně 30 % (v první fázi této podpory: 40 %). Granty lze udělit až na deset pozorovacích období od 16. září 2020 do 30. června 2021. Oproti příspěvku I. fáze lze žádat o náhradu až 100 % fixních nákladů (dříve do 75 %) dle výše propadu obratu (min. 30 %) do maximální výše 1,8 mil. EUR (dříve 800.000 EUR). Pro podniky s obratem nižším než 120.000 EUR za poslední hodnocený rok existuje možnost paušální dotace fixních nákladů ve výši 30 % ztráty obratu.

Náhrada ztrát (Verlustersatz)

Náhrada ztrát se poskytuje při ztrátě tržeb ve výši min. 30 % a za předpokladu, že celková náhrada ztráty činí min. 500 EUR. Tyto ztráty musí vzniknout v období od 16. září 2020 do 30. června 2021. Pokud má podnik 50 a více zaměstnanců a jeho roční obrat či bilanční suma přesahuje 10 mil. EUR, má nárok na 70 % náhrady ztrát. Pokud má podnik méně než 50 zaměstnanců a roční obrat či bilanční suma je nižší než 10 mil. EUR, má nárok na náhradu ztrát ve výši 90 %. Maximální výše kompenzace činí 10 mil. EUR.

Ztrátový bonusu (Ausfallsbonus)

Tento bonus je pokračováním dřívější náhrady obratu (Umsatzersatz) a vztahuje se na všechny podniky, které z důvodu covidové krize (přímo či nepřímo) vykazují min. 40% ztrátu tržeb oproti stejnému měsíci v předešlém roce. Platí pro období od listopadu 2020 do června 2021. Postihnuté podniky získají až 15 % obratu s měsíčním stropem 30.000 EUR a o bonus mohou požádat samy. Jedná se o nevratný příspěvek, který je možný (ale nemusí) kombinovat s příspěvkem na fixní náklady II a dosáhnout tak až na 60.000 EUR měsíčně. Ztrátový bonus se pro březen i duben zdvojnásobí na 30 % a současná horní hranice se zvýší na 50.000 EUR. Toto opatření pomůže především odvětví cestovního ruchu. Od 16. 2. 2021, kdy je možné o bonus požádat, bylo k 5. 5. 2021 doposud vyplaceno 1,2 mld. EUR.

Maďarsko

SITUACE

30. 5. byl Covid zjištěn u 156 osob (2% testů). Aktivně pozitivních je 74 569, v nemocnicích 981 (+16), na plicních ventilátorech 110 (-4) pacientů, zemřelo 5 lidí.

Týdenní shrnutí k 31. 5. (v závorce průměrná denní změna)

Pokračuje pokles aktivně pozitivních, záchytů testů (ze 4% na 3%), hospitalizací i úmrtí. HU má v souhrnu celosvětově nejvyšší počet obětí s Covid19 - 304 na 100 tis. obyv. Z celkově 804 538 (+313) nakažených při 5 824 848 (+11 551) PCR/antigenních testů je 74 569 (-4 002) aktivně pozitivních, tj. 776 na 100 tis. obyv.; 700 236 (+4 290) se uzdravilo a 29 733 (+25) průměrného věku 74 let zemřelo. V nemocnici je 981 (-63) osob, z nich 110 (-8) na plicních ventilátorech. Župy dle aktuálního počtu nemocných na obyvatele: Baraňská, Vesprimská, Boršodsko-abovsko-zemplínská, Zalská, Rábsko-mošošsko-šoproňská, Fejérská, Jasovsko-velkokumánsko-solnocká, Pešťská.

Očkování

HU vláda **objednala 31 mil. dávek**, z toho 24 mil. přes **EK**. Dosud dorazilo 12,9 mil. dávek (41%) – 5,2 mil. **Sinopharmu** (z objednaných 5 mil.), 3,6 mil. **BioNTech/Pfizeru** (z 10,9 mil.), 2 mil. **Sputniku** (z 2 mil.), 1,2 mil. **AstraZeneky** (z 6,5 mil.), 0,6 mil. **Moderny** (z 1,7 mil.), 0,1 mil. **Janssensu** (ze 4,3 mil.). Sputnikem a Sinopharmem se očkuje na základě maďarské licence, Sinopharm má od 7. 5. licenci WHO. Národní ústav pro léky a výživu vydal povolení také čínské CanSino Biologics a v Indii vyráběné AstraZenecy CoviShield. Smlouvy ke Sputniku a Sinopharmu byly zveřejněny; za dávku Sputniku HU platí 8,5 euro, Sinopharmu 31,5 euro. U Sinopharmu se opozice a investigativní novináři zajímají o výši provize maďarskému zprostředkovateli. Bylo přijato nařízení zkracující domácí licenční řízení - vakcíny aplikované na min. 1 mil. osob v UK nebo třech zemích, z nichž alespoň jedna je členem nebo kandidátem EU, nepotřebují v HU povolení Národního ústavu pro léky a výživu a stačí jim kladné stanovisko Národního centra pro veřejné zdraví. Vláda zdůrazňuje bezpečnost a účinnost všech aplikovaných vakcín, prezident a premiér se očkovali Sinopharmem, ministr Úřadu vlády a zahraničních věcí a obchodu Sputnikem. Opozičním stranám se nelíbil postup vně EU/EMA a tlak na experty. Ředitel Maďarského ústavu pro léky a výživu přiznal u Sputniku politický tlak, ale odmítl vliv na odborné rozhodnutí. Odborný panel o Sputniku nerozhodl jednomyslně, jeden člen rezignoval, někteří nepovažovali dokumentaci za dostatečnou. Pochybnosti o dokumentaci dočasně provázely i Sinopharm. Univerzita v Debrecíně vyvíjí ve spolupráci se Sinopharmem vlastní vakcínu, jejíž výroba by měla být zahájena do konce příštího roku. Budapešťská Semmelweisova univerzita podepsala dohodu s Pfizerem, zaměřenou na lékařský výzkum a rozvoj.

Dosud se očkovalo 5 147 tis. osob (53% populace), z toho plně 3 612 tis. (37% populace). Při registraci lze odmítnout přidělenou vakcínu, na jinou se asi týden čeká. Doba mezi dávkami je u AstraZeneky 12 týdnů (lze požádat lékaře o kratší interval), BioNTech/Pfizeru 5 týdnů, Moderny a Sinopharmu 4 týdny, Sputniku 3 týdny. Sputnik se nepodává chronicky nemocným, Sinopharm u neléčené chronické choroby. Očkuje se v nemocnicích, u praktických lékařů, v armádní centrech a autobusech dle **sedmi skupin**:

- 1) zdravotníci včetně farmaceutů – ukončeno (BioNTech/Pfizer);
- 2) sociální domovy – ukončeno (BioNTech/Pfizer, Moderna);
- 3) nad 60 let;
- 4) zaměstnanci státního a veřejného sektoru s přímým kontaktem s veřejností (vojáci, policisté, soudci, prokurátoři, učitelé, duchovní);
- 5) lidé mezi 16 až 59 lety s rizikovým chronickým nebo průvodním onemocněním;
- 6) kritická infrastruktura (vláda, distribuce elektrické energie a veřejná doprava);
- 7) ostatní od 16 let – přednostně nebo organizovaně olympionici, těhotné/kojící, diplomatická komunita (BioNTech/Pfizer, ZÚ Budapešť 15. 4. a 20. 5.), ve věznicích, od 1. 5. se očkují cizinci s pobytem v HU bez maďarského zdravotního pojištění a od 13. 5. mladiství od 16 let (BioNTech/Pfizer). Po registraci se mohou očkovat i občané jiných zemí maďarské národnosti.

Očkování (po první dávce) a uzdravení (do 6 měsíců po prvním negativním PCR testu nebo po 10. dni po pozitivním testu nebo do 4 měsíců po testu prokazujícím v krvi protilátky) dostávají **doklad o imunitě** s číslem a kódem, jménem, číslem pasu a občanského průkazu, datem očkování. Doklad o imunitě je vystavován i maďarským občanům, kteří o to požádají osobně nebo elektronicky a doloží očkování v zemích EU, NATO, OECD, Rusku nebo Číně. Doklad o imunitě je platný s průkazem totožnosti, jeho falšování je trestným činem. Případné odmítnutí druhé dávky může vést k zneplatnění karty (přes kód). Elektronickou alternativou dokladu je vakcinační app propojující držitele se systémem správce. HU jedná o vzájemném uznávání dokladu, dohodlo se již s BH, CZ, GE, HR, **MD**, ME, MK, MN, RS, SI a TR. Český doklad o imunitě je v HU platný za stejných podmínek jako doklad maďarský. Maďarský doklad o imunitě je v Česku platný od 22. dne do devíti měsíců po první dávce očkování.

Očkování podporují všechny relevantní politické strany. Podle statistického úřadu se nechce očkovat 19% oslovených. Největší důvěře se těší BionTechFizer (79%), s odstupem následují Moderna (56%), Sputnik se Sinopharmem (49%) a AstraZeneca (45%). Koronavirus.gov.hu přináší základní informace, otázky a odpovědi, formuláře. Na sociálních sítích běží série spotů odborných autorit, se vstupy na facebooku oslovuje veřejnost premiér.

Školy

V první vlně byly školy zavřeny, o školkách a jeslích rozhodovaly obce. Vyučovalo se digitálně, prezenčně se konaly písemné maturity. Asi 10% žáků/studentů se do výuky nezapojilo. Vláda se při druhé a třetí vlně snažila udržet mladší děti ve školách co nejdéle. Prezenční výuka začala po letních prázdninách za speciálních pravidel (roušky mimo třídu, omezená setkání mezi třídami, měření teploty). S postupem epidemie od 11. 11. 2020 do 10. 5. 2021 byly uzavřeny vysoké (v kompetenci rektorů) a střední školy, koleje a internáty. Probíhala digitální výuka, středoškoláci mohli za účelem přezkoušení jednotlivě docházet do škol. V lednu a únoru proběhly přijímací zkoušky na střední školy a začátkem května maturity, v obou případech prezenčně se zvláštními pravidly. Školky a základní školy byly uzavřeny od 8. 3. do 18. 4. 2021, druhý stupeň základních škol do 10. 5. 2021. Od 10. 5 jsou povoleny sportovní kroužky, včetně plavání. Po celý čas zůstaly otevřené jesle. Zaměstnanci škol a předškolních zařízení se očkovali přednostně.

OPATŘENÍ

Od 11. 3. do 17. 6., a **od 4. 11. 2020 do max. října 2021** platí **stav ohrožení** (vláda vydává koronavirová nařízení bez souhlasu parlamentu) a od 18. 6. 2020 do 18. 6. 2021 epidemiologická pohotovost.

Maďarské řízení druhé a třetí vlny charakterizuje soubor relativně mírných dlouhodobých opatření s malým množstvím změn. S vývojem epidemie vláda zavedla opatření ve třech fázích - od 4. 11. 2020, 11. 11. 2020 a 8. 3. 2021. Ve fázích probíhá i uvolňování, odrážející postup v očkování první dávkou – od 7. 4. při 2,5 mil., od 24. 4. při 3,5 mil., od 1. 5. při 4 mil., od 23. 5. při 5 mil. **V současné době platí:** bez kontroly imunity účastníků lze pořádát shromáždění v exteriéru do 500 osob, svatební hostiny do 200 osob a jiná soukromá setkání do 50 osob. Přístup na venkovní sportovní utkání a kulturní představení nad 500 osob či v interiéru bez ohledu na počet účastníků, do hotelů a interiérů restaurací, barů a kaváren mají pouze lidé s dokladem o imunitě a jejich děti do 16 let. Pouze s dokladem o imunitě (s výjimkou dětí - závodních sportovců) lze sportovat ve vnitřních i venkovních areálech, jako jsou bazény, posilovny či lázně, a účastnit se hudebních a tanečních podniků. Neomezený je individuální i kolektivní sport venku na místech s volným přístupem. Hostitelé nesou právní zodpovědnost za přítomnost pouze oprávněných osob, postih se pohybuje od pokuty 280 euro po nepodmíněný trest odnětí svobody. Konání mší je v kompetenci církví.

Zdravotní systém je schopen vyčlenit 20 tis. lůžek a 2 870 plicních ventilátorů. Omezené jsou testovací kapacity; cena PCR je max. 54 euro. Zvláštní režim panuje v **nemocnicích** a **sociálních domovech**, včetně domovů pro seniory. Návštěvy jsou možné jen s dokladem o

imunitě a při návratu do domovů po absenci přesahující 72 hod. je nutný doklad o imunitě nebo negativní test. Krizový systém koordinuje Národní nemocniční úřad pod ministrem vnitra, armáda je zapojena do bezpečnosti, zásobování a dezinfekce prostor. Vedle koronavirových center (nemocnice v Kiskunhalasi, pět nemocnic v Budapešti, dvě kliniky v Pětikostelí, nemocnice ve Vacově, Ostřihomi, Baji, Orosháze, Ceglédu a Hatvanu) se na léčbě Covid19 podílejí dle situace i další nemocnice (aktuálně udržují 20% rezervu lůžek). Dvě speciální vládní nařízení regulují přesuny pracovníků mezi nemocnicemi a zapojení ordinací a praktických lékařů do léčby a očkování. Župní instituce, nemocnice a univerzitní kliniky mají posílené pravomoci vůči ordinacím/praktickým lékařům. Ve zdravotnictví se do tří let postupně zvýší plat o 70%, zdravotníci mají po dobu krize zdarma veřejnou dopravu.

Ve vnitřních veřejných prostorech je povinná **min. vzdálenost 1,5 m a rouška** (kromě dětí do 6 let). Při porušení opatření hrozí pokuta fyzickým osobám až 410 euro, právnickým osobám až 2 750 euro nebo dočasné uzavření. Při návratu ze zahraničí (kromě nákladní dopravy, oficiálních a obchodních cest, pendlerů, držitelů maďarského dokladu o imunitě nebo dokladu o imunitě BH, CZ, GE, HR, ME, MK, MN, RO, RS, SI a TR) a kontaktu s nakaženým je povinná desetidenní **karanténa**, kterou lze ukončit dvěma negativními testy PCR v období 5 dnů s rozestupem 48 hod. Doklad o zahraničním testu musí být v angličtině nebo maďarštině. Porušení karantény je pokutováno 138 až 410 euro, uplatňuje se aplikace chytrá karanténa.

CESTOVÁNÍ

Od 1. 9. 2020 do 23. 6. 2021 provádí HU **kontrolu na vnitřních schengenských hranicích a nepouští cizince na své území s výjimkou těch z BH, CZ, GE, HR, MD, ME, MK, MN, RO, RS, SI, TR, kteří disponují dokladem o imunitě**. Zákaz vstupu se také **nevztahuje** na:

- nákladní dopravu;
- osoby s diplomatickým a služebním pasem;
- osoby přijíždějící za obchodním nebo ekonomickým účelem – dokládají obchodní účel, příp. smluvní vztah s maďarskou firmou; týká se EU, IS, LI, NO, CH, UK, US, AE, AZ, BH, CN, ID, IN, IL, JP, KG, KR, KZ, RU, SG, TR, UA, UZ.
- cizince s pobytovým povolením nebo vízem nad 90 dnů v Maďarsku a rodinné příslušníky maďarských občanů - při návratu ze zahraničí mají desetidenní karanténu, kterou lze zkrátit dvěma neg. testy PCR v období pěti dnů s rozestupem 48 hod.;
- profesionální sportovce a umělce přijíždějící na sportovní (mezinárodní) či na kulturní událost – doloží pozvání maďarské instituce a negativní test PCR, ne starší 3 dnů;
- pendlery a občany sousedních zemí v pásmu 100 km od HU hranic (zvláštní režim).

Výjimku ze zákazu může udělit policie místně příslušná pro hraniční vstup na HU území v níže uvedených případech. Pro mezinárodní letiště v Budapešti je to policie budapešťského 18. obvodu. Žádost o výjimku se podává elektronicky v angličtině nebo maďarštině (k dispozici na [internetové stránce policie](#)), doložená příslušnými dokumenty:

- soudní jednání (doklad maďarského soudu);
- obchodní nebo pracovní cesta (pozdání vládní instituce nebo instituce státní správy, samosprávy či regulačního úřadu);
- zdravotní prohlídka nebo léčba (dopis cílového zdravotního zařízení);
- studium na maďarské univerzitě;
- cesta osobní dopravou k zabezpečení nákladní dopravy (potvrzení zaměstnavatele);
- rodinná událost jako svatba, křest a pohřeb;
- péče o příbuzného;
- významná mezinárodní sportovní, kulturní nebo církevní událost;
- další rozumné důvody.

Povolení policie se předkládá na hranici. Vstup na území HU je odepřen osobám, které na základě rozhodnutí policie podstoupí zdravotní kontrolu, jejíž nález je pozitivní. I v případě negativního nálezu této zdravotní kontroly je povinná desetidenní karanténa, kterou lze zkrátit dvěma negativními testy PCR v období 5 dnů s rozestupem 48 hod.

Tranzit je zachován. Je nutno mít platné doklady pro vstup do schengenského prostoru (český občan platný OP nebo pas), prokázat, že se jedná o tranzit přes HU do cílové země, a země na trase musí být průjezdné. Při vstupu do Maďarska může být provedena zdravotní kontrola, v případě příznaků nebude cestující do HU vpuštěn. Při tranzitu je nutno dodržet podmínky – rychlý průjezd (do 24 hod.), vyhrazené hraniční přechody, trasy a odpočívadla (viz mapa [maďarské policie](#)) a v určené časové intervaly.

Budapešťské **letiště** omezilo výrazně provoz. Registrujeme občasná spojení Praha – Budapešť s Ryanair. Nedoporučujeme letecký tranzit přes HU, Češi nebyvají přijímáni na palubu letadla, i když mají navazující letenku/jízdenku. Mezi CZ a HU lze cestovat přímým spojem ČD, naopak Regiojet a Flixbus železniční i autobusové spoje přerušily.

EKONOMIKA

Vláda podporuje ekonomiku mj. snížením daňové zátěže a odvodů, moratoriem na splátky uzavřených půjček, výhodnými úvěry a garancemi či nevratnými dotacemi. Od druhé vlny pandemie kompenzovala hotelům 80% rezervací učiněných do 8. 11. 2020, vybrané skupiny zařízení (např. v oblasti stravování, kultury, sportu, rekreace, konferencí, veletrhů a autobusové dopravy) neplatí některé příspěvky za zaměstnance (např. sociální), stát kryje polovinu až dvě třetiny mezd (za určitých podmínek - např. udržení zaměstnanců), u výdeje jídla „s sebou“ byla snížena DPH. Od 8. 3. 2021 se mzdová dotace rozšířila na nově uzavřené obchody a služby, byl odpuštěn nájem u nemovitostí v plném nebo většinovém vlastnictví státu/municipality, podnikatelé a živnostníci byli osvobozeni od platby paušální daně a sociálního zabezpečení. Stát přispívá i na mzdy ve vědě a výzkumu. Vláda klade důraz na udržení zaměstnanosti a slibuje, že vytvoří tolik míst, kolik krize zruší. V zemi byla zahájena výroba roušek (pokrývá domácí spotřebu), plicních ventilátorů a léků remdesivir a favipiravir. HDP kleslo v roce 2020 o 5,1%, deficit dosáhl 8,1% HDP a poměr zadlužení vůči HDP vzrostl z 66% na 80,4%. Průměrná inflace za rok 2020 činila 3,3%. Letos se očekává růst HDP o **4,3 % a rozpočtový schodek ve výši 7,5 % HDP.**

Slovinsko

SITUACE

V posledních 4 dnech bylo zaznamenáno 869 pozitivně testovaných osob (čt - +288, pá - +355, so - +135, ne - +91). Celkem se ve Slovinsku eviduje 253 721 případů nákazy COVID-19. Souhrnná 14 - denní incidence na 100 000 obyv. se opět mírně snížila, nyní dosahuje 203.7. Počet aktivních případů poklesl na 4.298.

Očkováno první dávkou je 662 018 osob. Druhou dávkou bylo očkováno 406 423 osob, což představuje cca 19.4 % obyvatelstva.

Počet hospitalizovaných ve sledovaném období klesl na 245 (čt - -13, pá - -19, so - +9, ne - +3), z toho 72 osob bylo na jednotce intenzivní péče (čt - -1, pá - -3, so - 0, ne - -3). Od čtvrtka zemřelo 9 osob (čt - +4, pá - +2, so - +2, ne - +1). Celkový počet obětí v souvislosti s COVID-19 činí 4 695.

Provedeno bylo 10 637 PCR testů a 94 943 antigenních testů. Podíl pozitivních PCR testů k 30. 5. 2021 je 6.1 % (čt - 8,0%, pá - 9,6%, so - 7,3%). Celkem bylo provedeno 4 199 573 testů (PCR + antigenní testy).

Poradní skupina pro boj proti COVID-19 doporučila zahájení očkování dětí od 12 let.

Vakcinace by měla proběhnout nejprve u dětí s chronickými zdravotními obtížemi a poté u ostatních.

Ministr práce, sociálních věcí, rodiny a rovných příležitostí Janez Cigler Kralj uvedl, že se díky očkování podařilo stabilizovat situaci v pečovatelských domovech pro seniory. Během jarní a podzimní fáze epidemie právě zde zemřelo nejvíce slovinských obětí COVID-19. V období od 2. do 27. 5. 2021 nezemřel v pečovatelských domovech v souvislosti s COVID-19 nikdo.

Očkovací centrum v Celje jako první ve Slovinsku nabídlo očkování všem dospělým osobám bez předchozího objednání. Osoby si mohou rovněž vybrat, kdy na očkování přijdou. V úterý je očkována vakcína Johnson&Johnson, ve středu Pfizer/BioNTech a ve čtvrtek Moderna.

Tisíce protestujících se sešly v pátek v Lublani, aby vyjádřili svoji nespokojenost s vládou premiéra Janeze Janši. Jednalo se o další z řady demonstrací organizovaných každý pátek sympatizanty opozičních stran. Opozice organizaci protestů podpořila. Vláda upozornila, že během nich nebyly dodržovány bezpečnostní rozestupy a řada osob neměla na shromáždění masku. Průběh demonstrace kontrolovala policie za přítomnosti zástupců zdravotnického inspektorátu. Premiér na sociálních sítích uvedl, že demonstrace mohla ještě měsíc počkat, na dobu, kdy bude více osob očkováno a pandemická situace selepší.

OPATŘENÍ

Vláda vydala rozhodnutí, na jehož základě se osoba nemusí podrobit povinné karanténě po prokázání rizikového kontaktu s nakaženou osobou, pokud:

1. Již prodělala COVID-19 v posledních 6 měsících;
2. Prokáže, že plynulo:
 - a. 7 dní od druhé dávky vakcíny Pfizer/BioNTech;
 - b. 14 dní od druhé dávky vakcíny Moderna;
 - c. 21 dní od první dávky vakcíny AstraZeneca;
 - d. 14 dní od první dávky vakcíny Johnson&Johnson;
 - e. 14 dní od druhé dávky vakcín Sputnik V., Sinovac Biotech nebo Sinopharm
3. Osoba prodělala COVID-19 a do 8 měsíců od nástupu symptomů absolvovala alespoň jednu dávku očkování některou z výše uvedených vakcín.

Nové nařízení oficiálně potvrdilo stávající epidemiologická pravidla a doporučení Národního institutu veřejného zdraví, jehož metodiky byly pro nařizování karantény využívány.

Diváci sportovních utkání jsou povinni nosit roušky s výjimkou osob do 15 let, které se účastní s rodinnými příslušníky. Roušky nejsou povinné pro profesionální sportovce při tréninku, popř. soutěžích, obecně pro individuální sportovce, popř. při sportech, u kterých je možné dodržet rozestupy nejméně 3 metry.

CESTOVÁNÍ

S účinností od 30. 5. 2021 byly z červeného seznamu vyškrtнутy české NUTS regiony soudržnosti Praha a Střední Čechy. Od 30. 5. 2021 tak vypadá rozdělení ČR podle jednotlivých krajů na základě podmínek vstupu do Slovinska následovně:

Červený seznam – povinnost prokázat se při vstupu negativním PCR testem / potvrzením o

prodělání COVID-19 / potvrzením o očkování nebo nastoupit karanténu:

- Moravskoslezský kraj
- Olomoucký kraj
- Zlínský kraj
- Kraj Vysočina
- Jihomoravský kraj
- Karlovarský kraj
- Ústecký kraj
- Jihočeský kraj
- Plzeňský kraj

Ostatní kraje s možností vstupu do země bez následné karantény a bez povinnosti prokazovat se negativním PCR testem / potvrzením o prodělání COVID-19 / potvrzením o očkování:

- Liberecký kraj
- Královéhradecký kraj
- Pardubický kraj
- Hlavní město Praha
- Středočeský kraj

Jakkoli je vstup z krajů, které nejsou na červeném seznamu, možný bez karantény a bez testu, pro využití ubytovacích služeb, vstup do interiéru restaurace, vstup na kulturní akce, do kin a divadel, jakož i na kongresy a veletrhy je nadále nezbytné prokázat se negativním výsledkem PCR testu / potvrzením o prodělání COVID-19 / potvrzením o očkování, bez ohledu na to, z jakého kraje osoba do Slovinska přišla.

S účinností od 30. 5. 2021 byla přidána nová výjimka pro vstup do Slovinska bez povinnosti prokazovat se negativním PCR testem / potvrzením o prodělání COVID-19 / potvrzením o očkování a bez následné karantény pro děti do 15 let, které cestují v organizované skupině v doprovodu pedagoga nebo opatrovníka.

Slovinsko nově bude uznávat RT-PCR testy, které byly provedeny v Srbsku. Slovinsko uzavřelo se Srbskem dohodu o vzájemném uznávání certifikátů a potvrzení v souvislosti s COVID-19 (potvrzení o prodělání COVID a PCR testy).

Slovinsko zavedlo novou kategorii – tmavě červený seznam zemí, pokud 14-denní souhrnná incidence přesahuje 500 na 100 000 obyvatel nebo se zde objevují nové nebezpečné mutace koronaviru. Na seznam byly zařazeny: francouzský region Ile-de-France (Paříž a okolí), region Severní Chorvatsko, litevský region Sostines regionas, nizozemské regiony Zuid-Holland, Zeeland, Noord-Brabant, Limburg a švédské regiony Stockholm, Östra Mellansverige, Smaland med öarna, Sydsverige, Västsverige, Mellersta Norrland a Övre Norrland. Dále bylo na tento seznam umístěno 38 zemí mimo EU, mj. Velká Británie, Turecko, Indie a Egypt.

Není ovšem zatím zřejmé k čemu bude tmavě červený seznam sloužit, neboť pravidla pro vstup do Slovinska z těchto oblastí jsou totožná s červeným seznamem. Slovinští představitelé uvádí, že tmavě červený seznam byla zřízen za účelem harmonizace opatření v rámci EU.

REPATRIACE

ZÚ Lublaň neregistruje žádného zájemce o repatriaci.

EKONOMIKA

Dle údajů Slovinského statistického úřadu se objem slovinského HDP v 1. čtvrtletí letos zvýšil o 1.6 %. Došlo k nárůstu vývozu (+0,8 %), dovozu (+0,5 %) i spotřeby domácností (+0,4 %). Zaměstnanost se na roční úrovni v 1. čtvrtletí snížila o 1 % na 5.2%. Inflace dosahuje 2.1%.

OECD ve své aktuální makroekonomické předpovědi zlepšila odhad hospodářských trendů pro Slovinsko. V letošním roce předpokládá růst HDP ve výši 3.5 % a poté růst 4.6 % v r. 2022.

Černohorské aerolinky Air Montenegro zahájí pravidelnou linku mezi Lublaní a turistickým letoviskem Tivat ke dni 29. 6. 2021.

Chorvatsko

SITUACE

Situace v Chorvatsku se stále výrazněji zlepšuje. Během uplynulých sedmi dnů země povětšinou registrovala pouze tříciferné denní počty nově nakažených a celkový počet aktivních případů v celé zemi se během stejného období snížil o třetinu na aktuálních 5.293 (stav k 17. 5.). Klesá procento pozitivních PCR testů, stále častěji jde o jednociferná čísla. Klesají rovněž počty hospitalizovaných (ke stejnému datu 1.662). Počty osob na respirátoru klesly pod 200 (k 17. 5. přesně 173 osob) a sice mírněji, ale přeci jen klesají i denní počty zemřelých (cca tři desítky denně). Celkově od začátku pandemie do 17. 5. zemřelo v Chorvatsku na COVID 7.738 osob. Dne 17. 5. poprvé od poloviny března klesl počet osob v domácí izolaci pod 20.000.

PRŮBĚH OČKOVÁNÍ A TYPY VAKCÍN

Mimo vakcín schválených Evropskou lékovou agenturou (EMA) Chorvatsko dosud neschválilo žádné další. Očkování látkami AstraZeneca a Johnson&Johnson probíhá bez omezení. Na registraci jiných vakcín, než těch schválených agenturou EMA, Chorvatsko v současnosti nepracuje.

Pokračuje masové očkování, nejčastěji na speciálních vakcinačních místech, z nichž některá mají i drive-in formu. Vakcínu však podávají i praktiční lékaři. Registrace probíhá buď prostřednictvím praktického lékaře, nebo přes webový portál <https://cijepise.zdravlje.hr> nebo prostřednictvím callcentra (bezplatné telefonní číslo).

Během uplynulého víkendu překročil počet osob, očkovaných alespoň jednou dávkou, počet 1 milion, což je téměř třetina dospělých obyvatel země. Obě dávky dvoudávkových vakcín přijalo přes 300.000 obyvatel. Celkově bylo do poloviny května použito cca 700.000 dávek vakcíny Pfizer/BioNTech, 300.000 dávek AstraZeneca, 140.000 dávek Moderny a 3.000 dávek Johnson&Johnson. Cílem chorvatské vlády je do konce června naočkovat 55 % dospělé populace (tj. 1,6 mil. osob). Podle premiéra Plenkoviće by Chorvatsko od konce dubna do konce června mělo od všech schválených výrobců získat celkem 3,1 mil. očkovacích dávek (z čehož 1,8 mil. od Pfizeru/BioNTechu).

Podle plánu očkování byla chorvatská populace rozčleněna do tří skupin: první byli pracovníci ve zdravotnictví a obyvatelé pečovatelských domovů a domovů pro důchodce; druhou skupinu tvořily osoby starší 65 let a chronicky nemocné osoby; třetí skupinu tvoří zbývající obyvatelstvo. V rámci třetí skupiny jsou však ještě dodatečně prioritizovány určité podskupiny (učitelé, pracovníci v cestovním ruchu, diplomaté aj.). V současnosti již probíhá očkování třetí skupiny.

Koncem dubna zveřejnil Chorvatský závod veřejného zdraví doporučení, podle kterého osoby, jež v uplynulých 3-6 měsících prodělaly onemocnění COVID-19, stačí v případě dvoudávkových vakcín očkovat pouze jednou dávkou. Pokud COVID-19 prodělaly před méně než 3 měsíci, pak druhou dávku nepotřebují za podmínky, že první dávku dostaly alespoň jeden měsíc po onemocnění. Osoby, které COVID-19 prodělaly před více než 6 měsíci, mají obdržet obě dávky.

Chorvatský závod veřejného zdraví eviduje v celé zemi dosud 95 případů, kdy osoby i 14 dní po přijetí druhé dávky dvoudávkové vakcíny onemocněly COVIDem-19. Z toho naprostá většina (93 případů) se týkala vakcíny Pfizer/BioNTech a zbylé dva případy vakcíny Moderna. Žádný případ zatím není registrován u zbývajících dvou používaných vakcín. Nutno však dodat, že vakcína Pfizer/BioNTech je v Chorvatsku nejpoužívanější.

OPATŘENÍ

Očekává se, že pozitivní epidemiologický vývoj a zavedení digitálních certifikátů by počátkem června mohlo vést k uvolnění platných restrikcí, zejména pokud jde o konání masových společenských akcí. Aktuálně jsou na celostátní úrovni platná následující omezení:

- zákaz konání všech veřejných akcí a shromáždění, na nichž by bylo přítomno více než 25 osob na jednom místě;
- na soukromých shromážděních a slavnostech smí být přítomno max. 10 osob z maximálně dvou domácností; výjimkou jsou svatební oslavy, které jsou úplně zakázané, a pohřby, kde smí být až 25 osob, ale nesmí si vyjadřovat soustrast fyzickým kontaktem;
- veřejné akce, shromáždění a slavnosti všeho typu smí trvat pouze do 22 hod.;
- povinnost všech prodejen a nákupních center omezit počet nakupujících tak, aby splňoval podmínku minimální užité plochy prodejny na osobu (plocha je odstupňovaná podle typu prodejny, v prodejnách do 10 m² smí tak být pouze jeden kupující, v prodejnách do 100 m² smí být jeden kupující na 10m², apod.); u vstupu do prodejen musí být uvedeno, jaký je maximální limit nakupujících; pro prodejny s plochou nad 2.000 m² platí ještě dodatečné restrikce (mj. povinnost odstranit místa k sezení, zabránit provoz zábavních automatů, zrušit organizovanou hromadnou dopravu do/z prodejny apod.)
- povinné nošení roušky venku všude tam, kde nelze dodržet fyzickou vzdálenost min. 1,5 m;
- na povolených shromážděních musí být zajištěn prostor o rozloze zajišťující min. 4 m² na osobu;
- povinnost pravidelné desinfekce společných prostor v budovách;
- maximální povolené obsazení prostředků veřejné hromadné dopravy je 40 %;
- zákaz provozu prodejen pekařských produktů po 22 hod.;
- zákaz prodeje alkoholických nápojů od 22 do 6 hod.;
- casina, herny a sázkové kanceláře smí být v provozu pouze od 8 do 22 hod a nesmí nabízet pohostinské služby;
- pohostinská zařízení smí být v provozu pouze pokud jídlo a nápoje prodávají „přes okénko“ (včetně drive-in) nebo je distribuují rozvozem a nebo je servírují ve venkovních prostorách a dle předpisů Chorvatského závodu veřejného zdraví (provoz ve venkovních prostorách je však omezen na dobu od 6 do 22 hod.); výjimkou jsou hotely, kempy a studentské koleje, kde je možno poskytovat jídlo a pití ubytovaným hostům i v uzavřených prostorách a bez

časového omezení;

- zákaz konání workshopů, dětských heren a poskytování zábavních a rekreačních služeb v uzavřených prostorách (místa pro organizování oslav narozenin, zábavné a rodinné parky atd.);
- zákaz provozu organizovaných tanečních škol;
- s určitými výjimkami je zakázáno konání sportovních soutěží (výjimky se týkají primárně vrcholového sportu);
- stejný zákaz a výjimky platí i pro trénink v uzavřených prostorách;
- povolené sportovní akce (soutěže i tréninky) se mohou konat pouze bez diváků;
- výuka v jazykových školách smí probíhat za podmínky dodržování epidemiologických opatření;
- výuka v autoškolách smí probíhat pouze online nebo jiným způsobem při udržování kontaktu na dálku, praktické jízdy smí trvat max. 45 min., povinné je měření teploty před nastoupením do vozidla a mezi jízdami je nutná přestávka 10 min. na vyvětrání a desinfekci automobilu;
- zákaz konzumace potravin v kinech;
- zákaz konání všech amatérských kulturně-uměleckých vystoupení, programů a manifestací, zkoušek amatérských skupin a sborů, včetně církevních;
- zákaz konání trhů a veletrhů a jiných hospodářských a turistických akcí a událostí, kde se prodávají, vystavují či ukazují výrobky;
- doporučení konání mší prostřednictvím TV, rádia či jinak, aby byla věřícím umožněna participace na mši bez nutnosti vstupu do náboženských objektů;
- povinnost zaměstnavatelů zabránit vstupu na pracovní místo pracovníkům, kteří mají zvýšenou teplotu a dýchací potíže; omezit dle možností fyzický kontakt mezi pracovníky; je-li to možné, zavést práci z domova, klouzavou pracovní dobu a/nebo práci ve směnách či ve skupinách; minimalizovat počet fyzických schůzek; pravidelně větrat prostory, kde se pracovníci nacházejí.

Časové a početní omezení při konání veřejných akcí se nevztahují na:

- (a) profesionální umělecká představení a programy (vyjma sborového zpěvu)
- (b) promítání filmů
- (c) výstavy v muzejních, galerijních a jiných výstavních prostorách a
- (d) na zasedání zastupitelských orgánů.

Pro veřejné akce typu (a), (b) a (c) platí povinnost dodržovat maximální počet osob, který stanoví Chorvatský závod veřejného zdraví.

Pro akce typu (d) je počet přítomných limitován tak, aby bylo zajištěno 7m² plochy na osobu. U všech čtyř typů akcí jsou pak organizátoři povinni zajistit pravidelné větrání, dodržování limitu počtu přítomných a dodržování relevantních opatření, doporučení a nařízení Chorvatského závodu veřejného zdraví. U vchodu do prostor, kde se akce koná, musí pak být jasně uvedeno, jaký je maximální povolený počet přítomných.

Platnost všech výše uvedených opatření byla v uplynulém týdnu prodloužena do 31. 5.

Výuka na chorvatských základních i středních školách probíhá v některých župách/krajích prezenčně a v některých on-line s tím, že výuka na prvním stupni základních škol je již v celé zemi prezenční. Vzhledem k pozitivnímu trendu začíná stále více převládat prezenční výuka i u vyšších ročníků a na středních školách. Vysoké školy kombinují prezenční výuku s výukou online.

V platnosti zůstává povinné nošení roušek ve většině veřejných vnitřních prostor, včetně prostředků hromadné dopravy; roušku tak musí nosit:

- pracovníci zdravotnických zařízení a osoby, které přichází navštívit pacienty (jsou-li návštěvy povoleny);
- pracovníci zařízení sociální péče, která poskytují ubytovací služby, a návštěvníci klientů těchto zařízení;
- řidiči, další pracovníci v prostředcích veřejné dopravy a cestující ve veřejné hromadné dopravě (cestujícím bez roušky nesmí být dovolen vstup do dopravního prostředku a pokud se v prostředku cestující bez roušky již nachází, řidič nesmí zahájit jízdu);
- zaměstnanci v obchodech a zákazníci během pobytu v prodejně;
- zaměstnanci v pohostinství, kteří vstupují do kontaktu s hosty nebo jsou zapojeni do přípravy a roznášení jídla a nápojů;
- hosté v pohostinských zařízeních, pokud nesedí na svých místech a nekonzumují jídlo či nápoje;
- zaměstnanci obchodních společností, zařízení a institucí, které pracují s veřejností a veřejnost, která přichází do těchto společností, zařízení a institucí (pozn. ZÚ: např. pošty či banky);
- zaměstnanci ve službách, kde vstupují do blízkého kontaktu s klienty (pozn. ZÚ: např. kadeřnictví);
- zaměstnanci v úřadech, kde nelze zajistit vzájemnou vzdálenost min. 2 metry;
- věřící během náboženských obřadů a shromáždění v uzavřených prostorách;
- diváci při sportovních akcích, které se konají v uzavřených prostorách;
- návštěvníci všech společenských a veřejných shromáždění, konaných v uzavřených prostorách;
- další osoby, kterým to nařídí jejich zaměstnavatel.

Roušky se nemusí nosit v případech, které jako výjimky na svých webových stránkách uvádí Chorvatský závod veřejného zdraví (<http://www.hzjz.hr>). Nošení roušek ve školách je regulováno samostatně doporučeními Chorvatského závodu veřejného zdraví (není povinné plošně ale za určitých okolností, v určitých případech o nošení roušek rozhodují školy samy).

Všechna výše uvedená opatření platí na celém území Chorvatska. Některé župy navíc uplatňují ještě některá dodatečná (přísnější) opatření. Kompletní seznam všech opatření je k dispozici na webových stránkách štábu civilní ochrany (<https://civilna-zastita.gov.hr/>).

Od soboty 5. 12., kdy vstoupila v platnost expresně schválená novela příslušného zákona, je v Chorvatsku možné výrazněji pokutovat nedodržování epidemiologických opatření, přičemž sankce se vztahují jak na právnické, tak na fyzické osoby. Fyzické osoby (např. za nenošení roušky) mohou být pokutovány do výše 500 HRK (cca 1800 CZK), právnické osoby (např. za provoz zakázané činnosti) až do výše 40.000 HRK (cca 144.000 CZK).

Ve čtvrtek 13. 5. proběhl v Chorvatsku pilotní projekt „masové“ společenské akce, které se zúčastnilo cca 80 osob (očkováných proti COVID-19) bez povinnosti dodržovat platná epidemiologická opatření. Týden po akci mají být tyto osoby testovány, aby se vyhodnotila rizikovost takovýchto akcí. V sobotu 15. 5. pak proběhl pilotní projekt svatební oslavy za účasti cca 130 osob, které již nemusely být očkovány, pakliže během uplynulých šesti měsíců prodělaly COVID-19 nebo v uplynulých 48 hodinách absolvovaly PCR test s negativním výsledkem. Po vyhodnocení těchto pilotních projektů se v případě dobrých výsledků očekává od začátku června rozvolnění epidemiologických opatření, a to v návaznosti na zavedení platnosti digitálních certifikátů, které by mohly být podmínkou pro účast na takovýchto masových akcích.

Podle chorvatského lékového úřadu (HALMED) by v dohledné době měly být do běžného prodeje v lékárnách a specializovaných prodejnách schváleny „samotestovací“ sady rychlých

antigenních testů, jejichž cena by měla být méně než 100 HRK (350 CZK). Zatím není známo, budou-li výsledky takovýchto testů uznávány i ze strany úřadů (tj. na roveň oficiálních testů, prováděných v zdravotnických zařízeních).

CESTOVÁNÍ

Režim překračování hranice je regulován opatřením Národního štábu civilní ochrany.

Aktuální opatření bylo s dílčí změnou (viz bod 5 níže) prodlouženo do 31. 5. Opatření dočasně zakazuje či omezuje vstup osob na území Chorvatska přes všechny hraniční přechody a vyjmenovává početné výjimky z tohoto zákazu. Do Chorvatska tak vstoupit mohou:

1) osoby, které do Chorvatska vstupují bezprostředně z těch zemí nebo regionů Evropské unie nebo Schengenského prostoru a zemí přidružených Schengenskému prostoru, které se nacházejí na zeleném seznamu Evropského střediska pro kontrolu a prevenci nemocí (ECDC) a osoby, které vstupují bezprostředně ze zemí, vyjmenovaných v aktuálním znění Přílohy I. Doporučení Rady (EU) 2020/912 o dočasném omezení cest do EU, jež nejsou nezbytně nutné, a o možném zrušení tohoto omezení; pokud takové osoby na cestě tranzitovaly přes jiné země/území, musí na hraničním přechodu dokázat, že se v těchto zemích/územích nezdržovaly;

2) osoby, které vstupují bezprostředně z členských států/regionů EU či schengenského prostoru nebo států přidružených schengenskému prostoru a které nespádají pod bod 1) mohou vstoupit do Chorvatska na základě:

a. předložení potvrzení o negativním PCR testu nebo rychlém antigenním testu na SARS-CoV-2, který je uveden ve Společném seznamu rychlých antigenních testů, jež vzájemně uznávají členské státy EU a jež zveřejňuje Evropská komise, za podmínky, že výsledek testu není starší než 48 hodin od momentu testování do příjezdu na hraniční přechod. Byla zrušena povinnost znovu se testovat po příjezdu v případě antigenního testu a pobytu delšího než 10 dnů.

b. předložení potvrzení o očkování proti COVID-19 druhou dávkou (nebo jednou dávkou v případě, že se jedná o očkovací látku, která se podává jen v jedné dávce), přičemž od přijetí poslední dávky uplynulo 14 dní;

c. předložení pozitivního PCR či rychlého antigenního testu dle písm. a., jímž se potvrzuje, že se osoba uzdravila z infekce virem SARS-CoV-2, přičemž tento test byl proveden během uplynulých 180 dní a je starší než 11 dní ode dne příjezdu na hraniční přechod, nebo spolu s předložením potvrzení od lékaře, že osoba prodělala nemoc COVID-19;

d. nařízení domácí izolace po vstupu do Chorvatska v době trvání 10 dní; tuto lhůtu lze zkrátit absolvováním PCR nebo rychlého antigenního testu.

Výjimky z bodu 2) se vztahují na:

e. pracovníky nebo samostatně výdělečně činné osoby, které vykonávají klíčové činnosti, což zahrnuje zdravotnický personál, pendlery, vyslané a sezónní pracovníky tak jak je uvedeno ve Směrnici o zajištění svobodného pohybu pracovníků během pandemie nemoci COVID-19;

f. žáky, studenty a stážisty (byla zrušena podmínka, že musí do zahraničí cestovat každodenně);

g. námořníky a pracovníky v sektoru dopravy či poskytovatele přepravních služeb, včetně řidičů nákladních automobilů, kteří převáží zboží k užití na území státu a ti, kteří pouze tranzitují;

h. diplomaty, pracovníky mezinárodních organizací a osob, které přijaly pozvání mezinárodních organizací a jejichž fyzická přítomnost je potřebná pro fungování těchto organizací, dále vojenský personál, policejní pracovníky, personál civilní ochrany a humanitární pracovníky – při výkonu funkce;

- i. osoby, které cestují z nutných rodinných či pracovních důvodů, včetně novinářů při výkonu jejich profese;
 - j. cestující v tranzitu, za podmínky, že opustí Chorvatskou republiku ve lhůtě 12 hodin od vstupu (jinak jim je automaticky nařízena domácí izolace);
 - k. pacienti, kteří cestují z nutných zdravotních důvodů.
- 3) Občanům členských států EU či schengenského prostoru, států přidružených schengenskému prostoru, jejich rodinným příslušníkům a občanům třetích zemí, kteří mají dlouhodobý pobyt na základě Směrnice Rady 2003/109/EZ ze dne 25. 11. 2003. o statusu občanů třetích zemí s dlouhodobým pobytem a osobám, jež mají právo pobytu na základě jiných směrnic EU nebo národního práva a mají dlouhodobá národní víza, bude vstup do Chorvatska z území třetích zemí povolen za splnění podmínek, uvedených výše v bodě 2.a. Výjimky se vztahují na: zdravotní pracovníky, výzkumníky ve zdravotnictví a pracovníky péče o staré osoby;
- a. pohraniční pracovníky;
 - b. personál v sektoru dopravy, za podmínky, že opustí území Chorvatska do 12 hodin od vstupu (jinak jim je automaticky nařízena domácí izolace);
 - c. diplomaty, pracovníky mezinárodních organizací a osoby na pozvání mezinárodních organizací, jejichž fyzická přítomnost je potřebná pro dobré fungování těchto organizací, dále vojenský a policejní personál, humanitární pracovníci a personál civilní ochrany při výkonu své funkce;
 - d. cestující v tranzitu, za podmínky, že opustí území Chorvatska do 12 hodin od vstupu (jinak jim je automaticky nařízena domácí izolace);
 - e. osoby, které cestují za účelem výuky;
 - f. osoby, které cestují kvůli neodkladným osobním/rodinným důvodům, pracovním důvodům nebo osoby, které mají jiné hospodářské zájmy – za podmínky, že se na území Chorvatska nezdrží déle než 12 hodin.
- 4) Občanům třetích zemí, kteří nejsou rodinnými příslušníky občanů členských států schengenského prostoru nebo států přidružených schengenskému prostoru, ani nejde o osoby s dlouhodobým pobytem na základě Směrnice Rady 2003/109/EZ, ani o osoby, které mají právo pobytu na základě jiných směrnic EU či národního práva nebo nemají dlouhodobá národní víza, bude vstup do Chorvatska povolen pouze v případě nutných cest. Výjimky se vztahují na:
- a. zdravotní personál, výzkumníky ve zdravotnictví a pracovníky péče o starší osoby;
 - b. pendlery;
 - c. personál v sektoru dopravy, za podmínky, že opustí území Chorvatska do 12 hodin od vstupu (jinak jim je automaticky nařízena domácí izolace);
 - d. diplomaty, pracovníky mezinárodních organizací a osoby na pozvání mezinárodních organizací, jejichž fyzická přítomnost je potřebná pro dobré fungování těchto organizací, dále vojenský a policejní personál, humanitární pracovníky a personál civilní ochrany při výkonu své funkce;
 - e. cestující v tranzitu, za podmínky, že opustí území Chorvatska do 12 hodin od vstupu (jinak jim je automaticky nařízena domácí izolace);
 - f. osoby, které cestují za účelem výuky;
 - g. námořníky;
 - h. turisty, kteří mají potvrzení o zaplaceném ubytování v hotelu, kempu, u soukromého pronajímatele nebo o pronajatém plavidlu či jiné formě turistického ubytování, nebo jsou vlastníky domů či plavidel v Chorvatsku;
 - i. osoby, jež cestují z neodkladných osobních/rodinných důvodů, pracovních důvodů nebo mají jiný hospodářský zájem;
 - j. osoby, které podaly žádost o pobyt a práci, včetně digitálních nomádů, za podmínky, že příslušný orgán o jejich žádosti rozhodl pozitivně.

Osoby z písm. g., h., i. a j. navíc musí splnit jeden z bodů, uvedených v odst. 2 a.-d.

5) Pokud osoba **během uplynulých 180 dnů** prodělala COVID-19, má potvrzení o prodělané nemoci a poté byla očkována alespoň jednou dávkou, pak se na ni **po dobu šesti měsíců od očkování** nevztahuje povinnost předkládání negativního testu (PCR ani antigenního), ani povinnost karantény.

6) Pokud osoba přijíždí ze zemí/regionů, jež jsou na seznamu, který na svých webových stránkách zveřejňuje Chorvatský závod veřejného zdraví (<http://www.hzjz.hr/>) z důvodu specifických epidemiologických opatření, pak tyto osoby musí při vstupu do Chorvatska povinně předložit negativní PCR test, který není starší 48 hodin, a zároveň jim je nařízena povinná domácí izolace na dobu 14 dnů. Tuto domácí izolaci mohou dotyčné osoby zkrátit, pokud nejdříve v sedmém dni izolace na vlastní náklady absolvují PCR test u autorizované instituce a tento test bude mít negativní výsledky. (Poznámka ZÚ: tento bod byl doplněn kvůli ochraně proti novým mutacím viru a na seznamu se aktuálně nachází Jihoafrická republika, Brazílie, Indie a Zanzibar).

7) Osoby, které vstupují do Chorvatska z humanitárních důvodů, spojených s pomocí oblastem zasaženým prosincovým zemětřesením (Sisačko-moslavacká župa, Záhřebská župa a Karlovačká župa) mohou do Chorvatska vstoupit bez splnění epidemiologických podmínek, pokud s tím předtím vysloví souhlas Štáb civilní ochrany Chorvatské republiky.

8) Děti mladší sedmi let, které cestují v doprovodu rodiče či opatrovníka, nemusí překládat negativní test ani absolvovat domácí izolaci, pokud jejich rodiče nebo opatrovníci splňují jeden z bodů uvedených v 2 a.-c.

I nádale platí, že se všem cizincům, kteří vstupují na území Chorvatska, doporučuje vstup dopředu nahlásit prostřednictvím webové stránky <https://entercroatia.mup.hr/>.

Na čtyřech nejfrekventovanějších hraničních přechodech se Slovinskem (Macelj/Gruškovje, Bregana/Obrežje, Rupa/Jelšane a Plovanija/Sečovje) existují samostatné pruhy pro rychlejší odbavení těch osob, které využily výše zmíněného portálu a registrovaly se předem.

Od 1. 9. 2020 je vzhledem k opatřením ze strany Maďarska změněný režim na chorvatsko-maďarských hranicích - otevřeny nadále zůstávají pouze tři hraniční přechody: Udvar-Duboševica, Letenye-Goričan a Barcs-Terezino Polje (posledně jmenovaný však pouze pro chorvatské a maďarské občany). Chorvatské ministerstvo zahraničních věcí dne 5. 5. oznámilo, že výměnou nót s Maďarskem si obě země potvrdily, že si budou vzájemně uznávat potvrzení o očkování proti COVID-19, a to bez ohledu na typ vakcíny. Občané obou zemí tak budou moci vstoupit na území druhé země bez omezení typu karantény či testování a budou požívat stejná práva jako místní občané, včetně např. přístupu ke službám. Maďarská vláda také schválila uznávání negativních chorvatských PCR testů k cestování do Maďarska.

Pokud jde o přímé letecké spoje, od 8. 5. je v provozu linka Smartwings Praha-Split (v současnosti jen o sobotách), od června by na stejné relaci měly létat i Croatia Airlines. Smartwings by od června měly rovněž začít létat do Dubrovniku. Ryanair připravuje linku Praha-Zadar (podle informací zadarského letiště má být první let 3. 7., Ryanair však na svých stránkách prodává letenky již od 1. 6.). Přímé vlakové spojení mezi Chorvatskem a ČR v současnosti neexistuje. RegioJet oznámil obnovení vloni populárních přímých vlakových spojů Praha-Brno-Rijeka (a nového spoje Praha-Brno-Split), a to **od 28. 5.** Přímé autobusové spoje mezi Chorvatskem a ČR jsou v provozu.

S platností od 1. 3. 2021 Chorvatsko povolilo vplouvání výletních lodí (cruiserů) s kapacitou nad 40 cestujících do svých přístavů (do té doby platil zákaz z loňského května).

Chorvatsko se také aktivně připravuje na letošní turistickou sezonu. Spuštěn byl webový portál <http://www.safestayincroatia.hr>, kde se turisté dozví o aktuální epidemiologické situaci, omezeních a o certifikátu Safe stay, který ministerstvo uděluje poskytovatelům služeb v cestovním ruchu, pakliže prokáží dodržování epidemiologických předpisů. Nově byl spuštěn

rovněž projekt „Covid-free ostrovy“, jehož cílem je mj. informovat o epidemiologické situaci na jednotlivých chorvatských ostrovech a tím ukázat, že tyto ostrovy jsou pro turisty bezpečnými destinacemi. Zároveň bylo dosud v turistických oblastech vybráno již 250 lokací, které budou během sezony sloužit jako testovací místa pro potřeby turistů. Ministerstvo za tímto účelem vyčlenilo 20 mil. HRK (cca 70 mil. CZK) na antigenní testy, které by turistům měly být k dispozici za zlevněnou cenu. Hlavní město Záhřeb již od dubna umožňuje víkendové testování pro turisty za zlevněnou cenu, jestliže prokáží, že v Záhřebu alespoň jednu noc přenocovali.

Již od 1. 6. chce Chorvatsko zavést využívání digitálních zelených certifikátů. Ministr vnitra dne 13. 5. informoval, že Chorvatsko jako první stát EU úspěšně provedlo testování systému, který vydávání a používání těchto certifikátů umožní (generování QR kódu a výměnu veřejných klíčů s jinými členskými státy EU). Již dříve bylo zakoupeno 250 skenerů na čtení QR kódů. Všichni chorvatští občané budou moci o certifikát požádat prostřednictvím portálu e-građanin (portál občana, používá se i v jiných situacích). Certifikát bude mít formát PDF a bude jej možno nahrát do mobilního telefonu či vytisknout. Získá je osoba, která bude buď plně očkovaná, nebo v uplynulých 180 dnech prodělala COVID-19 nebo byla negativně testována během uplynulých 48 hodin. Pro cizí státní příslušníky, kteří certifikáty mít nebudou, bude možnost se ke vstupu do Chorvatska prokázat jiným dokumentem. Certifikáty bude rovněž za účelem rychlejšího odbavení možno nahrát na webových stránkách <https://entercroatia.mup.hr/>.

REPATRIACE

EKONOMIKA

Platnost opatření na ochranu pracovních míst v odvětvích postižených koronavirem, platná v uplynulých měsících, byla s drobnými úpravami prodloužena i na květen. Jedná se o částku mezi 2.000-4.000 HRK (7.000-14.000 CZK), vyplácenou zaměstnavatelům na konkrétní pracovní místa v závislosti na procento pádu příjmů (meziročně min. 40 %). Vybrané skupiny zaměstnavatelů mají nárok na tyto subvence bez ohledu na odvětví (jedná se zejména o zaměstnavatele na územích postižených loňskými zemětřeseními a o mikropodniky). Podle premiéra Plenkoviće subvence na udržení pracovních míst za rok trvání tohoto opatření stály 10 mld. HRK (cca 35 mld CZK) a využilo jich 120 tisíc zaměstnavatelů pro 680 tisíc zaměstnanců. Na subvence nemají nárok zaměstnavatelé, u nichž se prokáže, že nedodržovali epidemiologická opatření Národního štábu civilní ochrany.

Paralelně pokračuje program podpory práce na zkrácený pracovní úvazek.

V rámci jarní hospodářské prognózy Evropská komise mírně snížila svůj odhad růstu chorvatského hospodářství v letošním roce (5 %), ale zato výrazněji zvýšila odhad růstu na rok příští (6,1 %). Zimní prognóza byla 5,3 %, resp. 4,6 %. K růstu by měl přispět růst vývozu (zejména služeb v cestovním ruchu), soukromá spotřeba a investice. Rizikem jsou pak nedostatečné administrativní kapacity pro čerpání evropských fondů a epidemiologický vývoj v zemích, odkud do Chorvatska přijíždí nejvíce turistů. Nový odhad na příští rok staví Chorvatsko na druhé místo co do výše prognózovaného růstu (za Španělskem), a to poté, co naopak vloni patřil pokles HDP v Chorvatsku k nejvyšším v Evropě (8 %).

Světová banka v uplynulém týdnu schválila úvěr pro Chorvatskou banku pro obnovu a rozvoj (HBOR) ve výši 200 mil. EUR na projekt zajištění likvidity a finanční restrukturalizaci chorvatských podniků, zasažených pandemií. Projektem budou podpořeny malé a střední podniky (do 3.000 zaměstnanců) a měl by podpořit celkem cca 150 firem, zaměstnávajících kolem 25.000 osob.

Evropská komise potvrdila dne 15. 5., že oficiální cestou obdržela chorvatský Národní plán

odolnosti a obnovy. Chorvatsko by na jeho základě chtělo čerpat granty ve výši 6,3 mld EUR. Do budoucna by také mělo mít nárok na úvěry ve výši 3,6 mld. EUR.

Dánsko

SITUACE

Epidemická situace v DK je v současnosti stabilizovaná, zejména s přihlédnutím k vysokému počtu provedených testů (průměrně 589 tisíc denně při 0,39 - 0,65 % pozitivitě při zahrnutí pouze PCR testů, *pozn.: pozitivní výsledky rychlotestů se do statistik nezapočítávají, neboť jsou vždy verifikovány následným PCR testem*), nízkému počtu úmrtí (0-2 osoby denně) a jen velmi mírně zvýšeným počtům hospitalizovaných (aktuálně **148**).

V důsledku otevírání společnosti se nadále zvyšuje počet infikovaných, byť tento trend stále není nijak dramatický. Nejhorší stav je nyní v komunitě Solrød (283,7 infikovaných za uplynulých 7 dnů), následované komunitami Vallensbæk (271,8) a Ishøj (258,1), všechny tři na jihozápadním předměstí Kodaně. Mezi 200-250 se pak pohybuje dalších **5** komun, přičemž hranici 200 případů překračuje už několik týdnů také vlastní Kodaň, kde je aktuální stav **215,6**. Vláda řeší tento stav lokálně vyhlášenými uzávěrami, pokud incidence přesáhne 250.

Nejvyšší týdenní přírůstky infikovaných připadají na převážně ekonomicky aktivní věkové skupiny (1 941 případů v kategorii 20-29 let, 899 případů v kategorii 30-39 let a 1 020 v kategorii 40-49). Stále vysoký je také přírůstek u starších dětí a mladistvých (1 581 v kategorii 10-19 let).

Podle statistik Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) se Dánsko k 20. květnu se **234,70** (minule 200,28) umísťuje na 18. místě (minule 13.), pokud jde o počet nových případů na 100 000 obyvatel za posledních 14 dnů (ČR je se 172,81 na 15. místě) a s **2,23** (minule 3,43) na 3. místě (minule 4.), pokud jde o počet úmrtí na milion obyvatel za posledních 14 dní (ČR je se 51,24 na 21. místě).

Reprodukční číslo se drží na hodnotě **1,1**. Navzdory původním varováním epidemiologů spojeným s rozvolňováním omezujících opatření tlak na dánský zdravotnický systém výrazněji nestoupá. Počet pacientů v intenzivní péči je aktuálně 36 a smrtnost je i nadále na 0,9 %.

Státní sérologický ústav (SSI) varuje, že nakažlivější indická mutace koronaviru může zpomalit znovuootevírání společnosti. Dosud se v Dánsku objevilo 90 případů této varianty, z toho 58 případů v Kodani.

Dánsko jako celek je na pětistupňové škále úrovně rizika aktuálně na 3. stupni, totéž platí u jednotlivých regionů s výjimkou regionu hlavního města, jenž je i nadále na 4. stupni, a regionu Jižní Dánsko, který je na stupni 2.

STATISTIKA

Vlastní Dánsko

- Od začátku pandemie registrováno 275 207 infikovaných osob, přírůstek za posledních 24 hodin 794
- Celkem provedeno 32 023 461 PCR testů, 20 053 810 antigenních testů, 4 842 541 osob bylo alespoň jednou testováno PCR testem
- 259 313 osob infekci překonalo, za posledních 24 hodin 1 129
- Zemřelo celkem 2 510 osob, za posledních 24 hodin 1
- Aktuálně je hospitalizováno 148 osob (denní nové příjmy v rozmezí 19-35; čistá bilance za týden -18)

- z nich je v intenzivní péči 36 (2 st, 0 čt, -2 pá, 1 so, 3 ne, 2 po, -1 út) a z nich 20 (1, -2, -4, 1, 1, 0, 0) na plicních ventilátorech

- Očkováno alespoň první dávkou bylo **32,4 %** populace nad 16 let, vakcinace dokončena u **20,4 %** populace.

Faerské ostrovy:

- 694 infikovaných při 267 795 testovaných, 1 člověk zemřel a 668 infekci překonalo.

- **37,7 %** populace očkováno první dávkou, **18 %** druhou dávkou.

- Pozn.: 23. května došlo ke zvýšení případů infekce na Faerských ostrovech. 6 nových případů (britská varianta B117) je nejvyšší nárůst za 24 hodin od března 2020. Většina případů se objevila v okolí hlavního města Torshavn a nárůst pravděpodobně souvisí s tradičními veslařskými závody.

Grónsko:

- 34 infikovaných při 24 158 testovaných, žádný mrtvý. 32 osob překonalo infekci.

- **20,49 %** populace očkováno první dávkou, **14,45 %** druhou dávkou.

OPATŘENÍ

V rámci poslední velké vlny rozvolňování opatření se 21. května otevřely veškeré zbývající dosud uzavřené služby a části společnosti, s výjimkou diskoték a nočních klubů.

Konkrétní opatření:

•postupné upuštění od koronapasu

- bude probíhat od června

- v srpnu budou strany jednat o dopadech dokončené nabídky očkování na aplikaci podmínky koronapasu

- ve hře je také *sunset clause* na koronapas ve všech ostatních aktivitách mimo cestování a turismus

- již od 21. května není nutné předložit koronapas při návštěvě knihovny a při organizovaných sportech, nicméně stále bude existovat povinnost negativní test mít

- lidé očkováni první dávkou vakcíny budou moci po 14 dnech použít potvrzení o očkování jako náhradu za negativní test

•postupné upuštění od roušek

- podle stejného klíče jako koronapas

- ke zrušení roušek dojde nejpozději v srpnu, tj. až budou naočkováni všichni nad 16 let

•postupný návrat do kanceláří

- 3 fáze návratu do pracovních prostor a kanceláří

- od 25. května bude moci na pracovišti být až 20% zaměstnanců

- od 14. června až 50% zaměstnanců

- od 1. srpna až 100% zaměstnanců

•otevření sportovního a kulturního života

- zbytek sportovních, volnočasových a klubových aktivit, které byly doposud zavřené, mohou od pátku otevřít

- bude nutné předložit koronapas

- obnovují se i hudební aktivity se zpěvem a otevírají se lidové školy umění

- přístupné budou i vnitřní zařízení zábavních parků, zoologických zahrad, aqualandy a večerní školy

•otevření vzdělávání pro mladistvé a dospělé

- všichni zbývající žáci a studenti, kteří doposud měli omezení, se mohou vrátit do škol fyzicky ve 100%

- otevírání proběhne dle stejného modelu jako v předchozích případech.

Státní sérologický ústav (SSI) je na jednu stranu připraven diskutovat o možném **novém nastavení hranic pro automatické lokální uzávěry** v případě ohnisek nákazy (nyní 250 infikovaných na 100 tisíc obyvatel), na druhou stranu ovšem nehodlá nečinně přihlížet opětovnému nárůstu nákazy i s ohledem na šířící se indickou mutaci viru. Automatické uzavírání oblastí je dle SSI stále důležitým nástrojem v boji s pandemií. Ministr Heunicke k tomu uvedl, že nákaza stoupá podle očekávání (v důsledku postupného uvolňování opatření) a je podle něj pravděpodobné, že jeho resort bude se současně nastavenými hranicemi pro vyhlášení lokálních uzávěr hýbat.

VAKCINACE

Dánský státní zdravotní úřad (SST) zmírnil svůj postoj směrem k dobrovolnému očkování pozastavenými vakcínami, což usnadní situaci zejména lékařům, kteří by v konečné fázi těmito vakcínami očkovali. Ve svých doporučeních SST nyní místo formulace, že se vakcíny nedoporučují, užívá formulaci, "všeobecně se nedoporučuje". **Lékaři tak nyní mohou sami zvážit situaci, kdy má použití vakcín Astra Zeneca a Johnson & Johnson smysl.**

Předseda Odborné společnosti praktických lékařů Anders Beich není tímto vývojem paradoxně potěšen. Nejsou podle něj dostatečně specifikované osobní výhody pro očkované, které by měli lékaři hodnotit. Odborná společnost nedoporučuje se těmito vakcínami nechat očkovat z důvodu nejasných vedlejších účinků. Beich je také přesvědčen, že ke změně formulací vedl určitý politická tlak.

K dobrovolné vakcinaci nedoporučovanými vakcínami AstraZeneca a Johnson&Johnson: Dánský občan starší 18 let, pokud se chce dobrovolně nechat naočkovat jednou z vakcín, které nejsou zahrnuty v dánském očkovacím programu (tj. AstraZeneca nebo Johnson&Johnson) má na základě vyhlášky, jež vstoupila v platnost 20. května učinit následujících šest kroků:

1. Rezervovat si termín konzultace s lékařem.
2. Vyplnit dotazník a vysvětlit, proč jednu z vakcín chce.
3. Absolvovat konzultaci s lékařem (je možné vést i online).
4. Lékař rozhodne zda ano nebo ne.
5. Dostane termín očkování.
6. Je očkován.

Dosud se k takové dobrovolné vakcinaci evidovalo 20 000 Dánů.

Dánsko je připraveno darovat nejméně 3 mil. vakcín rozvojovým zemím prostřednictvím programu COVAX. Premiérka M. Frederiksen, která o problematice jedná na mimořádném zasedání Evropské rady, uvedla, že Dánsko je ještě více než kdy jindy odhodláno plnit své humanitární závazky. Premiérka předpokládá, že hlavy států se na jednání ER dohodnou na darování celkem 100 mil vakcín rozvojovým zemím/COVAXu.

(Konkrétní informace k počtům či značce vakcín, jež mají být darovány, zatím uvedeny nejsou, pouze souhrnná data, že DK má k dispozici 2,6 mil. dávek AstraZeneca a nasmlouvaných 8,2 mil. dávek Johnson&Johnson, což samo o sobě nic konkrétního znamenat nemusí.).

CESTOVÁNÍ

Cizinci s trvalým pobytem na území oranžových zemí EU a schengenského prostoru nemusí předkládat důkazy o dostatečném důvodu pro vstup do země. Turismus z těchto zemí je povolen, podmínkou i nadále zůstává test a izolace po příjezdu minimálně 4 dny. Ukončena může být PCR testem. Ke zrušení povinnosti izolace dojde až ve 4. fázi, jež má začít 27. června. Cestující ze žlutých zemí, kteří zvolí leteckou dopravu, nemusí před nástupem deklarovat negativní test.

Do skupiny **žlutých** (incidence 50-60 / 100 000 obyvatel za posledních 7 dní) zemí EU a Schengenu aktuálně spadají Finsko, Island, Malta, Portugalsko a Rumunsko a z regionálního hlediska pak následující regiony Rakouska (Burgenland), Finska (Länsi-Suomi, Helsinki-Untsimaa, Etelä-Suomi, Pohjois- ja Itä-Suomi, Åland), Francie (Martinique, Mayotte), Německa (Schleswig-Holstein), Itálie (Molise, Sardegna, Friuli-Venezia Giulia), Norska (Rogaland, Møre og Romsdal, Norland, Innlandet, Vestlandet, Trøndelag, Troms og Finnmark), Polska (Podkarpacie) a Španělska (Galicia, Principado de Asturias, Extremadura, Comunitat Valenciana, Illes Balears, Región de Murcia, Ciudad de Ceuta, Canarias).

Zbytek EU+Schengenu (tj. i **Česko**) je aktuálně z pohledu dánského cestovatelského semaforu **oranžový**, tzn., že pro občany a rezidenty platí povinnost testu před nástupem do letadla a povinnost izolace po vstupu na DK území a následného testu v DK.

Mezi **červenými** regiony je i nadále pouze FR ostrov Réunion.

EKONOMIKA

Vláda s podporou většiny parlamentních stran představila nový letní balíček, který nahradí finanční pomoc pro podnikatele, jež skončí k 1. 7. 2021. Celkem bude zajištěno 1,56 mld. DKK a pomoc bude zaměřen zejména na turismus, vnitrostátní dopravu a cestování. Jednotlivé iniciativy nejsou zatím známé, nicméně cílem je přimět Dány, aby i tento rok využili co nejvíce možnosti domácí turistiky.

Rozdělení celkové částky je následující:

- 295 mil. DKK turismus,
- 330 mil. DKK kultura,
- 110 mil. DKK vnitrostátní doprava,
- 165 mil. DKK ve prospěch lidí s hendikepem, dětí, mladistvých a seniorů,
- 400 mil. DKK zvláště zasažené sektory,
- 155 mil. v roce 2021 a 75 mil. DKK ročně v letech 2022 a 2023 na podporu dánského exportu.

Ministr financí Nicolai Wammen k dohodnutému balíčku uvedl, že vláda skončí s podporou v podobě všeobecných balíčků. Nová dohoda ale počítá s pomocí pro podniky, kterým klesly příjmy o 45 %. Ty mohou od 1. 7. po dobu 3 měsíců získat finanční pomoc na pokrytí fixních nákladů. OSVČ mohou až do konce září obdržet kompenzaci 90 % ztráty, opět za předpokladu poklesu příjmů o 45 %. Nejvyšší možná kompenzace je 33 000 DKK za měsíc pro OSVČ se zaměstnanci a 30 000 DKK pro OSVČ. Tato částka bude vyplácena za měsíce červenec a srpen. V září dosáhne kompenzace výše pouze 20 000 DKK. OSVČ, kteří nemohou své provozny nadále otevřít, obdrží kompenzaci ve 100% výši.

Míra nezaměstnanosti v Dánsku klesla na předkrizovou úroveň a aktuálně je nižší, než v březnu 2020, kdy na DK ekonomiku začala koronakrizе doléhat (podle údajů z 22. května je v DK v současné době 131 303 nezaměstnaných, což je o 173 méně než v březnu 2020).

MISC

Z aktuálního průzkumu veřejného mínění v Dánsku vyplývá, že více než 1/3 veřejnosti je připravena nosit roušku i po zrušení takové povinnosti. Celkem 37 % dotázaných uvedlo, že bude roušku i nadále nosit i v obchodech a MHD, 52 % sdělilo, že ji nosit nebudou a 11 % není rozhodnuto.

Irsko

SITUACE

Z důvodu kyberútoků, které byly v minulý týden provedeny na systémy irského zdravotnického systému HSE (viz náš TIC čj. 1407/2021-DUBL) došlo k dočasnému pozastavení zpracovávání statistických dat o Covid-19. Z toho důvodu jsou poslední aktuální údaje ze dne 14.5. 2021.

Nakažených: 254 870 (+425/den - 14.5. 2021); úmrtí: 4 941 (+4/den - 14.5. 2021) , v současnosti hospitalizováno (14. 5. 2021): 111, z toho 39 na JIP; testováno (za posledních 7 dní) 129 535 osob (2,4% s pozitivním výsledkem) ; počet očkovaných osob (11.5.2021) - 1. dávka: 1 408 105, 2. dávka: 514 808.

Podrobnější informace na: <https://www.gov.ie/en/news/7e0924-latest-updates-on-covid-19-coronavirus/>, <https://covid19ireland-geohive.hub.arcgis.com/>, <https://www.gov.ie/en/publication/c4876-covid-19-resilience-and-recovery-2021-the-path-ahead/?referrer=http://www.gov.ie/en/press-release/56a12-current-public-health-restrictions-to-continue-until-5-april/>

<http://covid19ireland-geohive.hub.arcgis.com>

AKTUÁLNÍ INFORMACE:

Dne 28. 5. 2021 irská vláda zveřejnila plán uvolňování epidemiologických opatření v průběhu letních měsíců

- 2.6. - znovuotevření ubytovacích služeb (hotely, hostely).
- 7.6 - znovuotevření venkovního stravování (zahrádky)
- 5.7. - znovuotevření vnitřního stravování (restaurace)
- 19.7. - zrušení omezení pro mezinárodní cesty pro držitele evropského covidového pasu
- V průběhu července bude povolený počet osob na venkovních akcích zvýšen na 100, popř. na 200 (v závislosti na typu a rozsahu akce).
- 2. 8. - sportovních (venkovních) akcí na velkých stadionech se bude moci zúčastnit až 5 000 diváků, menších akcí až 500 diváků.
- V průběhu srpna bude na akce ve vnitřních prostorách navýšen na 200 osob, na menších akcích na 100 osob.

OPATŘENÍ

- venkovní setkání do počtu 15 osob; zahradní slavnost možná za účasti osob ze 3 domácností či 6 lidí; dovozený počet osob účastnících se obřadů: svatba - 50, pohřeb - 50
- restaurace mají povoleno pouze provozovat rozvážku jídla či prodej přes výdejní okénko;

CESTOVÁNÍ

Dne 26. 3. 2021 ve 4.00 místního času zákon o povinné 14-denní karanténě v určeném hotelu na vlastní náklady cestujícího (1875 euro/ dospělý za 12 nocí v karanténě) po příjezdu ze zemí označených za vysoce rizikové. Aktuálně je na seznamu 59 států a území. Členskými státy EU na seznamu jsou Belgie, Francie, Lucembursko(ČR na tomto seznamu není). [Chyba! Odkaz není platný.](#) těchto nařízení má vést k pokutě 2 500

eur a možnému dalšímu trestnímu stíhání. Na seznamu jsou aktuálně země: **Evropa - Belgie, Francie, Lucembursko, Turecko**. Afrika - Angola, Botswana, Burundi, Etiopie, JAR, Kapverdy, Keňa, Konžská demokratická republika, Lesotho, Malawi, Mosambik, Namibie, Nigérie, Rwanda, Seychely, Somálsko, Svazijsko (Eswatini), Tanzánie, Zambie, Zimbabwe. Asie - Bahrajn, Bangladež, Filipíny, Jordánsko, Katar, Kuvajt, Libanon, Omán, Palestina, SAE. Jižní Amerika - Argentina, Aruba, Bolívie, Bonaire, Sint Eustasius a Saba, Brazílie, Curacao, Ekvádor, Francouzská Guyana, Guyana, Chile, Kolumbie, Panama, Paraguay, Peru, Surinam, Uruguay, Venezuela. Severní Amerika - Bermudy, Kanada, Portoriko, Kostarika, **Kanada, USA**. Oceánie - Wallis a Futuna. Viz <http://www.gov.ie/en/publication/b4020-travelling-to-ireland-during-the-covid-19-pandemic/#what-to-do-if-you-travel-to-ireland-from-high-risk-category-2-countries>). Toto opatření se vztahuje i na osoby, které vysoce rizikovými zeměmi pouze tranzitují.

Více: <http://www.gov.ie/en/publication/a6975-mandatory-hotel-quarantine/>

S účinností od 26.1.2021 byl do stupně 5 opatření zařazen také zákaz vycestování ze země z jiných než nezbytných důvodů pod pokutou 2000 euro. Pro příjezd do Irsku platí od 16. 1. 2021

povinnost předložit negativní výsledek PCR testu, ne staršího 72 hod před vstupem do země. Výjimky jsou stanoveny velmi úzce, nejsou vyňati ani akreditovaní diplomaté. Jde pouze o děti do 6ti let, tranzit, pracovníky mezinárodní dopravy a výjimečné události s humanitárním přesahem.

Více informací: <https://www.gov.ie/en/publication/b4020-travelling-to-ireland-during-the-covid-19-pandemic/> a <https://www.gov.ie/en/publication/e40d7-travelling-outside-of-ireland/?referrer=http://www.gov.ie/en/publication/e4ea6-travelling-abroad-from-ireland/>

OČKOVÁNÍ

V Irsku jsou schválenými vakcínami Pfizer/BioNTech, **Chyba! Odkaz není platný.** rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví Irsku, které vychází z doporučení Národního poradního výboru pro imunizaci (National Immunisation Advisory Committee - NIAC) bude vakcínám Pfizer/BioNTech a Moderna dávana přednost před vakcínou AstraZeneca při očkování osob starších 70 let.

Diplomatický sbor - členové diplomatického sboru v Dublinu mají stejně jako všichni rezidenti v Irské republice nárok na **bezplatné očkování**. harmonogram očkování je dán věkovou či zdravotní kategorií každého jednotlivce. Neexistuje zvláštní kategorie pro diplomatický sbor.

Podle sdělení Ministerstva zdravotnictví Irsku bylo ke dni 11. 5. 2021 aplikováno 1 922 913 očkovacích **Chyba! Odkaz není platný.** očkovanych osob - 1. dávka: 1 408 105 , 2. dávka: 514 808.

Irská očkovací strategie: <https://www2.hse.ie/screening-and-vaccinations/covid-19-vaccine/rollout-covid-19-vaccines-ireland.html>

EKONOMIKA

Irská ekonomika vykazuje růst i navzdory nouzovým opatřením. V roce 2020 vzrostla o 3,4 % HDP zejména díky rekordnímu růstu exportního sektoru. Export vzrostl o 6,25 %, a to obzvláště ve farmaceutickém a ICT sektoru. Domácí sektor nicméně díky omezením poklesl o 5,4 [Chyba! Odkaz není platný.](#) ministr financí Paschal Donohoe označil výsledek za „pozoruhodný“ vzhledem k mezinárodním srovnáním a původním ekonomickým očekáváním. Nadnárodní sektor vzrostl o 18,2 %. Závislost irské ekonomiky na nadnárodních společnostech nadále roste. V průběhu roku 2020 představovala oblast 50 % celkové přidané hodnoty, ve srovnání s 43,4 % v roce 2019.

Litva

SITUACE

- celkem 274 383 případů nákazy (30. 5. + 181 osob);
- počet aktivních případů: 9 891;
- průměrný denní přírůstek nakažených za posledních 14 dnů na 100 tisíc obyvatel: 295,1;
- uzdravilo se: 254 747 osob;
- zemřelo: 4 266 osob (30. 5. + 8);
- dosud bylo očkováno první dávkou 1 011 343 osob a druhou 574 025 osob.

OPATŘENÍ

- 27. 5. byla do LT dodána 13. zásilka s 18 000 dávkami vakcín Moderna. Z 159 600 celkem dodaných dávek této vakcíny již bylo aplikováno 140 300 dávek;
- 28. 5. byla do LT dodána 5. zásilka s 14 400 dávkami vakcín “Janssen Pharmaceutica NV”, z 21 600 celkem dodaných dávek této vakcíny již bylo aplikováno 12 300 dávek;
- od 31. 5. se v LT mohou nechat očkovat osoby starší 16 let;
- premiérka I. Šimonyte 31. 5. při setkání s eurokomisařem pro jednotný trh Th. Bretonem zmínila možnost vyrábět vakcínu proti onemocnění COVID-19 v LT.

CESTOVÁNÍ

Ministryně hospodářství a inovací A. Armontaite 31. 5. uvedla, že se plánuje obnovit cestování mezi LT, LV a EE bez omezení.

REPATRIACE

- ministerstvo zdravotnictví vydává týdně s ohledem na rozšíření koronaviru v konkrétních zemích novelizovaný seznam států, z nichž je cestovatelům do LT vstup zakázán, povolen s povinnou karanténou, povolen s doporučenou karanténou či povolen bez omezení.

EKONOMIKA

- 26. 8. byl přijat zákon, podle něhož bude přes 50 mil. EUR z fondů EU přiděleno zdravotnickým a dalším zařízením přispívajícím k boji s pandemií COVID-19;
- vláda schválila návrh ministerstva financí na přidělení kompenzací ve výši 11 mil. EUR obcím k pokrytí části nákladů v souvislosti s opatřeními proti koronaviru.

Estonsko

SITUACE

K 25.5.2021: celkem 128.829 případů nákazy (+ 160 za 24h)
3.138 aktivních případů (- 196 za 24h)
187 pacientů zůstává hospitalizováno (- 1 za 24h); z nich 70 % nad 60 let
7.713 propuštěných z nemocnic (+ 17 za 24h)
1.241 zemřelých (0 za 24h)
1,400.133 provedených testů (+ 4.907 za 24h; z nich 3,3 % pozitivních).

K 25.5. je pro posledních 14 dnů míra infekce 236,1 na 100.000 obyvatel a průměr pozitivních testů 4,9 %.

K 25.5. bylo očkováno 1. dávkou 237.881 osob a kompletně i 2. dávkou 228.280 osob. V součtu dostalo 33,27 % estonských obyvatel nejméně jednu dávku.

OPATŘENÍ

Od 24.5. došlo k dalšímu rozvolnění opatření:

- otevřely se vnitřní prostory restaurací, muzeí, galerií, divadel, kin, obchodních center a kostelů při dodržení podmínek 50% naplněnosti prostoru, pravidla 2+2, nošení masek a poskytnutí desinfekce
- v případě kin a divadel s pevným sezením je povoleno současně až 200 osob (mimo účinkujících)
- veškeré aktivity musí skončit ve 22:00 (pro provozovatele kin, kde jsou nejvíce navštěvována pozdně večerní představení, je možnou útechou vládní plán na prodloužení konce kulturních akcí od 31.5. na půlnoc).

Pokud jde o restaurace, ve vnitřních prostorech může být max. 6 osob kolem jednoho stolu, na venkovní zahrádce 10. Ukončení provozu rovněž ve 22:00.

Estonská vláda dne 20.5. přijala doporučení Rady EU na snížení výše hranice infekce v případě cestujících příjezdějících ze 3. zemí, a to z původních 25 na 75 případů na 100.000 obyvatel. Současně i pokud je v jejich domovské zemi hranice vyšší, mohou vstoupit za předpokladu očkování EMA/WHO schválenou vakcínou.

Podle ministra pro sociální záležitosti a zdraví Tanela Kiiika si Estonsko v pandemii vede již 9. týden velmi dobře, což dokazuje postupně klesající počet nových případů Covid-19 a snižující se počet hospitalizovaných. Současně roste počet očkovaných, a to dokonce 20x rychleji než přibývají nemocní.

Ministryně sociálních věcí Signe Riisalo upozornila na výsledky monitorovacího průzkumu - v říjnu 2020 se 20 % dotázaných cítilo pod silným stresem, v dubnu 2021 se jednalo již o 30 %. Zdrojem nekomfortní situace byl strach z nákazy koronavirem, přesun školní výuky i pracovních jednání on-line a ztráta zaměstnání. Kvůli důležitosti cvičení na zdraví (údajně až 36% efekt) vláda vypracuje koncept obecných tělesných aktivit.

Podle vedoucí vládní poradní Vědecké rady profesorky Irji Lutsar je možné zrušit povinnost nosit roušky ve vnitřních prostorech (např. obchody a nákupní centra) již 7. června, pokud vydrží dosavadní klesající počet nových onemocnění. Přitom by se nerozlišovalo, jestli byl

někdo očkován či nikoliv, protože kontrola na místě by byla obtížná a zdouhavá. Současně by se jednalo o motivaci středních či mladších ročníků, kteří s očkováním zatím váhají. V případě kulturních akcí by však bylo nošení roušek doporučeno a v dopravě (MHD, vlaky, autobusy) by zůstaly povinné.

Vláda na svém jednání dne 25.5. rozhodla o dvoustupňovém rozvolnění opatření - od 31.5. a od 14.6., ani v jednom však nepodpořila zrušení povinnosti

OČKOVÁNÍ

V pondělí 17.5. se od 19:00 otevřela digitální registrace očkování pro širokou veřejnost ve věku 16+. Během první minuty se do zdravotnického systému přihlásilo 30.000 zájemců a vše zkolabovalo - navzdory tomu, že se jedná o Estonsko, "světovou digitální jedničku." Médii následně proběhlo několik kritických článků upozorňujících na nutnost prohlubovat (a nikoliv stále rozšiřovat) současný e-systém. O důraznější kritiku vlády či provozovatele se však zdaleka nejednalo. V následujících dnech se snížila mnohahodinová čekací doba po přihlášení na registraci na "pouhé" desítky minut. V naprosté většině se jedná o vakcínu Pfizer (Moderna má výrazně nižší dodávky) a termíny po 1. červnu.

CESTOVÁNÍ

Od 2.2. do 31.5. včetně se změnila pravidla pro povinnou 10-denní karanténu po vstupu do Estonska – nemusí ji podstoupit osoby, které prodělaly onemocnění Covid-19 nebo byly proti němu očkovány. Stejně se postupuje u cestujících z tmavě červených zemí i Velké Británie a Severního Irsku a těch osob, které přišly do těsného kontaktu s diagnostikovaným člověkem při pobytu v Estonsku (jsou pouze povinni po dobu 10 dnů nosit roušky; neplatí pro mladší 12 let).

Obecně je při vstupu do Estonska nutné 24h předem vyplnit prohlášení, uchovat si potvrzující email a podrobit se 10-denní karanténě. Je možné ji nahradit předložením negativního RT-PCR testu ne staršího 72 hodin, příp. test podstoupit ihned na letišti/v přístavu (při příjezdu autem dojet např. až do Tallinnu). Nejdříve 6. den od prvního podstoupit druhý test. Kontakty a webové stránky testovacích center jsou uvedeny na webu ZÚ Tallinn.

V Estonsku nadále platí obecná povinnost nošení roušek ve vnitřních veřejných prostorech a ve veřejné dopravě a dodržování pravidla 2+2 (spolu pouze 2 osoby s výjimkou členů rodiny, další ve vzdálenosti 2m). Vzhledem ke skokovým nárůstům nových případů (996 dne 18.2. a 952 dne 19.2.) mají být ve veřejné dopravě zavedeny kontroly nošení roušek.

EKONOMIKA

Ve čtvrtek 29.4. vláda schválila strategii státního rozpočtu na léta 2022-2025:

- hlavním cílem je "zelená revoluce" (vyčleněno 1,8 mld. EUR/4 roky) a "digitální revoluce" (vyčleněno 324,8 mil. EUR/4 roky, přičemž 164,8 mil. EUR přímo na "digitální stát")
- dosud historicky nejvyšší státní investice jsou založeny i na v současnosti odhadovaném růstu ekonomiky o 4-5 % v příštích letech
- budou zachována 2 % HDP na obranu a 1 % HDP na výzkum/vývoj
- dojde ke zvýšení platů učitelů, příslušníků policie a záchranných sborů, pracovníků v kultuře a zvýší se i důchody.

Pokud jde konkrétně o rok 2022, podle vládou dne 29.4. schváleného návrhu státního rozpočtu

- příjmy zůstanou na 12,3 mld. EUR a výdaje překročí 13.8 mld. EUR
- strukturální deficit vzroste o 2 procentní body na 3,4 % celkové ekonomiky
- státní rozpočet bude snížen o 60 mil. EUR, "aby vláda nemusela zvyšovat daně"
- ministerstva omezí své výdaje o 5,2 % ve srovnání s rokem 2019
- učitelům se o 3 % zvýší minimální plat na 1.354 EUR (což představuje 12 mil. EUR navíc při celkově 400 mil. EUR na platy učitelů v roce 2022)
- od 1.1.2023 vzrostou důchody o 20 EUR.

ESTONSKÁ MÉDIA

obecně ke koronavirové situaci

V týdnu od 17.5. dva články na portálu Delfi.ee a v deníku Eesti Päevaleht - ČR byla zmíněna jako jeden ze skeptiků masového použití vakcíny Sputnik V a citace ředitelky SÚKL I. Storové, že počet předaných dokumentů pro posouzení registrace byl zcela nedostatečný.

Lotyšsko

SITUACE

Míra nákazy a počty nově nemocných v Lotyšsku mírně klesají. Kumulativní **čtrnáctidenní incidence** na 100tis obyvatel **klesla na současných 291** (oproti 405 před týdnem) - **jedná se o rekordní minimum** za posledního půl roku. **I přes to je LV třetí v EU** (minulý týden na 5. místě).

Statistiky:

Počet onemocnění: celkem 132.258 (+1.987/7dnů, + 354/24 h.),

Zemřelo dosud: 2.355 (+ 46/7 dnů, +4/24h)

Testy, míra pozitivitu: 1.352/24 h., z nich 2,4% pozitivních (Pozn. LV stále pracuje pouze s PCR testy, antigenní testy se ve statistikách neobjevují).

Hospitalizováno: 630 osob (-30 ve srovnání s minulým týdnem), z toho 88 pacientů je ve vážném stavu.

Očkování

1/ Průběh očkování v LV

Celkový počet očkovaných 1. dávkou: 454.000 osob (+37.303/7 dnů) - tj. 24% (- druhé místo od konce v žebříčku zemí EU)

Celkový počet očkovaných oběma dávkami: 214.000 (+58.826/7 dnů) - tj. 11,3%. Tento údaj zahrnuje též osoby naočkované jednodávkovou vakcínou firmy J&J (počty v řádu nižších tisíců). (- třetí od konce v EU)

Přestože je tempo očkování stále nižší než jinde v EU, počet nově naočkovaných tento týden poprvé překonal 100tis.

K 3. 5. **bylo zrušeno zařazení do prioritních skupin** a na očkování se může hlásit kdokoli, prostřednictvím svého lékaře nebo webovou stránkou www.manavakcina.lv.

2/ Typy vakcín používané / schválené v LV: Pfizer/BionTech, Moderna, Astra Zeneca a Johnson&Johnson.

Očkování diplomatů

V týdnu od 10. 5. **začalo v LV očkování členů cizích diplomatických misí** a jejich rodinných příslušníků. V určené zdravotnické klinice Diplomatic Service Medical Centre byli tedy i **zaměstnanci ZÚ Riga, kteří projeví zájem, naočkovaní dne 13. 5. první dávkou vakcíny Pfizer.**

Zohlednění očkování (platí od 15.5.)

- samoizolace po příjezdu ze zahraničí

Lotyšská vláda rozhodla o **uvolnění pravidel pro samoizolaci pro osoby, které byly naočkované proti Covid-19 v zemích EU, EEA, Švýcarsku a UK.** Stejně tak jsou z povinnosti samoizolace po příjezdu vyňati ti, kteří Covid-19 prokazatelně prodělali (tj. mají potvrzení o pozitivním testu). *Pozn.: Dosud museli nastoupit 10-denní samoizolaci cestující ze všech zemí, kde je kumulativní 14-denní incidence nad hodnotou 50.* Cestující budou mít **povinnost předložit dokument**, který dokazuje, že **od kompletního naočkování** vakcínami schválenými EMA a/nebo uznanými WHO a tedy od kompletní imunizace **uběhlo alespoň 15 dnů.** K tomu byl pro LV vydán provizorní **formulář v lotyštině a angličtině**, který vyplní očkovací zařízení. LV plánuje, že ještě před zavedením jednotného DGC vytvoří **LV svůj národní elektronický "průkaz"**, který by mohl být uveden do praxe začátkem června.

- testy (ve vztahu k cestování)

Pravidlo **předložení negativního testu po příjezdu do LV zůstává zatím v platnosti**, zde je však třeba zdůraznit, že už nyní jsou tato pravidla odlišná od praxe v ČR, o něco jednodušší a přehlednější a mírně zvýhodňují cestující z oblasti EU, EEA, UK a Švýcarsko. Cestující z kterékoliv země (jak v případě použití soukromého, tak v případě použití hromadného prostředku) se musí **při vstupu do LV vykázt negativním PCR testem**, který v době vstupu do LV není starší než 72h. Alternativou je případně předložení lékařského potvrzení o bezinfekčnosti, tj. o předchozím prodělání Covid-19. **Test i po příjezdu do LV je vyžadován pouze po příjezdu z tzv. třetí země** (mimo EU, EEA, Švýcarsko a UK), a to na vlastní náklady.

Již skoro rok trvající výjimku z povinnosti předložení negativního výsledku testu a podstoupení samoizolace po příjezdu mají např. **držitelé diplomatických pasů LV i cizích zemí**, tedy v LV akreditovaní cizí diplomaté a jejich rodinní příslušníci, dále diplomatičtí kurýři apod.

Další zohlednění očkování - plánováno postupně od června:

od 1. června

- umožněn provoz individuálních služeb (well-being & entertainment) - za podmínky, že poskytovatel je plně očkován nebo prodělal COVID-19 v uplynulém půlroce - příjemce služby nemá podmínku očkování / prodělání nemoci

od 15. června

- osoby s ukončeným očkováním (alespoň 14 dní po finální dávce očkování) nebo s prokazatelně prodělaným COVID-19 v uplynulých 6 měsících budou moci navštěvovat kulturní akce, restaurace, kina, divadla apod. bez nutnosti mít zakryté dýchací cesty a dodržování 2m odstupů.

Kontrola očkování

LV od 1. června zavede digitální národní certifikát o očkování (plánováno na stránce www.Covid19sertifikats.lv) - databáze bude později integrována do společného EDG.

Vláda se na svém zasedání 27.5. zabývala též **povolením vstupu diváků na zápasy MS v ledním hokeji**. Bylo rozhodnuto, že bude zaplněna jen čtvrtina kapacity sportovních tribun a vstupenky (na jméno) budou prodávány pouze osobám, které budou mít ukončeno očkování (přesněji: 14 dní po druhé vakcíně v případě Pfizer, Moderna, resp. po první vakcíně Johnson, resp po 22-90 dnech po první dávce AstraZeneca), případně prokazatelně prodělaly COVID-19 v uplynulých 6 měsících. Toto bude organizátory kontrolováno dle výše zmíněné národní databáze. **Z toho plyne, že pouze osoby očkované v LV budou moci navštívit hokejová utkání jako diváci**, LV tedy takto "elegantně" vyřešilo masivní příjezdy cizinců do LV. I tak bude přítomnost diváků podmíněna dodržováním rozestupů a zakrytím dýchacích cest.

OPATŘENÍ

Opatření na zvládnutí pandemie v LV se **od 7. 4. řídí Zákonem na zvládnutí šíření nákazy Covid-19 v podobě s dodatky schválenými LV parlamentem 25. 3. a podepsaný v dodatkovém znění prezidentem republiky 31. 3.**

Opatření k 28.5.

Prodej, obchody:

- je povoleno **otevřít všechny obchody**, bez ohledu na sortiment, **s prodejní plochou do 7.000m²**, které mají samostatný vchod z ulice i když jsou součástí velkých obchodních center (viz níže); v menších obchodních centrech (do 7.000m²) lze otevřít všechny prodejny bez ohledu na sortiment; musí být zachována protiepidemická opatření;
- **ve velkých obchodních centrech nad 7.000m²** jsou otevřeny pouze prodejny s potravinami, hygienickými produkty, lékárny, optiky, knihkupectví, květinářství a novinové stánky
- **všechny obchody** musí dodržovat základní epidemiologické předpisy: alespoň **25m² na zákazníka, tomu odpovídající počet nákupních košíků**, provozovatelé obchodů musí dbát na to, aby obsluha i zákazníci nosili **zakrytí nosu a úst/roušky**;
- **povoleny trhy a uliční prodej do max. 20 prodejců** při dodržování vzájemné distance 2m mezi prodejními místy či stánky. I zde jsou regulovány počty návštěvníků podle rozlohy.

Kadeřnictví, kosmetické salony: otevřeny při dodržení epidemiologických opatření;

Restaurace, stravovací zařízení: i nadále pouze prodej **"take-away"**; od 8.5. je povolen provoz venkovních teras za dodržení "oddělení" hostů buď 2m rozestupy nebo fyzickými bariérami

Shromažďování:

- povoleno privátní shromažďování (dvě domácnosti) **do max. 10 osob ve venkovních prostorách**; povolena **veřejná shromáždění nebo demonstrace do počtu 10 osob**, při zachování epidemiologických a hygienických pravidel (např. rozestupy 2m);
- **pohřbů/křtin** se může účastnit pouze 10 osob z max. dvou domácností;
- **bohoslužby** se mohou konat při zaplnění maximálně 20% kapacity kostela / modlitebny;
- jsou **zakázané návštěvy v domácnostech** (výjimku mají děti, jejichž rodiče žijí na různých místech);

Školy:

- **Předškolní výuka/školky** - prezenční výuka, zaměstnanci musí dodržovat epidemiologická opatření, nosit zakrytí úst a nosu a 1x týdně podstoupit test na Covid-19 (pouze PCR test),
 - **Školní výuka** probíhá primárně distančně, povolena je prezenční výuka 1x týdně ve třídách, kde je nutno dokončit školní rok zkouškami apod - za podmínky otestování žáků jednou za 14 dní (PCR test)
- výjimky: - **municipality s incidencí do 200**: povolena prezenční výuka pro 1. – 6. třídy a pro 12. třídy, zatímco pro 7. – 11. třídy povolen rotační princip prezenční výuky,
- **municipality s incidencí vyšší než 200**: prezenční výuka pro 12. třídy může být organizována max. 2 dny v týdnu pouze pro předměty maturitní či závěrečných zkoušek; pro studenty ostatních ročníků lze organizovat max. 5 hodin prezenční výuky za týden ve venkovních prostorách ve skupinách do 10 osob;
 - **Odborné, zájmové (vč. sportu) a umělecké vzdělávání** – povolena prezenční výuka ve venkovních prostorách pro max. 20 osob (dříve 10).

Práce:

- i nadále je pro administrativní pracovníky ve státním i soukromém sektoru **doporučena práce z domova**, pakliže to charakter práce umožňuje;
- v případě práce z pracoviště musí zaměstnavatel zajistit buď **systém 1 kancelář/1 člověk, anebo 15m² na člověka** v případě otevřených pracovišť a zároveň musí zajistit nošení ochranných prostředků na obličej;
- v **případě dokončeného očkování**: povoleno 20 lidí bez roušek, pokud jsou všichni ve skupině očkovaní - platí jen pro osoby, které se pravidelně setkávají na pracovišti (měnících se skupin lidí se toto uvolnění netýká)

Hromadná doprava:

- ve všech prostředcích hromadné dopravy **pravidlo max. obsazenosti 50% a nošení roušek**;

Roušky:

- **na všech veřejných místech (ve vnitřních prostorách)**, kde se nachází více než jedna osoba, je **povinné nošení roušek** (zakrytí nosu a úst) - výjimka je pro děti do 7 let a postižené osoby;

Sportovní, kulturní zařízení:

- zavřená jsou vnitřní **sportovní a kulturní zařízení**;
- **na turistických stezkách, v národních parcích a venkovních muzeích a parcích je povinné nošení roušek** v případě vyšší kumulace lidí;

CESTOVÁNÍ

- při vstupu na LV území je třeba disponovat **negativním výsledkem PCR testu / potvrzením o bezinfekčnosti** a dále nastoupit desetidenní **samoizolaci**;
- osoby přijíždějící **ze třetích zemí musí podstoupit další test po příjezdu do LV**
- **zohlednění očkování** - viz výše

EKONOMIKA

V roce 2020 použila vláda na pokrytí výdajů spojených s COVID-19 a nastartování ekonomiky 600 mil. EUR, což odpovídá 2,1% HDP. V roce 2021 vláda plánuje vyčlenit do fondu pro nepředvídatelné události 820 mil. EUR (necelá 3% HDP) s tím, že již ve státním

rozpočtu na rok 2021 se počítá i s dalšími vzpruhami pro jednotlivé sektory. Jedním z klíčových sektorů pro fungování lotyšské ekonomiky je oblast zemědělství a na něj navázaný potravinářský průmysl, které vláda dotuje prioritně. Lotyšsko též vyčlenilo část krizového rozpočtu na podporu municipalit a jejich investiční projekty. Rozhodnuto bylo také o finančním posílení COVID-fondu ministerstva zdravotnictví, které dostalo dalších 23 mil EUR na odměny zdravotníkům, pomoc nemocnicím, praktickým lékařům i lékárnám. Rozděleny byly v 1. čtvrtletí také jednorázové finanční bonusy: 500 EUR/dítě pro rodiny s dětmi a 200 EUR pro penzisty, osoby s postižením a osoby pobírající sirotčí důchod. Na tyto bonusy alokovala vláda celkem zatím v tomto roce 112,5 mil euro.

V souvislosti s pokračujícím zákazem otevření velkých obchodních center (nad 7000m²) schválila vláda 8. 4. alokaci EUR 20 mil. na podporu výdajů spojených s pronájmem obchodních ploch ve velkých centrech. Je kalkulováno 15 EUR na 1m², jedna obchodní jednotka v centru bude moci požádat max. o 1.8 mil. EUR.

Francie

SITUACE

3. vlna epidemie je ve Francii na ústupu a denní úhrny nových záchytů, jakož i další klíčové údaje setrvale klesají. Tempo poklesu za poslední týdny předčilo očekávání.

Dle konsolidovaných údajů bylo v týdnu 17. 5. do 23. 5. nově hospitalizováno 4.600 osob s covid-19 (- 17 % oproti předchozímu týdnu) a do intenzivní péče přijato 1.124 pacientů (- 11 % oproti předchozímu období). **Míra incidence** se v mezitýdenním srovnání na základě konsolidovaných dat **snížila o 20 %** (ze 154 na 124 na 100 tis. obyv.).

Podíl **varianty 20I/501Y.V1 (UK) se pohybuje okolo 77 % (↓) nových pozitivních záchytů.** Podíl variant **20H/501Y.V2 (ZA) a 20J/501Y.V3 (BR) se drží pod 6 %** denních záchytů. Ve více než 13 % případů nákazy se jedná o blíže neurčené varianty viru. Do 12. 5. FR úřady zaznamenaly 24 záchytů „indické“ varianty, jejíž šíření je zatím omezené.

Testy PCR a antigenní testy od vypuknutí epidemie do 31. 5. prokázaly přítomnost covid-19 celkem v **5.667.324** případech (souhrnný údaj byl k 20. 5. očištěn o zdvojeně započtené pozitivní záchyty během přetestování pacientů při sledování výskytu variant). **Sedmidenní průměr** nových záchytů poklesl již **pod hranici 9 tis. pozitivních případů denně. Na tak nízké úrovni se tento ukazatel naposledy nacházel na sklonku loňského léta, před vypuknutím druhé vlny na podzim 2020.** Za posledních 7 dnů bylo provedeno více než 2,5 mil. testů (stagnace), přičemž **míra pozitivních záchytů se drží nad 3 %.** Testování (a i následné statistické výkazy) nicméně během května ovlivnilo hned několik dnů pracovního klidu.

Reprodukční číslo R se ustálilo na cca 0,85.

Míra 7denního výskytu nových případů, která zohledňuje i záchyty antigenními testy, poklesla **k 28. 5. na 93/100 tis. obyvatel,** přičemž na takto nízké úrovni se naposledy nacházela v první polovině září 2020. Nejvyšší incidence je stále mezi dvacátníky (147; ↓) a teenagery (146; ↓), zatímco v kategorii 70-79 a 80-89 je incidence nyní nejnižší (30)

Šíření epidemie v evropské části Francie je stále nejvýraznější v regionech **Ile-de-France (121; ↓), Hauts-de-France (117; ↓) a Normandie (107; ↓),** z velkých městských aglomerací (nad 200 tis. obyv.) nejvíce Dijon (172; ↑), Saint-Etienne (162; ↑), Orléans (160), Lille (131; ↓) a Štrasburk (130). V Paříži incidence poklesla na 120.

Na úrovni departementů **žádný nepřevyšuje hranici 250** výskytů na 100 tis. obyv. (tj. hranici označovanou jako maximální pohotovost) v kontinentální Francii. K pěti departementům s nejčastějším výskytem se řadí Loire (155), Côte-d'Or (155), Val-d'Oise (150;↓), Orne (138) a Seine-Saint-Denis (133;↓). Nejnižší hodnota byla zaznamenána na Korsice (15). Mimo Evropu je nejhorší situace v zámořském departmentu Guyane (329;↔), kde byla zavedena lokální uzávěra.

V případě, že lze identifikovat zdroj přenosu, dochází podle [březnové studie Pasteurova ústavu](#) nejčastěji k nákaze uvnitř domácnosti (42 %), dále v rámci širší rodiny (21 %) a na pracovišti (15 %). Téměř každý třetí přenos mimo domácnost je způsoben symptomatickou osobou (na pracovišti se jedná téměř o polovinu). Pokud došlo k nákaze mimo domácnost, v 80 % případů to bylo v prostoru s uzavřenými okny.

K 31. 5. bylo **hospitalizováno s covid-19 116.596 pacientů** (-179/24h; 7denní průměr nově přijímaných pacientů od 15. 4. klesá a nyní činí 510 příjmů denně). Počet hospitalizovaných kulminoval na 31.226 k 13. 4., a nedosáhl tedy loňského jarního maxima (32.131 k 14. 4. 2020), ani vrcholu podzimní 2. vlny (33.466 k 16. 11. 2020).

Intenzivní péči celkově vyžadovalo k 31. 5. 2.945 osob s covid-19 (-48/24h; 7denní průměr nově přijímaných pacientů do intenzivní péče poklesl na 135). Počet osob v intenzivní péči během letošního jara dosáhl nejvyšší hodnoty k 26. 4. (6.001) a výrazně překonal úroveň podzimní 2. vlny epidemie (4.903 k 16. 11.), nicméně zaostal za loňským jarním vrcholem (7.019 k 8. 4.). **Celostátní obsazenost lůžek pro intenzivní péči pacienty s covid-19 poklesla již na 58 % původní kapacity.**

V nemocničním prostředí a pečovatelských domovech dosud s covid-19 zemřelo 109.557 osob (+126/24h, což je více než 7denní průměr). K 31. 5. bylo z nemocnic celkově propuštěno 307.577 vyléčených pacientů (+563/ 24hod).

OPATŘENÍ

Nouzový sanitární stav je platný do 1. 6. 2021. Během nouzového stavu smí vláda mj. přijímat dekrety, které prodlužují nebo se týkají opatření přijatých již během první vlny epidemie (pomoc podnikům, boj s nezaměstnaností, fungování nemocnic, aj.). Dekrety mohou platit retroaktivně a nemusí být konzultovány před přijetím.

Od 2. 6. bude platit **zákon o postupném opuštění nouzového stavu**, kdy budou zachována jistá omezení práv a svobod. Zákon byl přijat dne 12. 5. Národním shromážděním po počátečním odmítnutí parlamentními stranami včetně vládní MoDem a přepracování (délka platnosti přechodného období byla zkrácena **do 30. 9. 2021**; vládní návrh předpokládal konec října 2021). Senát přijal konečnou podobu zákona 27. 5. (proti hlasovali socialističtí a komunističtí senátoři, kteří se rozhodli požádat o soudní přezkum ústavnosti textu, který dle jejich názoru dává vládě přílišné pravomoci). **Ústavní rada dne 31. 5. vyslovila souhlas s návrhem zákona, jehož součástí je i zdravotní pas.** Dle ústavní rady se návrh zdravotního pasu vysloveně vztahuje pouze na velké akce a neumožňuje použití zdravotního pasu v politických, kulturních a odborových záležitostech. Vyslovila však výhradu k čl.7 (nakládání s osobními daty získanými v boji s epidemií, které dle Ústavní rady mohou být shromažďovány jen po omezenou dobu).

Zdravotní pas je součástí zákona o postupném opuštění nouzového stavu. Má prokázat, že osoba byla očkovaná či má negativní test (v elektronické či papírové podobě). **Bude se vztahovat pouze na „velké akce“,** kterých se účastní více než 1.000 lidí. Nebude vyžadován pro každodenní činnost, tj. v práci, ve školství, ve veřejných službách, v muzeích, knihovnách,

obchodech, trzích, na místech dovolených či při církevních obřadech. Nebude vyžadován při projevu základních svobod a práv jako jsou demonstrace, odborová shromáždění, politická shromáždění. CNIL (nezávislý orgán dohlížející na ochranu osobních dat) vydal své stanovisko k zdravotnímu pasu na základě žádosti vlády dne 12. 5. Oceňuje, že pas nebude požadován při denních „běžných aktivitách“. Upozorňuje na potřebu jasně definovat akce nad 1.000 osob a výslovně zakázat, aby jednotlivci, soukromý či veřejný sektor mohl požadovat předložení zdravotního pasu nad rámec těchto akcí nad 1000 osob.

Na celém evropském území Francie platí od 19. 5. zákaz nočního vycházení od 21:00 do 06:00. V daný čas je možné opustit bydliště pouze z několika málo důvodů na základě [vyplněného formuláře](#) (mj. cesta do práce a z práce; zdravotní urgency; závažné rodinné či úřední důvody a venčení psa). Individuální fyzická aktivita není v době zákazu nočního vycházení povolena. Místa přijímající veřejnost a obchody musí být v době zákazu vycházení uzavřeny.

Sankce za porušení opatření začínají ve výši 135 eur, ale lze je navýšit a mohou končit až odnětím svobody v případě opakovaného porušení.

K 3. 5. vláda spustila **čtyřfázové rozvolňování**, které bylo do 10. 5. předmětem širokých konzultací se zástupci parlamentu, sociálních partnerů a profesních svazů. Jedná se o pozvolné uvolňování opatření, přičemž dle potřeby má být využíván regionální přístup – kritériem pro případné lokální výjimky z rozvolňování má být 7denní incidence nad 400 případů na 100 tis. obyv., její prudký nárůst či hrozící přetížení jednotek intenzivní péče.

V jednotlivých fázích se předpokládá:

- 1) **Od 3. 5.** byla obnovena fyzická výuka ve středních školách (většinou ve střídavém režimu) a ukončeno omezení pohybu do vzdálenosti 10 km.
- 2) **Od 19. 5.** byly otevřeny zahrádky restaurací (max. 50% kapacita), kulturní místa a sportoviště (viz níže). Hotelové restaurace zahájily provoz jen pro klienty hotelů. Začátek nočního zákazu vycházení byl posunut z 19 hod na 21 hod. Shromažďování nad 10 osob zůstává zakázané.
- 3) **Od 9. 6.** budou otevřeny restaurace (max. 6 osob u stolu a max. 50% kapacity) a kavárny a vnitřní sportoviště. Měl by být zaveden zdravotní pas pro zahraniční turisty (*pozn: neupřesněno*) a velké akce (stadiony, výstaviště, aj. max do 5.000 osob), který prokáže, že osoba byla očkovaná či má negativní test. Začátek nočního zákazu vycházení bude posunut z 21 hod na 23 hod.
- 4) **Od 30. 6.** bude přístup ke všem akcím, kde je více než 1.000 osob, propojen se sanitárním pasem. Měl by být zrušen noční zákaz vycházení. Budou zrušena kapacitní omezení u restaurací a kaváren, obsluha bude povolena pouze u sedících osob.

Od 19. 5. byly znovuotevřeny kinosály, divadla, památky, muzea a je možné pořádat představení a koncerty pro sedící publikum do 35 % kapacity sálu (od 9. 6. do 65%), resp. s maximálním limitem **800 osob pro vnitřní prostory** a **1.000 návštěvníků pro exteriéry**, po 30. 6. bez procentního omezení ale s dodržováním pravidel fyzického odstupu. Muzea a památky musí vyhradit 8 m² na jednoho návštěvníka, od 9. 6. musí vyhradit 4 m² na jednoho návštěvníka. Stejný kalendář rozvolňování se týká i obecních sálů a společenských prostor pro různé další hromadné aktivity.

Závěrečná fáze **po 30. 6.** by měla přinést zrušení plošného početního omezení pro účastníky kulturních zařízení, avšak místně (tj. z rozhodnutí prefektů) bude možné nastavit strop pro účast dle epidemiologické situace. Bude využíván *sanitární pas* pro veškeré akce s účastí vyšší než 1.000 osob ať již uvnitř, či venku. Zákaz nočního vycházení bude zcela zrušen. Návštěvníci akcí nadále musí dodržovat fyzické odstupy a preventivní hygienická gesta.

Diskoték se netýká žádná z rozvolňovacích etap. V reakci na žádost několika organizací, aby po 30. 6. byly otevřeny diskotéky, potvrdila Státní rada (působí jako poradní orgán vlády při předkládání návrhů zákona a nejvyšší správní soud) potvrdila dne 21. 5., že uzavření diskoték je oprávněné.

U závodu Tour de France nebude dle premiéra Castexe zdravotní pas požadován po divácích na okraji silnic, není to proveditelné. Během ME v kopané budou vytvořeny fanouškovské zóny s upraveným sanitárním protokolem. FR už nyní zavedla vlastní systém QR kódů potvrzujících negativní test či očkování, které lze nahrát do mobilní aplikace TousAntiCovid či předložit ve vytištěné podobě.

Festivally a koncerty ve stoje bude možné pořádat až po 30. 6., přičemž kapacitu bude stanovovat prefekt. Bude vyžadován sanitární pas pro akce, kterých se účastní 1000 a více lidí. Festivaly ve veřejných prostorách lze pořádat od 9. 6.

Obchody musí dodržovat striktní hygienická opatření: musí vyčlenit 8 m² na zákazníka (páry a rodič s dětmi jsou považovány za 1 jednotku), viditelně informovat o celkové kapacitě a provozy o ploše větší než 400 m² musí zajistit stálou službu, která bude regulovat vstup. Od 9. 6. bude možné vyčlenit pouze 4 m² na zákazníka-

V **tržnicích** je třeba vyčlenit 8 m² na zákazníka od 19. 5. do 9. 6., poté 4 m² na zákazníka, od 30. 6. bez omezení. U **venkovních trhů** se počítá s 4 m² na zákazníka do 9. 6., poté bez omezení.

Turismus se bude postupně obnovovat a měl by se vrátit k normálu před červencem. Turistické rezidence, kempy a noclehárny jsou otevřeny pro individuální ubytování a ubytování rodin. Otevření společných prostor záleží na navrhované aktivitě. Od 19. 5. mohou začít fungovat zařízení pro letní tábory, skautské tábory a aktivity nezletilých, ale bez ubytování. Tato místa obnoví plně svoji funkci od 20. 6. Výletní lodě mohou obnovit své aktivity od 30. 6. bez kapacitních omezení. Turistické vlaky mohou fungovat s kapacitou omezenou na 50 % a bez stravování od 9. 6. s 65% kapacitou, od 30. 6. na 100% kapacity včetně stravování)

Lázeňská zařízení mohou přijímat veřejnost s omezením kapacity na 50 %, od 6. 9. bez omezení. Talasoterapie může zahájit svoji činnost od 9. 6. s omezením kapacity na 35%, bez omezení od 30. 6.

Bohoslužby a svatby se mohou konat za účasti omezeného počtu osob dle kapacity budov (v případě míst k sezení je možné obsazovat pouze každou druhou řadu, při ponechání volného místa po obou stranách každého účastníka). Je nutné vynechat dvě místa mezi účastníky, od 9. 6. jedno místo, od 30. 6. bez omezení. **Pohřbů**, které se konají venku, se může od 19. 5. účastnit 50 osob, od 9. 6. 75 osob. Omezení bude zrušeno od 30.6.

Školy: Od 26. 4. se vrátily děti do jeslí, mateřských škol a na 1. stupeň ZŠ. Starší žáci a studenti středních škol se do tříd vraceli od 3. 5. s tím, že **v nejpostiženějších departmentech a středních školách byla do 31. 5. možná fyzická přítomnost pouze poloviny třídy.** Je posílen sanitární protokol: třídy jsou uzavírány v momentě, kdy se objeví jeden pozitivní případ v třídě. Vláda objednala 64 mil. samotestovacích antigenních testů, které jsou určeny pro zaměstnance od 24. 4. a středoškoláky od 3.5. Vědecká rada doporučila používat samotestovací antigenní testy pro studenty od 15 let 1-2x týdně, s tím, že by považovala za

dobrý výsledek, pokud by se nechalo testovat 75 % studentů. Absolvování testu školáky není podmínkou pro fyzickou účast na výuce.

Posluchači VŠ mohou docházet na univerzity jednou týdně. Od 19. 5. může být kapacita přednáškových sálů vytížena na 50 % a to až do začátku zimního semestru v září. Zkoušky mohou probíhat za fyzické přítomnosti či na dálku. Studenti se vrací na univerzitu bez sanitárních omezení.

Vzdělávací kurzy mohou obnovit fyzickou účast účastníků od 19. 5., pokud není možné vzdělávání na dálku. Od 9. 6. je možné se vrátit k normální výuce.

Státní administrativa: Postupně bude umožněn návrat do kanceláří těm pracovníkům, kteří si to přejí, od jednoho dne týdně (od 27. 5.) do tří dnů týdně (od 1. 7.), po zbytek pracovní doby je stále nařízena práce z domova. Od 9. 6. by měly být umožněny i fyzické pracovní schůzky do max. 6 osob (velmi omezeny od 5. 2.). **Podniky** budou moci od 9. 6. částečně obnovit práci na pracovišti, nicméně práce z domova má i nadále dle ministryně práce a sociálních věcí pokračovat.

V rámci **vládních opatření v boji s covid-19:**

- FR vláda doporučila koncem ledna **dodržování odstupu mezi osobami**, které nejsou chráněny (tj. bez roušky), z 1 na 2 metry. Upravila také pravidla pro identifikaci tzv. rizikových kontaktů (kontakt osob bez roušky na vzdálenost menší než 2 metry). Jedná se o opatření, které již delší dobu doporučovala vědecká rada.
- Vysoký úřad pro zdraví nepovažuje podomácku vyrobené **roušky** za dostatečně účinné v boji s novými mutacemi viru, jejich nošení není zakázáno. Od konce ledna 2021 je silně doporučeno nošení roušek kategorie 1 (tj. průmyslově vyrobených roušek s certifikací, které splňují francouzskou standardizaci vyvinutou v r. 2020 týkající se covid-19 tzv. AFNOR SPEC S76-001. Tyto roušky mj. filtrují více než 90 % částic o velikosti 3 µm a musely projít laboratorním testem.) či jednorázových chirurgických roušek. Vysoký úřad se nevyslovil pro hromadné nošení respirátorů FFP2, dle něj jsou proti šíření britské mutace účinné masky kategorie 1.
- Vzhledem k informacím o delší době nakažlivosti osob infikovaných některou z nových variant koronaviru byla od 22. 2. **izolace pozitivních osob** prodloužena z dosavadních 7 na 10 dnů. Karanténa rizikových kontaktů je nadále sedmidenní.
- Vláda upustila od záměru předložit parlamentu zákonné opatření k „účinnosti izolace“ pozitivně testovaných osob, které **mělo umožnit izolaci nařídit a případně pokutovat její nedodržování**. Naopak od 20. 1. má každá pozitivně testovaná osoba nárok na návštěvu zdravotnického týmu, jenž jí jednak v místě její izolace předá potřebné instrukce, jednak případně provede antigenní testování dalších osob žijících ve společné domácnosti. Osoby v karanténě by měly být kontaktovány 1-2x denně příslušnými úřady (regionální agentura zdraví), které se ujistí o správném dodržování pravidel. Lze požádat o pomoc logistickou, sociální, psychologickou.
- Od 10. 1. je možné získat **elektronickou neschopenku [skrze internetové stránky](#)** všeobecné zdravotní pojišťovny Ameli.fr, a to jak pro osoby označené jako „rizikové kontakty“, tak i na základě čestného prohlášení o projevech symptomů nemoci. Pracovní neschopnost je v takových případech stanovena na max. 4 dny pro osoby, které nemohou pracovat z domova.
- Jedním z efektivních nástrojů pro trasování má být i **mobilní aplikace TousAntiCovid**, kterou si dosud nainstalovalo více než 16,5 milionů

Francouzů. Od 19. 4. je možné do aplikace nahrát QR kód potvrzující negativní test a od 29. 4. je možné v aplikaci uložit i QR kód stvrzující podstupené očkování. Propojení bude možné díky odkazu, který dotyčná osoba obdrží skrze sms zprávu. Zatím lze nahrávat pouze výsledky z testů/očkování absolvovaných na území Francie. Občané, kteří nemají chytrý telefon, anebo nevyužívají aplikaci, budou moci využívat papírovou podobu potvrzení s QR kódem. Dle juniorního ministra pro oblast digitálu Cedrica O bude aplikace rovněž využívána ve 3. fázi rozvolňování (od 9. 6.) při návštěvě restaurací a vnitřních sportovišť, kde bude využívána pro scanování QR kódů, které poslouží jako virtuální návštěvní kniha. Souběžně bude nadále možné zanechat své kontaktní údaje v písemné podobě. Dle květnových zjištění týdeníku Obs stojí údržba aplikace a její používání měsíčně 200 000 až 300 000 eur. Údržba byla bez veřejného výběrového řízení, které je v takovém případě povinné od 139 000 eur, převedena na Outscale, filiičku Dassault Systemès.

- Od 12. 4. jsou k dispozici v lékárnách **samotestovací antigenní testy**, schválené Vysokým úřadem pro zdraví, které jsou nově povolené i pro děti mladší 15 let.
- Ministerstvo zdravotnictví věnuje zvýšenou pozornost **psychickému zdraví obyvatel**. Vláda proto mj. posílila 40 center pro urgentní psychologickou péči a zdravotnický sektor přijímá 160 psychologů.
- **Regionální volby se budou konat dne 20. a 27. 6.** (původně byly plánovány na březen t.r.).

Vakcinační kampaň

Ke dni 26.5 FR obdržela více než 40 mil. dávek vakcín, z nichž 68 % představuje Comirnaty (Pfizer/BioNTech), 20 % AstraZeneca, 10 % Moderna a 2 % Janssen. **Během června se očekává dodání 27 mil. dávek (za květen FR souhrnně obdržela 15 mil. dávek).**

Alespoň jednou dávkou bylo k 30. 5. naočkováno **25.439.848** osob, z nichž cca 73,5 % (↑) obdrželo vakcínu Comirnaty (Pfizer/BioNTech), 16,6 % (↓) AstraZenecu, 8,8 % (Modernu a téměř 270 tis. osob obdrželo vakcínu Janssen. **Plně vakcinováno již bylo 11.917.349** osob. Denní průměr aplikovaných vpichů překročil 500 tis. Dospělá populace čítá 52 milionů osob.

Dle Pasteurova ústavu lze očekávat významný pokles tlaku na nemocniční kapacity při 90% proočkování věkové kategorie 70+.

Postup očkování v populaci dle věkových skupin

Věková skupina	První dávka (%)	Plně vakcinováno (%)
80+	76,1	63,2
75-79	86,2	71,4
70-74	83,8	54,4
65-69	72,2	31,2
60-64	67,7	26,5
50 - 59	55,6	19
40-49	35,6	9,6

Celková proočkování FR populace činí 38 % (1 dávka), resp. 18 % (plná vakcinace).

Vakcinační strategie vychází z doporučení nezávislého Vysokého úřadu pro zdraví. Nad očkováním bdí expertní lékařský výbor, ale byla i ustavena i komise složená z občanů, aby byla posílena transparentnost celého procesu.

FR úřady si od očkování slibují v první řadě účinek proti závažným formám onemocnění – základním cílem je snížit počty úmrtí a hospitalizací. Vláda je v komunikaci zdrženlivá v otázkách, jak dlouho bude očkování poskytovat ochranu, či jaký bude mít vliv na přenos nemoci. Roušky a další preventivní opatření zůstanou v platnosti dle FR premiéra Castexe nejméně do léta. Dne 1. 4. se nejvyšší FR správní soud vyslovil pro zachování omezení pohybu i v případě již naočkovaných osob, neboť zatím nebyl dostatečně prokázán vliv očkování na přenos viru.

Vakcinace není ve Francii povinná a **je plně hrazena** ze zdravotního pojištění. Vláda k vakcinaci spustila [informační portál](#), jehož součástí je i [internetový formulář](#) pro hlášení případných vedlejších účinků vakcín. Vyplnit jej mohou jak lékaři a zdravotníci, tak přímo naočkované osoby. Osoby, které prodělaly covid-19 s příznaky, nemají být systematicky očkovány. Vakcína by jim nicméně mohla být podána v případě jejich zájmu nejdříve 3 měsíce od propuknutí nemoci.

V rozpočtu bylo na vakcinaci vyhrazeno 1,5 mld. EUR a vakcíny budou osvobozeny od DPH. **Výroba vakcín** bude zčásti probíhat ve Francii (od přelomu II/III na 4 místech – v závodech spol. Delpharm od 7. 4., Recipharm, Fareva a Sanofi). V zemi bylo zřízeno cca 1.700 očkovacích center, v nichž se aplikují zejména vakcíny Pfizer a Moderna. S výhledem na navýšení disponibilních dávek začala vláda v prostorách sportovních hal zřizovat „**vakcindromy**“ s denní očkovací kapacitou 1.000 – 2.000 dávek. Těchto center má vzniknout po celé zemi 100 - 200 (např. 6. 4. byl zahájen provoz vakcinodromu na národním FR fotbalovém stadionu Stade de France). Očkovat mohou nově i veterináři a zubaři. Na očkování participuje i 8 vojenských nemocnic. Při objednání zájemci dostávají i informaci, jaký typ vakcíny jim bude podán.

V **první fázi vakcinační strategie**, která byla symbolicky zahájena 27. 12. podáním první dávky 78-leté obyvatelce LDN v pařížském regionu, bylo očkování primárně vyhrazeno pro rezidenty v pečovatelských zařízeních a jejich personál, pokud patří mezi rizikové skupiny (cca **1 mil. osob**). Zároveň bylo možné již v této fázi očkovat i zdravotnický personál starší 50 let, anebo vykazující komorbiditu, jakož i příslušníky hasičských a záchranných sborů (kategorie 50+) a osoby zajišťující pečovatelské služby v domácnostech (rovněž 50+).

Druhá fáze (zahájena k 18. 1. – duben) byla určena pro cca **14 mil. osob**, které vykazují rizikové faktory. Kategorie osob byly postupně rozšiřovány, dle disponibilních dávek: počínaje 18. 1. bylo zahájeno podávání očkovacích dávek osobám ve věkové kategorii 75 + a osobám, které jsou rizikové z hlediska případného vážného průběhu nemoci, a to bez ohledu na jejich věk (jedná se o cca 800.000 vážně chronicky nemocných). Od 15. 3. bylo možné vakcínu AstraZeneca obdržet v lékárně bez receptu pro osoby ve věkové skupině 55 -74 s komorbiditou a od 12. 4. je otevřené očkování touto látkou (a vakcínou Johnson & Johnson) pro všechny osoby ve věkové kategorii 55+. Vláda oznámila v polovině března, že záchranáři budou moci očkovat osoby, poté co absolvují relevantní školení. Od 27. 3. bylo očkování umožněno i věkové kategorii 70 - 74 bez komorbidit. Pro osoby 75+, které zatím nezískaly termín, bylo 23. 3. zřízeno zvláštní telefonní číslo k přednostnímu objednání.

V polovině dubna byla zahájena **třetí fáze** pro další skupiny obyvatel: od 14. 4. bylo umožněno očkování osobám od 55ti let. Od 17. 4. je umožněno prioritní očkování pedagogům, policistům a příslušníkům dalších bezpečnostních složek starším 55ti let, přičemž seznam prioritních profesí se postupně rozšiřuje. Od 1. 5. se otevírá očkování pro všechny dospělé osoby s vážnou obezitou (BMI vyšší než 30), ale i dalšími chronickými nemocemi (hypertenze, diabetes, atd;), tedy nově pro celkem cca 4 mil. osob, a od poloviny května spolubydlícím s osobami s vážně oslabenou imunitou. **Od 11. 5.** se přístup k očkování otevřel osobám od **50ti let**. Od 12. 5. je možné objednávat se bez věkového limitu na termíny, které jsou neobsazené během nadcházejícího dne. Od 24. 5. je očkování otevřeno pro vybrané profesní skupiny (pedagogy, policii, celníky, uklízeče, řidiče taxíků, řidiče autobusů, zpracovatele

odpadu, zaměstnance restaurací, zaměstnance jatek, zaměstnance leteckých společností, aj.). Všem občanům starším 18ti let se očkování plošně **otevřelo** k 31. 5.

Za předpokladu, že budou schváleny a dodány veškeré předobjednané vakcíny, předpokládá FR vláda následující proočkovanost: do poloviny dubna 10 mil. osob (tj. 2/3 osob vykazujících rizikové faktory, cíl splněn již k 9. 4.), do pol. května 20 mil. osob (cíle splněn 15. 5.) a do poloviny června celkem 30 mil. osob (tj. 2/3 dospělé populace). Do konce léta chce FR vláda umožnit očkování všem občanům, kteří o něj projeví zájem.

Podávané typy vakcín:

Vakcína	Použití ve FR – a odkaz na znění doporučení Vysokého úřadu pro zdraví
Comirnaty (Pfizer & BioNTech)	24. 12. 2020 (pro ≥ 16 let)
Vaccin ARNm Moderna	8. 1. 2021 (pro ≥ 18 let)
AstraZeneca ChAdOx1-S	2. 2. 2021 (aktuálně pouze pro ≥ 55)
Janssen/ Johnson & Johnson	12. 3. 2021 (pro ≥ 18 let; použití vakcíny bylo k 22. 4. omezeno pouze pro ≥ 55)
CureVac	<i>Očekávána v červnu</i>
Sanofi/GFK	<i>Blíže neurčeno</i>

K vakcínám: Od 2. 2. je možné kromě již dříve schválených vakcín Pfizer/BioNTech a Moderna podávat i dávky vakcíny **AstraZeneca**. Vakcína AstraZeneca je přednostně určena všem pracovníkům ve zdravotnictví a v záchranném systému a dále osobám ve věkové kategorii 50+ vykazujícím komorbiditu. Dne 1. 3. oznámil ministr zdravotnictví Véran, že na základě expertního doporučení, je možné podávat vakcíny AstraZeneca i osobám ve věkové kategorii 65 – 74, patří-li ke zranitelným skupinám (dříve byla určena pouze pro věkovou skupinu 50 – 64). Její aplikace začala ve FR 6. 2. a dne 8. 2. obdržel první dávku ministr zdravotnictví O. Véran. Od 25. 2. začali aplikovat tuto vakcínu i praktičtí lékaři ve svých ordinacích prioritně osobám s komorbiditou. Dne 19. 3. obdržel první dávku vakcíny AstraZeneca premiér Castex. Mezi 19. a 25. 3. došlo k dalším třem případům trombóz po očkování, z toho dvě osoby zemřely. Celkově bylo zaznamenáno více než 12 případů (a min. 4 úmrtí), přičemž 9 osob bylo mladších 55 let. Dle veřejného průzkumu pro deník Le Figaro ze dne 9. 4. nevěří 71% dotázaných této očkovací látce. Dle ministra zdravotnictví jednoznačně převažují pozitiva vakcíny nad negativy: vážné nežádoucí následky se dle ministra Vérana mohou projevit pouze u 2 z 1 mil. osob v rizikové skupině, zatímco těžký průběh covid-19 hrozí ve více než 1.000 případech ve stejné skupině. Vysoký úřad pro zdraví dne 9. 4. doporučil, aby osobám mladším 55 let, které do 19. 3. obdržely první dávku vakcíny AstraZeneca, byla jako druhá dávka podána vakcína Comirnaty(Pfizer) či Moderna. Toto opatření se týká více než 500 tis. obyvatel, primárně pracovníků ve zdravotnictví – mezi nimi i ministr zdravotnictví Véran, který obdržel 3. 5. jako druhou dávku vakcínu Moderna. Národní agentura pro bezpečnost léčiv vytvořila dne 22. 4. vědeckou radu, která se zabývá otázkami trombóz, identifikací rizikových faktorů a opatření po očkování u všech vakcín. Dne 19. 3. upravil Vysoký úřad pro veřejné zdraví své doporučení a vakcínu **AstraZeneca** nyní doporučil podávat **pouze osobám starším 55 let**. Ministr zdravotnictví jedná od konce dubna s úřadem o tom, zda by bylo možné vakcínou očkovat osoby mladší 55 let, které o to projeví zájem. Úřad dne 13. 5. oznámil, že i nadále doporučuje podávat látku osobám starším 55 let.

V kontextu debaty o možnosti odložení podání druhé dávky vakcíny **Pfizer/BioNTech a Moderna**, přehodnotilo FR MZdr své původní zamítavé stanovisko a dne 11. 4. ministr

zdravotnictví Véran sdělil, že **druhá dávka** bude **podávána po 42 dnech od první vakcinace**. Dosud byl ve FR aplikován 28ti denní rozestup.

Lékařská akademie navrhla 15. 4., aby rozestup mezi dvěma dávkami Pfizeru a Moderny byl 6 měsíců a aby osoby, které měly pozitivní PCR test, byly očkovány nejdříve po 6 měsících. Tím chce zvýšit počet osob, které budou naočkovány první dávkou vakcíny RNA.

Dne 12. 3. vydal Vysoký úřad pro zdraví [doporučující stanovisko](#) k vakcíně **Johnson & Johnson**. Ta má být primárně využívána pro osoby, které se samy nemohou dostavit do očkovačích míst, tj. osoby s handicapem, či sociálně a ekonomicky znevýhodněné jedince. Prvních 200 tis. dávek této vakcíny bylo do FR doručeno 12. 4.

Případné použití vakcíny **Sputnik** podmiňuje FR 2 kritérii: vědeckým povolením (tj. kladným stanoviskem EMA) a průmyslovou výrobu. Kritéria nejsou dle státního tajemníka pro EU C. Beauna k 23. 3. splněna. Její nákup podporuje předseda radikálně levicové populistické Nepodrobené Francie J. L. Melenchon.

Francouzsko-rakouská **Valneva** by měla předložit žádost o povolení své vakcíny na podzim 2021.

Francouzská Sanofi ve spolupráci s britskou GSK oznámila dne 22. 2., že zahájila 2. etapu klinických studií její vakcíny, která by mohla být k dispozici v třetím čtvrtletí r. 2021. Původní vakcína Sanofi měla být k dispozici v létě 2021, nicméně společnost ji stáhla na konci r. 2020, protože nevykazovala přesvědčivé výsledky v klinických testech u starších ročníků. Sanofi oznámila 22. 2., že bude ve FR vyrábět rovněž od druhého čtvrtletí vakcíny Johnson & Johnson a Pfizer-BioNTech, což uvítal prezident Macron. Dne 17. 5. oznámila společnost, že výsledky 2. etapy klinických studií jsou pozitivní a že úroveň protilátek je srovnatelná s úrovní u nakažených osob. **Pasteurův institut** zastavil 25. 1. vývoj hlavního projektu vlastní vakcíny, neboť její testování nepotvrdilo dostatečnou účinnost.

FR exekutiva podporuje přístup EK při objednávání vakcín a objednání vakcín přes Evropskou komisi, protože EU umožňuje vyjednávat z pozice větší síly a dosahovat lepší výsledky včetně ceny. EMA dle ST pro EU Beauna urychluje dodávání vakcín, protože je třeba pouze jednoho povolení, nikoliv povolení v 27 ČS EU. FR je velmi opatrná v otázce **očkovačského certifikátu/ pasu** kvůli diskriminaci i právním otázkám včetně ochrany osobních dat. Dle průzkumu z 18. 2. nepodporuje myšlenku vytvoření „propustky pro očkované“ pro návštěvu např. restaurací či kulturních zařízení téměř 60 % Francouzů. FR poskytla 16. 2. 2021 **pomoc PT**, do nemocnice na jihu Lisabonu vyslala 1 lékaře a 3 zdravotní sestry (anesteziology).

CESTOVÁNÍ

Od 3. 5. je opět možné volně **cestovat po celé kontinentální Francii kromě 19hod až 6hod**, kdy je možné opustit bydliště jen na základě nezbytných důvodů a vyplněného formuláře <https://www.interieur.gouv.fr/Actualites/L-actu-du-Ministere/Attestations-de-deplacement>.

Před cestou na **Korsiku** platí povinnost pro osoby od 11 let předložit negativní test PCR ne starší než 72 hodin. Antigenní testy nejsou za tímto účelem od 8. 2. uznávány.

Veškeré cesty do **FR zámořských území** jsou možné pouze z naléhavého důvodu. Pro příjezd/ odjezd do/ze všech zámořských území a departementů platí povinnost předložit negativní test ne starší 72 hodin, lze jej nahradit testem po příjezdu. S ohledem na šíření nových mutací koronaviru byl od února zaveden zvláštní režim pro území Guyane (od 17. 5. je zde zavedena celková uzávěra), Réunion a Mayotte.

Hranice zůstávají otevřené pro pohyb v rámci EU/Schengenu, avšak s povinností **předložit negativní PCR test** (pořízený před cestou do FR a ne starší než 72 hodin) pro cestující starší 11ti let **ze všech zemí schengenského prostoru**. Výjimku mají od 31. 1. 2021 řidiči silniční nákladní dopravy, pendleři a obyvatelé pohraničí při pohybu do 30 km od svého bydliště po dobu kratší než 24 hodin. Po příjezdu do Francie je silně doporučováno podstoupit 7denní karanténu a následně se nechat přetestovat.

DE zařadilo od 2. 5. department Moselle mezi „zóny s výskytem viru“. Od 13. 5. umožňuje pendlerům za účelem výkonu práce, návštěvy školy a univerzity vstup na své území po dobu 24 hod. bez testu. **ES** zavedlo od 30. 3. nově povinnost negativního testu PCR ne staršího 72 hodin pro cestující z Francie.

Pro vstup z prostoru mimo Schengen/EU zůstávají hranice až na výjimky uzavřené a od 31. 1. je možné přicestovat do Francie mimo Schengen/EU pouze z naléhavého a neodkladného důvodu (zdravotního, rodinného, pracovního, skládání zkoušek). Francouzští občané se mohou do FR vrátit kdykoliv. Cizinci z třetích zemí mohou vycestovat z Francie kdykoliv, ale bez naléhavého důvodu není možný jejich návrat do Francie (podrobnosti včetně formulářů jsou k dispozici na [stránkách MV FR](#)). Od 18. 1. platí povinnost předložit **negativní test PCR ne starší 72 hodin** a po vstupu na území FR se čestně zavázat k podstoupení **7denní karantény**, po jejímž uplynutí je nutné podstoupit **další test PCR**.

Výjimka vstupu bez negativního výsledku testu má být omezena pouze pro cestující ze zemí, kde není možnost podstoupit test PCR, a to na základě *laissez-passer* konzulárního úřadu. V takovém případě je nutné podstoupit test ihned po přeletu a vykonat povinnou karanténu v ubytovacím zařízení určeném FR úřady. Tyto restriktce se nemají vztahovat na přeshraniční pracovníky a na pracovníky v klíčových odvětvích.

Dle informací pařížského letiště Charles de Gaulle platí v případě **tranzitu** pravidlo cílové země – tj. vyžaduje-li cílová země PCR test, je nutné jej předložit již před nástupem do letu Praha-Paříž. ZÚ Paříž nicméně doporučuje v zájmu plynulého cestování (a dle zkušeností s informovaností leteckého personálu) disponovat PCR testem i v případě tranzitu do země, která test nevyžaduje.

Od 15. 3. 2021 byl **zrušen požadavek naléhavého a neodkladného důvodu** pro cesty z/do **Austrálie, Jižní Koreje, Japonska, Izraele, Nového Zélandu, Singapuru a UK** (*pozn. pravidla pro vstup z UK budou změněna od 31.5. viz níže*), pokud před příjezdem do FR nepobýval cestující 14 dní před příjezdem v jiné třetí zemi (mimo výše zmíněných). Cestující starší 11 let musí předložit negativní výsledek testu PCR (ne starší 72 hodin) a čestné potvrzení, kterým se cestovatel zavazuje vykonat po příjezdu do FR dobrovolnou 7denní karanténu a následně podstoupit další PCR test. (více viz [zde](#)). Stejně podmínky se vztahují na již naočkované osoby. Bližší informace k pohybu přes **FR-UK hranici** jsou k dispozici na [webové stránce ZÚ Francie v Londýně](#).

Od 30. 3. 2021 půlnoci přerušuje Maroko leteckou osobní dopravu s FR kvůli epidemiologické situaci ve FR.

Od 17. 4. platí zákaz přeletu přímým letem do Francie z **Brazílie**.

Je zavedena **povinná 10ti denní domácí karanténa** (s povolením vycházení mezi 10h a 12h) pro cestující z **Brazílie, Argentiny, Chile, Indie, Jihoafrické republiky, Turecka, Kolumbie, Bahrajnu, Bangladěše, Nepálu, Pákistánu, Sri Lanky, Kostariky, Uruguaje, Spojených arabských emirátů, Kataru**. Odjezd z kontinentální FR do těchto destinací je možný pro všechny cestující pouze na základě naléhavých a bezodkladných důvodů. Cestující z těchto zemí mohou vstoupit na území FR pouze na základě naléhavých a bezodkladných důvodů. Cestující musí při odletu předložit letecké společnosti (a po přeletu pohraniční kontrole) adresu

pobytu v době karantény a doložit její existenci. Pokuta za porušení je ve výši 1.500 eur. Cestující musí předložit **negativní PCR test ne starší 36 hodin**. Po příletu je povinný antigenní test před odchodem z letiště. Dne 6. 5. GK FR v Johannesburgu upřesnil, že cestující z těchto destinací (občané EU či občané 3. zemí) nemohou ve Francii vstoupit do Schengenu a tranzitovat na vnitroschengenské lety – povolen je pouze 24hod pobyt v mezinárodní tranzitní zóně. **Více informací zde:** <https://www.interieur.gouv.fr/Actualites/L-actu-du-Ministere/Attestation-de-deplacement-et-de-voyage>.

Od 31. 5.2021 platí **pro cestující z UK cestování pouze na základě neodkladných důvodů a závazku k dobrovolné karanténě**. Pro opuštění kontinentální Francie do UK musí cestující ve FR předložit naléhavé a neodkladné důvody. Vstup z UK do FR je umožněn pouze na základě naléhavých a neodkladných důvodů. Všichni cestující při cestě do FR musí předložit negativní PCR test či antigenní test ne starší 48 hodin. Po příjezdu mají cestující nastoupit dobrovolnou 7 denní karanténu a na jejím konci podstoupit PCR test. Toto opatření je přijímáno kvůli tomu, že indická varianta se stala majoritní v některých městech UK. **Více informací zde:** <https://www.interieur.gouv.fr/Actualites/L-actu-du-Ministere/Attestation-de-deplacement-et-de-voyage>.

Řidiči mezinárodní kamionové dopravy musí být pro vstup do Francie vybaveni evropským certifikátem pro zaměstnance v mezinárodní dopravě. Všichni dopravci přijíždějící do Francie z **Irska a UK** přímou cestou po moři musí kromě výše uvedeného certifikátu před naloděním předložit negativní antigenní test či negativní PCR test ne starší 72 hodin a čestné prohlášení (k symptomům covid a kontaktu s pozitivní osobou).

Všichni dopravci přijíždějící do FR námořní cestou **ze zemí mimo EU a mimo UK** musí předložit francouzským úřadům: negativní PCR test ne starší 72 hod, evropský certifikát pro zaměstnance v mezinárodní dopravě a čestné prohlášení. Podmínky pro řidiče mezinárodní dopravy, včetně relevantních formulářů pro zmíněné tři kategorie dopravců, jsou blíže specifikovány FR ministerstvem vnitra [zde](#). (FJ i AJ verze).

EKONOMIKA

Francie	2019	2020	2021	2022	Datum záznamu/předpovědi
Změna HDP v %	1,8	- 7,9	5,0	4,0	28.05.2021 15.04.2021
Inflace v %	1,3	0,5	1,1 (0,4-1,3)	0,9 (0,1-1,5)	27.01.2021 16.03.2021
Míra nezaměstnanosti v %	8,4	8,0	8,9	9,3	16.02.2021 16.03.2021
Změna spotřeby domácností v %	1,8	- 7,1	4,0	6,4	28.05.2021 16.03.2021
Prodej nových osobních aut v mil. ks	2,2	1,65			04.01.2021
Míra úspor domácností v %	15,1	21,4	19,5	14,5	28.05.2021 14.12.2020
Poměr salda veřejných rozpočtů k HDP v %	- 3,1	- 9,2	- 9,4		26.03.2021 31.05.2021
Poměr veřejného dluhu k HDP v %	97,6	115,1	117,2		28.05.2021 31.05.2021

V roce 2020 přispěla koronavirová krize k poklesu HDP Francie o 7,9 %. Zároveň došlo k poklesu spotřeby domácností o 6,6 %, investic o 8,6 %, vývozu o 15,8 % a dovozu o 11,9 %. Ztráta tržeb podniků se dohromady za rok 2020 a 2021 předpovídá ve výši 243 mld. EUR.

Schodek státního rozpočtu a odhad ceny koronavirové krize

Státní rozpočet za rok 2020 skončil se schodkem 182 mld. EUR, tedy téměř dvojnásobným oproti původně plánovaným 93 mld. Tento deficit byl zároveň o 30 mld. vyšší než v roce 2010 při tehdejší světové finanční krizi a nejvyšší od 2. světové války. Pro rok 2021 se odhaduje až na 220 mld. EUR oproti původně rozpočtovaným 173,3 mld. EUR. Zatím se však neuvažuje o zvyšování daní. Veřejné výdaje a ztráty rozpočtových příjmů z důvodu koronavirové krize činily za rok 2020 celkem 158 mld. EUR a pro léta 2021 a 2022 se předpovídají ve výši 171 mld. a 96 mld. EUR.

Růst veřejného dluhu a pokles dluhové služby

Poměr veřejného dluhu k HDP vzrostl za rok 2020 téměř o 1/5, nicméně díky dlouhodobému poklesu úrokových sazeb na finančních trzích klesl přitom poměr dluhové služby k HDP ze 3,4 % v roce 1996 (kdy Francie přestala dodržovat maastrichtský limit 60 % pro relativní zadluženost) na cca 1,4 % s výhledem jeho dalšího možného poklesu až na 0,7 % v roce 2022. Nicméně i tak se guvernér francouzské centrální banky již přidal k hlasům v EU volajícím po úpravě pravidel pro redukci relativní zadluženosti pod zmíněných 60 %, protože stanovené tempo poklesu dluhu o 1/20 ročně bude po uplynutí pandemické výjimky asi nereálné.

Deficit účtů sociálního zabezpečení

Roste i deficit účtů sociálního zabezpečení. Za rok 2020 to bylo 38,6 mld. EUR a pro rok 2021 se odhaduje do výše 35,8 mld. EUR. Dále se tak zřejmě posune dosažení finanční rovnováhy například důchodového systému, které již před covidovou epidemií bylo odhadováno až na rok 2036. Důchodců je ve Francii přes 17,8 mil., tedy více než 1/4 obyvatel země, v roce 2019 byl průměrný věk odchodu do starobního důchodu 62 let a 2 měsíce, průměrný měsíční důchod činil 1 503 EUR a poměr celkové sumy důchodů k HDP dosáhl 13,5 %.

Koronavirová omezení provozu

Od 19.5.2021 je omezen provoz obchodů normou 1 zákazník na min. 8 m² vnitřní prodejní plochy (u venkovní plochy 4 m²), vnitřku hotelových restaurací jen pro ubytované hosty, vnitřku nehotelových restaurací úplně, zahrádek restaurací na 50 % jejich kapacity s max. 6 hosty u jednoho stolu (zahrádku má asi 1/4 restaurací), hledišť a společenských sálů na 35 % jejich kapacity a max. 800 osob (u venkovních akcí 1000 osob) a vnitřku pamětihodností normou 1 návštěvník na min. 8 m² plochy. Na 9.6. a 30.6.2021 jsou zároveň plánovány nejbližší dvě etapy rušení těchto omezení.

Začal se rovněž snižovat počet dnů práce z domova. U státních a komunálních úřadů od 27.5. na 4 dny v týdnu, výhledově od 9.6. na 3 dny, od 1.7. na 2 dny a od 1.9. s přechodem na režim podle připravované rámcové (kolektivní) dohody o práci z domova. K podobnému postupu budou vyzývány i podniky.

Koronavirové podpory

Podpurná opatření zavedená nebo ohlášená od začátku koronavirové krize mají odhadovanou hodnotu cca 500 mld. EUR, z toho je přes 300 mld. EUR suma použitelných státních záruk na koronavirové bankovní půjčky. Tyto půjčky byly od března 2020 do konce dubna 2021 poskytnuty již více než 670 tis. podniků v celkové výši 138 mld. EUR. Dále například koncem února 2021 činila suma odložených splátek daní 3,6 mld. EUR a splátek sociálního pojištění téměř 26 mld. EUR.

Podpory se nebudou ukončovat naráz, ale budou redukovány postupně. Například podpory z fondu koronavirové solidarity budou poskytnuty za celý květen i podnikům, které byly otevřeny již 19.5., a od 1.6. bude pro jejich vyplácení zrušena podmínka minimálně 50 % ztráty tržeb. Podpory v částečné nezaměstnanosti se budou snižovat podle tempa uvolňování sanitárních omezení a u malých firem do 20 zaměstnanců se uvažuje o zavedení možnosti prodlužovat splatnost bankovních koronavirových půjček se státní zárukou až na 10 let. Koncem srpna pak bude potřeba pokračování podpor znovu projednána.

Postepidemické vyhlídky

Na podporu postepidemického oživení francouzské ekonomiky byly naplánovány výdaje a daňové úlevy v hodnotě 100 mld. EUR plánem obnovy, tzv. France Relance, který byl 28.4.2021 předložen Evropské komisi ke schválení s příspěvkem 40 mld. EUR z fondu (post-covidové) obnovy EU, podobně jak měly do konce dubna t.r. učinit i ostatní členské země. Zároveň dle březnového odhadu francouzské centrální banky dosáhnou do konce roku 2021 koronavirové nadúspory francouzských domácností z nerealizované spotřeby kvůli protiepidemickým omezením obchodu a služeb i spotřebitelské opatrnosti výše 165 mld. EUR. Realizace části těchto úspor může také významně přispět k hospodářskému oživení. Za předpokladu, že již nenastanou další vlny epidemie, mohlo by být relativně rychlé a ekonomická aktivita by se na úroveň roku 2019 mohla vrátit během roku 2022. Za 1. čtvrtletí 2021 byl ve Francii zaznamenán **ještě** mírný **pokles** HDP o 0,1 %, ale pro 2. čtvrtletí 2021 se již předpovídá růst o 0,25 % s tím, že v červnu by úroveň hospodářské aktivity byla jen 2 až 3 % pod předkrizovým stavem (v listopadu 2020 to bylo 7,5 % a v květnu 2020 rekordních 31 %).

MONAKO

SITUACE

V Monaku bylo k 8. 4. 2021 zaznamenáno celkem 2.364 případů onemocnění od vypuknutí epidemie, z nichž se uzdravilo 2.213 osob (*pozn. Monako do statistik zahrnuje pouze vlastní občany a osoby dlouhodobě v Monaku pobývající*).

K 8. 4. bylo hospitalizováno 31 osob (z nichž 6 je v intenzivní péči) a 64 osob je sledováno v domácí karanténě.

OPATŘENÍ

Od 1. 11. 2020 do minimálně 18. 4. 2021 je zaveden zákaz vycházení mezi 20.00 a 6.00 kromě povolených výjimek (profesní, rodinné, zdravotní, venčení psa). Pro opuštění bytu je nutné vyplnit formulář: <https://covid19.mc/thematiques/sorties/>.

Od 1. 11. platí povinnost nosit roušky od 5 let ve všech venkovních a vnitřních veřejných prostorech. Nošení roušek je doporučeno i v soukromí. Je zavedena povinnost dodržovat sociální odstup v délce 1,5 metru. Silné doporučení nosit roušky v domácnosti, pokud ji navštíví osoba, která nežije společně s ostatními v jedné domácnosti. Pokuty za nedodržení nošení roušky ve veřejném prostoru se pohybují v rozmezí 75 až 200 eur.

Od 1. 11. je silně doporučena práce z domova. Od 8. 2. do 18. 4. 2021 je povinná ve veřejném a soukromém sektoru všude tam, kde je možná.

Obchody zůstávají otevřené. Restaurace jsou otevřeny pouze během oběda na základě rezervace (max. 6 osob u jednoho stolu) a to pro monacké rezidenty a osoby pracující v Monaku. Je zakázána jakákoliv hudební kulisa. Restaurace mohou do 19.00 vydávat jídlo ke konzumaci mimo své prostory. Jsou uzavřeny sportoviště, kluby i bary (kromě v hotelech do 22.00 pro hotelové hosty).

Platí zákaz shromažďování nad 6 osob ve veřejných prostorech. V domácnostech by se nemělo setkávat více než 6 osob.

Pokračuje prezenční školní výuka. Ve školách se povinnost nosit roušky týká všech dospělých a žáků od 5 let. V případě pozitivně testovaného vyučujícího/žáka bude proveden u celé třídy test PCR. Ve školách neprobíhá od 1. 11. tělesná výuka. Předčasně budou probíhat jarní prázdniny, a to od 12. 4. do 25. 4.

Monako začalo v lednu 2021 očkovat na dobrovolné bázi. Postupuje od nejstarší populace (65 let a více, zdravotnický personál). V dubnu probíhá očkování pro osoby starší 50 let a osob od 18 let s komorbiditou.

CESTOVÁNÍ

Všechny osoby (bez ohledu na jejich státní příslušnost), které přicestují do Monackého knížectví musí:

1) po svém příjezdu bez prodlení povinně kontaktovat telefonní ústřednu COVID19 (92 05 55 00 mezi 8.00 a 20.00 každý den), anebo zaslat zprávu na adresu covid19@gouv.mc a sdělit jméno, příjmení, státní příslušnost, adresu v Monackém knížectví, zaměstnání, datum příjezdu a odjezdu, telefonní číslo, e-mail a odkud přijíždí;

2) předložit negativní test PCR ne starší 72 hodin, anebo ho podstoupit v Monaku. V případě, že je test realizován až na území Monaka, musí daná osoba vyčkat v izolaci do oznámení výsledku. V případě pozitivního testu či jeho odmítnutí je osoba umístěna do karantény a musí postupovat dle pokynů, které mu sdělí příslušný monacký zdravotnický úřad (Direction de l'Action Sanitaire). Výše uvedený postup se nevztahuje na příhraniční pracovníky.

Pro ubytování v hotelu musí cestující předložit negativní PCR test ne starší 72 hodin. Výjimka platí pro děti do 11 let a mezinárodní pozemní dopravce, kteří v Monaku nepobývají déle než 24 hodin.

Španělsko

SITUACE

Španělsko – stav covid-19 k 27. 5. 2021

Ve Španělsku dochází i nadále k rychlému poklesu ukazatelů nákazy. Základní ukazatel šíření – kumulovaná incidence za posledních 14/7 dnů na 100 tis. obyvatel – pokračuje v dalším poklesu (126/56). Vyšší incidence zůstává stále v Baskicku, Aragónu a Madridu, ale i zde počet případů klesá. V indikátoru za 7 dní již žádná autonomní oblast nemá nad 100. Nejlépe jsou na tom i nadále Valencie, Baleárské a Kanárské ostrovy, Murcie, Galicie a Ceuta. Pokračuje i nadále významný pokles statistik u hospitalizací (pokles o více jak 1 tis.

hospitalizovaných týdně). Průměrná pozitivita klesla pod 5 %. Klesá i počet úmrtí, 11 autonomních oblastí za posledních 24 dokonce nezaznamenalo ani jedno úmrtí na covid-19. Po konci nouzového stavu 9. 5. zůstává vyhlášení konkrétních protipandemických opatření v rukou jednotlivých autonomních vlád, nicméně výklad oprávněnosti je v rukou soudů jednotlivých autonomií. Senát vyzval vládu, aby na úrovni EU a u WHO podporovala dočasné uvolnění patentů na vakcíny covid-19 s cílem urychlit dostupnost. ES vyhlíží digitální pasy, jejich vydáváním by měly být pověřeny autonomní oblasti. Očkování i nadále pokračuje především s využíváním vakcín od společností Pfizer, dále Modernou či AstraZenecou (zj. první dávka). Janssen stále zůstává statisticky na chvostu. První dávkou je naočkováno 36,2 %, oběma 17,8 % lidí. Po úmrtí španělského zemědělského diplomata v Indii ministryně zahraničních věcí A. G. Laya nabídla zahraničním pracovníkům možnost naočkovat se během pobytu ve Španělsku. Novinkou je záměr vlády od 7. 6. umožnit vstup do země bez omezení všem osobám, které prokáží kompletní očkování některou z vakcín schválených WHO nebo EMA. Vláda se se sociálními partnery dohodla na prodloužení ERTE (kurzarbait) do 30. 9. 2021.

Aktuální statistiky MZd ES vykazují následující údaje:

- k 26.5. **+2 579** nových případů za 24 hodin (ke 14:00 hod.), s dopočty **+5 007**.
- Průměr na 100 tis. **126,30** (14 dní) a **56,47** (7 dní) – za poslední týden pokles o 18 za 14 dní a o 5 za 7 dní.
- Žádná autonomní oblast, kromě Baskicka, již nemá čtrnáctidenní průměr nad 200. Po Baskicku zaznamenávají nejvyšší hodnoty Madrid (197), Aragón (184), Andalusie (163) a Melilla (158) – i zde však dochází k poklesu. Nejlépe jsou na tom trvale Valencie (30/14), Baleárské ostrovy (38/18), Murcia (74/37), Galicie (75/36) a Kanárské ostrovy (80/39), dále Extremadura (82/40). Vůbec nejlépe je na tom Ceuta (17/8). V indikátoru za 7 dní již žádná autonomní oblast nemá nad 100.
- **Baleárské ostrovy** vykazují za posledních 14/7 dnů 38/18 nakažených na 100 tisíc obyvatel při klesající pozitivitě 1,35 %, **Kanárské ostrovy** 80/39 při stabilní pozitivitě 3,23 %.
- Aktuálně je ve Španělsku s nemocí covid **hospitalizováno 5 100** lidí (pokles za týden o cca 1 100), na **JIP** leží celkem 1 489 osob (pokles cca o 250 za týden).
- Podíl pacientů s covidem v nemocnicích za poslední týden poklesl o cca 1 na 4 %, obsazenost JIP klesla o 2,4 na 15,34 %.
- Počet **úmrtí** za posledních sedm dní: **144** (pokles o 40 za poslední týden), křivka úmrtí nicméně i nadále indikuje klesající trend.
- **Realizované testy** 16. 5. – 22. 5. cca 723 tis. testů (z toho 466 tis. PCR, zbytek antigenních), pozitivita klesla pod 5 % na 4,97 %.
- Očkování:** Španělsko začalo očkovat proti COVID-19 dne 27.12., od 17. 1. druhou dávkou. Aktuálně dodáno do Španělska **27.233.325 vakcín** (+ 1,7 mil za týden, z celkem nasmlouvaných 93,5 mil.), první dávku obdrželo **17.187.731** osob (tj. 36,2 %, +3 za týden), obě dávky **8.434.233** osob (17,8 %, +2,1 za týden).

Vakcína (stav k 26. 5.)	Dodané do Španělska	1. očkování	2. očkování
Pfizer	17.966.325	10.279.695	7.439.925
Moderna	2.715.600	1.609.587	646.932
Astra Zeneca	5.975.400	4.957.349	6.276
Janssen (pouze 1 dávka)	576.000	341.100	341.100

Trvá premiérem ohlášený cíl naočkovat do léta 70 % španělské populace. Pokračuje dosavadní mírný růst o 2 až 3 tři procentní body týdně, což by dosažení cíle znamenalo až ke konci září. Za postupujícím očkovaním stojí i nadále zejména očkování Pfizerem (první i druhou dávkou), dále pak s odstupem AstraZenecou (první dávkou, druhá zatím výrazně zaostává) a Modernou (malý, ale stabilní růst u první i druhé dávky). Ministerstvo zdravotnictví se k druhé dávce AstruZenecou pro mladší 60 let, kteří již obdrželi první dávku, postavilo kladně, ale finální nastavení vložilo do rukou Výboru pro bioetiku a na základě dobrovolnosti (většina lidí volí AstruZeneku, nechce kombinovat s Pfizerem). Očkování Janssenem se do celkových statistik příliš nepromítá. Prakticky všichni občané nad 80 % již obdržely kompletní dávku.

Od počátku covid-19:

Celkový počet zaznamenaných pozitivních případů: **3.657.886**

Celkový počet úmrtí: **79.855** (z toho cca 30 tis. v měsících březnu a dubnu/2020 a 11 000 za měsíc únor/2021).

OPATŘENÍ

Dne 9. 5. 2021 skončil po šesti měsících nouzový stav na celém území Španělska. Tento krok znamenal konec právní opory pro celou řadu omezení každodenního života v jednotlivých autonomních oblastech. Konkrétní boj s šířením nákazy přešel na vlády jednotlivých regionů. Společným rysem nové situace je nicméně zejména konec perimetrálních uzavírek celých autonomních oblastí, mezi nimiž tak již bude pohyb volný (výjimkou jsou pouze některé autonomie, které budou uzavírat vybrané okresy v závislosti na ukazatelích nákazy - Andalucía, Aragón, Cantabria, Galícia, Madrid, Murcia). V případě Baleárských a Kanárských ostrovů je i nadále při příjezdu vyžadován negativní PCR test. Rovněž tak až na několik výjimek (Baleáry, Kanáry, Valencia, Navarra) končí zákazy nočního vycházení. I nadále platí povinnost nošení roušek či respirátorů jak ve vnitřních, tak i vnějších prostorách. Jednotlivé autonomní oblasti si po svém upravují uzavírací hodiny restaurací, barů a zábavních podniků, jakož i jejich maximální obsazenost. Taktéž některé autonomie i nadále omezují maximální počty osob při jejich setkávání. V této chvíli je tak třeba sledovat komunikační kanály všech autonomních vlád, kde budou aktuální opatření zveřejňována.

Pro příjezd do země je prozatím třeba mít předem vyplněný zdravotní formulář (výsledkem je doručení QR kódu) a negativní (PCR nebo TMA) test. Karanténa se tím pádem od cestujících nevyžaduje. Nicméně od 24. 5. budou moci bez PCR testu do Španělska vstoupit osoby přijíždějící z Velké Británie a Severního Irska, Austrálie, Izraele, Japonska, Nového Zélandu, Rwandy, Singapuru, Jižní Koreje, Thajska, Číny, Hongkongu a Macaa. **Od 7. 6. pak budou moci do Španělska bez jakýchkoliv omezení vstoupit osoby s dovršeným procesem očkování jednou z vakcín schválených WHO nebo EMA, a to bez ohledu na jejich původ.**

Konkrétní opatření při návštěvě kulturních a turistických míst jsou v kompetenci jednotlivých autonomních vlád, nicméně rovněž jsou velmi podobné - snaha zachovat po celou dobu návštěvy muzeí, výstav, kin či divadel bezpečnou vzdálenost alespoň 1,5 m, povinné používání roušek (nejsou povinné jen roušky chirurgické či respirátory FFP2) a dostupnost antibakteriálního gelu. Kromě toho se stanovují maximální kapacity počtu návštěvníků, které se za běžných podmínek pohybují mezi 50 % a 75% (platí další omezení počtu členů skupin - 10), nejsou umožněny jakkoliv aktivity spočívající v dotyku návštěvníka s věcí, s výjimkou těch, kde je po dotyku zajištěno desinfikování (např. audioprůvodce). Některé autonomní oblasti stanovily indikátory pro zpřísnění opatření (např. Baskicko při incidenci 400 nových nakažených/100 tisíc obyv. za 14 dní), což pak může znamenat další omezení kapacity osob i např. při sportovních aktivitách v uzavřených i otevřených prostorách. V případě potřeby je

kdykoliv možné kulturní aktivity zrušit úplně. V případě sportovních utkání prozatím platí zákaz účasti diváků na utkáních profesionální fotbalové a basketbalové ligy včetně mezinárodních utkání, v ostatních případech je možná účast diváků při zachování možnosti sezení, povinných roušek, bezpečné vzdálenosti 1,5 m a maximálního počtu 300 diváků ve vnitřních prostorách a 600 pod otevřeným nebem.

Pozitivní vývoj pandemie umožnil vrátit do hry mj. i otázku pořádání fotbalových utkání na stadionech s přítomností diváků. Epidemiologická situace není na celém území homogenní. Podle ministryně zdravotnictví budou na území s akumulovaným výskytem méně než 50 případů na 100 tis. obyvatel platit na stadionech tyto principy: maximální kapacita 30 % se stropem 5 000 diváků, 1,5 m sociální distance, vchody a východy podle sektorů na stadionech, nebude možné kouřit ani jíst, pít jen vodu, povinné použití respirátoru FFP2, teplota měřená u vchodu. Jedná se o opatření k provozování 1. a 2. fotbalové ligy. Nižší soutěže upravují jednotlivé autonomní oblasti.

CESTOVÁNÍ

Španělsko s výjimkou pozemní dopravy (kromě občanů Francie pro pozemní přechody) vedle certifikátu negativního PCR (RT-PCR) či TMA testu v AJ, FR, NJ či ŠJ, nejpozději 72 hodin před cestou, vyžaduje i vyplnění příjezdového formuláře s QR kódem. Testy se nevyžadují po dětech mladších šesti let. Kontinentální Španělsko je z pohledu ČR v červené zóně, tj. v souladu s posledním ochranným opatřením se vyžaduje PCR nebo antigenní test před vstupem do ČR, druhý PCR test po příjezdu a do té doby samoizolace. Baleárské a nyní už i Kanárské ostrovy jsou v zóně oranžové, což značí povinnost PCR či antigenního testu před cestou do ČR a následně nošení respirátoru po dobu 14 dnů. Přímá letecká spojení do některých španělských destinací fungují se Smart Wings, Vueling a Ryanair, byť v omezené frekvenci (Malaga, Palma de Mallorca, Tenerife, Fuerteventura). Ryanair začal létat od konce května, včetně Madridu. Iberia by měla obnovit lety v červnu. Jsou dostupné lety s mezipřistáním (KLM s negativním PCR testem přes Amsterdam či LH přes Frankfurt, s negativním testem a povinnou registrací). Byly zaznamenány problémy na přepážkách při uznávání platných výjimek pro návrat do ČR (bezinfekčnost, očkování). Doporučuje se mít potvrzení v dobrém a čitelném stavu, aby se předešlo pochybnostem. V některých případech byla nutná intervence ZÚ. Na tranzit přes španělská letiště se zvláštní opatření neuplatňují. Nicméně v případě odletů z Kuby je při check-in nutno pro občany Kuby letící do Česka předložit předběžné schválení tranzitu španělským ministerstvem vnitra. Nejedná se tak o proticovidové opatření, ale spíše o protimigrační. Doporučujeme sledovat stránky ES Správy letišť, kde jsou uvedena případná cestovní ad hoc omezení, např. omezení cest z Brazílie, Jihoafrické republiky s výjimkou španělských občanů a rezidentů. (<http://www.wssl.aena.es/en/information/covid19/coronavirusairportsandflights.html>) Osoby přilétající z Brazílie, JAR, Kolumbie, Peru a dalších 8 afrických zemí budou muset okamžitě do 14ti denní karantény. Řada španělských letišť již disponuje testovacími laboratořemi.

Další informace: Dne 17. května byli proočkováni všichni pracovníci ZÚ a jejich rodinní příslušníci první dávkou vakcíny Moderna. Jedna kolegyně dostala dávku Jansen a další Astra Zenecu. OECD zařadilo Španělsko mezi země, ve kterých studenti zmeškali nejméně dnů ve třídě. Vláda se se sociálními partnery dohodla na prodloužení ERTE (kurzarbeit) do 30. září.

Andorra

SITUACE

V Andoře bylo zaznamenáno k 17.5. 2021 celkem **13.555** případů Covid-19.

V posledním týdnu došlo v zemi k výraznému zlepšení situace.

Zemřelo 127 osob a 13.211 se uzdravilo.

Počet aktivních případů je 217.

3 osoby jsou hospitalizovány.

Andora v minulém týdnu realizovala 15.088 testů na 100 tisíc obyvatel týdně. Z testovaných je 4,2 % osob pozitivních na Covid-19.

Počet případů na **100 tisíc obyvatel za 14 dní** zaznamenal **pokles na 335**.

PCR testy na Covid-19 jsou pro občany a rezidenty v Andoře bezplatné, v případě nutnosti certifikátu pro cestování je třeba využít soukromých laboratoří za poplatek.

Krevní testy TMA lze bez objednání absolvovat na odběrovém místě v centru Andorra la Vella.

Antigenní testy na Covid-19 provádějí na počkání zdravotnická zařízení, soukromé ordinace a lékárny. Tyto testy nehradí zdravotní pojištění a cena se pohybuje okolo 30 eur.

Andorra zahájila očkování dne 20/1 a doposud bylo **proočkováno první dávkou 43 % občanů** ze skupiny 66 tisíc osob starších 16-ti let.

Funguje centrální očkovací místo, proočkovány jsou již rizikové skupiny obyvatel a na řadě jsou již občané ve věku nad 40 let.

Občané se nejprve registrují, poté jsou telefonicky či sms vyzváni k účasti. Celkem se v očkovací databázi registrovalo přes 40 tisíc osob, což je téměř 60 % andorrské populace. Hlavním problémem je nedostatečné množství vakcín - země závisí na dodávkách ze Španělska, Francie, daru vakcín z Portugalska (řádově několik tisíc) a dodávek prostřednictvím COVAX.

OPATŘENÍ

V zemi platí ode dne 13. 5. tato restriktivní opatření:

Školy fungují prezenčně, včetně mimoškolních aktivit. Všichni žáci od věku 8 let musí mít i při vyučování roušky.

Obnovení fungování barů - v době 7 - 21 hodin. Sezení je možno po čtyřech ve vnitřních prostorách a po šesti venku. Podniky musí povinně registrovat návštěvníky.

Omezení provozní doby restaurací (11,00 - 16,30 a 19 - 24 hodin).

Maximální počet osob u stolu v restauraci nesmí přesáhnout 6 osoby, pouze pokud spolu bydlící rodinu tvoří více osob, může být toto číslo vyšší. Všichni hosté se musí registrovat vyplněním formuláře se jménem a telefonním kontaktem.

Návštěvy v sociálně - zdravotnických zařízeních a nemocnicích byly obnoveny.

Obchody musí omezit kapacitu zákazníků tak, aby byl zajištěn prostor 4m² na jednoho zákazníka.

Posilovny mohou fungovat s omezenou kapacitou a cvičenci musí mít roušku.

Oslavy (svatby, křtiny, biřmování) - maximální počet účastníků je 10.

Pohřby - maximální počet účastníků je 10.

Všichni, komu to typ práce umožňuje, by měli být na home office.

Pracovních schůzek a jednání se nesmí účastnit více jak 6 osob.
Nošení roušky je na veřejnosti povinné.

CESTOVÁNÍ a ostatní

Hranice s Francií i Španělskem jsou otevřené.

Na francouzské hranici je třeba při vstupu do Francie předložit PCR test ne starší 72 hodin a vyplnit formulář. V případě cest kratších 24 hodin povinnost testu odpadá.

Restrikce na cestování mezi Andorrou a Španělskem nejsou. Obyvatelé AD mohou cestovat kamkoliv do Španělska bez omezení a Španělé do Andorry také.

Portugalsko

SITUACE

V PT v mezitýdenním srovnání opět došlo k mírnému nárůstu počtu nových případů nákazy, vzrostla také incidence a dále rostlo i reprodukční číslo Rt, které se drží nad 1.

Podle údajů MZ PT z 28. 5. činí **aktuální hodnoty incidence nových případů na 100 tis. obyvatel za 14 dní a reprodukčního čísla Rt na celonárodní úrovni 59,6 (+7,0 za týden) a 1,07 (+0,04 za týden), v případě pouze kontinentální části PT pak 56,0 (+6,5 za týden) a 1,07 (+0,04 za týden).**

Opakované překročení stanovených hodnot (incidence = 120 a Rt = 1) u obou ukazatelů zároveň má pro dotčené okresy za důsledek pozastavení procesu rozvolňování či návrat do jeho předchozí fáze.

V období od 21. do 27. 5. bylo v PT hlášeno 523, 413, 241, 375, 594, 572 a 598 nových záchytů nákazy, tedy **v průměru 474 případů denně**. To je o 58 více, než kolik činil průměr předchozích 7 dnů (416).

Podle údajů MZ PT bylo k půlnoci 27. 5. v zemi evidováno celkem 847 604 případů nákazy covid-19 od začátku pandemie. Za uplynulých 24 hodin bylo zaznamenáno 598 nových případů (z toho 49,3 % v regionu Lisabon a Údolí Tejo) a 1 úmrtí. Celkový počet zemřelých činí 17 023 (+6 za týden).

V zemi je v současnosti 22 534 aktivních případů (+82 za 24 hodin, +247 za týden).

Aktuálně je v nemocnicích s nemocí covid-19 hospitalizováno 246 pacientů (+13 za 24 hodin, +39 za týden), z toho na JIP 52 (-1 za 24 hodin, -3 za týden).

Dne 28. 5. proběhlo po cca měsíci jednání prezidenta a představitelů vlády s odborníky v sídle lékové agentury Infarmed, na kterém zazněly mj. následující informace:

- Sekvenováním pozitivních vzorků během května zjištěno, že na **UK variantu připadá 87,2 %** všech případů (v dubnu 91 %). **Varianta z Manausu má podíl ve výši 3 % a indická varianta** měla z 800 sekvenovaných vzorků **podíl 4,6 %**, ovšem odborníci předpokládají, že kvůli předpokládanému komunitnímu šíření bude **její reálný podíl pravděpodobně již**

vyšší. Odborníci v této souvislosti apelují na posílení kontrol na hranicích a dalších míst vstupu na PT území.

- U osob s dokončeným očkováním bylo dosud zaznamenáno 272 případů nákazy, přičemž 15 pacientů bylo hospitalizováno, ovšem nedošlo k žádnému úmrtí.

- Vrásky na čele působí orgánům situace v **Lisabonu**, kde **se v posledních dnech významně zvýšila incidence nových případů na 153** a přesáhla rozhodnou hranici 120 na 100 tis. obyvatel za 14 dní. Zároveň zde dochází k významnějšímu růstu reprodukčního čísla Rt, které je na úrovni 1,14. Lisabon v posledním týdnu zaznamenal 3x více případů, než kolik odborníci vzhledem k vývoji v celé zemi očekávali. Nákaza se nejvíce šíří ve čtvrtích historického centra hlavního města, které zaznamenávají incidenci nad úrovní 240, a to především ve věkových skupinách 20-29 a 30-39 let.

- Na celonárodní úrovni dosahuje reprodukční číslo Rt hodnoty 1,07, pod 1 je pouze v regionech Norte a Algarve. Nejvyšší je v Alentejo (1,16) a v Lisabonu a Údojí Tejo (1,14) .

Očkování

Dle informací MZ PT bylo do půlnoci dne 27. 5. v kontinentálním PT aplikováno celkem 5 265 575 (+509 008 za týden) dávek vakcíny proti covid-19. První dávku již dostalo 3 592 722 lidí, obě dávky pak 1 672 853 lidí. Dalších celkem 132 162 podaných dávek hlásí Madeira a 126 130 Azorské ostrovy. **Na celonárodní úrovni dostalo alespoň 1. dávku 36,40 % obyvatel a dokončené očkování má 16,68 % obyvatel.**

Vládní očkovací *task force* oznámila, že do 30. 5. bude jednou dávkou naočkováno již 85 % lidí ve skupině 60-69 let a 40 % lidí ve skupině 50-59 let. Stále však existují skupiny lidí ve vyšších věkových kategoriích, které dosud nebyly očkovacím programem podchyceny. *ask force* tak bude kromě makro- přístupu více akcentovat i mikro- přístup, aby měl každý zájemce možnost se nechat naočkovat. Dále bylo oznámeno, že **dne 4. 6. bude spuštěna registrace k očkování věkové skupiny 40+ a dne 20. 6. se budou moci přihlásit i zájemci z věkové skupiny 30+**, kteří by měli být naočkováni jednou dávkou cca do 8. 8.

OPATŘENÍ

Vláda na svém zasedání dne 27. 5. rozhodla o **prodloužení stavu kalamity do 13. 6.**

Lisabon a dále okresy Tavira, Vila do Bispo, Vila Nova de Paiva, Chamusca, Salvaterra de Magos a Vale de Cambra se pro příští týden ocitají v ohrožení, že budou muset opět přistoupit ke zpřísnění restriktivních opatření. To se stane již nyní v případě okresu Arganil, který se vrací k opatřením z 2. vlny rozvolňování (5. 4.) a Golegã (3. vlna, 19. 4.). U opatření ze 3. vlny zůstávají i okresy Mantalegre a Odemira. Naopak situace v okrese Lamego se zlepšila a okres se může přidat ke 4. vlně, ve které se nachází naprostá většina území kontinentálního PT.

V této souvislosti proběhla debata o úpravě kritérií rizikové matice, která vychází z hodnoty incidence 120 nových případů na 100 tis. obyvatel za 14 dní a reprodukčního čísla Rt na úrovni 1. S výzvou k úpravě kritérií vystoupil v týdnu prezident Marcelo Rebelo de Sousa, který požádal, aby matice více reflektovala aktuální vývoj, mj. i dopad pokračujícího

očkování. Odborníci na jednání v agentuře Infarmed se však vyslovili pro zachování současné podoby matice.

Během jednání v agentuře Infarmed byly rovněž představeny návrhy na etapy dalšího rozvolňování, které budou upřesněny později a rozděleny do tří kategorií (A, B a C). Měly by být založeny na principu postupného zvětšování "bublin", pokud jde o shlukování osob, provoz restaurací, MHD, obchodní centra, obřady, hromadné akce, ubytovací a pohostinské služby, atd. I v nejvolnější kategorii A by lidé měli nosit roušky ve vnitřních prostorách a ve venkovních prostorách v případě většího shluku lidí.

CESTOVÁNÍ

PT vláda dne 14. 5. rozhodla o zrušení podmínky cestování "z nezbytných důvodů" pro návštěvníky ze zemí EU, Schengenského protoru a UK, kterým postačí negativní výsledek RT-PCR testu provedeného nejpozději 72 hodin před nástupem cesty. Opatření vstoupilo v platnost v pondělí 17. 5., prozatím na dva týdny. Podmínka cest pouze z nezbytných důvodů zůstala zachována pouze u zemí, kde incidence nových případů nákazy na 100 tis. obyvatel za 14 dní přesahuje číslo 500. Z evropských zemí se v současnosti jedná o CY, HR, LT, NL a SE. K bezpečným zemím patří dále Austrálie, Čína (+Hongkong a Macao), Jižní Korea, Nový Zéland, Rwanda, Singapur a Thajsko. Na cestující z JAR, Indie a Brazílie se vztahuje podmínka "nezbytných cest", přičemž cestující jsou po příletu do PT povinni setrvat ve 14denní karanténě.

EKONOMIKA

Dne 1. 6. bude spuštěn dříve avizovaný **podpůrný program "DPHvoucher"** (v portugalštině IVAucher), v jehož rámci si spotřebitelé budou moci vytvářet kredit z DPH vztahující se k útratám v restauračních, pohostinských a kulturních zařízeních v měsících červnu, červenci a srpnu, který budou moci využít k placení až 50 % útraty během dalších tří měsíců v podnicích stejného typu. Spotřebitelé, kteří se budou programu účastnit, se do něj budou moci zaregistrovat svým osobním daňovým číslem na stránkách MF PT a využívat i podpůrnou mobilní aplikaci.

KAPVERDY

SITUACE

Celková situace se v mezitýdenním srovnání opět zlepšila. Země v současnosti registruje 1843 aktivních případů (-771 za týden).

Kumulativní počet nálezů nemocí covid-19 na Kapverdách činí ke včerejšímu dni 29 763 (+1 064 za týden), z toho se 27 644 nakažených již uzdravilo. Na komplikace spojené s nemocí dosud zemřelo celkem 259 lidí, z toho 6 za uplynulý týden.

OPATŘENÍ

Dne 20. 5. jmenoval prezident Jorge Carlos Fonseca staronovou vládu premiéra Correia e Silva vzešlou z dubnových voleb. Prezident při té příležitosti apeloval na vládu, aby boji s covid-19 nadále věnovala nejvyšší pozornost a snažila se získat co nejvíce vakcinačních látek prostřednictvím mezinárodních partnerů.

PT uspíšená dodávka 24 tisíc dávek vakcíny byla dopravena na Kapverdy dne 24. 5. společností TAP Air Cargo.

Kapverdy očekávají ještě během května dodávku 31 200 dávek vakcíny z programu Covax a v jednání je i získání 300 tis. dávek vakcíny z Číny. Stále platí cíl naočkování 70 % obyvatelstva do konce letošního roku, přičemž prioritou jsou zdravotníci, chronicky nemocní, senioři, pedagogové, příslušníci bezpečnostních složek a hasiči. Dosud bylo podáno cca 24 tis. dávek vakcíny, přičemž 2670 lidí (0,5 % obyvatel) již dostalo obě dávky.

CESTOVÁNÍ

Italský touroperátor Neos obnovil dne 24. 3. charterové letecké spojení na ostrovy Boa Vista a Sal. Další let je plánován na 7. 4., přičemž Neos plánuje, že od června bude frekvence letů posílena na 1x týdně.

REPATRIACE

EKONOMIKA

Kapverdská vláda přistoupila k prodloužení tamní varianty tzv. kurzarbeitu o 3 měsíce do 30. 6. pro všechny firmy, které zaznamenávají ztráty ve výši 70 % a více ve srovnání s rokem 2019.

SVATÝ TOMÁŠ A PRINCŮV OSTROV

SITUACE

Počet nakažených osob na Svatém Tomáši dosáhl 2 338 (+5 za týden), z toho se 2 284 lidí již uzdravilo. Celkový počet zemřelých se po 6 týdnech bez nových obětí za uplynulý týden zvýšil o 2 a činí 37.

Dne 26. května byla zahájena očkovací kampaň související s aplikací druhé dávky vakcíny. Vláda plánuje, že 70 % z cca 215 tis. obyvatel souostroví bude naočkováno do března 2022.

OPATŘENÍ

Dne 30. 4. vláda STP rozhodla o zavedení stavu pohotovosti na ostrově Svatý Tomáš, zatímco na Princově ostrově zůstane zachován stav kalamity.

CESTOVÁNÍ

Po příletu do země je nutné předložit negativní test, ne starší 72 hodin, aktuálně funguje 1 spojení z Lisabonu týdně.

REPATRIACE

Neevidujeme žádný zájem o repatriaci.

EKONOMIKA

Předseda vlády Jorge Bom Jesus dne 30. 4. uvedl, že pandemie uvrhla do nezaměstnanosti 15 % aktivní pracovní síly a zdůraznil, že země bude na obnovu ekonomiky potřebovat další zdroje.

Řecko

HODNOCENÍ VE VZTAHU K ČR

Řecko od 15. května otevřelo hranice zahraničním turistům za podmínek stanovených jednotně pro všechny ČS EU/Schengenu a některé další státy, které mají omezit import nákazy.

Pro cestující z ČR tak platí povinnost (od 19. 4. 2021) předložit negativní PCR test na covid-19 nebo certifikát o provedeném očkování vydaný Ministerstvem zdravotnictví ČR. Certifikát je řeckými úřady uznán 14 dnů po ukončení očkování. Řecko později rovněž umožnilo bez PCR testu cestovat osobám, které dříve covid-19 prodělaly, v případě ČR však cestovatelé často naráží na nedostupnost Řeckem požadovaných dokumentů. Řecko bude nadále provádět namátkové testy při vstupu do země, v případě pozitivního výsledku umístí cestující a jejich doprovod do izolačních/karanténních zařízení.

V květnu je zahájen prodej letenek na **pravidelném leteckém spojení** společnosti Aegean Airlines **mezi Prahou a Athénami** nejprve jednou, od poloviny května dvakrát týdně.

Epidemiologická situace v Řecku je stabilizovaná s vyšší virovou náloží (čtrnáctidenní kumulativní incidence nových případů na 100 tis. obyvatel se blíží 300 a klesá jen pomalu). **Čeští turisté, kteří do Řecka přijedou, by proto měli zachovávat vysokou obezřetnost, dbát hygienických zásad a dodržovat místní protiepidemická opatření**, jak v zájmu vlastního zdraví, tak i vlastní kapsy, protože že platná nařízení jsou přísně vymáhána a jejich porušení je pokutováno.

Čeští občané si stěžují, že Řecko neuznává při vstupu do země RAT, a PCR testy ze vzorku získaného kloktáním nebo pliváním, stejně jako na to, že doklady o prodělaném onemocnění je v ČR často obtížné získat. Řečtí občané a rezidenti naopak poukazují na to, že Česká republika neumožňuje uznání národních vakcinačních certifikátů pro cesty do ČR.

Prodej pobytů v Řecku je na předním místě statistik českých CK.

SITUACE

Epidemiologové konstatují, že výskyt nových případů onemocnění má klesající tendenci, i když denní průměr zůstává vysoký. Pozitivním signálem je snížená týdenní pozitivita, pokles vážných případů onemocnění, hospitalizovaných pacientů a úmrtí, i když i tyto ukazatele se zatím drží na vysoké úrovni. Odborníci neskrývají obavy z dopadu uvolnění opatření a poklesu obezřetnosti populace, které při stávající vysoké virové náloži mohou způsobit oživení pandemie.

Počet nově zachycených případů v uplynulém týdnu klesl o 20 % a jejich **denní průměr** se z 2.503 snížil na **2.001**. Kumulativní počet nových případů na 100 tisíc obyvatel za 14 dní dle ECDC však stoupl z 269,39 na **286,12**. **Počet pacientů ve vážném a kritickém stavu** hospitalizovaných na JIP zůstává vysoký (642), **udržuje si však klesající tendenci. Denní průměr úmrtí** rovněž klesl z 64 na **54** a průměrný počet na 1 mil. obyvatel za 14 dní dle ECDC z 95,35 na **89,75**. **Týdenní pozitivita klesla** z 4,4 na **3,9 %**, tedy těsně pod kritickou hranici 4 %, a efektivní reprodukční číslo infekce R_t setrvalo na **0,86**. K 13. 5. bylo laboratorně prokázáno 7.997 (+197) vzorků UK mutace, 77 (+1) jihoafrické mutace a 2 případy IN mutace. Podle epidemiologů UK mutace převážila v komunitě a reprezentuje zhruba 85 % případů. **Denní průměr** provedených PCR a antigenních **testů** je relativně vysoký, i když klesl z 57.206 na **51.211**.

Výsledky analýzy odpadních vod, které jsou v Řecku prováděny pravidelně, potvrzují obavy epidemiologů z růstu virové zátěže. Ke snížení došlo v odpadních vodách Attiky (-3 %), Patry (-80 %) a Larisy (-10 %), zatímco zvýšení vykazuje Soluň (+36 %) i Kréta (v průměru +70 %).

Řecká vláda přikročila dne 14. 5. k zásadnějšímu rozvolnění a ministr turistiky Haris Theoharis slavnostně zahájil turistickou sezónu. Časové i lokální omezení přesunů po území Řecka bylo zrušeno, omezeno zůstává jen noční vycházení v době od 00.30 do 5 hodin. Při vstupu do země je možné předložit kromě potvrzení o ukončené vakcinaci nebo negativního výsledku PCR testu ne staršího 72 hodin rovněž potvrzení positivity na covid-19 prokázané v období před nejméně 2 a nejdéle 9 měsíci. Lze cestovat po celém území, při cestování na ostrovy vnitrostátní leteckou nebo lodní dopravou je však nezbytné prokázat bezinfekčnost. Za přísných hygienických protokolů je obnoven provoz podniků veřejného stravování ve venkovních prostorách, organizovaných pláží, maloobchodu a muzeí. Výuka na všech stupních vzdělávacího systému probíhá prezenčně.

Řecko zvýšilo tempo vakcinací na více než 100 tisíc denně. K 19. 5. obdrželo alespoň jednu dávku 2.974.198 osob, tj. 28 % populace, a 1.709.388 osob, tj. 16,1 % populace, je plně naočkováno. Ministr zdravotnictví Kikilias dne 18. 5. uvedl, že dle Our World in Data je GR na 4. místě v EU co do týdenního počtu vakcinací na 100 tisíc obyvatel (za MT, CY a LU) a na 5. místě co do podílu plně naočkované populace.

Vakcinace je nadále nepovinná, v některých profesích, se však diskutuje o správnosti tohoto rozhodnutí. Náčelník Hasičského sboru jako první vydal rozhodnutí (18. 5.) o povinné vakcinaci členů speciálního týmu hasičů záchranářů (EMAK), kteří se do 11. 6. musí nechat naočkovat, jinak budou přeloženi do jiného týmu. Rozhodnutí vyvolalo bouřlivou diskusi o jeho ústavnosti. Premiér již před časem avizoval na podzim otevření diskuse o povinném očkování zdravotnického personálu.

VAKcinACE

Vláda naplňuje **národní plán vakcinace nazvaný „ELEFThERIA“** (v překladu svoboda), o jehož průběhu každé pondělí informují veřejnost předsedkyně Národní vakcinační komise prof. MUDr. Maria Theodoridou a generální sekretář ministerstva zdravotnictví MUDr. Marios Themistokleous.

Vakcíny:

Pfizer-BioNTech (od 26. 12. 2020) – dodáno celkem 2.486.000 dávek, plánována měsíční dodávka 2.425.000 dávek v květnu i červnu.

Moderna (od 13. 1. 2021) - dodáno celkem 340.000, plánována měsíční dodávka 308.000 dávek v květnu i červnu.

AstraZeneca (od 9. 2. 2021) – dodáno celkem 1.402.000 dávek, plánována dodávka 348.000 dávek v květnu a následně 450.000 dávek měsíčně. Národní vakcinační komise označila přednosti vakcíny za mnohonásobně vyšší než velmi malá rizika výskytu krevní sraženiny, po pozorném zvážení dostupných údajů se však přiklonila k britské strategii a od 10. 4. zakázala její použití pro osoby do 30 let. Přeočkování 2. dávkou je doporučeno mezi 11. a 12. týdnem, od konce dubna je lze individuálně přizpůsobit mezi 8. až 12. týdnem. Vakcinace touto látkou bude pokračovat do vyčerpání letošní dodávky (plán 7,2 mil. dávek).

Johnson&Johnson (od 5. 5. 2021) – dodáno celkem 70.000 dávek, plánována dodávka 152.000 dávek v květnu (původní plán dávek byl snížen o 67.000 dávek, které budou dodány začátkem června). Plán předpokládal od června 960.000 dávek měsíčně, společnost však zřejmě závazek nedodrží.

Národní vakcinační komise doporučila vakcinaci těhotných žen a žen, které plánují těhotenství, pro tyto kategorie však považuje za zcela bezpečné očkovací látky typu mRNA. Národní vakcinační komise akceptovala doporučení ECDC a doporučila (17. 5.) vakcinaci osob, u kterých byla diagnostikována pozitivita nebo prodělaly onemocnění na covid-19, pouze jednou dávkou vakcíny 8 až 12 týdnů po zjištění positivity.

Řecko má nárok na 2,39 % vakcín společně nasmlouvaných v rámci EU. Neuvažuje o bilaterálním nákupu dalších. O využití vakcín z RU a CN se v Řecku diskuse nevede.

Průběh:

K 19. 5. 2021 bylo očkováno celkem 4.615.746 osob (kumulativní nárůst +16 %, za týden +642.410 vakcinovaných s denním průměrem 107.068 (*6denní program vakcinací*); alespoň 1 dávku obdrželo **2.974.098 osob, tj. 28 %** populace, a **1.708.388, tj. 16,1 % je plně naočkováno** (tzn. obdrželo 2. dávku nebo jednodávkou vakcínu J&J).

Očkování je nepovinné. Náčelník Hasičského sboru však dne 18. 5. 2021 vydal rozhodnutí, že členové speciálního týmu hasičů záchranářů (EMAK), kteří se do 11. 6. nenechají naočkovat, budou přeloženi do jiného týmu. Rozhodnutí vyvolalo bouřlivou diskusi o jeho ústavnosti. Premiér avizoval na podzim otevření diskuse o povinném očkování zdravotnického personálu.

K 5. 5. (*poslední disponibilní analytický údaj*) bylo naočkováno alespoň 1 dávkou nebo objednáno: 68 % osob ve věku nad 85 let, 69 % 80-84 let, 80 % 75-79 let, 75 % 70-74, 74 % 65-69 let, 68 % 60-64 let, 62 % 55-59 let, 57 % 50-54 let, 50 % 45-49 let, 25 % 40-44, 20 % 30-39.

Ve 2. pol. května by se měla uskutečnit hromadná vakcinace v uzavřených migračních zařízeních. Bude předcházet masivní informační kampaň, protože zájem o vakcinaci je zatím malý (pod 40 %).

Za pomoci ozbrojených sil probíhá vakcinace na řeckých ostrovech s cílem do konce června naočkovat všechny jejich obyvatele starší 18 let. Proběhla na všech 32 malých ostrovech s max. 5.000 obyvateli, probíhá na dalších 36 s max. 10 tis. obyvateli, kde bude dokončena v průběhu května. Na 19 velkých ostrovech s celkem 700 tis. obyvateli od počátku fungují permanentní vakcinační střediska a nyní bude zahájena hromadná vakcinace látkou Johnson@Johnson. 100 % obyvatel je naočkováno nebo objednáno na vakcinaci na ostrovech Egina, Kos, Paros, Rhodos, Mykonos, Naxos, Chios, Santoriny a Korfu, 80 % na Lefkadě, Kalymnosu, Thasosu a Syrosu, malý je zatím zájem na ostrovech Zakynthos, Kefalonia, Lesbos, Limnos a Samos. Na Krétě probíhá očkování podle stejných pravidel jako na pevnině.

Pro minimalizaci ztrát citlivých očkovacích látek Pfizer-BioNTech a Moderna v důsledku nedodržení termínu schůzek funguje záložní mechanismus bezprostřední mobilizace zájemců z řad neočkovaných zdravotníků, ozbrojených sil a bezpečnostních složek a pedagogů, jehož prostřednictvím jsou zváni k okamžité vakcinaci. Ztráty tak reprezentují jen cca 0,36 %.

Od května je v provozu 1.517 vakcinačních středisek v nemocnicích, zdravotnických a velkokapacitních vakcinačních střediscích. Tři velkokapacitní střediska fungují v Athénách, po jednom v Soluni, přístavu Patras a na ostrově Rhodos. Jejich provoz zajišťují zdravotníci **zbrojených sil a civilní ochrana**. Na období od 1. 5. do 30. 9. 2021 byla jejich provozní doba prodloužena ministerským rozhodnutím na 7denní od 7 do 24 hod. Od května je **povoleno očkování v soukromých zdravotnických zařízeních**, na klinikách a poliklinikách, kterých se zatím na oficiální platformě zaregistrovalo **300**. K dispozici je rovněž **100 mobilních vakcinačních jednotek**, jejichž počet bude navýšen, jakmile bude k dispozici dostatek vakcín, které nevyžadují speciální skladovací podmínky, jako např. J&J.

Systém registrace na očkování proti covid-19:

Plně transparentní elektronický registrační systém je otevírán postupně pro zájemce o očkování dle věkových event. profesních kategorií. Registrace probíhá ve dvojím režimu:

1. **Občané evidovaní v systému elektronických receptů jsou na vakcinaci zváni automaticky** dle údajů z evidence daňové správy a elektronických receptů.
2. Občané, kteří nejsou evidováni v systému elektronických receptů nebo odmítnou automaticky nabídnutou schůzku, si mohou termín vakcinace vybrat **přes oficiální vládní vakcinační platformu emvolio.gov.gr**. **Pro pomoc méně elektronicky zdatným**

občanům jsou určeni lékárníci (za státem stanovený poplatek 1 eur) a Centra pro služby občanům (KEP).

Na závěr očkování oběma dávkami je vygenerován **oficiální elektronický certifikát o očkování** včetně sériového čísla látek, které byly použity. Občané si certifikát mohou stáhnout po zadání rodného čísla a identifikačních údajů pro vstup do jejich daňové schránky nebo požádat o jeho vydání v Centru pro služby občanům (KEP). *Vzor vakcinačního certifikátu zasíláme v příloze.*

Řecké úřady zavedly **systém registrace cizích státních příslušníků s dlouhodobým pobytem v Řecku**, kteří nemají řecké rodné číslo (AMKA).

STATISTIKA VÝSKYTU za období 13. – 19. 5. 2021

Počet pozitivních případů: celkem **383.558** (týdenní nárůst **+14.004**, kumulativně **+3,8 %**, oproti předchozímu týdnu **-20 %**, průměrný věk 44 let, denní průměr **2.001**, tj. 20 nových případů denně na 100 tis. obyvatel), týdenní $R_t = 0,86$ (v uplynulém týdnu rovněž 0,86; letošní týdenní max.=1,1)

Laboratorně potvrzený výskyt mutací koronaviru k 13. 5. (zveřejňováno jednou týdně): celkem 8.968 případů (týdenní nárůst +205), z toho **7.997 (+197) UK mutace**, z nichž 94 s přímou vazbou na cestu do zahraničí, **77 (+1) ZA mutace**, z nichž 3 s přímou vazbou na cestu do zahraničí, a **894 (+17) případů dalších mutací** včetně **2 případů IN mutace**, z nichž 1 s vazbou na AE.

Počet úmrtí: celkem **11.587**, tj. **116** na 100 tis. obyvatel (týdenní nárůst **+376**, kumulativně **+3,4 %**, oproti předchozímu týdnu pokles o 15,9 %, **denní průměr 54 úmrtí**, průměrný věk 78 let)

Počet pacientů ve vážném či kritickém stavu (intubovaných) **na JIP/ARO k 19. 5.: 642** (týdenní pokles o **65**, tj. o **9,2 %**, průměrný věk 68 let) – *pozn.: nejvyšší počet pacientů na JIP 847 byl zaznamenán dne 19. 4.*

Počet provedených testů:

PCR: celkem **4.917.721** (týdenní nárůst +104.635, kumulativně +2,2 %, denní průměr ve sledovaném týdnu 14.948 testů, tj. o 2.000 testů méně než v předchozím týdnu.

Rapid Ag: celkem **4.085.487** (týdenní nárůst +253.211, kumulativně +6,6 %, denní průměr ve sledovaném týdnu 36.173, tj. o 4.000 testů méně než v předchozím týdnu.

V uplynulém týdnu celkem: 357.846 PCR + Rapid Ag testů (tj. 3.578 na 100 tis. obyvatel), které prokázaly 14.004 nových případů onemocnění. Průměrná **týdenní pozitivita** klesla z 4,4 % **na 3,9 %**. **Denní průměr** provedených testů činil 14.948 PCR + 36.173 Rapid Ag = **51.121**, což je **o 11 % méně** než v předchozím týdnu.

Geografické rozložení na území Řecka:

Celé území Řecka je zařazeno do červené zóny přísných karanténních opatření, která jsou v lokalitách s nebezpečně zvýšeným výskytem (tmavě červené zóny) dále zpřísnována. Podle epidemiologů je virová zátěž vysoká v metropolitním regionu Attika a regionech Střední Makedonie (v krajském městě Soluň), Západní Řecko (zejm. v okrese Etoloakarnania a přístavu Patra) a Jižní Egeis. Vzestupnou tendenci registrují v regionech Severní Egeis, Jónské ostrovy, Kréta a Ipiros.

Řecký krizový štáb považuje za rozhodující pro zařazení oblasti do karanténní (tmavě červené) zóny nejen prostý počet nových případů, ale zejména kvalitativní charakteristiky jako tempo nárůstu, počet kontaktů a rozptyl v komunitě, rozšíření nových mutací, počet aktivních a zejména hospitalizovaných případů onemocnění.

Situace v migračních zařízeních: Od počátku pandemie jsou oficiálně registrována 2 úmrtí. Pro všechna zařízení platí karanténní opatření, která jsou zpřísněná v zařízeních s diagnostikovaným případem. Na dodržování dohlíží policie.

Situace ve vězeňských a výchovných zařízeních: Od počátku pandemie je oficiálně registrováno 1 úmrtí ve věznicí Diavata.

Import nákazy ze zahraničí (+37, tj. 0,3 % nových případů, týdenní pokles o 38,3 %), tedy pozitivní osoby zachycené při hraniční kontrole a ty, které onemocněli v průběhu pobytu, zůstává nízký.

Průběh hromadného testování:

Vzhledem k prokázané spolehlivosti laboratorně provedených antigenních testů Řecká organizace veřejného zdraví EODY upustila od přetestování pozitivních případů PCR testem.

Hromadné laboratorní antigenní testování: EODY využívá antigenních testů k testování: (1) cestujících ze zahraničí, (2) trasování kontaktů potvrzených případů, (3) preventivnímu testování infikovaných zařízení (migračních, pro seniory, věznicích, podnicích apod.), (4) testování infikovaných oblastí (i formou „drive-through“, tedy z automobilů), (5) preventivnímu hromadnému testování v komunitě prostřednictvím oficiální platformy <https://testing.gov.gr/#/>, kde se mohou hlásit zájemci o bezplatný test a podle testovací kapacity v jejich oblasti (dle PSČ) jsou zváni na termín a místo prostřednictvím SMS.

Zaměstnavatelé soukromého sektoru mají povinnost hromadného PCR testování zaměstnanců v případě výskytu nákazy na pracovišti a preventivního antigenního testování u vybraných profesí jako zaměstnanci zdravotnických a sociálních zařízení, podniků, které jsou uváděny do provozu po státní karanténě apod. Pro bezplatné preventivní antigenní testování na pracovištích je k dispozici platforma ergasia.testing.gov.gr, jejímž prostřednictvím se mohou až 2x měsíčně testovat firmy s více než 20 zaměstnanci.

Pracující, kteří se zúčastní preventivního testování mimo pracoviště, mají nárok na 3 hodiny placeného volna.

Samotestování: Řecká vláda zahájila v dubnu program hromadného samotestování. Pro vybrané kategorie je rychlý self-test k dispozici bezplatně v lékárně na základě rodného čísla (AMKA). Výsledek je třeba registrovat na platformě <https://self-testing.gov.gr/> a v případě positivity se nechat bezplatně přetestovat v některé ze státních laboratoří. Povinné je týdenní samotestování žáků, studentů a pedagogů, kde je potvrzení o negativním výsledku předpokladem pro vpuštění na výuku, a u vybraných profesí soukromého a veřejného sektoru (maloobchod, kadeřnictví, veřejné stravování, úklidové služby apod.). Nedodržení povinného samotestování ze strany zaměstnance může znamenat zákaz nástupu do práce bez nároku na mzdu a pro zaměstnavatele, který vědomě zaměstnává zaměstnance s pozitivním výsledkem testu, pokutu až 1.500 eur.

Do 19. 5. bylo na platformě <https://self-testing.gov.gr/> zaregistrováno **8.656.688** výsledků self-testů (týdenní nárůst +4.017.261, kumulativně +87 %), které po povinném PCR přetestování pozitivních osob a jejich kontaktů (celkem 164.873 osob) zachytili **17.869 pozitivních** (týdenní nárůst +5.259) většinou asymptomatických případů. – pozn: *Pozitivní výsledek self-testu se započítává mezi potvrzené případy onemocnění jen v případě prokázání positivity následným PCR testem.*

PROTIEPIDEMICKÁ OPATŘENÍ

Změny:

Od 14. 5 řecká vláda uvolnila přesuny mezi okresy a denní vycházení. Nadále však platí zákaz nočního vycházení v době od 00.30 do 5.00 hod. Za přísných hygienických pravidel je obnoven provoz maloobchodu, veřejného stravování ve venkovních prostorách, organizovaných pláží a muzeí. Od 21. 5. budou otevřena letní kina a od 28. 5. kulturní zařízení fungující ve venkovních prostorách.

Přehled platných karanténních opatření:

Rouška je povinná ve všech uzavřených veřejných prostorách (tedy i na pracovištích) a **na otevřených prostranstvích**. Do MHD je vstup bez roušky zakázán. V osobním

automobilu není rouška povinná jen v případě, že řidič jede sám nebo s nejbližšími členy jeho rodiny. Výjimky se vztahují na individuální a kolektivní sportovní aktivity včetně cyklistiky, děti do 3 let a osoby s lékařsky potvrzenými dýchacími problémy. **Porušení je pokutováno částkou 300 EUR.**

Platí zákaz neopodstatněného nočního vycházení v době od 00.30 do 5.00 hod., který se nevztahuje pouze na cesty z/do zaměstnání (s potvrzením zaměstnavatele nebo místopřísežným prohlášením v případě OSVČ), k lékaři nebo venčení domácích zvířat v bezprostřední blízkosti bydliště. **Porušení je pokutováno částkou 300 EUR.**

V osobním automobilu a taxíku mohou cestovat řidič a 2 cestující, **ve vozidle typu VAN** řidič a 3 osoby (omezení se netýká rodičů s nezletilými dětmi, jejichž počet není omezen). **Porušení je pokutováno částkou 300 EUR.**

V provozu jsou maloobchodní prodejny, lékárny, čerpací stanice pohonných hmot, kadeřnictví, pedikúra a péče o tělo, čistírny a opravy, muzea a archeologické památky, hotely, ubytovací služby a organizované pláže. Veřejné stravování je k dispozici pro objednávky s sebou, donášky do domu nebo s obsluhou ve vnějších prostorách. **Provoz upravují přísné hygienické protokoly** stanovující povinné odstupy, povolený počet zákazníků apod. Jejich porušení je pokutováno.

Sportovní zařízení jsou k dispozici pouze pro přípravu ligových mužstev, členů olympijských a paralympijských družstev a za konkrétních podmínek některých amatérských sportů. Posilovny jsou nadále uzavřeny.

Výuka probíhá prezenčně za podmínky samotestování žáků, studentů a pedagogů. Církevní obřady, bohoslužby, sňatky a pohřby se mohou konat jen s omezeným počtem účastníků.

Lokální opatření: Celé území Řecka je nadále v červené zóně přísných karanténních opatření. V lokalitách se zvýšeným výskytem nákazy (tmavě červená zóna) je karanténa zpřísněna. [Mapa Řecka barevně rozlišující okresy podle stupně platných opatření](#) je k dispozici na oficiálním covidovém portálu řecké vlády.

Veškerá mimořádná karanténní opatření platí bez výjimky i pro návštěvníky země a jejich nedodržení je pokutováno.

CESTOVÁNÍ

VSTUPNÍ OPATŘENÍ

Změny:

Od 14. 5. je vstup do GR umožněn také na základě potvrzení positivity na covid-19 prokázané v období před 2 až 9 měsíci.

Přehled platných vstupních opatření:

Před vstupem do Řecka je třeba vyplnit elektronický registrační PLF formulář a na vstupu prokázat bezinfekčnost na onemocnění covid-19. Neuplatňuje se preventivní karanténa.

1. Vstupní registrace cestujících:

Každý **cestující nad 18 let** bez ohledu na výchozí destinaci, státní příslušnosti a způsobu příjezdu musí minimálně 24 hodin před vstupem vyplnit v angličtině a odeslat oficiální elektronický formulář, tzv. **Passenger Locator Form - PLF**, který je k dispozici na řecké vládní platformě <https://travel.gov.gr/#/>, kde uvede všechny plánované pobyty, přesuny a kontakty v GR (včetně PSČ), jakož i kontaktní osobu pro případ onemocnění. Po vyhodnocení formuláře obdrží **individuální QR kód**, kterým se musí (v elektronické nebo tištěné podobě) prokázat při nástupu na palubu letadla a při vstupu na území GR.

Spolucestující děti do 18 let se vpisují do PLF formuláře jednoho z rodičů nebo rodina s dětmi vyplní jeden společný PLF formulář..

Řecké úřady upozorňují, že QR kód je součástí cestovního dokladu a cestující bez něj nemá být vpuštěn na palubu lodi, letadla či autobusu (dle příslušné směrnice je přepravní společnost v případě nedodržení odpovědná za repatriaci cestujícího do výchozí destinace na vlastní náklady) ani na území GR (bylo potvrzeno i v případě zahraničního diplomata), porušení je pokutováno (500 eur).

Státní příslušníci a trvalí rezidenti Řecka musí vyplnit PLF formulář také před odjezdem z jeho území.

2. Bezinfekčnost:

Všichni cestující starší 5 let (bez ohledu na státní příslušnost, výchozí destinaci a způsob vstupu do země) **musí při vstupu do země předložit jeden z následujících dokladů bezinfekčnosti:**

a. Oficiální národní certifikát o provedeném očkování proti onemocnění koronavirem Covid-19, pokud byla vakcinace **završena nejméně před 14 dny** vystavený v anglickém, francouzském, německém, italském, španělském nebo ruském jazyce, který musí obsahovat jméno a příjmení uvedené v pase, typ použité vakcíny, počet dávek a datum provedení.

Řecké úřady uznávají za účelem vstupu do země následující vakcíny: Pfizer BioNtech, Moderna, Astra Zeneca/Oxford, Novavax, Johnson + Johnson/Janssen, Sinovac Biotech, Gamaleya (Sputnik), Cansino Biologics, Sinopharm.

b. Potvrzení o negativním PCR testu provedeném nejdéle 72 hodin před překročením hranice výtěrem z nosohltanu nebo hltanu v akreditované laboratoři země původu nebo tranzitu. Potvrzení negativní diagnózy musí být vystaveno v anglickém jazyce, francouzském, německém, italském, španělském nebo ruském jazyce, musí obsahovat jméno a příjmení tak, jak je uvedeno v cestovním dokladu, a musí být předloženo v originále v tištěné nebo elektronické formě (*doporučujeme, aby potvrzení obsahovalo rovněž číslo cestovního dokladu*). Předložení zfalšovaného PCR testu je kvalifikováno jako pokus o podvod. Upozorňujeme, že řecké úřady uznávají PCR testy provedené výtěrem z nosohltanu nebo krku (hltanu), příslušná vládní vyhláška však **neuznává testy provedené ze slin nebo kloktáním.**

c. Potvrzení o onemocnění covid-19 nebo pozitivní diagnóze provedené PCR nebo antigenní metodou, které je platné 2 až 9 měsíců od data na něm uvedeného a bylo vydáno orgánem veřejné správy dle místní legislativy, akreditovanou laboratoří země původu či tranzitu nebo veřejnou či soukromou laboratoří certifikovanou příslušným národním orgánem. Potvrzení musí být vystaveno v anglickém, francouzském, německém, italském, španělském nebo ruském jazyce a obsahovat jméno a příjmení tak, jak je uvedeno v pase.

Cestující bez jednoho z výše uvedených typů potvrzení o bezinfekčnosti nemá být vpuštěn na palubu letadla, lodi, autobusu či vlaku ani na území Řecka.

3. Karanténa:

Pro cestující z ČS EU, Schengenského prostoru a 3. zemích s povoleným vstupem do GR neplatí povinnost setrvat v preventivní 7denní karanténě.

Cestující ze všech destinací však mohou být při vstupu do Řecka podrobeni kontrolním antigenním testům na Covid-19 a jsou povinni přetestování strpět.

Odmítnutí podstoupit kontrolní test nebo pozitivní výsledek kontrolního testu mohou být důvodem k odepření vstupu do země. V případě pozitivního výsledku musí zůstat 14 dní v karanténě na jimi udané adrese (event. v úřady určeném hotelu). Tato povinnost se může vztahovat i na nejbližší spolucestující (rodinu, přítele) a porušení karantény je pokutováno částkou 5.000 eur. Cestující testovaní na pozemní hranici nebudou v případě positivity vpuštěni do země.

4. Vstup ze třetích zemí (mimo EU/EHP/Schengenu):

Povolen pro občany a rezidenty Austrálie, Bahrajn, Bělorusko, Čína, Izrael, Jižní Korea, Kanada, Katar, Kuvajt, Nový Zéland, Rusko, Rwanda, Saudské Arábie, Severní Makedonie, Singapur, Spojené arabské emiráty, Srbsko, Thajsko, Ukrajina, USA a Velké Británie.

DOPRAVA

Změny:

Od 14. 5. je uvolněn pohyb po celém území Řecka, pro vnitrostátní dopravu na ostrovy však platí povinnost prokázat bezinfekčnost (viz níže), a byl zvýšen počet vstupních míst do země.

Situace:

Osobní letecké spojení:

V provozu jsou všechna mezinárodní letiště.

Osobní dopravní spojení přes pozemní hranici:

Spojení s AL a TR zůstává pro turistiku uzavřené. **Až do odvolání mohou turisté cestovat pouze přes hraniční přechody s BG Promachonas a Orchomenio (po celých 24 hodin) a s MK Evzoni (od 7 do 23 hod.).**

Řečtí občané a jejich rodiny a dále osoby s trvalým bydlištěm a povolením k pobytu v Řecku, členové řecké diaspory a osoby cestují z nezbytných profesionálních důvodů, které mohou prokázat příslušným dokladem, mohou použít na hranici s AL přechod Kakavia (7 až 19 hod., max. 400 osob denně) a na hranici s TR přechod Kipi (7 až 23 hod.).

Pro nezbytné cesty jako např. nákladní doprava zboží je možný vstup do GR přes přechody Promachonas a Orchomenio (po celých 24 hodin); Evzoni, Kipi, Exochi a Nymfaia (7 – 23 hod.); Kakavia (7 – 19 hod.).

Řidiči nákladní dopravy tranzitující přes Řecko nemusí být vybaveni vstupními doklady popsány (viz výše), musí se však podrobit preventivnímu rychlému antigennímu testu.

Osobní lodní doprava:

Pro mezinárodní dopravu jsou otevřeny přístavy Patras, Igoumenitsa a Kerkyra.

Do řeckých přístavů mohou připlouvat zahraniční amatérské a profesionální rekreační lodi o kapacitě do 49 cestujících, pokud se přesouvají ze zemí, kde neplatí zvláštní hygienická omezení. V prvním kotvišti na řeckém území musí posádka a cestující předložit doklady o bezinfekčnosti.

Vnitrostátní doprava na ostrovy:

Od 14. 5. 2021 lze volně cestovat po celém území Řecka. **Při cestování vnitrostátní leteckou nebo lodní dopravou na řecké ostrovy (s výjimkou ostrovů Lefkada, Evia/Euboia a Salamina) musí cestující starší 5 let prokázat při nástupu bezinfekčnost jedním z následujících způsobů:** potvrzením o ukončené vakcinaci, potvrzením o onemocnění či pozitivní diagnóze, potvrzením o negativním výsledku PCR testu ne staršího 72 hodin nebo rychlého antigenního testu ne staršího 24 hodin nebo předložit ručně vyplněné místopřísežné prohlášení o negativním výsledku samotestování v uplynulých 24 hodinách. Formulář prohlášení je ke stažení na platformě: <https://self-testing.gov.gr/covid19-self-test-print.pdf>

REPATRIACE/KONZULÁRNÍ AGENDA

Aktuálně ZÚ neregistruje žádné české turisty v izolaci nebo v karanténě. Se zahájením turistické sezóny od 15. 5. 2021 dále dramaticky narostlo množství dotazů dychtivých českých turistů, kteří neorientují ani v podmínkách stanovených pro cestu do Řecka ani v ochranných opatřeních Ministerstva zdravotnictví ČR pro návrat do vlasti. Obtížím čelí především rekonvalescenti po nemoci covid-19. Ozývají se první jachtaři. S prvními českými návštěvníky Řecka ZÚ řeší i první krádeže cestovních dokladů a lze očekávat vysokou aktivitu vyhládlých kapsářských tlup, jimž se za lockdownu nedostalo žádné podpory.

EKONOMIKA

Stát nadále podporuje podniky, OSVČ a zaměstnance uzavřených nebo pandemií poškozených odvětví prostřednictvím ekonomických nástrojů jako výplata měsíční podpory, dotace nájemného státem, státní půjčky a dotace na provozní náklady, odklad platby daní a odvodů do konce roku 2021 a jejich následné odvedení formou 24 bezúročných nebo 48 úročných (úrok 2,5 %) splátek. Předpokladem nároku na jakoukoli firemní podporu je zákaz propouštění.

Společným ministerským rozhodnutím byla prodloužena povinná distanční práce minimálně poloviny státních a soukromých úředníků do konce měsíce května. Nedodržení je pokutováno částkou 3.000 eur.

Kypr

SITUACE

Kyperská republika

I díky očkování se na Kypru rapidně snižují čísla nově nakažených. Pozitivita testů se pohybuje okolo 0,16%. Kypr se blíží k 50% proočkovanosti (alespoň jednou vakcínou). Uvažuje se o zrušení nočního vycházení (momentálně platí 24:00 – 05:00), o zrušení nošení roušek však prozatím ne. Dne 22. 05. 2021 zasedal bi-komunitní výbor pro zdraví, na kterém se projednávalo otevření „přechodů“ tzv. Zelené linie. K tomu však prozatím nedošlo, zejména díky TK straně, která se obává údajně stále vysokého počtu nakažených v jižní části ostrova.

Očkování - ke dni 23. 05. 2021 se Kypr nachází na 3. místě v EU, co se týče počtu naočkovaných osob. 48.6% (359 952) osob je naočkováno 1 dávkou vakcíny, 21% osob (155 192) své očkování dokončilo. 39 letá občanka Velké Británie zemřela na trombózu 10 dní poté, co byla naočkována AstraZenecou, příčiny smrti se vyšetřují. Toto je již pátý případ trombózy na Kypru (4 osoby naočkované AstraZenecou).

Testování - na Kypru se poměrně intenzivně testuje. Po třetím lockdownu, návratu dětí do škol a lidí do práce a se zavedením tzv. Safe passu (Coronapassu), se počet testů provedených za den pohybuje okolo 60 až 80 tis. (dohromady PCR a antigenní testy, z čehož antigenní testy se používají mnohem častěji). Míra positivity prudce klesla a to z 1,4% (před třetím lockdownem) na 0,16 % ke dni 24. 05. 2021.

Safe pass (Coronapass) platí od 10. 05. 2021 a občané se jim musí na požádání prokázat při návštěvě: restaurace, kavárny, barů atd., kostelů, divadel, kin, velkých obchodních center, velkých obchodních domů, posiloven a sportovních center, hotelů a turistických ubytoven, konferencí, kasin. Safe pass musí být předložen na vyžádání policie, anebo speciálních kontrolorů. Safe passem se rozumí:

- 1) očkovací certifikát s alespoň 1. dávkou očkování proti covid-19 starší 3 týdnů
- 2) certifikát prokazujícím prodělané onemocnění covid-19 v posledních 6 měsících
- 3) antigenní nebo PCR test ne starší než 72 hodin (platí pro osoby starší 12 let)

Statistika - lůžka v nemocnicích se pomalu uvolňují, momentálně je hospitalizováno 115 osob, z čehož 42 z nich je ve vážném stavu (oproti 173 a 56 osobám ze 13. 05. 2021). Kumulovaný počet nakažených za 14 dní na 100 tis. obyvatel (pouze v Kyperské republice, čísla z okupované části nejsou zohledňována) je nyní dle ECDC 521,84 (ČR průměr je 172,8). Celkem bylo na území Kyperské republiky dosud potvrzeno 71 911 nakažených a

354 zemřelých. Přehledná jednostránková grafická statistika vývoje pandemie v Kyperské republice: <https://covid19.ucy.ac.cy/>

Cestování - kyperská vláda prozatím zachovává restriktivní pravidla pro vstup do země. Pro cestující z většiny zemí je příjezd do Kyperské republiky omezen požadavkem doložení negativního PCR testu na onemocnění COVID-19 absolvovaného před příletem na ostrov a druhým testem po přistání (týká se i ČR). Mezi země „zelené kategorie“ (možno cestovat bez testu) patří ze států EU pouze Malta, mezi „oranžové“ (požadavek na jen jeden test) patří v současné chvíli jen Finsko, Irsko a Portugalsko.

Všichni cestující ze všech zemí bez výjimky musí před příletem na Kypr vyplnit [Cyprus Flight Pass](#).

Pro osoby ze všech zemí EU a ostatní (přesný výčet zemí v Podmínkách kyperského Ministerstva zdravotnictví), naočkované vakcínami Pfizer/BioNTech, AstraZeneca, Moderna, Janssen (platí až po 14 dnech od vakcinace) nebo Sputnik V, které své očkování dokončily, platí výjimka z výše uvedené povinnosti absolvovat PCR testy. Vláda uznala vakcínu čínskou vakcínu Sinopharm, turisté kteří dokončili očkování touto vakcínou, mohou do země vstoupit bez testu.

Tzv. Severokyperská turecká republika (SKTR)

Očkování - doposud bylo na severní část Kypru doručeno celkem 30 050 dávek vakcín z EU, z toho 10 350 od společnosti Pfizer/BioNTech a 19 700 od společnosti AstraZeneca. Kromě toho bylo do SKTR dodáno 140 000 dávek vakcín Sinovac, které poskytlo Turecko.

Statistika - počet nakažených klesl o 27,18% oproti začátku května. V SKTR bylo ke dni 23. 05. 2021 hlášeno celkem 7087 pozitivně testovaných osob a 33 zemřelých. V současné chvíli se léčí s onemocněním Covid-19 304 pacientů, z toho 1 je na jednotce intenzivní péče. Provádí se průměrně 7000 - 9000 testů denně, což je v poměru k populaci (cca 300 tis. ob.) poměrně vysoký počet.

Malta

STAV

Epidemiologická situace na Maltě (MT) i v týdnu 24. - 30. 5. udržela pozitivní trend.

Zůstal stabilní počet nových případů (NP) onemocnění COVID-19, s týdenním průměrem 4 NP denně, tak počet aktuálně nakažených: těch bylo v neděli 30. 5. celkem 68, o týden dříve (23. 5.) bylo 81 aktuálně nakažených.

Počty denních nárůstů **nových případů (NP)** oscilovaly mezi 2 a 7 a celkem za týden přibýlo **+29 NP, což je v souladu s trendem z předchozích týdnů (+24, +33, +128, +145 NP).**

Podle údajů Evropského centra pro prevenci a kontrolu chorob (ECDC) počet NP za posledních 14 dní na 100 000 obyvatel dosahoval **pouhých 9,33** (v předchozích týdnech: 25,26; 52,28; 63,74; 102,61). MT je v této statistice ECDC nejlepší, tj. s nejnižším počtem nakažených, když od minulého měření předběhla Island.

Počet provedených testů (PCR+antigen) oproti předchozímu týdnu mírně stoupl na průměrných 2 012 testů denně (předchozí týdny: 1 956, 1 924, 1 812). Celkem od vypuknutí pandemie MT realizovala 925 042 testů, z toho za uplynulý týden 14 089 (předchozí týdny: 13 696, 13 472, 12 686 testů). Byla registrována **2 úmrtí v souvislosti na/s COVID-19** a celkový počet tak vzrostl na **419** poté, co po dva týdny zůstával neměnně na 417.

Situace k 30. 5. 2021: Od března 2020 (Pozn.: první případ COVID-19 registrován 7. 3. 2020) zaznamenala MT celkem 30 533 případů nákazy, 68 osob je aktuálně nakažených a nemoc překonalo celkem 30 046 osob.

OČKOVÁNÍ

K 30. 5. 2021 bylo podáno celkem 512 214 dávek vakcíny proti COVID-19, z toho je celkem 205 221 kompletních očkování. První dávkou vakcíny proti COVID-19 bylo k 30. 5. 2021 naočkováno více než 73 % dospělé (16 +) maltské populace a plně očkovaných je pak více než 47 % dospělých obyvatel MT. Dne 17. 5. Malta – jako první ČS EU – otevřela registraci pro věkovou skupinu 16 + (věková skupina 16-18 bude očkována séry Pfizer/Biontech a Moderna). Dne 28. 5. pak ministr zdravotnictví MT Ch. Fearne – v reakci na rozhodnutí Evropské lékové agentury (EMA) ohledně očkování dětí 12-15 let vakcínou Pfizer/Biontech – oznámil, že MT začne s očkováním dětí nad 12 let věku na začátku července.

Malta je na prvním, místě mezi ČS EU, co se proočkovánosti týče: „stádní imunity“, resp. proočkovánosti 70 % dospělé populace alespoň jednou dávkou, Malta dosáhla již 24. 5. 2021, a to jako první ČS EU (Pozn.: cíl EU je tento podíl populace proočkovat do konce září t. r.). Dle ministra zdravotnictví a vicepremiéra MT Ch. Fearna bude moci být celá dospělá populace MT (nad 16 let věku) být očkována minimálně první dávkou vakcíny do poloviny srpna t. r.

S očkováním vakcínou Pfizer/Biontech MT začala dne 26. 12. 2020, s vakcínou od firmy Moderna od 10. 1. t. r. a vakcínou od AstraZeneca od 30. 1. t. r. Touto vakcínou jsou na MT očkovány všechny věkové kategorie pod 70 let, **MT dosud nezaznamenala žádný prokázaný případ závažných trombotických potíží po podání vakcíny AstraZeneca.** Dne 7. 5. t. r. se na MT začalo očkovat vakcínou od výrobce Johnson & Johnson. Hlavní hygienička MT Ch. Gauci zatím **odmítla možnost očkování vakcínou Sputnik – V, resp. jakoukoli látkou neschválenou předtím ze strany EMA.** Dle informace podané Ch. Gauci dne 7. 5. **nebyl dosud na MT hospitalizován ani jeden pacient kvůli potížím způsobeným očkováním.**

Očkování je na MT realizováno zdarma, není povinné. Dne 5. 3. t. r. MZV MT informovalo diplomatické mise akreditované na ostrově o **vakcinační kampani týkající se občanů třetích zemí, kteří mají na MT trvalý pobyt: mají nárok na vakcínu stejně jako občané MT.** Podle lednové studie Eurobarometru jsou **Malt'ané největšími fanoušky očkování proti COVID-19 v Evropě – s pouhými 4 % populace, která by vakcinaci přímo odmítla.** Dle průzkumu maltské vládní zdravotní agentury, **pouze 0,9 % ze všech očkovaných Malt'anů bylo následně infikováno virem COVID-19, což potvrdilo 99% úspěšnost očkovací kampaně na MT.** Od konce dubna t. r. byli do očkovací kampaně zapojeni i praktičtí lékaři, do té doby se na MT očkovalo pouze ve vakcinačních centrech.

Vicepremiér a ministr zdravotnictví MT Ch. Fearne již 25. 4. informoval o tom, že **v květnu budou na MT zavedeny národní COVID-19 certifikáty, které usnadní cestování, příp. budou využity i na národní úrovni pro masovější akce (ty nicméně zatím nejsou plánovány).** Dne 24. 5. pak potvrdil, že MT s vydáváním COVID-pasů pro vnitrostátní využití začne „v následujících dnech“. Ministr Fearne rovněž dne 10. 5. informoval o tom, že vláda MT již objednala posilující vakcíny proti COVID-19 (tzv. *vaccine boosters*), s jejichž očkováním by se mělo začít na podzim t. r. Fearne dne 29. 5. dále uvedl, že **MT za COVID-19 vakcíny utratila skoro 100 mil. Eur, větší část této sumy nicméně získá zpět od EU.** Očkovací vakcíny má MT nasmlouvané již na roky 2022 a 2023.

OPATŘENÍ

Výrazné zlepšení epidemiologické situace na MT od konce března t. r. přineslo – od konce dubna t. r. – **postupné rozvolňování restrikcí a omezení**. Dne 24. 5. došlo k další vlně rozvolnění opatření: **restaurace a občerstvení mohou zůstat otevřené až do půlnoci** (Pozn.: tyto podniky byly znovu otevřeny 10. 5., ale s časovým omezením do 17 hod.), otevírají se bazény (do 20 hod.) a posilovny. Dospělí (nad 17 let) mohou znovu začít provozovat kolektivní sporty.

Mezi již platná „rozvolněná“ opatření patří následující: **od 26. 4. jsou znovu otevřeny všechny obchody a počet družících se osob je opět na čísle čtyři** (platí i v restauracích, na šest osob se počet družících se má zvednout od 7. 6.). Od 10. 5. došlo k uvolnění i dalších aktivit: začaly znovu fungovat trhy (venkovní), byly zrušeny cestovní restriktce mezi Maltou a Gozem (mj. první týden po rozvolnění přejelo mezi Maltou a Gozem rekordních 42 000 osob), dětem se ve školách zpřístupnily kroužky atd.

Další vlna rozvolnění se očekává 1. 6., kdy by se na MT měla otevřít turistická sezóna, znovu se k tomuto datu mají otevřít i populární maltské **jazykové školy**. Pro turisty je důležité i **zrušení povinnosti nosit roušku na plážích a u bazénů od 1. 6.** – vláda MT nošení roušky i u bazénů a na pláži nadále doporučuje, její nenošení v indikovaných místech nicméně nebude sankcionováno. **Od 7. 6. by se měly otevřít bary** (zavřené od podzimu 2020), ale nikoli ještě noční kluby, od stejného data na MT otevírají i **kina a divadla** (Pozn.: viz piktogram na konci emailu). **Od 1. 7. nebudou muset plně naočkované osoby ve venkovních prostorech nosit ochranu úst a nosu**, a to ani v přítomnosti další (jedné) plně očkované osoby.

Ačkoli dne 14. 5. oznámil Úřad hlavní hygieničky MT, že během letošního léta se na MT nebudou konat žádné **masové akce, včetně náboženských procesí a poutí** (mj. jejich konání bylo výrazně omezeno už v létě 2020), bylo dne 24. 5. oznámeno, že i v této oblasti snad od 1. 7. t. r. dojde k určitým uvolněním.

CESTOVÁNÍ

Od 1. 6. 2021 musí mít všichni cestující z ČR, resp. odkudkoli, na Maltu test PCR na COVID-19 ne starší než 72 hodin již před odletem. Aerolinky by měly provádět kontroly už před boardingem. Nově může být test sice stále proveden i po přeletu, pokud se cestující dostane až na území MT, ale již za úplatu. Do obdržení negativních výsledků nebo při pozitivním výsledku bude nutno zůstat v domácí izolaci uznané MT orgány a na vlastní náklady. Při porušení izolace hrozí pokuta a trestní stíhání. Maltská strana nově upravila, že povinnost testu se vztahuje na všechny osoby starších **pěti let**.

Tzv. **jantarový seznam“ rizikových zemí**, který maltské úřady aktualizují pravidelně ke každému pátku, aktuálně obsahuje již 50 zemí. Cestující musí mít test a mohou být náhodně podrobeni dalšímu testu po příjezdu na MT. Na seznamu se **včetně ČR** dále nachází většina evropských zemí včetně Itálie. **Výčet zemí:** <https://deputyprimeminister.gov.mt/en/health-promotion/covid-19/Pages/travel.aspx>

Stále nejsou povoleny lety na Maltu a z ní do Bangladéše, Brazílie, Indie, Nepálu, Pákistánu, Filipín a JAR (UK se dostala na "amber list"). Maltští rezidenti se mohou vrátit, pokud se prokáží negativním PCR testem ne starším 72h, podrobí se testu po příjezdu, dále 14 denní karanténě a dvakrát opakovanému testu, první 5. - 7. den od příjezdu a další 11. - 12. den (tedy 4x test).

Malta se dle seznamu MZd ČR dneškem 31. 5. zařadila mezi země s nízkým rizikem nákazy, tj. bez povinnosti prokázat se testem.

EKONOMIKA

Maltským restauracím chybí personál: Exodus zahraničních pracovníků v důsledku pandemie způsobil, že se nyní nacházejí restaurace a bary bez personálu. Podle zprávy Obchodní komory malých a středních podniků se s potížemi nedostatečného personálu potýká velký počet podniků, které byly nuceny odložit otevření či zkrátit pracovní dobu. Maltští obyvatelé, kteří před pandemií pracovali v pohostinství, si v mezidobí našli alternativní zaměstnání.

Na Maltě převládá optimismus: Podle maltského premiéra povedou ekonomická opatření zavedená v důsledku pandemie k rychlému oživení. Na Maltě byla zaznamenána během posledního měsíce rekordní úroveň výdajů. Premiér rovněž podtrhl opatření v energetickém sektoru, vláda tak napomohla ušetřit občanům kolem 500 mil. EUR na účtech za energetické služby. **Premiér MT R. Abela projevil opatrný optimismus v souvislosti se zahájením turistické sezóny.**

Belgie

SITUACE

Ke dni 31.5. 2021 se Belgie blíží hranici 25 000 mrtvých od začátku epidemie, k dnešnímu dni je evidováno 24 940 zemřelých. Mutace viru jsou na území přítomné. Začátkem dubna byla objevena nová lokální varianta viru – belgická varianta B.1.214 je zatím vnímána jako spíše méně závažná, variantu bedlivě sledují zejména vědci univerzit v Lovaňi a Lutychu. V polovině dubna se poprvé objevily 4 případy indické varianty viru, následovala diagnóza dalších 20ti u skupiny indických studentů.

Po video-zasedání konzultační rady vlády dne 27.4. 2021 bylo BE vládou rozhodnuto o přechodném zákazu veškeré dopravy pasažérů z Indie, Brazílie a JAR. Týká se to cestujících letecké, lodní, železniční i autobusové dopravy včetně tranzitu. Výjimky se týkají zejména pracovních cest transportního personálu či námořníků, dále cesty diplomatů, zaměstnanců mezinárodních organizací a osob cestujících na pozvání mezinárodních organizací jejichž fyzická přítomnost je pro fungování těchto organizací nezbytná. Pro případy spadající pod výjimky bude nutné předložit oficiální certifikát potvrzující nezbytnost cesty. **Výjimka z PCR-testů a karanténních pravidel pro nerezidenty Belgie, kteří cestují z Indie do Belgie a zdrží se méně než 48 hodin, či po pobytu kratším než 48 hodin v Indii zpět do Belgie již neplatí. Totéž se týká JAR, Jizní Ameriky a Spojeného království. Doporučujeme volit pro případný tranzit jinou cestu než via BE.**

Ze statistických údajů vyplývá stabilní se zlepšující situace s drobnými výkyvy. Třetí vlna je kategorizována jako „pod kontrolou“. Na základě toho došlo k otevření zahrádek u restaurací a kaváren a ke zrušení nočního zákazu vycházení.

Belgie se v souladu s dohodou Evropské komise zavázala k nákupu dalších dávek vakcíny Pfizer na další dva roky, tyto mají být použity pro děti a jako oživovací vakcíny pro dospělé. Od 20. května 2021 začal Bruselský region očkovat bezdomovce, počítá se s očkovaním cca 5 000 osob bez stálého bydliště.

Přímořské město Ostende bude stejně, jako tomu bylo vloni, používat pro návštěvy pláží registrační systém, registrace budou zdarma a používané pouze pro ty dny, kdy je nejvyšší návštěvnost. Bude se týkat nejen turistů a výletníků, ale i rezidentů města Ostende. Zároveň byl zrušen festival pískových soch s odůvodněním, že má být poskytnut větší prostor pro lidi na pláži. Cílem je, aby bylo možno zachovat bezpečnostní osobní odstupy.

Majitelé restaurací a kaváren se připravují na otevření i vnitřních prostor svých podniků, k němuž by mělo dojít k 9. červnu 2021. Ministerstva zdravotnictví k tomu připravili 48ti stránkový bezpečnostní manuál, který m.j. uvádí, že u jednoho stolu smí sedět max. 4 osoby pokud nejsou členové jedné domácnosti (děti do 12ti let se do počtu nepočítají). Látkové ubrusy se smí použít jen jednou a následně být vyprané na mín. 60 C, nejsou povolené košíky s chlebem či slánky a pepřenky na stolech, jídelní lístky musí být buď online nebo vyvěšeny na tabulích, aby necirkulovaly mezi lidmi. Vevnitř se bude zavírat ve 22,00 a na terasách bude doba otevření prodloužena do 23,00. Rovněž povinná bude viditelná instalace čističky vzduchu, v případě, že by koncentrace CO2 přesáhla 900ppm je třeba zajistit lepší ventilaci. Při naměření koncentrace nad 1200ppm mohou vést k uzavření podniku, podrobnosti lze najít na www.corona-ventilation.be

Policie stále hledá vojáka (odstřelovače) z povolání, který již druhý týden vyhrožuje přednímu virologovi Van Ranstovi, ten byl spolu s rodinou ukryt do bezpečného hlídaného bydlení pod policejní ochranou. Násilně laděný muž je podle psychologů na základě dopisů na rozloučenou smířený s vlastní smrtí a chystá se zabít i další lidi. Jeho aktuální místo pobytu je neznámé.

Vlámsko od pondělka 31.5. 2021 začne propagovat očkování u zbývajících osob skupiny 50+, aby se nechali naočkovat bez odkladu.

O víkendu policie zadržela zvukovou techniku určenou k další nezákonné párty (Boum 3) v bruselském parku Bois de la Cambre.

Podle návrhu ministerského nařízení, který unikl do médií o víkendu, zvažuje belgický Coronavirový výbor zrušení nařízení o sociálním distancování. Federální ministryně vnitra Verlinden k tomu uvedla, že je „stále třeba být velmi opatrný, vir stále nezmizel zcela. Musíme být velmi opatrní, abychom nevytvořili dvourychlostní společnost, ve které by docházelo k diskriminaci očkovaných a neočkovaných lidí. To, že něco případně již nebude zakázáno, neznamená, že by bylo moudré nesetrvat u dobrých návyků“.

Konzultační výbor se má znovu sejít v pátek 4. června 2021.

Ze zásadních aktuálně platných opatření vybíráme:

Níže uvedené restriktce jsou (s výjimkou škol) platné od půlnoci v pátek 26. března do dne 31. května:

- Od pondělí 26. dubna 2021 je možné se scházet venku v počtu 10-ti osob (nebo v rámci jedné spolu žijící rodiny);
- Je možné nakupovat i zbytné zboží bez předcházející dohody termínu, a to v doprovodu jednoho člena rodiny;
- Všechny tzv. kontaktní profese nemedicínského charakteru, tzn. např. kadeřníci, holiči, salóny krásy, tatérská a piercingová studia, nemedicínské pedikúry a manikúry a masáže budou moci znovu otevřít od 26. dubna 2021 při zachování přísných hygienických opatření;
- Obchodní domy omezí počet zákazníků na max. 50 osob naráz ve stanovených provozních dobách a na základě předem domluvených termínů. Doručování zboží bude možné.

- Otevřené zůstávají prodejny potravin, hygieny, potraviny pro zvířata, lékárny, pohonných hmot, telekomunikací, zdravotnického materiálu, zahradnictví a stavební potřeby, květinářství, velkoobchody pro profesionály, látky, vlna na pletení, papírnictví a textilní galanterie;
- Demonstrace bez pohybu jsou omezené na 50 osob;
- Očkovací střediska budou otevřena 7 dní v týdnu;
- Firmy a úřady zůstávají otevřené, ovšem na bázi home-office;
- od 8. května **otevřely** restaurace a kavárny své venkovní terasy. Otevřeno smí být do 22,00, s tím, že u jednoho stolu smí být max. 4 osoby (nebo členové jedné společně žijící rodiny), mezi stoly musí být 1,5 m vzdálenost, hosté nesmí volně cirkulovat. Obsluha a hosté v případě, že nesedí u stolu povinně nosí roušky. Restaurace a kavárny, které **otevřou dříve**, přijdou o příspěvky;
- rovněž od 8. **května jsou povoleny** aktivity pro mládež pro skupiny do 25ti osob;
- od června bude možné konat kulturní aktivity pro 200 osob jak ve vnitřních prostorách, tak venku;
- Je již povoleno, **avšak nedoporučeno**, cestovat i mimo EU při zohlednění všech opatření (PLF formulář, testy, atd.).
- Realitní kanceláře mohou opět ukazovat byty
- Od 10. května 2021 mohou děti druhého stupně nastoupit prezenčně na 100% úvazku do škol

Plán rozvolňování „na čerstvém vzduchu“ je provizorně zrušen s výjimkou aktivit pro mladé (tzn. do 18ti let včetně) pro max. 10 osob venku a bez přenocování. Pro děti do 12-ti let jsou aktivity venku povolené.

Od 13. 11. 2020 Sciensano vydává každý pátek podrobnou týdenní zprávu s veškerými statistickými údaji. Zpráva je k dispozici na webových stránkách Sciensano každý pátek v 11 hodin: <https://covid-19.sciensano.be/fr/covid-19-situation-epidemiologique>

Na stejném místě jsou pak k dohledání i veškeré další studie.

Pro rychlejší orientaci v aktuálních datech je také možné využít interaktivní dashboard: <https://datastudio.google.com/embed/reporting/c14a5cfc-cab7-4812-848c-0369173148ab/page/ZwmOB>

Statistika k 31. 05. 2021 (poslední denní aktualizace)

	Celkový počet (od 15. 3. 2020)	Vývoj za posledních 24 hod	
Počet případů	1 601 200	+ 1 834	Počet případů na 100 000 obyvatel za poslední dva týdny: 259,2
Počet testů	13 940 283	+ 43 967	Průměrná míra pozitivních testů: 4,8%
Počet úmrtí	24 940	+ 19	ve všech typech zařízení
Hospitalizace	64 413	1 220* (-10)	* počet aktuálně obsazených lůžek
JIP		443* (-9)	* počet aktuálně obsazených lůžek

Očkovaných	4 589 811	+27 896	z nichž 2 075 003 obdrželo druhou dávku
------------	-----------	---------	---

Shrnutí platné k 28. 05. 2021 (poslední týdenní aktualizace)

Obecná situace: Výskyt případů v Belgii za posledních 14 dní je 254/100 000 obyvatel, výskyt hospitalizací za posledních 7 dní je 7,2 /100 000 obyvatel.

Počet nových případů: Na národní úrovni se v období od 18. do 24. května počet nových případů stabilizuje ve srovnání s předchozím sedmidenním obdobím. Rt na základě počtu diagnostikovaných případů za stejné období je 0,882.

Testy a míra positivity: Počet provedených testů se v období od 18. do 24. května ve srovnání s předchozím sedmidenním obdobím po prodlouženém víkendu opět navýšil se stabilizací v posledních dnech. Tento nárůst je méně výrazný u věkové skupiny nad 65 let. Míra positivity pro Belgii se stabilizovala na 5,4%.

Hospitalizace: Počet nových hospitalizací v období od 21. do 27. května ve srovnání s předchozím sedmidenním obdobím rovněž opět poklesl. Snížil se rovněž počet obsazenosti lůžek na jednotce intenzivní péče (-13%).

Mortalita: Úmrtnost spojená s COVID-19 v uplynulém týdnu dále poklesla, přičemž k úmrtím dochází především v nemocničních zařízeních. Počet úmrtí na COVID-19 u obyvatel domovů důchodců / domovů s pečovatelskou zůstává nízký.

Očkování: Podle údajů VACCINNET+ bylo k 2. květnu 2021 očkováno (obě dávky) 20% belgické populace ve věku 18 a více let a 48% populace ve věku od 65 let.

Charakteristika hospitalizovaných pacientů: Podíl hospitalizovaných pacientů ve věku 80 a více let se v posledních týdnech výrazně snížil. V poslední době byl pokles pozorován také u věkové skupiny 60-79 let. Souvisí to s pokrokem očkovací kampaně.

Situace COVID-19 pro děti a školy: Kumulativní výskyt u dětí za 14 dní obecně sleduje klesající trend pozorovaný u dospělé populace (18 let a více), s výjimkou věkové skupiny 12-17 let. V posledních týdnech bylo provedeno více testů u dospělých než u dětí. Počet testů prováděných na dětech je silně ovlivněn školními prázdninami. Počet klastrů zjištěných ve školách se za poslední týden velmi mírně zvýšil.

2) OČKOVÁNÍ

Očkování: Podle údajů VACCINNET+ bylo k 2. květnu 2021 očkováno (obě dávky) 20% belgické populace ve věku 18 a více let a 48% populace ve věku od 65 let.

V Bruselu jsou již otevřené objednávky pro vakcinace věkové skupině 46 let a starší, je možné se registrovat prostřednictvím sítě Bruvax. Čekací listina je aktuálně otevřená pro ročníky 1976-1980.

Belgický vakcinační „task-force“ by rád docílil stavu, kdy by se již letos v létě očkovali mladiství ve věku 16-17ti let. Aktuální plány zahrnují pouze osoby starší 18-ti let, přičemž zejména

vakcína firmy Pfizer byla schválena Evropskou lékovou agenturou (EMA) pro použití od 16ti let. Výrobce Pfizer nedávno avizoval, že se bude snažit o schválení vakcíny jako efektivní i pro věkovou skupinu 12-15 let. Pokud by došlo ke schválení, mohly by tyto děti a mladiství být očkovaní při návratu do školních lavic od září letošního roku.

Bruselský region zkrátil časový prostor mezi vakcinačními dávkami Astra Zenecy ze 12ti týdnů na osm (viz náš TIC). Tím se zásadně zrychlí pokrok očkování.

Valonsko a Flandry se od pondělí 17.5. 2021 dostávají do druhé fáze očkovací kampaňe, tzn. že budou postupně sestupně podle věku již k očkování voláni všichni ve věkové kategorii 18-65 let. Valonsko očekává, že tento týden uskuteční na 200 000 vakcinací.

V Bruselu zatím zůstává očkovací věk u skupiny osob starších 41 let. Řada očkovacích center ovšem má obtíže naplnit volnou kapacitu, kdo tedy je ve správné věkové kategorii může volat na 02 214 19 19 a zamluvit si čas očkování.

Belgie se v souladu s dohodou Evropské komise zavázala k nákupu dalších dávek vakcíny Pfizer na další dva roky, tyto mají být použity pro děti a jako oživovací vakcíny pro dospělé. Od 20. května 2021 začal Bruselský region očkovat bezdomovce, počítá se s očkováním cca 5 000 osob bez stálého bydliště.

Vlámsko od pondělka 31.5. 2021 začne propagovat očkování u zbývajících osob skupiny 50+, aby se nechali naočkovat bez odkladu.

Typy vakcín:

Pro Belgii je klíčové, aby všechny v EU používané očkovací látky byly schválené Evropskou medicínskou agenturou (EMA). Aktuálně jsou schválené BioNTech, Pfizer a Moderna, Astra Zeneca, Johnson & Johnson, na schválení čeká CureVac. Se zájmem je sledovaná debata k vakcíně Sputnik a k souvisejícím geopolitickým implikacím vlivu Ruska a Číny při nabídce vakcín do EU v době, kdy vlastní obyvatelstvo očkované není.

Ode dne 19.4. 2021 jsou k očkování volané osoby narozeny do roku 1971, tzn. že budou voláni i někteří DP a ATP z našich úřadů ZÚ, SM a rezidentní MS.

Vláda nabádá lidi k očkování, a to s ohledem na rozvolňování, které vede k větší blízkosti lidí.

Vakcíny od Astry Zenecy a Johnson& Johnson se používají pro pacienty starší 41 let.

Tři očkovací centra ve Flandrech a jedno v Bruselu začaly nabízet nedělní schůzky. Tielt (Západní Flandry), Sint-Niklaas (Východní Flandry), Malle (provincie Antverpy) a Boulevard Pachéco v centru Bruselu tak nyní fungují sedm dní v týdnu.

Očkovací pasy:

Koordinátoři očkování se vyjádřili vcelku pozitivně ke zprovoznění očkovacích pasů za účelem umožnění cest a dalších aktivit. Podmínili to však m.j. bedlivým sledováním pravidel ochrany osobních údajů a nediskriminace. Vládní konzultační výbor zasedal v úterý 11.5. 2021 a

připravil srozumitelný plán chování pro letní měsíce, a to včetně možnosti účastnit se např. hudebního festivalu v srpnu pro držitele Evropského očkovacího certifikátu. V této souvislosti se očekává, že Belgie se bude účastnit pilotní fáze Evropského COVID passu, který by měl zjednodušit cestování v rámci členských zemí EU již letos v létě.

Průběh očkování v Belgii:

V pondělí 28.12.2020 v 11,00 se začalo v Belgii vakcinovat proti koronaviru. První očkovací střediska pro veřejnost byla vybudována a schopna provozu od poloviny ledna 2021.

Od půlnoci z neděle na pondělí 5. dubna byl spuštěn rezervační server QVAX na vakcíny, který umožňuje last-minute registraci na dřívější termíny těm, kdo jsou v případě nečekaně volné kapacity schopni se narychlo k očkování dostavit. Server byl „vzetý útokem“ a je již evidováno přes ¼ miliónu lidí, kteří stojí virtuální frontu. Pozor: Server není otevřený pro lidi v Bruselu, kde bude později v dubnu spuštěn jiný server na bázi jiného rezervačního systému. V Bruselu zatím naopak na denní bázi zveřejňuje např. očkovací centrum ve Woluwe-Saint-Pierre volná místa, kdo je starší 65-ti let může volat na číslo 02 214 19 19 k zamluvení termínu.

V Belgii jsou data o očkování uváděna na webu agentury Sciensano viz link níže.

<https://datastudio.google.com/embed/reporting/c14a5cfc-cab7-4812-848c-0369173148ab/page/hOMwB>

Evropské středisko pro kontrolu a prevenci nemoci (ECDC) má na svém webu zřízenou i stránku o covidu 19 a o průběhu vakcinace v jednotlivých zemích EU. Jak je zřejmé z komentáře na stránce, každý stát EU si do ní dodává své údaje:

<https://qap.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/COVID-19.html#vaccine-tracker-tab>

Očkování proti COVIDU v Belgii probíhá na dobrovolné bázi a zdarma. Občané a rezidenti v průběhu března obdrží dopis, kterým budou vyzváni k dostavení se k jeho absolvování.

Cílem je, aby bylo celé obyvatelstvo naočkováno do konce 2021, a to podle následujícího očkovacího plánu (celý text na: <https://www.info-coronavirus.be/en/vaccination/>):

1. Obyvatele a personál ústavů pro péči o staré lidi, následně instituce poskytující kolektivní péči, včetně pracovníků dobrovolníků (leden 2021);
2. Profesionálové v oblasti péče v nemocnicích, kteří pracují „v první linii“ (únor 2021);
3. Ostatní členové personálu nemocnic a zdravotních služeb (únor 2021);
4. Osoby starší 65-ti let, následně mladší věkové kategorie sestupně podle dostupnosti vakcíny (březen 2021) a osoby v klíčových funkcích (bude ještě definováno);
5. Osoby ve věku 45-65 let podle zvláštních kategorií nemocí (obezita, diabetes, hypertenze, kardiovaskulární onemocnění, plicní nemoci, zhoršená funkce jater, chronická hepatitida, kardiovaskulární choroby, nově diagnostikovaná rakovina). I zde se počítá s úpravou seznamu podle toho, jaká budou zjištění vědců k dalším nejhroženějším skupinám;
6. Všichni obyvatelé od 18-ti let, přičemž ve světle zjištění, že některé mutace již způsobují projevy nemoci i u mladistvých a dětí probíhá diskuse, zda neupřednostnit věkovou kategorii 18-24 let.

Diplomatické mise v první polovině února obdržely verbální notu, kterou byly informovány, že jejich protokolem registrovaní členové, čili ty osoby, kterým bylo přiděleno číslo zdravotní

pojišťovny, budou zařazeni do plánu očkování výše, stejně jako ostatní rezidenti cizího původu. Ti, kdo si očkovat nepřejí, dostali termín do 10.2. 2021 k nahlášení nezájmu o očkování. Ode dne 3. května 2021 jsou voláni k očkování ročníky do 1976, čili i řada zaměstnanců ZÚ, SM, rezidentní MS, do rezervy se mohou hlásit ročníky do 1980.

3/ OPATŘENÍ

V Belgii je z hlediska prevence požadováno dodržování **6 základních pravidel individuálního chování**, především dodržování osobního odstupu min. 1,5 m od osob, které nejsou členy stejné domácnosti, či tzv. sociální buňky; povinnost nošení roušek v uzavřených prostorech a všude tam, kde není možné dodržet odstup 1,5 m od dalších osob; a pokud možno upřednostňování práce z domova. Vzhledem k nárůstu počtu nakažených COVID-19 byla v Belgii přijata strategie, která zahrnuje zodpovědnost jak federálních, tak regionálních představitelů.

V návaznosti na mnohými kritizovanou nejednotnou povahu pravidel v rámci Belgie (Valonsko, Vlámsko, region Brusel) předseda vlády Alexander De Croo dne 28. října vyhlásil společná základní hygienická pravidla (tzv. socle fédéral) platná pro celou Belgii (formou ministerského nařízení: <https://www.premier.be/en/covid-19-alarm-level-4-consultative-committee-tightens-corona-rules-sport-culture-and-higher>).

K harmonizaci nedošlo pouze u zákazu vycházení: V Bruselu je stále stanoven na dobu od 22h do 6 h, ve Vlámsku a Valonsku od 24h do 5h.

Ze zásadních opatření vybíráme:

Níže uvedené restriktce jsou (s výjimkou škol) platné od půlnoci v pátek 26. března **do dne 31. května**

- Zahraniční cesty zbytného charakteru jsou silně nedoporučené
- Od pondělí 26. dubna 2021 je možné se scházet venku v počtu 10-ti osob (nebo v rámci jedné spolu žijící rodiny);
- Je možné nakupovat i zbytné zboží bez předcházející dohody termínu, a to v doprovodu jednoho člena rodiny;
- Všechny tzv. kontaktní profese nemedicínského charakteru, tzn. např. kadeřníci, holiči, salóny krásy, tatérská a piercingová studia, nemedicínské pedikúry a manikúry a masáže budou moci znovu otevřít od 26. dubna 2021 při zachování přísných hygienických opatření;
- Obchodní domy omezí počet zákazníků na max. 50 osob naráz ve stanovených provozních dobách a na základě předem domluvených termínů. Doručování zboží bude možné.
- Otevřené zůstávají prodejny potravin, hygieny, potraviny pro zvířata, lékárny, pohonných hmot, telekomunikací, zdravotnického materiálu, zahradnictví a stavební potřeby, květinářství, velkoobchody pro profesionály, látky, vlna na pletení, papírnictví a textilní galanterie;
- Demonstrace bez pohybu jsou omezené na 50 osob;
- Očkovací střediska budou otevřena 7 dní v týdnu;
- Firmy a úřady zůstávají otevřené, ovšem na bázi home-office;
- od 8. května budou moci restaurace a kavárny otevřít své venkovní terasy. Otevřeno smí být do 22,00, s tím, že u jednoho stolu smí být max. 4 osoby (nebo členové jedné společně žijící rodiny), mezi stoly musí být 1,5 m vzdálenost, hosté nesmí volně cirkulovat. Obsluha a hosté v případě, že nesedí u stolu povinně nosí roušky. Restaurace a kavárny, které otevřou dříve, přijdou o příspěvky;
- rovněž od 8. května budou aktivity pro mládež povoleny pro skupiny do 25ti osob;

- od června bude možné konat kulturní aktivity pro 200 osob jak ve vnitřních prostorách, tak venku;
- Je již povoleno cestovat i mimo EU při zohlednění všech opatření (PLF formulář, testy, atd.).
- Realitní kanceláře mohou opět ukazovat byty
- Děti druhého stupně budu moci nastoupit na 100% úvazku prezenčně ke dni 10. května 2021.

Plán rozvolňování „na čerstvém vzduchu“ je provizorně zrušen s výjimkou aktivit pro mladé (tzn. do 18ti let včetně) pro max. 10 osob venku a bez přenocování. Pro děti do 12-ti let jsou aktivity venku povolené.

Od 1. dubna 2021 je platné zákonodárství podporující pokutování a jiných sankcí osob, které se nenechají testovat.

Trasování:

Belgická policie varovala před falešnými trasovacími zprávami. Ke kontaktování infikovaných osob nebo osob, které se dostaly do kontaktu s infikovaným, slouží výhradně číslo +32 (0)2 214 19 19 nebo SMS z čísla 8811.

K 30. září byla spuštěna trasovací **mobilní aplikace CoronaAlert** (více viz <https://coronalert.be/en/>). Necelý měsíc po spuštění byla aplikace stažena více než 1,4 milionkrát. To znamená, že přibližně 20% uživatelů chytrých telefonů vlastní aplikaci.

Pro izolaci a karanténu jsou stanovena následující pravidla:

1. Doba trvání izolace u osob s pozitivním PCR testem:

- ***Pro pacienty s příznaky, kteří mají pozitivní test PCR, končí izolace nejdříve 7 dní poté, co se projeví příznaky, a osoba musí být nejméně 3 dny bez horečky a vykazovat zlepšení respiračních potíží***
- ***U bezpříznakových pacientů s pozitivním testem PCR je zahájena izolace dnem odběru***

2. Doba trvání karantény v případě vysoce rizikových kontaktů:

Bezpříznakové osoby, u kterých neprobíhá testování, je stanovena na 10 dní a 4 dny je třeba věnovat pozornost svému zdravotnímu stavu. Karanténa začíná okamžikem posledního vysoce rizikového kontaktu či posledním dnem pobytu v červené zóně. Nicméně vykazuje-li osoba příznaky, testována bude.

Karanténa a testy jsou v kompetenci belgických místních úřadů (obcí a regionů), proto je vždy třeba ověřit aktuální pravidla v místě bydliště v Belgii. Specifika platných pravidel pro každý region / jazykové společenství lze nalézt na následujících odkazech:

- Valonsko: <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/decret/2020/07/16/2020042369/moniteur#top>
- Vlámko: <http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/api2.pl?lg=fr&pd=2020-07-13&numac=2020010414#top>
- hlavní město Brusel: http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&cn=2007071968&table_name=loi

- německé společenství:
http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&cn=2020072014&table_name=loi

V absenci jednotného formuláře výsledku testů a častému vydávání pouze v českém jazyce doporučujeme českým cestujícím, aby se snažili získat výsledky testu alespoň v angličtině, nebo pořízení ověřeného překladu do AJ/FR/NL/DE.

Lyžování v Belgii není povoleno.

Finanční sankce při nedodržení pravidel budou vyšší, zejména pro případy tzv. lockdownové oslavy, a to jak pro účastníky, tak pro organizátory. Policie bude pro kontrolu počtů shlukujících se osob nasazovat i drony. Pro organizátory může být uložena pokuta až 4 000 EURO, pro účastníky pak do 750 EURO. Nevyplnění PLF-formuláře je pokutováno částkou od 250 EURO.

Letní plán rozvolnění ve čtyřech etapách:

Belgická federální vláda spolu s regionálními vládami na svém společném zasedání ze dne 11.5. 2021 přijali široce pojatý „letní plán rozvolňování“. Záměrem je návrat do „normálnějšího života ve čtyřech etapách“.

Plán je podmíněn dosažením maximálního počtu 500 obsazených lůžek na JIP a úspěšným pokračováním očkovací kampaně.

Jako zajímavé hodnotíme i to, že se již nehovoří o „návratu k normálnímu životu“ ale záměrné použití slovního spojení „plus normale“, čili „normálnější“. Patrně již nikdo nepočítá s tím, že bude docíleno zcela standardního stavu ještě letos a pokud ano, pak nikoliv během letních měsíců. Také je zřetelné, že je rozvolňování založené nikoliv na skutečnosti, že by byla nemoc vymýcena či zcela pod kontrolou, ale na kapacitě jednotek JIP. Mezi třetí a čtvrtou etapou není rozdíl mezi podílem očkovaných osob (7/10), důvodem je, že BE očkovací strategie uvedla jako cíl dosáhnout očkování 70% obyvatel. Ve třetí etapě se také poprvé objevuje u masových akcích venku předpokladu, že účastníci předloží potvrzení o očkování nebo negativní PCR-test.

Doplňujeme, že formulace „silné doporučení“ může v belgickém pojetí znamenat, že např. pojišťovny při nedodržení mohou dělat obtíže při proplácení např. léčebných výloh.

V souvislosti s prezentací plánu vláda znovu vyzvala občany, aby se nechali očkovat, nechávali co nejvíce otevřená okna, respektovali nošení roušek a dodržování osobních rozestupů. Motivačně má působit progresivní rozvolňování založené na podílu očkovaného obyvatelstva.

Níže přikládáme rámcový obsah jednotlivých etap spolu s načasováním jejich zahájení, přičemž čtvrtá etapa evidentně zatím visí tak trochu ve vzduchoprázdnu:

První etapa – od 1. června 2021

Podmínka: na lůžkách JIP bude maximálně 500 osob s COVIDem

- Každá domácnost bude moci přijímat čtyři dospělé osoby vevnitř (do tohoto počtu se nezapočítávají děti do 12-ti let);
- Home office bude stále povinný s tím, že se zaměstnanci mohou dostavit na pracoviště jednou týdně za předpokladu, že nebude na pracovišti zároveň přítomno více než 20% zaměstnanců (nebo max. 5 v malých podnicích s maximálně 10ti zaměstnanci). Testování je velmi silně doporučováno;
- Odvětví pohostinství bude moci otevřít i vnitřní prostory mezi 8,00-22,00 s maximálním počtem čtyřech osob u jednoho stolu (nebo členové jedné domácnosti je-li tato větší). Minimální vzdálenost mezi stoly musí být 1,5m. Venkovní terasy budou moci prodloužit otevírací dobu ze současné 22,00 na 23,30, pravidla pro rozestupy mezi stoly a počtu u nich sedících osob jsou totožná jako pro vnitřní prostory. Explicitně se upozorňuje na to, že pravidla pro pohostinství se budou v průběhu léta modifikovat v návaznosti na aktuální situaci;
- Kulturní aktivity (např. kulturní prezentace, představení, sportovní soutěže) se budou moci konat pro max 200 osob vevnitř (resp. Max 75% kapacity sálu), tyto osoby musí sedět, nesmí volně cirkulovat, mít na sobě roušku a mezi židlemi musí být respektována bezpečnostní vzdálenost. Venku bude povoleno 400 osob za předpokladu, že budou respektovat bezpečnostní vzdálenost a nosit roušku.
- Neprofesionální sportovní aktivity – do 50ti osob vevnitř a 100 osob venku (výjimku tvoří kontaktní sporty);
- Mládežnické kempy a soustředění – do 50ti osob bez noclehu, testování předem je velmi silně doporučené;
- Oslavy a recepce vevnitř do 50-ti osob při respektování stejných pravidel jako v pohostinství;
- Duchovní oslavy (tzv. „filozofická a náboženská setkání“), svatby a pohřby – do 100 osob vevnitř a 200 osob venku, platí upřesňující pravidla pro kulturní aktivity;
- Tělocvičný fitnessu, kina, bowlingové haly, kasína, sázkové kanceláře apod. – budou moci otevřít, pokud dodrží striktní pravidla větrání a budou používat přístroj měřící kvalitu vzduch, který bude umístěn na viditelném místě;
- Veřejné sauny, jacuzzi, hammamy a parní lázně budou moci znovu otevřít;
- Podomní prodej bude znovu povolen, totéž se týká „profesionálů v sexuálním průmyslu“;
- Demonstrace do 100 osob sledující předem schválenou trasu budou znovu povoleny.

Druhá etapa – od 1. července 2021

Podmínka: na lůžkách JIP bude maximálně 500 osob s COVIDem, alespoň 6/10 dospělých budou mít absolvovanou první dávku vakcíny.

- Home office již nebude povinný, zůstane ale doporučený, stejně jako testování;
- Restrikce pro obchody budou ukončeny;
- Profesionální sporty budou moci být praktikované bez restrikcí;
- Kulturní, sportovní a jiné happeningy se budou moci uskutečnit při respektování bezpečnostních vzdáleností a nošení roušek: vevnitř do 2000 osob nebo 80% kapacity sálu, venku do 2500 osob;
- Mládežnické kempy a jiná soustředění – do 100 osob s noclehem, testování předem je velmi silně doporučené;
- Oslavy a recepce vevnitř do 100 osob při respektování stejných pravidel jako v pohostinství;
- Duchovní oslavy (tzv. „filozofická a náboženská setkání“), svatby a pohřby – do 200 osob vevnitř a 400 osob venku, platí upřesňující pravidla pro kulturní aktivity.

Třetí etapa – od 30. července 2021

Podmínka: na lůžkách JIP bude maximálně 500 osob s COVIDem, alespoň 7/10 dospělých budou mít absolvovanou první dávku vakcíny.

- Kulturní, sportovní a jiné happeningy se budou moci uskutečnit při respektování bezpečnostních vzdáleností a nošení roušek: vevnitř do 3000 osob nebo 100% kapacity sálu, venku do 5000 osob. Od 13. srpna budou povolené masové eventy pokud účastníci předloží potvrzení o vakcinaci nebo čerstvý negativní PCR-test. ;
- Mládežnické kempy a jiná soustředění – do 200 osob s noclehem, testování předem je velmi silně doporučené;
- Oslavy a recepce vevnitř do 2500 osob při respektování stejných pravidel jako v pohostinství;

Čtvrtá etapa – od 1. září 2021

Podmínka: na lůžkách JIP bude maximálně 500 osob s COVIDem, alespoň 7/10 dospělých budou mít absolvovanou první dávku vakcíny.

- Kulturní, sportovní a jiné happeningy se budou moci uskutečnit: vevnitř „bude upřesněno“, venku „bude upřesněno“ a masové eventy jak vevnitř, tak venku budou podmíněně předložením důkazu o očkování nebo čerstvým negativním PCR-testem;
- Mládežnické kempy a jiná soustředění – bez restrikcí, testování předem je velmi silně doporučené;
- Oslavy a recepce vevnitř, včetně duchovních aktivit, svateb a pohřbů bez počtové restrikce při respektování stejných pravidel jako v pohostinství;
- Povolení trhů, bleších trhů apod. neprofesionálního charakteru.

3) CESTOVÁNÍ

Vláda rozhodla zakázat zbytné cesty do zahraničí od 27. ledna do 1. března 2021, zákaz byl na zasedání 26. března prodloužen do 25. dubna 2021. Ode dne 19. dubna 2021 se uskutečnil předčasný návrat k „silnému nedoporučení zbytných cest“.

Pokutu ve výši 250 EURO udělí policie všem kontrolovaným osobám, které toto omezení poruší, mnohonásobně vyšší pokuty jsou připravené pro osoby, které opakovaně poruší zákaz.

Kompletní info ke stávajícím opatřením a k cestování:
<https://www.info-coronavirus.be/en/faq/>

Občané a rezidenti Belgie, jiného státu EU, schengenského prostoru a jejich rodinní příslušníci se mohou do Belgie vždy vrátit nebo sem přicestovat.

Při příjezdu do Belgie platí od 31. 12. následující opatření:

1/ Všichni NEREZIDENTI ve věku od 12 let přijíždějící do Belgie z červené zóny se musí od 25. 12. prokázat negativním výsledkem PCR testu (potvrzení je platné po dobu 72 hodin od pořízení vzorku). Prezentace negativního testu neznamena žádnou výjimku z povinnosti vyplnit PLF, umístění do karantény ani povinného testu 7. den po příjezdu do Belgie.

Pokud pobyt cestujícího v Belgii trvá kratší dobu než karanténní období, může dotyčný opustit zemi v plánovaném termínu (aniž by dokončil karanténu).

Výjimky: a) Nerezidenti, kteří nepříjíždějí do Belgie leteckou nebo lodní dopravou a pobývali v zahraničí maximálně 48 hodin nebo v Belgii budou pobývat maximálně 48 hodin.
b) Nerezidenti, kteří se přepravují pouze letecky a kteří zůstávají výlučně v tranzitní zóně bez vstupu na belgické území

[Odběrové centrum na Letišti Václava Havla v Praze](#)

[Seznam odběrových míst v ČR](#)

2/ KAŽDÝ CESTUJÍCÍ musí před příjezdem do Belgie vyplnit [formulář PLF](#)

Každý cestující od věku 16 let, který přijíždí do Belgie, bez ohledu na to, jaký je jeho status, země původu, účel cesty nebo použité dopravní prostředky, musí nejdříve 48 hodin před příjezdem vyplnit samostatný formulář PLF (Public Health Passenger Locator Form). Preferováno je vyplnění v online podobě: <https://travel.info-coronavirus.be/public-health-passenger-locator-form>. Pouze děti do 16 let, které cestují s dospělou osobou, mohou být uvedeny na formuláři spolu s dospělým.

Je nutné vyplnit celý formulář čitelně a pravdivě. V případě nevyplnění formuláře může být odmítnut vstup na území a zahájeno trestní řízení.

Specifikace platných pravidel pro každý region / komunitu naleznete zde:

- Wallonie: <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/decret/2020/07/16/2020042369/moniteur#top>
- Flandre : <http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/api2.pl?lg=fr&pd=2020-07-13&numac=2020010414#top>
- Bruxelles-Capitale : http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lq.pl?language=fr&la=F&cn=2007071968&table_name=loi
- Communauté Germanophone : http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lq.pl?language=fr&la=F&cn=2020072014&table_name=loi

3/ Od 31. 12. testy PCR povinné 1. a 7. den karantény

Rezidenti, kteří se vracejí z červené zóny (**ČR je od 23. září z belgického pohledu zařazena celá mezi "červené zóny"**) po pobytu nad 48 hodin se musí povinně nechat testovat první a sedmý den karantény. Od 2. ledna 2021 obdrží navrátilci **na základě poskytnutých informací v PLF SMS**, která jim umožní se nechat testovat v jednom z testovacích středisek. Na bruselském letišti (Brussels Aéroport - Zaventem) bude ještě více navýšená kapacita, aby bylo cestujícím přilétajícím do Belgie umožněno se nechat testovat dobrovolně ihned po příletu. Na letišti v Charleroi a na nádraží Bruxelles-Midi bude zařízena možnost testování.

[Odběrové centrum na letišti Brusel Zaventem](#)

[Seznam dalších odběrových míst v Belgii](#)

Schůzku k provedení testu lze sjednat prostřednictvím rezervačního nástroje dostupného na www.MaSante.be. Výsledek testu bude také k dispozici na tomto webu. Pro osoby, které

používají aplikaci Coronalert, je také možné test propojit se 17místným kódem vygenerovaným aplikací.

Výjimka: cestující, kteří nepříjíždějí do Belgie leteckou nebo námořní dopravou a kteří zůstali v zahraničí maximálně 48 hodin, nemusí absolvovat PLF, a proto nemusí podstoupit test.

Pokud je první test (1. den) pozitivní, je vysoce rizikový kontakt izolován po dobu nejméně 7 dnů ode dne provedení testu.

Pokud má rezident výsledek prvního testu negativní, obdrží pátého dne novou pozvánku prostřednictvím SMS, k provedení druhého testu a bude testován znovu 7. den. I přes negativní první test je nutné zůstat v karanténě. Pokud je druhý test negativní, může být vysoce rizikový kontakt uvolněn z karantény, ale je důležité udržovat zvýšenou ostražitost dalších 7 dní. Děti do 6 let by nemusí být testovány, ale musí být v karanténě.

Více k testování: <https://www.info-coronavirus.be/fr/d%C3%A9pistage/>

4/ EKONOMIKA

Federální vláda 17. 5. rozhodla o tom, že prodlouží podpůrná ekonomická opatření do 30. 9. Je pravděpodobné, že budou tato opatření takto prodloužena naposledy. Posléze je plánován přechod k výjimečnějším opatřením a obnově. Hlavní prodloužení platnosti se týká nezaměstnanosti způsobené vyšší mocí ve všech odvětvích, překlenovacího práva u stále uzavřených sektorů a nového překlenovacího práva, které je aktivní od 1. 1. Daňová pobídka pro prominutí nájemného bude také prodloužena až do konce září. Kromě toho existuje také individuální odklad placení daní a neuplatňování sankcí sociálního zabezpečení v případě nezaplacení záloh. Rovněž byl rozšířen příspěvek na práci z domova, byla zvýšena kvóta na dobrovolné přesčasy na 220 hodin v odvětví péče, krizových sektorech a kontaktních službách. Kabinet také rozšiřuje dočasné zmrazení sestupnosti dávek v nezaměstnanosti a neutralizaci období integračních dávek.

Dle zprávy z 18. 5. způsobilo opatření vlády, které na dobu čtyř týdnů (velikonoční pauza) určovalo podmínku nákupů pouze na základě předem domluvené schůzky, mělo za následek zdvojnásobení počtu dnů dočasné nezaměstnanosti v maloobchodech. Procento dočasné nezaměstnanosti se zvýšilo z 5,5 % na 12,6 % u velkých maloobchodních podniků a ze 4,9 % na 9,7 % u nezávislých maloobchodníků. Během května se očekává, že dojde ke zlepšení a díky uvolnění v těchto maloobchodních sektorech dokonce ke snížení dočasné nezaměstnanosti na polovinu. Nelékařské kontaktní profese, včetně kadeřníků a kosmetiček, zaznamenaly v dubnu největší pokles zaměstnanosti se zvýšením dočasné nezaměstnanosti z 65 % na 80 %.

Dle zprávy belgických ekonomů z 18. 5. se očekává, že se jádrová inflace do roku 2023 udrží na úrovni něco málo přes 1 %.

Zpráva z 18. 5. informovala, že západovlámská biotechnologická společnost Ziphius, která vyvíjí kandidátskou koronavirovou vakcínu, získala od soukromých investorů 24,2 mil. EUR. Stejně jako Pfizer-BioNTech a Moderna i Ziphius pracuje s takzvanou technologií mRNA. Tedy že se vstříkne část genetického kódu viru, což vyvolá imunitní odpověď. Ziphius má však v plánu použít „vylepšenou“ variantu mRNA, která vyvolává mnohem silnější odezvu. První klinické testy na lidech začnou co nejdříve v letošním roce. Ziphius také pracuje na vakcínách proti respiračním onemocněním RSV, chlamydiím, hepatitidě C a lidskému papilomaviru.

Vlámská vláda 20. 5. oznámila, že již rozeslala účty společnostem, které neoprávněně žádaly o pomoc v rámci krize COVID-19, na celkovou částku ve výši 63,5 mil. EUR. Již bylo vráceno 36 mil. EUR. Vlámští přezkoumali 12 131 případů a 6 449 vyvolalo požadavek na splacení. U 137 případů existuje podezření ze záměrného podvodu, nebo použití falešných dokladů (například ke zveličování tvrzení o ztrátě výdělku).

Úvěrová pojišťovna Euler Hermes dle své zprávy z 21. 5. očekává, že BE bude trvat více než deset let, než se vládní dluh vrátí na úroveň před koronavirovou krizí. Připomínáme: belgický stát ukončil rok 2020 se státním dluhem ve výši 417,62 mld. EUR. Poměr dluhu vzrostl na více než 115 % HDP. V roce 2019 to bylo těsně pod 100 %.

Ze zprávy z 22. 5. vyplývá, že vlámská vláda bude nadále i po 9. 6. podporovat podniky zasažené koronavirovou krizí. Společnosti, které mohou být od 9. 6. znovuotevřeny, mají možnost požádat o ochranu na osmidenní uzávěrku, aniž by musely prokazovat ztrátu prodeje, nebo celý měsíc červen, pokud mají nejméně 60% ztrátu obrátu kvůli zavedeným omezením. Jedná se o procento podpory ve výši 10 % obrátu ve stejném období roku 2019. Podle počtu zaměstnanců mohou tito podnikatelé za dané období získat ochranu maximálně 2 000 EUR (až 9 pracovníků), 4 000 EUR (10 až 49 zaměstnanců) nebo 10 667 EUR (od 50 zaměstnanců). Diskotéky, taneční sály a další podnikatelé, jejichž společnosti jsou uzavřeny minimálně do 30. 6., mohou získat minimálně 600 EUR a maximálně 7 500 EUR (do 9 zaměstnanců), 15 000 EUR (10 až 49 zaměstnanců) nebo 40 000 EUR (od 50 zaměstnanců).

Zpráva z 23. 5. uvádí, že i navzdory koronavirové krizi bylo ve Flandrech během prvního čtvrtletí letošního roku založeno 861 nových společností působících v pohostinství.

Data BE Ministerstva pro sociální integraci, snižování chudoby a sociální ekonomiku z 25. 5. ukazují, že se čím dál tím víc Belgičanů ocitá ve finančních problémech z důvodu koronavirové krize. V prosinci 2020 bylo na nějaké formě podpory závislých 347 248 lidí. V lednu 2021 jich bylo ještě o 60 000 více. Nárůst byl viditelný mezi sociálními pracovníky (+5 %), mezi lidmi, kteří žádali o finanční podporu (+51 %), a mezi těmi, kteří se museli spoléhat na potravinovou pomoc (+68 %).

Americký celosvětový web zaměstnanosti 26. 5. uvedl, že zatímco se oživení belgického trhu práce postupně zlepšuje, protože pandemie koronaviru se pravděpodobně zdánlivě blíží svému konci, zůstává však jedním z nejpomalejších v Evropě. Počet pracovních nabídek postupně roste od konce listopadu, kdy bylo o 29 % méně pracovních nabídek než v únoru 2020. Po prvním květnovém týdnu se rozdíl dále zmenšil na 15,4 %.

BE dle zprávy z 26. 5. získá z Evropského fondu pro brexit 375 mil. EUR. Fond je určen na podporu členských států a odvětví nejvíce postižených odchodem VB z EU. Náklady a investice spojené s brexitem, na které mohou být použity peníze z fondu, musí být znovu schváleny EP a členskými státy.

V návaznosti na rozpočtové konkláve, které valonské vládě umožnilo letos imunizovat 650 mil. EUR na ekonomickou pomoc společnostem zasaženým koronavirovou krizí, uvedl 27. 5. ministr hospodářství Willy Borsus podrobnosti nového kola finanční pomoci. Konkrétně se opatření zaměřuje na ty, kteří byli nejvíce zasaženi od začátku krize. Jedná se zejména o malé a střední podniky a OSVČ, které působí v odvětvích, která byla uzavřena již od března 2020, nebo jejichž činnost souvisí se zákazem cestování do zahraničí.

1/ U těchto podniků, kteří během období od 2. čtvrtletí 2020 do 1. čtvrtletí roku 2021 včetně ztratili nejméně 60 % svého obrátu ve srovnání s obdobím od 2. čtvrtletí 2019 do 1. čtvrtletí 2020 včetně, vláda stanoví podporu, která představuje 15 % obrátu v období od 1. čtvrtletí 2019 do 4. čtvrtletí 2019.

2/ Druhým opatřením je doplňkový zásah ve prospěch zařízení uzavřených po 1. 5. rozhodnutím v souvislosti s koronavirovou krizí. Tyto společnosti působící v B2B, jako jsou restaurace, divadla, sportovní kluby, výstaviště, musely ve druhém čtvrtletí roku 2021 ztratit nejméně 50 % svého obrátu ve srovnání se stejným čtvrtletím roku 2019. Fixní příspěvek se bude pohybovat od 4 000 do 12 000 EUR, s výjimkou tanečních sálů, kde bude příspěvek zvýšen z 8 000 na 24 000 EUR.

3/ Třetí podpora je určena pro dodavatele působící v B2B v sektoru horeca (bez hotelů). Za ztrátu 50 % svého obrátu ve 2., 3. nebo 4. čtvrtletí roku 2020 nebo v 1. čtvrtletí roku 2021 obdrží tito nepřímí dodavatelé náhradu ve výši 15 % obrátu z roku 2019 za každé způsobilé čtvrtletí, se stropem stanoveným na 50 000 EUR pro společnosti s 50 a více lidmi se ztrátou více než 75 % obrátu.

Společnost Sofinex, která se věnuje financování internacionalizačních projektů valonských společností na podporu soukromých partnerů, zaznamenala dle zprávy z 28. 5. v loňském roce silný nárůst její činnosti, a to i přes hlubokou hospodářskou krizi. Aktivita z hlediska financování se v roce 2020 zvýšila o 45 % a o 54 %, pokud jde o záruky. Podrobně se toto zvýšení aktivity financování týkalo 30 případů s celkovou částkou poskytnutého financování 16,5 mil. EUR a projektů převážně ve Francii, Německu a Nizozemsku.

Nizozemsko

SITUACE

Summary:

- počet nových případů i hospitalizací nadále klesá;
- všechny regiony se v počtu nakažených na 100 tis. obyvatel dostaly pod hraničních 250 případů;
- znovu se otevírají střední školy.

Počet nových případů	25 255 (-28,1%)
Pozitivita testů	10,4% (-1,7)
Hospitalizace	830 (-322)
Reprodukční číslo	0,82 (-0,07)
Počet pozitivních na 100 tis.	100 až 200 (závislosti na regionu)

Detail:

Situace v týdnu od 19. do 25. 5.:

Počet nových případů onemocnění COVID-19 v uplynulém týdnu poklesl o 28,1% (25 255 případů oproti 35 142 v předcházejícím týdnu) a pozitivita testů poklesla z 12,2% na 10,4%. Uspokojivý je rovněž pokles hospitalizovaných pacientů, kde se čísla dostala na nejnižší hodnoty od začátku října 2020, i další snížení reprodukčního čísla R (0,82). Čísla rovněž naznačují, že očkovací program má zásadní dopad na zpomalení šíření viru, přičemž počet infekcí ve věkových skupinách 60 až 95 let klesl o 55%. Podle epidemiologů jsou nejnovější čísla „dobrou zprávou“, nicméně nelze ještě hovořit o odeznění třetí vlny.

Počty nových případů klesají rychleji v severních provinciích než na jihu země, ale všech 25 regionů je nyní pod týdenní hodnotou 250 případů na 100 000 obyvatel, což je hranice, pod níž již není situace klasifikována jako „velmi závažná“.

Očkování:

K 23.5. dostalo první dávku 6 153 355 osob a druhou 2 304 562 (celkem 8 457 917).

Týdenní počty očkovaných se stále zvyšují. Věková skupina 55 až 59 let je proočkována ze 42%. a skupina 50-54 let, s jejímž očkováním se začalo, je naočkována ze 16%. Za uplynulý týden obdrželo NL 651 690 vakcín BioNTech/Pfizer, 115 200 Moderna, 105 600 vakcín AstraZeneca a 96 000 Janssen.

OPATŘENÍ

Od 31.5. budou znovu plně otevřeny střední školy (od tohoto data mají ředitelé „možnost“ otevřít, od 7.6. pak „povinnost“ otevřít). Žáci nebudou muset dodržovat „sociální odstup“ avšak roušky zůstanou povinné ve společných prostorech. Podle ministra školství A. Slob(a) chce vláda, aby se žáci do škol prezenčně vrátili alespoň na šest týdnů před letními prázdninami. Nebyl vyslyšen návrh učitelské unie, aby se s presenční výukou začalo až po prázdninách, který byl opřen o fakt, že mnoho učitelů dosud ještě nebylo očkováno (učitelé nebyli zařazeni mezi „rizikové“ skupiny, které byly očkovány přednostně, a jejich proočkování se tak řídí pouze kritériem věkových skupin). Nicméně dle vládního týmu pro zvládnutí epidemie je úplné otevření škol odpovědným rozhodnutím.

Pozitivní čísla z minulého týdne dostaly vládu pod tlak kulturního sektoru. Ten s odvoláním na předcházející vyjádření ministra zdravotnictví H. De Jonge(a) chce, aby se termín otevření muzeí, kin a divadel pro návštěvníky posunul z 9. na 5. 6.

Po dolní komoře schválil i Senát NL parlamentu zákon, který požaduje, aby cestující ze zemí s velmi vysokým rizikem výskytu COVID-19 po příjezdu do NL nastoupili povinnou karanténu. Velmi rizikovými zeměmi budou ty, kde bude více než 500 případů nákazy na 100 000 obyvatel během 14 dní. Povinná karanténa se může vztahovat také na země, kde byla identifikována takzvaná „znepokojující varianta“ koronaviru, nebo na země, kde je „registrace počtu případů pravděpodobně velmi nestandardní“. Cestující z těchto zemí musí nastoupit 10-ti denní karanténu, kterou mohou opustit po 5 dnech v případě negativního testu. Za nedodržení povinné karantény hrozí pokuta ve výši 435 €. K odsouhlasenému zákonu měli zákonodárci z horní komory ještě několik připomínek/doplnění/návrhů a začne tedy platit až po jejich vypořádání

REPATRIACE/CESTOVÁNÍ

nizozemská vláda oznámila, že s platností od 9. 3. 2021 ruší zákaz osobní přepravy letadlem či lodí ze Spojeného království do Nizozemska.

Ze seznamu zemí se zákazem osobní letecké přepravy byly vyřazeny též Kapverdy. Zákaz osobní letecké přepravy do Nizozemska platí nadále pro tyto země: Jihoafrická republika, Argentina, Bolívie, Brazílie, Chile, Kolumbie, Dominikánská republika, Ekvádor, Francouzská Guyana, Guyana, Panama, Paraguay, Peru, Surinam, Uruguay a Venezuela. Platnost tohoto zákazu byla prodloužena do 1. dubna 2021.

Výjimky ze zákazu osobní letecké přepravy:

- zdravotničtí pracovníci, lidé cestující za účelem lékařského ošetření a lidé vykonávající zásadní práci, pokud jde o pomoc v boji proti COVID-19;

- námořníci (držitelé námořnických knížek), pokud cestují při výkonu své práce nebo cestují

do či ze zaměstnání. Výjimka se nevztahuje na námořníky na komerčních jachtách a rekreačních plavidlech;

- zaměstnanci cestující do a z vrtných plošin na nizozemském nebo britském území;
- osoby pracující v leteckém průmyslu, které cestují při výkonu své práce;
- **osoby vracející se letecky do Nizozemska, pokud jsou nizozemskými státními příslušníky nebo mají bydliště v Nizozemsku. To platí také pro státní příslušníky EU/Schengenu a osoby s pobytem v EU/Schengenu, ale pouze v případě, že tranzitují do jiné země Schengenu a Nizozemsko není jejich cílovou destinací.**

Doplňujeme, že je stále v platnosti pro cestující od 13 let přijíždějící do Nizozemska letadlem (včetně leteckého tranzitu) či trajektem z rizikových zemí*, včetně států EU/Schengenu, tj. včetně z České republiky, povinnost předložit negativní PCR test na přítomnost COVID-19, který nesmí být při příjezdu do Nizozemska starší 72 hodin, a dále též negativní antigenní test na přítomnost COVID-19, provedený ne déle než 4 hodiny před nástupem do letadla/na trajekt. (V případě předložení „NAAT“ PCR testu provedeného ne déle než 12 hod. před nástupem do letadla/na trajekt již není zapotřebí předkládat negativní antigenní test.)

Cestující přijíždějící do Nizozemska (též za účelem tranzitu) z rizikové země mimo EU/Schengen, kteří nejsou občany EU/Schengenu, musí kromě negativního PCR testu na přítomnost COVID-19 dále předložit vyplněné a podepsané prohlášení o negativním testu.

*K dnešnímu dni na seznamu rizikových zemí Nizozemska ze zemí EU/Schengenu není pouze Island. Ze zemí mimo EU/Schengen Nizozemsko neoznačuje za rizikové tyto země: Austrálie, Nový Zéland, Rwanda, Singapur, Jižní Korea, Thajsko, Čína (vč. Hongkongu a Macaa; umožnění cestování je závislé na zrušení restrikcí vůči cestovatelům z EU).

Výjimky – negativní PCR test, antigenní test a prohlášení o negativním testu nemusí předkládat:

- pendleři, přeshraniční studenti;
- personál ZÚ či KÚ či mezinárodních organizací v NL a členové jejich domácnosti, kteří jsou či budou akreditováni u MZV NL;
- držitelé diplomatických pasů (s výjimkou nizozemských);
- držitelé nizozemských diplomatických pasů, pokud cestují při plnění svých povinností;
- hlavy států a členové zahraničních vlád;
- cestující v letecké dopravě, jejichž let nemá jako cílovou destinaci Nizozemsko, ale který se kvůli nepředvídaným okolnostem musel přesunout do Nizozemska;
- cestující, kteří mají cestovní příkaz NATO či vízum NATO-2;
- námořníci (držitelé námořnických knížek) na palubách trajektů a osobních lodí, kteří neopouštějí loď v rizikové zemi a okamžitě pokračují v cestě zpět do Nizozemska či do další destinace;
- posádky letadel, pokud neopustí letadlo v rizikové zemi a okamžitě letí zpět do Nizozemska či do další destinace.

Pracovníci v osobní či nákladní dopravě a námořníci (držitelé námořnických knížek), cestující do Nizozemska letadlem či lodí v souvislosti s výkonem jejich práce, nemusí předkládat PCR test, ale mají povinnost předložit antigenní test. Pracovníci v dopravě (řidiči nákladních automobilů) při cestě trajektem ze Spojeného království do Nizozemska mají povinnost předložit negativní antigenní test provedený ne déle než 24 hodin před naloděním.

I v případě předložení negativních testů na přítomnost COVID-19 nadále platí, že by se cestující z rizikových zemí měli neprodleně odebrat do desetidenní karantény, a to i v případě, když nemají žádné příznaky onemocnění COVID-19. Je možné se nechat nejdříve 5. den karantény otestovat (PCR test) a v případě negativního výsledku je možné karanténu

ukončit. Karanténní opatření se nevztahuje na cestovatele, kteří tranzitují letecky přes Nizozemsko a neopouští mezinárodní tranzitní zónu letiště.

EKONOMIKA

Ministři financí, ekonomických záležitostí i sociálních věcí proto společně představili nový balíček podpory. Opatření se týkají sektorů, které byly nejvíce zasaženy novými omezeními, jako pohostinství, kultura, pořádání akcí a sport. K hlavním opatřením patří:

Dočasné nouzové překlenovací opatření pro udržitelnou zaměstnanost NOW

(<https://business.gov.nl/subsidy/corona-crisis-temporary-emergency-measure-now/>).

Opatření má za úkol ochranu pracovních míst., velikost podpory se odvíjí od míry nerealizovaných prodejů – čím větší je pokles obratu, tím větší nárok na náhradu mzdových nákladů. Společnost může obdržet až 80 % mzdových nákladů (v případě sto procentní ztráty obratu). Sektory pohostinství a kultury společně představují přibližně 13 % z celkového využití opatření NOW.

Úhrada fixních nákladů pro malé a střední podniky TVL

(<https://business.gov.nl/subsidy/corona-reimbursement-fixed-costs-smes/>). TVL byla rovněž navržena tak, aby výše dotace odrážela ušlý prodej. Pro 4. čtvrtletí 2020 byla maximální výše dotace stanovena na 90 000 EUR (v prvním období červen – září 2020 činila 50 000 EUR). Pro období od října 2020 do června 2021 se náklady TVL odhadují na 1,8 miliardy EUR, z toho více než 600 milionů EUR na 4. čtvrtletí 2020. Společnost obdrží 50 % fixních nákladů násobeno ztrátou obratu (při 100 % ztrátě obratu je tak podpora ve výši 50 % fixních nákladů).

Dočasné překlenovací opatření pro osoby samostatně výdělečně činné Tozo

(<https://business.gov.nl/subsidy/temporary-bridging-measure-self-employed-professionals-tozo/>). I v tomto případě platí přímá úměra mezi výší podpory a ztrátě příjmů. Nezávislí podnikatelé, jejichž příjem domácnosti v důsledku koronových opatření nedosahuje

sociálního minima, mají nárok na dávky až do výše dané sociálním minimem.

Prodloužení termínu pro platbu daně (<https://business.gov.nl/corona/financial-support-measures/corona-crisis-tax-payment-extension-and-repayments/>). Možnost prodloužení platby daně využilo již více než 200 000 podnikatelů (aktuální daňový dluh představuje 11,5 miliardy EUR). Lhůtu lze prodloužit až na 36 měsíců.

Úvěry a záruky – do této kategorie patří systém záruk za úvěry pro malé a střední podniky BMKB (<https://business.gov.nl/subsidy/bmkb/>), překlenovací půjčka COL

(<https://business.gov.nl/subsidy/corona-bridging-loan-col/>), systém záruk za podnikatelský úvěr GO (<https://business.gov.nl/subsidy/business-loan-guarantee-scheme/>) a překlenovací úvěr pro malé podniky KKC (<https://business.gov.nl/subsidy/corona-bridging-loans-small-companies/>).

Doprovodná sociální politika – díky dodatečnému sociálnímu balíčku ve výši přibližně 1,4 miliardy EUR poskytuje vláda poradenství při hledání nové práce, rekvalifikaci a dalším vzdělávání.

Opatření pro specifické sektory – kromě výše uvedených obecných opatření byla přijata opatření na podporu konkrétních specifických odvětví. Byl vyčleněn další balíček podpory pro sektor kultury (ve výši téměř 500 milionů EUR), specifická podpora je určena např. pro amatérské sportovní organizace a pronajímatele sportovních zařízení, zoologické zahrady apod.

Lucembursko

SITUACE

Počet nakažených dosáhl 69.932 / + 183, tj. 11.017,6 na 100.000 obyv./jen residentii/věkový průměr 31,5 let. Počet hospitalizací se drží na 31 / - 1, z toho 9 na JIP /- 6, plus 1 s dosud nepotvrzeným podezřením na onemocnění/na JIP; věkový průměr 59 let. Počet v souvislosti s COVID-19 evidovaných úmrtí se vyšplhal na 815 / + 2 // věkový průměr 83 let. Počet uzdravení se zvýšil na 68.240 / + 416; počet testů 2.895.216 / + 87.242, tj. 456.133 na 100.000 obyv.; počet proočkovaných dávek 345.574 / + 16.184; z toho s dokončeným cyklem 129.132 / + 38.361. Počet aktivních infekcí dosáhl 877 reprodukční číslo 0,82 Rt. Poprvé od počátku pandemie nebyl jeden den (30. 5.) zaznamenán žádný nový případ nákazy. Týdenní incidence se propadla na 78 případů na 100.000 obyv., ústup promoření byl zaznamenán i ve školách a věznicích. „GB“ varianta představuje 79%, „ZA“ mutace 5,7%, „BR“ 3,7 %; „IN“ 3,9%.

Slábnoucí trend potvrzují všechny indikátory. Po 12. 6. se předpokládá další vlna rozvolnění (v diskusi je zj. zrušení zákazu nočního vycházení, opětné rozvolnění počtu povolených návštěvníků v domácnostech i - vůbec poprvé - evt. usnadnění sanitárních pravidel pro očkované, resp. otestované/PCR 72h či RAT 48h a vyléčené („3G-Geimpfte, Gestest, Geheilt“), tedy v zásadě LU pilot budoucího unijního „EU Digital Covid Certificate“ (v LU po 12. 6., v EU od 1. 7.2021).

OPATŘENÍ

•*Opatření.* Sanitární režim po 16. 5. (zatím) do 30. 6. 2021 počítá se zákazem vycházení od 24h00 do 6h00 (výjimky pouze cesty do práce, transit na dálnicích, návštěvy lékaře a lékárny, rodinné přesuny k péči o zranitelné osoby a děti, venčení domácích mazlíčků do 1 km od místa bydliště, cesty na policii, k pracovním cestám mimo LU, pro lovce s platným zbrojním průkazem či v případech vyšší moci). Firmám i státním zaměstnancům je nadále doporučeno zavedení plošného home-office. Ve vybraných zátěžových sektorech (zdr. služby, laboratoře, hlídání dětí) byla rozšířena max. pracovní doba na 12h denně, 60 h týdně. Znovu-otevřeny byly obchody (max. 2 klienti v obchodech, max. 1 klient na 10m2 ve velkých obchodech), kadeřnické služby, restaurace (s otvírací dobou do max. 22h00, vevnitř za předpokladu max. 4 klientů z různých domácností u jednoho stolu/resp. většího počtu jen v případě početnějších rodin, s neg. PCR (do 72h), antigenním (do 24h) či auto-testem (bezprostředně před setkáním, bez contact-tracing). Prezenční výuka bude opět po svatodušních svátcích, od 31. 5., znovuzavedena na všech SŠ (zrušen byl homeschooling), všichni školáci obdrží 1-2 auto-testy týdně. Od 4 osob výše je nutno dodržovat rozestupy 2m. Za omezení na max. 150 osob (resp. 1.000 při ohlášených a MZdr schválených akcích, s podmínkou neg. auto-testu, nadále bez konzumace a za nošení roušek i během pořadů, za striktního dodržování dohodnutých principů) jsou opět možné kulturní a sportovní akce. Hudebníci mohou na volném prostranství společně hrát do max. 40 osob (za předpokladu dodržení rozestupů 2m). Ve sportovních klubech byla zrušena omezení pro děti do 19 let, s rozestupy je třeba počítat od 5 osob, v plaveckých bazénech lze nově počítat jen s 10 m2 na plavce, ve fitness s max. 1 klientem na 10m2, do max. 10 osob, vč. personálu. V domácnostech lze přijímat max. 4 hosty z různých domácností (či na větší počet v případě početnějších rodin). Nadále platí zákaz prodeje alkoholu mimo restaurace. Kina od 2/2021 za dodržení sanitárních pravidel povolují najímání sálů k privátním promítáním. V kostelech je rouška povinná během celé mše (i u řečnického pultu). Profylaktické nošení roušek vláda doporučuje i při pohybech venku, v MHD s FFP2 rouškami (ochranné šátky/buffs již vláda jako neefektivní aktivně nedoporučuje). Nemocnice (CHdN, CHEM, CHL, HRS) i neuropsychiatrické středisko CHNP pohyb ve svých prostorách povolují výhradně FFP2 roušky, s možností zakoupení v místě. Všichni dopravci/přepravci v LU mají povinnost

instalovat ve svých dopravních prostředcích sanitární gely. Žádné výhody pro proočkované osoby v LU (na rozdíl od DE) ohlášeny nebyly.

-
- Certifikát.** Po „papírovém očkovacím certifikátu“ (certificat vaccinal papier, od počátku 4/2021, již od 1. dávky) pracuje LU na jeho digitalizaci (certificat vaccinal QR code/od konce 6/2021, účastní se tematického pilotního projektu 8 ČZ EU).
-
- Izolace je 10, karanténa 7 dní** (v případech přiletů a odmítnutí testu 14 dní).
-
- Pokuty za nedodržování opatření činí od 300 do 1.000 eur.**

TESTY

•**RT-PCR testy/platnost do 72h.** Po 1. fázi (od 3/2020 do 9/2020) a 2. fázi (9/2020-3/2021) testování, Large Scale Testing, na předpis, byla zahájena 3. fáze testování, od 15. 3. (do 15. 7., resp., dle potřeb, do 15. 9. 2021). *Testování* zatím nadále absolvují i osoby očkované. Od 5. 4. byla ukončena možnost testování za účelem turistických cest zdarma, výjimkou zůstali studující a podnikatelé (s potvrzujícími vouchery University či Obchodní komory/House of Entrepreneurship) a herci, kteří mají natáčet v zahraničí (stejně jako zahraniční herci v LU). PCR testy mimo pozvánky MZdr, s i bez lékařského předpisu, jsou již za poplatek, ve všech 3 akred. laboratořích země (KetterHill, BioNext, Laboratoires réunies/69-179 eur) a *nově i* v obchodním středisku v City Concorde Bertrange (PCR za 95 eur; RAT za 30 eur a auto-testy za doзору lékaře za 12 eur).

•

•**Antigenní testy (RAT, platnost do 24h)** fungují v nemocnicích a na letišti, po 12. 5. je opčně provádějí i farmaceuti (35 eur), po 25. 5. i vybrané komuny. Na letišti jsou dobrovolné pro cestovatele z LU do dalších destinací (PCR 24h/119 eur, PCR 2h/179 eur, RAT 30 min/79 eur).

•

•**Auto-testy (nasální/do 10 eur i ze slin/15 eur, platnost do 12h)** jsou již i ke koupi (v obchodech i v lékárnách, od 3/2021/v lékárnách lze rozbor absolvovat na místě/35 eur; výhradně však pouze mimo pohotovostní otvírací dobu a u ne-symptomatických klientů, preferenčně na základě objednávky). Vydány byly i vouchery pro penzisty a bezdomovce a testy zdarma distribuovány školám (9 mil.), podnikům (5,7 mil./ve 4 regionálních centrech: Soleuvre, Bertrange, Grevenmacher, Fridhaff), restauracím (1.000.000) a zemědělcům a vinařům (5.000); státní správě (600.000), komunám (200.000) i sportovním klubům (22.000 / pro závody přitom nadále neplatí – povinný je PCR či RAT), na základě žádosti i diplomatické mise. Města Lucemburk a Esch navíc „svým“ restaurátérům poskytla 100, resp. 150 eur/podnik na nákup dalších auto-testů. *Výsledek auto-testů provedených ve škole* platí nově i v restauracích, ovšem výhradně na základě konfirmačního mailu MŠMT

•

•**Serologické testy (pouze pro analytické účely, „DBS“/Dry Blood Spot/odběr krve k rozboru na protilátky, z prstu, na pozvání, v drive-in laboratořích v Mersch, Grevenmacher, Howald et Bascharage),** jsou – zatím v LU jako jediné zemi EU- k dispozici od 3. 5.2021.

OČKOVÁNÍ

•**Vakcinace.** Očkování je zdarma, pro osoby starší 16 let, i v případech, kdy pacient již onemocněl prodělal. Je dobrovolné, umožněno je však pouze residentům (vč. diplomatů a uprchlíků a osob bez st. příslušnosti; bez pendlerů - mimo již pro-očkovaných pendlerů-

zdravotníků a pendlerů-ošetřovatelů v domovech důchodců). Zahájeno bylo 28. 12. 2020, na základě (nepřenosného, osobního) pozvání, bez možnosti výběru vakcíny, v (zatím) 5 fixních centrech (Lucemburk-Halle Victor Hugo, Esch/Belval - Maison des matériaux, letiště Findel - Air Rescue, Ettelbruck - Centre hospitalier neuropsychiatrique, Mondorf-les-Bains a LuxExpo The Box v hl. městě) a prostřednictvím mobilních týmů a nemocnic (covidvaccination.lu). Očkování teenagerů 12-15 let (vektorovými očk. Látkami AstraZeneca/Janssen, po vzoru GB/US/CA) do povolení EMA (o něž již požádal BioNTech) zatím v LU možné není. Očkování dětí 0-11 let není zatím plánováno (předpokládá se zřejmě až v 2023). Očkování těhotných bylo doporučeno (spolu s alergiky ovšem jen ARNm očkovacími látkami Moderna a Pfizer/BioNTech, s vyloučením vakcíny AstraZeneca), očkování kojících žen nebylo zakázáno.

•**Očkovací kalendář.** Probíhá 6 fází kampaně. Po proočkování zdravotníků a klientů domovů důchodců (a následně postupně i vězeňské populace, hasičů a těhotných žen/od 10. týdne a vrcholových sportovců byla anoncována vakcinace učitelů a policistů) další fáze v pořadí dle věku a evt. přídatných onemocnění: (1) „nejzranitelnější osoby“ („personnes hautement vulnérables“)/lidé po chemoterapii, radioterapii, imunoterapii, transplantaci či jiné závažné operaci, trisomici a osoby od 75 let; (2) „osoby zranitelné“ („personnes significativement vulnérables“)/osoby s AIDS, dýchacími (astma, muscoviscidóza) a kardiovaskulárními obtížemi, ledvinovou nedostatečností, onemocněním jater, demencí, dědičnou obezitou a jinými chronickými onemocněními a lidé ve věku 70-74 let; (3) „osoby středně zranitelné“ („personnes modérément vulnérables“)/diabetici a osoby s hypertenzí či kadio-neurovaskulárními potížemi, vč. osob po mrtvici, plus lidé 65-69 let; (4) „osoby vystavené zvýšenému riziku“ („personnes exposées à un risque plus élevé“)/diabetici a osoby „se zvýšeným tlakem, bez komplikací“, plus obyvatel Velkovévodství od 55 do 64 let věku a (5), „osoby žijící ve znevýhodněných podmínkách či vystavené infekci vzhledem k povolání“ („personnes précaires, vivant en collectivités ou exposées à l'infection du fait de leur activité“)/populace obecně, od 16 do 54 let. Od 4/2021 do 17. 5. bylo možné vakcínu získat i mimo daný pořadník (dobrovolníci od 18 let, 30-54 let v případě AstraZeneca, či nad 30 let v případě Johnson&Johnson, v případě odmítnutí vakcíny předchozím klientem, pouze však residenti, nikoli pendleři). Po schválení vakcíny Pfizer v EMA pro děti od 12 let o vakcinaci kategorie uvažuje i LU.

•**Typy vakcín.** Očkovací látky objednalo LU u 6 dodavatelů (Astra Zeneca, BioNTech/Pfizer, Curevac, Johnson and Johnson, Moderna a Sanofi// RU či CN vakcínu MZdr a priori nevyloučilo, ale neobjednalo). Aplikovány jsou zatím - všeobecně, bez věkových omezení - vakcíny BioNTech/Pfizer (vyloučena nebyla nutnost 3., opakovací dávky), Moderna a Astra Zeneca/„Vaxzevria“ (v plném rozsahu, bez věkových či genderových omezení). Vakcínu Curevac očekává LU „nejpozději v létě“. *Míšení vakcín povoleno nebylo; na preferenci klientů ohledně typu vakcíny neberou vakcinační centra zřetel (zohledněno je pouze doporučení lékaře ohledně evt. alergií).*

•**Cílem vlády je proočkovat 70% populace (Herdenimmunität) „do léta 2021“** (dospělí residenti pozvánku k očkování dostanou do počátku prázdnin, 16. 7.). Komplikací je zatím stále menší (byť rostoucí) zájem obyvatel v určitých věkových kategoriích (vakcínu již akceptovalo 86% obyvatel domovů důchodců, pouze však 48,1% ostatních zvaných/2. dávkou dokonce jen 43, 3%), celkově však podíl proočkované populace roste (nyní zhruba 1/3).

•**Databáze.** Zveřejnění informace o očkovaných osobách není plánováno, databáze bude archivována 20 let.

CESTOVÁNÍ

•**Režim na vnitřních hranicích** byl uvolněn 15. 6. 2020. Vstup osob z mimo-unijních zemí (residenti Anorry, Monac/a, San Marin/a a Vatikánu jsou považováni za residenty EU,

doporučení se vztahuje i na k schengenu asociované CH, IC, LI, NO) je po 6. 5. 2021, zatím do 30. 6. 2021, s výjimkou AU, IL, KR, NZ, RW, SG a TH (a dle reciprocity CN, Hong Kongu a Macaa) zakázán.

- **Sanitární omezení** vůči LU uplatňují: (1) v EU: Belgie (osoby cestující z LU do Belgie musejí vyplnit dedikovaný formulář (Passenger Locator Formular) a absolvovat povinný test a karanténu, vyvázány jsou osoby s prokazatelným bydlištěm v LU, cestující do Belgie na méně než 48h, a osoby s disponující „důvodem“ / příslušným potvrzením: pendleři a studenti, plus případy hodné zvláštního zřetele/akutní zdravotní kauzy), Dánsko, Estonsko, Finsko, Irsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Německo (bez testů lze do DE jezdit na pobyty do 24h, DE pendlery stávající pravidla zbavují povinnosti karantény, pokud v LU stráví méně než 72h), Portugalsko (pro cesty na Madeiru a Azory), Rumunsko, Slovinsko a Slovensko; (2) mimo EU: Island, Norsko, Švýcarsko (od 8. 3.: povinnost nahlášení příjezdu do země a 10 denní karanténa, bez ohledu na evt. negativní test či doklad o vakcinaci) a Velká Británie.

- **Osoby navracející se/odjíždějící do/z LU letecky**, resident i nerezident, od 6 let věku, vč. osob proočkovaných, ze všech destinací světa, vč. 3. zemí, z nichž jsou do EU přílety povoleny, jsou před nástupem na palubu (zatím do 30. 6.) povinny předložit neg. test (PCR, RAT, TMS či LAMP) habilitovaných laboratoří, ne starší než 72h, v lucemburštině, němčině, francouzštině, angličtině, portugalštině, španělštině či italštině (www.covid19.public.lu). Výjimky pro proočkované neplatí, výjimky z režimu předkládání testů byly omezeny na držitele diplomatických a služebních pasů (tj. mj. členy ministerských delegací); posádky letadel a osoby činné v dopravě („personnel du secteur des transports“); cestovatele v transitu; osoby, které z LU v rámci schengenu/EU a zpět cestují na méně než 72h; členy mezinárodních organizací a osoby těmito organizacemi pozvané“, vojenský personál, personál z oblasti rozvojové politiky/humanitární pomoci a z oblasti civilní ochrany absolvující krátkodobý pobyt do 72h a „osoby, které SARS-CoV-2 prodělaly v minulých 3 měsících a po ukončení izolace již nemají příznaky onemocnění a mohou prodělání nemoci prokázat příslušným certifikátem“. Od 4/2021 letiště Findel pro všechny osoby přilétající do země po příletu opět nabízí gratis vouchery na další PCR test.

- **Přídavné cestovní restriktce byly zavedeny pro cestující z Indie**, již musejí od 1. 5. (zatím do 30. 5. včetně) po příjezdu/příletu do LU absolvovat obligatorní PCR test (na letišti zdarma) a další po 6 dnech. Zároveň se musejí odebrat do povinné karantény (kdo ji odmítne, tomu je ex offio nařízena karanténa 14-denní).

- **Národní digitální vakcinační certifikáty** jsou vydávány od 4/2021 (od udělení 1. dávky), **unijní QR kódy** (vakcinace, negativní test, absolvování onemocnění/do 180 dní) budou k dispozici od 7/2021 (QR kód má být paralelně uznáván spolu s papírovou formou//zatím není nikde doklad vyžadován/uznáván).

EKONOMIKA

- **Opatření na podporu hospodářství**. V rámci celonárodních programů Neistart Lëtzebuerg a CovidR&D&Invest byla spuštěna celá řada podpůrných „kovidových“ projektů (Fit4Resilience, StartupsVsCovid19, EPI-COVID19.lu), separátní subvence předložila řada resortů (Ministerstvo sportu, Ministerstvo pro ochranu spotřebitele, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo pro střední třídu, Ministerstvo soc. věcí, MZe, Ministerstvo pro turistiku, MK, př. Restart Tourism. Stabiliséieren. Adaptéieren. Promouvéieren ministerstva pro stř. třídu; „Stroum beweegt-Elekresch an d'Zukunft“ MŽP). Celková st. subvence dosáhla 4/2021 clk. 11 mld. eur (18, 6% HDP roku 2020/4. 928 eur/os., tj. nejvíce v EU), investice v 2020 3.231 mil. eur, v 2021 plán. 2, 9 mdl. eur/4,5% HDP). MF od počátku krize přistupuje s flexibilitou k povinným platbám (DPH/záloh na daně, soc. pojištění...). Daňové odpisy v rámci homeoffice zůstávají max. 2.574 eur/os. Do 15. 9. 2021 byla prodloužena platnost st. poukázek do

hotelů/restaurací. I na 2021 se vztahuje daňová sleva (max. 15.000 eur) majitelům obchodních prostor, kteří přistoupili k redukci nájmů. Od 10/2020 fungují bezplatné rekvalifikační kurzy „Future Skills“ Obchodní komory (bezplatné poradenství k webové prezentaci). Do 31. 3. nebyly možné výpovědi z bytů pro neplatiče (déguerpissements forcés), do 30. 6. prodlouženo zmražení nájmů a tolerováno pozdní/nedoplačené soc. platby podnikatelů. Oznámena byla indexace příspěvku na soc. začleňování (REVIS, +2,8%; od 1. 1. 2021). St. podporu získal i místní EGAP, „Office du Ducroire“. Do 31. 12. 2021 byly prodlouženy st. garance na bankovní půjčky (2,5 mld. eur//stát nově přispívá i na nekryté výdaje („frais non couverts“) pro obchody), program návratných půjček státu a investiční pobídky pro zelenou transici). Bez poplatků funguje on-line prodejní platforma Lëtzshop. Podpora pro rodiče pro případ onemocnění dětí COVID-19 (congé familial) byla prodloužena do 24. 11.2021; Kurzarbeit a podpora pro OSVČ (zatím) do 31. 12. 2021. COVID-19 byl uznán i jako „nemoc z povolání“. Uzavřena byla další smlouva o navýšení platů a prodloužení volna (o 2 dny) osob činných ve zdravotnictví (do II/2023) a v úklidu. Zmraženy však byly platy ve st. správě (do 31. 12. 2022), odsunuta indexace (vč. přídavků na děti, na 1/2022). Do 31. 12. byly prodlouženy daňové odpisy majitelům nemovitostí, kteří během pandemie snížili nájem. Pokračuje zdražování potravin. Zamítnuta byla „koronavirová daň“. Fiskální reforma byla obložena na 2024, reforma nár. zdr. systému ohlášena na 2028. St. „koronavirové“ výdaje dosáhly již 18,6% HDP.

-

- **Nové příležitosti.** Ministerstvo hospodářství založilo novou analytickou skupinu „Luxembourg Stratégie“, k identifikaci pandemických niches. Stát se jimi (i za přispění „federálního evropského cloudu Gaia-X) má mj. stát oblast digitalizace (prostřednictvím platformy Luxembourg Digital Innovation Hub/L-DIH a programů Fit4DigitalPackages i personalizovaného digitální zdravotnictví, Research-Collaboration.lu), vodíkové palivo (ohlášena byla budoucí „vodíková strategie“ země) a rozvoj nových obchodních příležitostí. Místní univerzita od 2023/2024 rozšíří počet lékařských kurzů, otevře kurzy pro zdravotní sestry (vláda v souvislosti nevyloučila další navýšení platů ve zdravotnictví).

-

- **Rozvojová pomoc.** Ministerstvo hospodářství potvrdilo, že LU v 2020 vydalo 15% rozvojové pomoci na zdr. pomoc; na COVAX 1 mil. eur, GAVI do 2025 5 mil. eur. Založena byla nová platforma na podporu rozvojových projektů, Business Partnership Facility, se st. příspěvkem až 50 % realizace, do max. 200.000 eur/projekt. Prodlouženy byly aktivity firmy SES v rámci programu zdr. komunikace SatMed (do 2024). Plánovaná jsou kybernetická střediska v Africe, ACRC/Africa Cybersecurity Resource Center for Financial Inclusion.

-

- **První historická vládní půjčka** s náklady dle odhadů až 2,5 mld. eur byla na sv. kapitálových trzích vzhledem k vynikajícímu ratingu země (AAA od největších ratingových agentur, DBRS a Moody's) zajištěna v 4/2020 ve 2 tranších (1,5 mld. eur na 5 let a 1 mld. eur na 10 let), s negativním úrokem, -0,035%; druhá, v 7/2020, ve výši 350 mil. eur, již za běžných podmínek; třetí, v 3/2021, ve výši 2,5 mld. eur, opět s neg. úrokem/-0,045%.

-

- **Daně.** LU ani v 2021 neplánuje zásadní změny daňového režimu (předložení daňových prohlášení za 2019 bylo odsunuto na 31. 3.2021, za 2020 na 31. 6. 2021; novinkou je jen zdanění neregulovaných fondů v oblasti nemovitostí; postupně se daří prodlužovat lucemburský daňový režim pro příhraniční pracovníky: FR i BE zatím do 31. 6., DE tacitně měsíčně zatím bez časových omezení). Se zvláštní pozorností sleduje LU diskusi o reformě globálního zdanění po změně pozice US (G20, 7/2021).

-

• *LU ekonomika* dle akt. statistik poklesla překvapivě méně, než se předpokládalo, výhled je optimistický: růst -1,3% v 2020, 4% v 2021/2022, 2,7% v 2023/2024; deficit -2,62 mld. v 2020, v 2021 již -1,359 mld. tj. -2% HDP; dluh 24,9% v 2020 /dle stáv. odhadů by měl pod - vládou ve vládním programu 2018-2023 stanovenou hranicí 30% i EU stanovenou hranicí 60% - zůstat však až do 2025 (zřejmě nejvyšší by měl být v 2023/28,4%; v 2025 však již 27,6%). Nezaměstnanost činí 6,1%, (na stejné úrovni udržet se má i v následujících letech), inflace 2,1%. Dle národního Programu stability a růstu jsou vyhlídky LU hospodářství nadějně zj. v souvislosti se silou fin. střediska (na rozdíl od fin. krize z 2008 // počet v LU domicilovaných fondů v 3/2021 dosáhl 5,086688102 tril. eur (meziročně +26,48%) a orientaci země na logistiku (národní přepravce Cargolux (čistý zisk 637 mil. eur/2020 vs 20 mil v 2019 vs. dosavadní rekord 175 mil. eur v 2018); vynikajícímu internetovému pokrytí a posílené trajektorii investic (pro 2021 počítá Plán obnovy a odolnosti s 2,9 mld. eur // 4.928 eur/os. plus národním vstupem z RRF/93,5 mil. eur na 20 projektů na kohezi a zelenou a digitální tranzici).

• *Dle World Competitiveness Yearbook* se LU přitom v žebříčku konkurenceschopnosti propadá (z 63 zemí v 2015 na 6. místě, v 2018 na místě 11., v 2019 na místě 12., v 2020 na místě 15.). Potíží je spirála likvidací menších místních firem (meziročně až 3x více než průměr); pokračující proces redukci (př. ArcelorMittal), mergerů (zj. banky) a odkupů (zj. DE firmami/př. Paul Wurth, Ceratizit); spirála cen s byty (meziročně +17,5%); podíl chudých (25% populace/přes kohezní opatření vlády/bez nich 46%); zpoždění na cestě k dosažení klimatické neutrality (v perspektivě 2050) a přetrvávající nezaměstnanost mladých (30-40% - srov. nezaměstnanost celkově 6, 1%, s rostoucím podílem dlouhodobě nezaměstnaných).

Švédsko

SITUACE

Od úterý 1. června začíná ve Švédsku první fáze vládního plánu rozvolňování.

Od 1. 6. začíná první z celkem pěti fází vládního plánu postupného rozvolňování. Od 1. 6. mohou být otevřené restaurace do 22:30 místo do 20:30. Počet osob povolených pro veřejná shromáždění a veřejné akce se zvyšuje na 50 při indoorových akcích a 100 pro venkovní akce, pokud není k dispozici místo k sezení. Pokud jsou zde místa, může být přítomno 500 osob. Mohou se také otevřít zábavní parky. Děti i dospělí se mohou účastnit táborových aktivit, sportovních turnajů, sportovních her a soutěží v menším měřítku. Pronájem prostor pro soukromé večírky s více než 8 osobami stále není povolen. Cvičení a podobné sportovní soutěže lze provádět za předpokladu, že se účastní maximálně 150 sportovců.

Dne 27. 5. vláda představila plán postupného rozvolňování. Premiér Stefan Löfven řekl, že implementace plánu závisí na plánovaném očkování a zatížení zdravotnického systému. Dne 25. 5. premiér Stefan Löfven v rámci tiskové konference oznámil, že Švédsko věnuje přibližně 3 miliony dávek vakcíny proti covid-19 evropskému vakcinačnímu programu Covax. Premiér zdůraznil, že nejdříve musí být zajištěno očkování a nabídnuta vakcína všem osobám ve Švédsku, a to bez prodlení. Zároveň však informoval o tom, že Švédsko podepsalo dohodu o dodávce daleko vyššího počtu dávek, než skutečně potřebuje a dokáže využít. O které druhy vakcín se bude jednat, není zatím známo.

Většina regionů Švédska zahájila očkování osob ve IV. fázi. Švédský úřad pro veřejné zdraví (FHM) již dříve zavedl čtyři fáze pro očkování. Fáze I – osoby žijící v domovech pro seniory, pečovatelských domovech, včetně zdravotnického personálu (očkování začalo v prosinci 2020). Fáze II – ostatní osoby ve věku 65 let a více, stejně jako některé osoby se zdravotními problémy, jako jsou příjemci dialýzy a transplantací, a také jejich kontakty v

domácnosti (očkování zahájeno v únoru 2021). Fáze III – osoby ve věkové kategorii 60–64 let, osoby nad 18 let patřící do rizikové skupiny, bezdomovci a lidé trpící demencí. Fáze IV – v závěrečné fázi bude očkování nabídnuto všem osobám ve věkové kategorii 18–59 let. FHM podporuje doporučení Asociace pediatriů, aby v rámci fáze III a IV byly očkovány také určité skupiny pacientů ve věku od 16 do 17 let. Jde o malou skupinu dětí s chronickými onemocněními, u nichž je zvýšené riziko vážného průběhu onemocnění nákazou covid-19.

Z posledních údajů FHM bylo k 1. 6. ve Švédsku bylo proti covid-19 doposud očkováno 5 223 973 osob. První dávkou vakcíny bylo ke stejnému dni naočkováno 3 737 139 osob, tedy 45,6 % všech obyvatel a druhou dávku již obdrželo 1 486 834 osob 18,2 % veškerého obyvatelstva nad 18 let. K očkování se používají schválené vakcíny společnosti Pfizer/BioNTech, Moderna a AstraZeneca. Na základě doporučení FHM vakcínou společnosti AstraZeneca nejsou očkovány osoby narozené po roce 1956. Vláda prodloužila plán očkování, jehož cílem je nabídnout alespoň první vakcínu všem dospělým osobám nad 18 let do 15. srpna.

K 1. 6. je celkový počet nakažených 1 068 473 (+ 4 098 za 7 dní). K stejnému dni bylo ve Švédsku registrováno 14 451 úmrtí (+ 55 za 7 dní). V 20. týdnu bylo v zemi provedeno 253 818 PCR testů, z nichž 7,3 % (18 572 osob) mělo pozitivní výsledek testu (v 19. týdnu – 9,3 %, v 18. týdnu – 10,5 %). 14denní průměr nových případů v přepočtu na 100 tisíc obyvatel je dle ECDC 427. Švédsko má jeden z největších počtů případů na 100 tisíc obyvatel v Evropě, a to i přes klesající trend. Celkem je s nákazou covid-19 hospitalizováno 771 osob, z toho 195 osob na odděleních JIP. Zatížení nemocničních zařízení a nemocničního personálu se snižuje.

Trend v šíření nákazy je v posledních čtyřech týdnech ve Švédsku klesající. V posledním týdnu pokles počet nových případů o 25 %. Přesto je podle Úřadu pro veřejné zdraví (FHM) je situace stále závažná. Zástupci FHM a švédské vlády proto vyzývají k důslednému dodržování doporučení FHM včetně rozestupů, ať už v domovech nebo na pracovištích, aby se omezilo další šíření nákazy. Pokud jde o počet úmrtí, tak podle vrchního státního epidemiologa Anderse Tegnella je zde zřejmý a jasný účinek očkování proti covid-19, a to zejména u starších lidí. Trend v počtu úmrtí je stabilní a na velmi nízké úrovni.

OPATŘENÍ

Od 1. 6. mohou být otevřené restaurace do 22:30 místo do 20:30.

Od 1. 6. počet lidí povolených pro veřejná shromáždění a veřejné akce se zvýší na 50 při indoorových akcích a 100 pro venkovní akce, pokud není k dispozici místo k sezení. Pokud jsou zde místa, může být přítomno 500 lidí.

Od 1. 6. se mohou také otevřít zábavní parky. Děti i dospělí se mohou účastnit táborových aktivit, sportovních turnajů, sportovních her a soutěží v menším měřítku. "

Pronájem prostor pro soukromé večírky s více než 8 osobami stále není povolen.

Cvičení a podobné sportovní soutěže lze provádět za předpokladu, že se účastní maximálně 150 sportovců.

FHM dne 27. 4. rozhodl, že povolí letošní oslavy zakončení školního roku. Oslavy budou povoleny pouze ve venkovních prostorách za přítomnosti nejbližších rodinných příslušníků.

Od 25. 3. vláda umožnila opětovné návštěvy uměleckých galerií, muzeí, zoologických zahrad a tematických parků v omezeném počtu osob. Maximální počet osob je stanoven z rozlohy plochy jednotlivých zařízení a nesmí překročit max. počet 500 osob.

Doporučení:

V souladu s přijetím dočasného zákona o pandemii vláda oznámila nová celostátní omezení pro boj s pandemií. Jedná se o další omezení pro nákupní místa, omezení skupin v restauracích maximálně na osm osob (týká se i soukromých akcí) a doporučení pro nošení roušek ve veřejné dopravě ve špičce.

Pro všechny, kterým to situace umožňuje, vykonávat práci z domova;

Dodržovat základní hygienické postupy, odstupy a rozestupy (1–2 m), dbát na osobní odpovědnost, omezit účast na větších akcích,

Při jakýchkoliv zdravotních příznacích zůstat doma;

Omezit používání hromadných dopravních prostředků, ve kterých nelze provést rezervaci místa;

Pokud máte příznaky, nechte se testovat;

Omezit zbytečné cesty a uskutečňovat schůzky přednostně formou "na dálku";

Výzva pro organizace, firmy a instituce: maximálně zamezit rozšiřování nákazy.

Nařízení:

Omezení veřejného shromažďování na maximální počet 50 osob s platností od 1. 6. 2021;

Omezení otevírací doby restaurací, kaváren, barů na max. do 22.30 s platností od 1. 6.

CESTOVÁNÍ/REPATRIACE

Dne 31. 3. 2021 Ministerstvo zahraničních věcí Švédska rozhodlo rozšířit doporučení týkající se nepodstatných cest do zemí mimo EU/EHP/schengenského prostoru/Spojeného království. Rozhodnutí zůstává v platnosti do 31. 5. 2021.

Od 31. 3. platí pro vstup do Švédska ze zemí, které nejsou členy EU včetně Velké Británie, požadavek na negativní test na covid-19 a prokázání minimálně jednoho schváleného účelu cesty. Tento požadavek je v platnosti do 31. 5. 2021.

Přesné znění doporučení Ministerstva zahraničních věcí Švédska ze dne 31. 3. 2021 týkající se nepodstatného cestování do všech zemí (původně vydaného dne 14. března 2020 a od té doby prodloužovaného):

- 1) Pro všechny země, na které se nevztahuje bod 3 níže, se doporučení proti nepodstatnému cestování prodlužuje do 31. května 2021.
- 2) 31. března 2021 Ministerstvo zahraničních věcí Švédska také rozhodlo zrušit doporučení proti nepodstatnému cestování do Velké Británie a Norska.
- 3) To znamená, že Ministerstvo zahraničních věcí Švédska zrušilo doporučení týkající se nepodstatných cest do: Andorry, Rakouska, Belgie, Bulharska, Chorvatska, Kypru, Česka, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Německa, Řecka, Maďarska, Islandu, Irska, Itálie, Lotyšsko, Lichtenštejnsko, Litva, Lucembursko, Malta, Monako, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, San Marino, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švýcarsko, Spojené království a Vatikán. Tyto země jsou osvobozeny od doporučení proti nepodstatnému cestování.

Dne 3. 2. zavedla švédská vláda pro všechny cizince cestující ze zemí EU/EHP starších 18 let pro vstup na území Švédska povinnost prokázat se negativním výsledkem testu na covid-19 (PCR nebo antigenní test), který nesmí být starší, než 48 h. Tato povinnost byla prodloužena do 31. 5. 2021. Povinnost prokázat se negativním výsledkem testu se nevztahuje na osoby mladší 18 let, na osoby mající pobyt ve Švédsku a na zaměstnance dopravy. Rovněž naléhavé rodinné důvody mohou být důvodem, proč se nelze prokázat nedávným osvědčením o testu, a také z humanitárních důvodů, jako jsou žadatelé o azyl. Cílem je zabránit riziku šíření nové varianty viru. Na osoby dojíždějící za prací, zejména na Dány a Nory, se vztahují zvláštní pravidla, tedy prokázání se negativním testem na covid-19 pouze jednou týdně.

EKONOMIKA

Po roce s pandemií se švédské výdaje na záchranu ekonomiky a na krizové balíčky vyšplhaly na rekordních 389 miliard SEK, tj. cca 38,4 miliardy EUR. To odpovídá více než jedné třetině příjmů Švédska za celý rok. Největší výdaje vedly na krátkodobá propuštění (52 mld. SEK), na záchranu firem (51 mld. SEK), na obecné dotace obcím (44 mld. SEK), na snížení poplatků zaměstnavatelům (33 mld. SEK), na rozšíření náhrad v nemocenské (25 mld. SEK) a na posílení pojištění v případě ztráty zaměstnání (12 mld. SEK). Švédsko ještě nikdy předtím neutratilo tolik peněz na to, aby čelilo krizi.

Ministerstvo financí revidovalo prognózy švédského ekonomického růstu a ve svých nových prognózách z 12. 4. uvedlo, že ekonomika poroste v roce 2021 o 3,2% a v roce 2022 o 3,8%. Dřívější prognózy předpovídaly hospodářský růst ve výši 3% v roce 2021 a 3,7% v roce 2022. Převážná část hospodářského růstu ve Švédsku v roce 2021 proběhne na podzim. Pokud jde o trh práce, vláda se domnívá, že nezaměstnanost bude po celý rok činit 8,7% a v roce 2022 klesne na 7,9%. Následky pandemie zasáhla celou světovou ekonomiku, ale ministryně financí Magdalena Andersson/ová (S), je ohromena odolností švédské ekonomiky. Především švédský průmysl ukázal neuvěřitelnou sílu, ale bez ekonomické podpory vlády by byla situace výrazně horší. Vláda dosud vynaložila 400 miliard SEK na zmírnění dopadu pandemie na ekonomiku Švédska a je připravena zasáhnout, pokud zde bude zapotřebí více ekonomických stimulů a podpory.

Z nedávných údajů Stockholmské obchodní komory vychází, že si hotelové odvětví v roce 2021 ve Švédsku, oproti roku 2020 ještě před létem polepší. V dubnu tohoto roku měly hotely v zemi tržby ve výši 555 milionů SEK. V roce 2019 byly tržby 583 milionů SEK, zatímco v dubnu 2020 činily tržby pouhých 260 milionů SEK. Hlavní ekonom Stockholmské obchodní komory Stefan Westerberg doufá, že vývoj směrem k lepšímu bude pokračovat během léta a dosáhne určité formy normalizace na podzim 2021.

Finsko

SITUACE

- 77 452 případů nakažených (poslední denní přírůstek +607)
- 844 zemřelých
- 180 pacientů hospitalizovaných
- 50 pacientů na JIP
- 2 584 odhalených případů způsobených mutacemi viru celkem (většinu tvoří případy britské mutace).

Denní přírůstky v březnu výrazně kolísají mezi 500 až 800 případy denně, v posledních dnech s mírně klesajícím trendem. Postupně rostoucí trend se zastavil okolo 20.3.

Finsko rozděluje regiony podle vážnosti situace do tří fází šíření epidemie: 5 regionů je v současnosti v první fázi, 7 regionů ve druhé a 9 regionů ve třetí, nejméně vážnější (vedle metropolitní oblasti kolem Helsinek jde dále o regiony na jihu a jihozápadě Finska). Počet případů se v posledních dvou týdnech zvýšil v 11 regionech z 21.

Nejhorší situace i nadále panuje v oblasti hlavního města Helsinky a okolí (obvod Helsinky a Uusimaa – HUS), která je největší sítí nemocniční péče v zemi. HUS se dlouhodobě potýká s nedostatkem zdravotnického personálu. Další postiženou lokalitou je oblast kolem města Turku na jihozápadě země.

Předmětem výzkumu zůstává původ ve Finsku objevené mutace FIN-769H, která ovšem byla lokalizovaná i v dalších zemích. Analyzován je v současnosti také nový kmen zachycený ve městě Turku.

OČKOVÁNÍ

K 30. 3. byla první dávka vakcíny aplikována 862 639 osobám, druhá dávka 88 715 osobám. První dávku obdrželo 15,5 % populace, druhou 1,6 % populace. Naočkováno je přes 80 % osob ve věku 80+ let, téměř 70 % ve věku 75-79 let a 30 % ve věku 70-74 let. Zájem o očkování je velký a po krátké pauze pokračuje očkování i vakcínou AstraZeneca, která je od 29. 3. aplikována i osobám od 65 let. Očkuje vakcínami od firem Pfizer-BioNTech, Moderna a AstraZeneca.

Finsko získává očkovací látky prostřednictvím společných nákupů v rámci EU. I Finsko se potýká s pomalejšími dodávkami vakcín od dodavatelů, než byla nasmlouvaná množství. Tempo očkování je podle úřadů srovnatelné s ostatními EU zeměmi.

Cílem je poskytnout co největšímu počtu osob aspoň první dávku. Finský Národní úřad veřejného zdraví (THL) předpokládá interval mezi oběma dávkami 12 týdnů.

Vláda hodlá naočkovat všechny osoby nad 16 let. Očkování je ve Finsku dobrovolné a je zdarma pro všechny osoby dlouhodobě žijící ve Finsku. Odpovědnost za organizaci očkování leží na obcích. Osoby si nemohou vybrat, od kterého výrobce budou vakcínou očkovány.

Prioritně očkované skupiny jsou:

1. Zdravotnický personál, který ošetřuje a léčí nemocné s COVID
2. Personál v sociálních zařízeních pro seniory
3. Senioři podle věku od nejstarších a lidé s onemocněním, které zvyšuje riziko těžkého průběhu COVID.

Vláda momentálně zvažuje redistribuci vakcín po naočkování všech rizikových skupin a to ve prospěch epidemiologicky nejpostiženějších oblastí. Zvýhodněné oblasti má určit min. zdravotnictví a sociálních služeb.

Společnost Rokote Laboratories Finland ve Finsku vyvíjí vakcínu proti koronaviru v podobě nosního spreje. Pokračování vývoje je ale ohroženo nedostatkem financování.

OPATŘENÍ

Původně třítydenní lockdown, platný od 8. 3., byl prodloužen a bude pokračovat až do 18. 4. Obava panuje především z šíření nových nakažlivějších mutací. Vlastní podoba opatření a míra omezení se liší podle regionů a jejich zasažení.

Ve všech regionech, které jsou zařazeny do třetí, nejhorší fáze šíření epidemie, se může scházet max. 6 osob. Pokračuje distanční výuka na středních školách a druhém stupni ZŠ. Skupinové aktivity dětí nad 12 let se ruší. Místní úřady mohou od 1. 4. nařídit uzavření i soukromým sportovním a rekreačním zařízením, která mohla dosud fungovat v omezeném režimu povolujícím vstup max. 10 osobám najednou. Ve vnitřních prostorách a MHD je povinnost nosit roušku. Regionům ve druhé fázi se obdobná opatření doporučují a bude záležet na rozhodnutí samospráv.

Restaurace zůstanou uzavřeny do 18.4. (povolen je pouze prodej s sebou a rozvážka) ve všech regionech kromě regionů Åland, Jižní Pohjanmaa, Střední Pohjanmaa a Kainuu.

Termín komunálních voleb byl kvůli rizikům s šířením COVID19 odložen z 18. 4. na 13. 6.

Vláda připravila návrh zákona o omezení volného pohybu, který by omezil vycházení pouze na nezbytné cesty v epidemiologicky nejpostiženějších oblastech země (nyní metropolitní oblast Helsinek a Turku). Schválením zákona se bude zabývat parlament v týdnu po Velikonocích.

Parlament projednává zákon, který má umožnit povinné testování vybraných skupin osob, např. na hranicích. Zákon by měl začít platit od dubna. Navíc je zvažována varianta, že by do karantény museli nastoupit všichni cestující do Finska a to nezávisle na předložení certifikátu o negativním výsledku testu na COVID19. Vláda doufá, že takové opatření povede k poklesu importovaných případů nákazy, které ve Finsku dosahují významného počtu.

CESTOVÁNÍ

V současnosti považuje Finsko za rizikové všechny státy EU a nadále pokračuje v provádění hraničních kontrol u všech cestujících. Platnost současných podmínek přeshraničního cestování byla prodloužena do 30.4.

Do Finska lze v tomto období cestovat bez dodatečných omezení ze zemí: Austrálie, Singapur, Jižní Korea, Thajsko, Nový Zéland, Island. U ostatních zemí Finsko rozlišuje mezi dvěma skupinami států: (1) státy EU + Švýcarsko, Norsko, Lichtenštejnsko; (2) ostatní třetí země, vč. Velké Británie. U obou skupin zemí lze přicestovat pouze ve vyjmenovaných případech. Ze států EU, včetně ČR se jedná především o:

- občany s povolením k dlouhodobému pobytu ve Finsku;
- pracovní cesty v případech, kdy se jedná o sektory a úkoly s kritickým významem z hlediska fungování ekonomiky a bezpečnosti (např. zemědělství, potravinářství, energetika, stavebnictví, zdravotnické technologie, doprava a komunikace), které nesnesou odkladu a vyžadují osobní přítomnost; zaměstnavatel musí vyplnit formulář, ve kterém zdůvodní nezbytnost cesty, a cestující předloží vyplněný formulář při hraniční kontrole;
- pracovníky ve zdravotnictví při plnění svých pracovních úkolů;
- pracovníky nákladní dopravy při plnění svých pracovních úkolů;
- osoby studující ve Finsku;
- návštěvy rodiny, svatby, pohřbu, návštěvy partnera na základě dlouhodobého partnerského vztahu;
- zástupce zahraničních médií při plnění svých pracovních úkolů.

Povolen je rovněž tranzit přes Finsko v rámci pravidelné letecké dopravy (cestující musí zůstat v tranzitním prostoru). Cestující musí být schopen účel cesty prokázat při hraniční kontrole.

Všichni cestující ze zahraničí by měli být po příjezdu do Finska **testováni** na COVID19. Test na COVID-19 lze po příletu absolvovat např. na mezinárodním letišti Helsinki-Vantaa (výsledek je oznámen obvykle do 1-2 dnů). Test na COVID19 pro cestovatele přijíždějící do Finska je prováděn zdarma.

Letecká společnost **Finnair** od všech cestujících do Finska vyžaduje při odletu v angličtině negativní výsledek testu na COVID19 nebo lékařské potvrzení o prodělaném onemocnění COVID19 během posledních 6 měsíců (netýká se dětí mladších 2 let a tranzitní letecké dopravy). Akceptován je PCR test (ne starší 72 hodin) i antigenní test (ne starší 48 hodin).

Po příjezdu do Finska z České republiky je *doporučeno* absolvování čtrnáctidenní **karantény**. Karanténu není třeba absolvovat, pokud se můžete prokázat lékařským potvrzením, že jste prodělal(a) onemocnění COVID19 v posledních 6 měsících. Pokud cestující může předložit při příjezdu negativní výsledek testu na COVID19 ne starší než 72 hodin a pokud zůstává ve Finsku na dobu kratší než 72 hodin, karanténu není nutné absolvovat a není potřeba po příjezdu absolvovat nový test. V případě delšího pobytu lze pak karanténu zkrátit

absolvováním dvou testů na COVID19 po příjezdu s negativním výsledkem, nejdříve však 72 hodin po sobě. Pokud cestovatel obdržel negativní test nejdéle 72 hodin před příjezdem, stačí pro ukončení karantény jeden negativní test po příjezdu, absolvovaný však nejdříve 72 hodin po příjezdu. Během karantény se osoba zdržuje v místě, kde má zajištěno své ubytování, nezbytné cesty jsou povoleny (např. cesta k lékaři).

EKONOMIKA

Ekonomické vyhlídky

- FI ekonomika přestála první rok pandemie lépe než mnoho jiných ČS EU. Podle Statistického úřadu klesl HDP FI loni o 3 %. Inlace činila loni 0,3 %.
- Míra zaměstnanosti byla v prosinci 70,7 % a míra nezaměstnanosti 8,2 %.
- Pro letošní rok je odhadován růst HDP o 3%.
- Letošní rozpočet počítá se schodkem 11,7 mld. EUR, což je o 8 mld. EUR méně než loni.
- Obrat průmyslu byl koncem roku nižší v meziročním srovnání, ve srovnání s předchozími měsíci ale stoupal.
- Důvěra spotřebitelů v ekonomiku je nejvyšší za poslední 2 roky. Indikátor důvěry dosáhl v lednu hodnoty -0,9. Dlouhodobý průměr je -1,8.

Národní záchranné balíčky:

- Vláda v druhé polovině prosince 2020 schválila další balík kompenzací pro podnikatele, jejichž obrat se v důsledku pandemie snížil alespoň o 30 %. Byl také vytvořen seznam odvětví, kde není nutné prokazovat, o kolik se obrat snížil – jde o odvětví, jejichž celkový obrat se snížil za třetí čtvrtletí 2020 v meziročním srovnání nejméně o 10 % (např. hotely, catering, závodní jídelny nebo zábavní průmysl; na seznamu nejsou nově uvedeny restaurace, kavárny, bary, kadeřnictví ani kosmetické salony). Stát vyčlenil na druhé kolo celkem 550 mil. EUR. O podporu je možné žádat do 26. 2. 2021.
- Vláda také plánuje podpořit ze státního rozpočtu zdravotnictví a kompenzovat jeho náklady související se zvládnutím pandemie.

Podpora pro podnikatele a firmy

- Kromě výše zmíněné podpory pro firmy byla prodloužena možnost OSVČ čerpat podporu v nezaměstnanosti do konce června 2021.
- Na FI vládu se snáší kritika za neúměrně malou výši podpory v oblasti zábavního průmyslu a kultury. Na toto odvětví přitom dopadla covidová omezení nejvíce.

Trh práce a podpora nezaměstnaným

- Z dočasného nástroje SURE na ochranu pracovních míst a pracovníků si FI nezažádalo o pomoc v podobě výhodné půjčky od EU.
- Některé sociální dávky byly z důvodu pandemie dočasně zvýšeny

Rumunsko

SITUACE

Stav ke dni **28. 05. 2021** ve 13:00 hodin:

- počet nakažených **1 077 161** osob (+ 321 oproti předešlému dni) od počátku vypuknutí pandemie (v Bukurešti + 34)
- počet vyléčených **1 037 729** (+ 1 827) osob
- aktivní případy **39 432**
- **2 659** (- 420) hospitalizovaných, z toho na jednotkách intenzivní péče **459 (-34)** osob

- počet úmrtí **30 174** osob (+ **43**)
- celkem provedeno a zpracováno **7 860 372** testů RT-PCR a **1 144 977** antigenních testů
- za posledních 24 hod. provedeno **22 600** RT-PCR testů, z toho **9 860** lékařsky nařízených a 12 740 na vlastní žádost a **10 268** antigenních testů
- v domácí izolaci je **7 521** osob
- v institucionalizované izolaci je **2 968** osob
- v domácí karanténě je **34 616** osob
- v institucionalizované karanténě je **81** osob

Během posledních 24 hodin bylo uděleno 1 408 pokut za porušení opatření spojených se stavem pohotovosti.

Výskyt případů za 14 dní v hlavním městě je 0,46/1000 obyvatel.

Žádná župa již nevykazuje víc než 1 nález/1000 obyvatel.

Celostátní incidence: 0,41 nakažených/1000 obyvatel.

OČKOVÁNÍ K 27. 05. 2021, 17:00 HOD.

Počet očkovaných za posledních 24 hod.: 67 378

Pfizer: **48 323** (15 023 – první dávka, 33 300 – druhá dávka)

Moderna: **4 768** (967 – první dávka, 3 801 – druhá dávka)

AstraZeneca **6 264** (100 - první dávka, 6 164 – druhá dávka)

Johnson&Johnson **8 023**

CELKOVÝ POČET OČKOVANÝCH OSOB: 4 232 837

Pfizer: **3 355 269** (639 537 - první dávka, 2 715 732 - druhá dávka)

Moderna: **352 463** (56 157 - první dávka, 296 306 - druhá dávka)

AstraZeneca **430 815** (81 799 - první dávka, 349 016 - druhá dávka)

Johnson&Johnson **94 290**

Počet podaných dávek:

Typ vakcíny	Za posledních 24 hod.	Od 27. 12. 2020
Pfizer	48 323	6 071 001
Moderna	4 768	648 769
AstraZeneca	6 264	779 831
Johnson&Johnson	8 023	94 290
CELKEM	67 378	7 593 891

Počet vedlejších reakcí za posledních 24. hod.:

Pfizer **19**

Moderna: **10**

AstraZeneca **1**

Johnson&Johnson **10**

CELKEM 40

Počet vedlejších reakcí od začátku očkování:

Pfizer: **7 863**

Moderna: **1 922**

AstraZeneca	6 075
Johnson&Johnson	82
CELKEM:	15 942 (2,10 vedlejších reakcí /1000 dávek)

Pozn.: Očkování vakcínou Pfizer/ BioNTech zahájeno 27. prosince 2020, vakcínou Moderna 4. února 2021; vakcínou AstraZeneca 15. února 2021 a vakcínou Johnson&Johnson 4. května 2021.

OPATŘENÍ

Nová opatření k 1. 06. 2021 – Nařízení národního výboru pro krizové situace č. 32/2021 ze dne 27. 05. 2021

Rozvolňovací opatření jsou platná, jestliže je počet nových potvrzených případů za posledních 14 dní menší než 3/1000 obyvatel.

Povoluje se (podmínky k účasti: očkování, negativní test PCR nebo prodělání onemocnění COVID-19):

- pořádání kulturních a uměleckých akcí v otevřeném prostranství s účastí **1000 osob**. Účast až 5000 osob je povolena jen za podmínkou, že všichni účastníci jsou očkovaní
- pořádání sportovních utkání s účastí obecnostva s obsazením **25% míst** (obsazení 100% je možná jenom za podmínkou, že všichni zúčastnění jsou očkovaní)
- činnost hracích koutků ve vnitřních prostorách (**až 50% celkové kapacity**)

Dále se povoluje:

- pořádání soukromých slavností (svatby, křtiny, narozeniny, atd.) s účastí až **70 osob** ve volném prostranství a **50 osob** v uzavřených prostorech (děti mladší 16 let se do počtu povolených nepočítají). Větší počet je povolen za podmínkou, že všichni účastníci jsou očkovaní.
- pořádání divadelních, filmových a kulturních akcí s obsazením **70% míst** (obsazenost může být navýšena, jestliže všichni účastníci jsou očkovaní)
- činnost fitness center (**70% celkové kapacity** a bez povinnosti nošení roušky. Obsazení 100% je možná jenom za podmínkou, že všichni zúčastnění jsou očkovaní)
- obnovení činnosti barů, klubů a diskoték s obsazením až **50% celkové kapacity** jen pro očkované osoby

Ruší se povinnost nošení roušky na pracovišti za podmínky, že je v místnosti míň než 5 pracovníků a všichni jsou očkovaní. Ve společných prostorech povinnost nošení roušky stále platí.

CESTOVÁNÍ

! Ruší se zákaz vstupu cizinců (tj. z nečlenských zemí EU) na území Rumunska.

Změny v cestovatelském semaforu od 28. 5. 2021 od 20:00 hodin:

Zelená barva - nízké riziko:

Cestující mohou z těchto zemí do Rumunska přijet bez jakýchkoliv omezení, není nutná povinná karanténa.

Nyní jsou zde tyto státy: Irsko, Slovensko, Moldavská republika, Norsko, Ruská federace, Finsko, Portugalsko, Malta, Velká, Izrael, Vatikán, Německo, USA, Rakousko, Španělsko, Itálie, Srbsko, Maďarsko, Bulharsko, Polsko, Česká republika

Žlutá barva - střední riziko:

Cestující z těchto zemí do Rumunska – povinná karanténa 14 dnů. Výjimky:

- osoby, které podstoupily očkování proti koronaviru, a uběhlo nejméně 10 dnů od aplikace druhé očkovací dávky.
- osoby, které předloží negativní RT-PCR test (provedený nejvýše 72 hodin před zahájením cesty do Rumunska).
- osoby, které prodělaly onemocnění COVID-19
- děti mladší než 3 let (není třeba předložit negativní PCR test)
- děti ve věku 3-16 let po předložení negativního PCT testu

Jestliže při vstupu do Rumunska nepředloží negativní test PCR, je povinná 14 denní karanténa, kterou lze přerušit desátý den, pokud je předložen negativní PCR test, provedený v osmém dni karantény.

Nyní jsou zde tyto státy: Kypr, Belgie, Slovinsko, Řecko, Estonsko, Dánsko, Chorvatsko, Turecko, Švýcarsko, Kanada, Velká Británie

Červená barva – vysoké riziko:

Cestující z těchto zemí do Rumunska – povinná karanténa 14 dnů. Výjimky:

- osoby, které podstoupily očkování proti koronaviru, a uběhlo nejméně 10 dnů od aplikace druhé očkovací dávky.
- osoby, které prodělaly onemocnění COVID-19
- osoby, které se na území Rumunska nezdrží více než 72 hod po předložení PCR testu
- děti mladší než 3 let (není třeba předložit negativní PCR test)
- děti ve věku 3-16 let po předložení negativního PCR testu

Jestliže při vstupu do Rumunska nepředloží negativní test PCR, je povinná 14 denní karanténa, kterou lze přerušit desátý den, pokud je předložen negativní PCR test, provedený v osmém dni karantény.

Nyní jsou zde tyto státy: Litva, Nizozemsko, Švédsko, Chorvatsko, Lotyšsko, Slovinsko, Francie, Indie, Brazílie.

EKONOMIKA

Protikrizová opatření

Výdaje Rumunska ze státních, místních a sociálních rozpočtů určených na zmírnění dopadů pandemie do 30. listopadu 2020 činily 13,8 miliard RON (tj. 1,3% HDP).

Od 1. srpna 2020 vstoupilo v Rumunsku v platnost nařízení, které reguluje formu **kurzarbeitu**. Nařízení uvádí minimální procento dotčených zaměstnanců: nejméně 10% z celkového počtu a nejméně 10% snížení obrátu ve srovnání s loňským rokem. Stát poskytuje 75% rozdíl mezi celkovou hrubou mzdou zaměstnance před zkrácením pracovní doby a hrubou mzdou odpovídající délce pracovní doby po zkrácení. Nařízení, které upravuje kurzarbeit, má platnost do června 2021.

Makroekonomický vývoj a predikce

Ekonomická predikce Evropské komise z února **2021** předpovídá pro rok 2020 **pokles rumunského HDP o 5,0 %**. Pro rok 2021 komise očekává +3,8 % (+0,5 % oproti podzimní predikci). V roce 2022 EK predikuje růst HDP o 4,0%. Světová banka předpovídá pro rok 2021 3,5% růst HDP a 4,1% růst v roce 2022.

Rumunská národní banka (BNR) odhaduje pokles HDP pro rok 2020 o 5,6%.

Inflace se za celý rok 2020 se podle EK očekává na hodnotě 2,3 %. Pro rok 2021 je předpovídán nárůst na 2,6 % (+0,1% ve srovnání s podzimní predikcí). V roce 2022 EK očekává inflaci na hodnotě 2,4%.

Rumunská národní banka (BNR) podle svého výhledu snížila prognózu celkové inflace na konci roku 2020 na 2,7% z původních 2,8%. Pro rok 2021 by Rumunsko chtělo dosáhnout inflačního cíle 2,5%.

Nezaměstnanost dosáhla v prosinci 2020 výše 4,9%, což je cca 450 000 osob (pro srovnání: na počátku pandemie tj. za duben hlásil oficiálně statistický úřad 4,6%).

Bulharsko

SITUACE

K 1. 6. 2021 00:00 hodin eviduje BG 418 577 potvrzených nakažených osob s koronavirem (+ 303 od 31. 5., 13 410 osob z řad zdravotníků, + 5), počet obětí narostl o 38 na 17 700 osob, oficiálně uzdravených osob je celkem 382 183 (+ 1 646). V celé zemi je v nemocnicích 3 054 pacientů s COVID-19, v těžkém stavu a s intubací je k dnešnímu dni 348 osob. Počet provedených testů k 1. 6. 2021 dosáhl 2 837 936 (+ 16 978), K 1. 6. 2021 bylo naočkováno 1 365 923 dávek (+ 12 681), přičemž 506 385 tisíc osob je již kompletně očkovaných. Podíl pozitivních testů dosáhl na 1,78 %.

VAKCINACE

Počínaje 4. 6. 2021 si budou moci všichni již kompletně naočkovaní s vystaveným národním certifikátem bezplatně stáhnout ze stránek Národního zdravotně-informačního systému nový formát certifikátu odpovídající nařízení EK, a to i bez kvalifikovaného elektronického podpisu. Včera dorazilo do Sofie 409 500 ks vakcíny od fy Pfizer, zítra má dorazit 196 800 ks od fy AstraZeneca.

OPATŘENÍ

Vláda rozhodla o prodloužení mimořádné epidemické situace do 31. července 2021.

CESTOVÁNÍ

Počínaje 19. 5. 2021 nebude BG vyžadovat u dětí do 5 let, které jsou občany BG, členských států EU, zemí Schengenského prostoru, Spojeného království V. Británie a Sev. Irsko, Austrálie, Kanady, USA, Gruzie, Japonska, Nového Zélandu, ČLR, Rwandy, Korejské republiky, Thajska, Tunisu, Uruguaye, Spojených arabských emirátů, Ukrajiny, Republiky Severní Makedonie, Srbska, Albánie, Kosova, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Moldávie, Ruské federace, Izraele, Kuvajtu, Běloruska a Turecka, PCR nebo antigenní test s negativním výsledkem.

Zároveň je od 19. 5. 2021 na přechodnou dobu zakázán vstup do BG osobám, které cestují z Indie, Bangladéše, Nepálu, Myanmaru, Bhútánu, Srí Lanky, Pákistánu, Malediv, Brazílie a zemí či území v Africe. Výjimka platí pro BG občany a osoby s trvalým či dlouhodobým pobytem v BG a členy jejich rodin, kteří po vstupu do země musí absolvovat 10denní karanténu, která může být ukončena při předložení PCR nebo antigenního testu s negativním výsledkem do 24 hodin po vstupu do země.

REPATRIACE

Jak uvádíme v předchozím bodu, v tuto chvíli by mělo být kromě nadále fungující letecké linky mezi Sofií a Prahou (Bulgaria Air) možné využít i pozemní (silniční) trasy pro dopravu jak z BG do ČR, tak i obráceně.

EKONOMIKA

Podle údajů Agentury pro zaměstnanost dosáhl v dubnu podíl registrovaných nezaměstnaných 6,1 %, což je o 2,8 % meziročně méně a oproti předchozímu měsíci o 0,4 %.

Země mimo EU

Velká Británie

SHRNUTÍ: Počty infikovaných poprvé od dubna výrazněji stoupají, nárůst je evidován i co do počtu hospitalizací a úmrtí. Britští vědci varují ostatní západní země, že podobný scénář je pravděpodobně čeká v blízké budoucnosti. Indická varianta je nebezpečná především pro země s nízkou mírou *kompletně* proočkované populace. Podle vědců již v UK mohla začít 3. vlna infekce, růst nových případů je exponenciální a nejméně 75% (tři čtvrtiny) tvoří indická mutace. S ohledem na vysokou proočkovanost se může 3. vlna projevit později, což podle vědců může nyní navodit „falešný pocit bezpečí“. Vláda nyní velmi pečlivě analyzuje, zda bude pokračovat v plánu uvolňování, který předpokládal od 21. 6. zrušení všech zbývajících omezení. Vládní vědečtí poradci s ohledem na mutace před termínem rozvolněním varují a doporučují, aby lidé i po červnu stále pracovali z domova k minimalizaci fyzického kontaktu osob. Až 53% pacientů ve věku 30 – 39 již dostalo od zahájení 13. 5. alespoň jednu dávku vakcíny. Vláda zvažuje, zda by vakcinace měla být pro zaměstnance zdravotnictví a pečovatele povinná. K 1. 6. byla spuštěn systém covid očkovacích pasů, které lze vystavit pomocí mobilní trasovací [aplikace NHS](#). Aplikace současně umožní stáhnout a vytisknout záznamy o absolvovaném očkování. Alternativně lze potvrzení získat přes telefonní linku 119. Cestující z UK do Francie musejí od 31. 5. uvést „přesvědčivé důvody“ pro vstup do země. OECD predikuje růst britského HDP v letošním roce o 7,2%, což by znamenalo nejrychlejší zotavení ekonomiky od roku u 1941, a růst o 5,5% v roce 2022. I přes to čelí UK hlubším ekonomickým dopadům, než jiné země G7 kvůli dopadům pandemie a brexitu. Nezaměstnanost se má koncem roku vyšplhat na 6,1%.

1. SITUACE

Dle [vládních dat](#) k 28. 5. 2021 testy odhalily na **3 343 nových případů nákazy denně** v průměru za 7 posledních dnů. Navzdory nárůstu posledních dnů jsou počty nadále hluboko pod vrcholem nákazy 10.1.2021, kdy bylo pozitivních 59 tis. denně. **Nadále je ale v UK covid-19 pozitivních více než 70,1 tis. osob.** Mírně stoupl i počet pacientů s covid-19 v nemocnicích, hospitalizováno je 870 osob, z toho 120 na plicní ventilaci (mírný pokles). Počet úmrtí mírně stoupl, za posledních 7 dnů evidováno průměrně **8 zesnulých na covid-19 denně**. V důsledku covid-19 **dosud zemřelo** v UK celkem **127 782** osob (počítají se jen osoby zesnuvší do 28 dnů od pozitivního testu, jejichž úmrtní list obsahuje covid-19). Celkové číslo obětí covid-19 v UK je však dle národního statistického úřadu ONS vyšší, cca 150 tis. osob, jelikož během první vlny na jaře 2020 probíhalo testování jen ve velmi omezené míře. ONS přinesl také detailní [data o statistických profilech úmrtí na covid-19 dle profesí, regionů, atd.](#) UK mělo v roce 2020 jednu z nejvyšších úrovní nadměrné úmrtnosti u lidí ve věku do 65 let mezi evropskými zeměmi, uvedl ONS.

Reprodukční číslo R bylo k 28. 5. pro Anglii **1,0 – 1,1**. Tempo změny R se pohybuje mezi **0% až +3%** za den. **R faktor** pro: **Skotsko** na **1,0 až 1,3** (k 27.5.); **Wales** **0,7 - 1,0** (k 14.5.); **Severní Irsko** dle odhadů se pohybuje okolo **0,8 až 1,10** (k 25.5.).

Úroveň covid výstrahy byla pro celé UK snížena z 4. na 3. stupeň, díky úspěchu očkovacího programu a sociálním distančním opatřením. Epidemie je obecně v oběhu, ale přenos viru již není považován za vysoký nebo exponenciálně stoupající.

Přehled výskytu jednotlivých variant v UK [na webu vlády](#). Vláda proto vytváří „sbírku“ mutací, aby byla země připravena vakcíny aktualizovat. Upravená vakcína může být vyvinuta za 30-40 dní. Za účelem posílení výzkumu vakcín proti novým variantám vláda investuje dalších 30 mil. liber do laboratorních zařízení v Porton Down.

Britská varianta koronaviru (v UK označována jako „Kentská“, α , VUI-202012/01, B.1.1.7): (aktuálně 249 637 (týdenní nárůst +7066) potvrzených případů), je předmětem zkoumání britských laboratoří. Více informací o hledání varianty od anglické hygieny [zde](#). Dostupné informace dle speciálního poradního orgánu britského Ministerstva zdravotnictví NERTAG a Světové zdravotnické organizace WHO:

- Kmen vykazuje až o 71% vyšší nakažlivost (resp. „50-70%“), než současná varianta SARS-CoV-2 (studie Imperial College London).
- Nový materiál SAGE k přenosnosti varianty [zde](#).
- Korelace mezi potvrzenou detekcí kmene a hodnotou R ve vybraných regionech UK poukázaly na absolutní nárůst hodnoty z 0,39 na 0,93.
- Hodnoty PCR Ct (Cycle threshold) poukazují u kmene pokles hodnoty o 2 oproti současné variantě SARS-CoV-2.
- Předchozí mutace viru se vyskytly v období obecně nižší prevalence SARS-CoV-2 v populaci bez důkazů o zvýšených hodnotách nakažlivosti. Naproti tomu dominance kmene v období vyšší prevalence SARS-CoV-2 v populaci poukazuje na její selektivní výhodu v nakažlivosti nad ostatními mutacemi viru.
- Kmen ve vybraných regionech UK prokázal exponenciální nárůst počtu nakažených i v období celostátního lockdownu a vyvrátil tak pravidelnou kauzalitu zavedení opatření a následného snížení počtu nakažených.
- [Studie britských vědců](#) ukazuje, že úmrtnost pacientů infikovaných britskou mutací koronaviru je o 30% až 100% procent vyšší než u lidí infikovaných původní variantou patogenu SARS-CoV-2.

Jihoafrická varianta (β , 501Y.V2, B1351) byla objevena v 904 (+41) případech. Kvůli rostoucím případům probíhá v příslušných obvodech zvýšené PCR testování obyvatel.

Manaus (γ , P1, B.1.1.28) a Brazilská varianta (P2,) se potvrdila ve 143 (+30) u P1 a 60 u P2 případech. Podle [studie Imperial College](#) je P1 je 1,4 až 2,2krát přenosnější než původní virus a je schopna přelstít imunitní systém i u dříve nakažených lidí v 25 - 61 % případů.

Variety B.1.1.7 a A.23.1 s mutací E484 na S-proteinu, umožňující viru obelstít imunitní systém a lépe se také šířit, označené jako „bristolská“ a „liverpoolská“ byly identifikovány v 79 případech (A.23.1 s E484) a 43 případech (B.1.1.7 s E484) .

Varianta B.1.525 byla v UK identifikována ve 461 (+20) případech. Varianta má ve svém genomu podobnosti s Kentskou variantou, B117, a obsahuje řadu mutací, které znepokojují vědce, včetně mutace E484K na S-proteinu.

Varianta (B.1.1.318) pravděpodobně britského původu, byla identifikována ve 226 (+22) případech. Varianta obsahuje mutaci E484K, která se nachází ve dvou dalších, ale neobsahuje mutaci N501Y.

Filipínská varianta (P3), která nese mutace E484K and N501Y, pozorované u jiných variant byla v UK potvrzena ve 6 (+1) případech.

Indické varianty B.1.617, B.1.617.2 (δ), a B.1.617.3, nesoucí mutace E484Q a L452R, byly zaznamenány v 418 (+50) případech u B.1.617, 3424 případech (+2111) u B.1.617.2 a 13 (+2) případech u B.1.617.3. Varianta B.1.617.2 byla 7. 5. reklasifikována z „vyšetřované“ na „znepokojující“, riziko pro veřejné zdraví je „vysoké“.

2. OPATŘENÍ

Dne 12. 4. 2021 v Anglii skončil tříměsíční lockdown. „Opatrný, ale nezvratný“ [plán 4-fázového uvolnění restrikcí se hodlá řídit „daty o pandemii“ spíše než „daty v kalendáři“](#). Vláda následně zveřejnila [podrobnosti v tzv. „roadmap z lockdownu“ v Anglii](#). Prioritou bylo navrácení žáků a studentů do škol a sociální kontakt. Jednotlivé fáze mají intervaly min. 5 týdnů – 4 týdny na sběr a vyhodnocení dat a týden na přípravu veřejnosti. Před přistoupením ke každé další fázi rozvolnění vláda vyhodnocuje aktuální data, aby posoudila dopad předchozích uvolnění, posuzovaná kritéria:

- 1) Očkovací program pokračuje úspěšně.
- 2) Vakcíny jsou dostatečně účinné při snižování počtu hospitalizací a úmrtí.
- 3) Míra infekce neriskuje nárůst hospitalizací, který by vytvořil neudržitelný tlak na NHS.
- 4) **Hodnocení rizik se v ohledu k novým variantám viru zásadně nezmění.**

Vláda 5. 4. publikovala [aktualizaci plánu rozvolňování](#).

1. fáze od 8. 3. - dodrženo

- Od 8. 3. byly otevřeny všechny ZŠ a SŠ včetně venkovních sportovních i další aktivity. Žáci od 2. stupně výše musí ve třídách nosit roušky a jsou 2x týdně testováni. Testy jsou dobrovolné, roušky ve třídách jsou pro žáky 2. stupně povinné. [Vládní pokyny pro školy](#).
- Od 8. 3. povoleny návštěvy v domech s pečovatelskou službou pro nominované pravidelné návštěvníky s negativním testem.
- Od 8. 3. se dva lidé z různých domácností se mohou setkat venku na „kávu, drink nebo piknik“.
- Od 29. 3. je povoleno venkovní setkání až 6 osob nebo 2 domácností.
- Od 29. 3. se otevřela venkovní sportovní zařízení, jako jsou tenisové nebo basketbalové kurty, golfová hřiště a venkovní bazény. Povoleno bude také organizovaný sport dospělých a dětí, jako je místní fotbal.
- Od 29. 3. mohou lidé – poprvé od 4.1.2021 – legálně opustit domov i z jiných důvodů než je cvičení, práce a další zákonné aktivity, ale pouze lokálně (definici lokálnosti vláda neuvedla). Lidé mají stále pracovat z domova.
- Vláda vydá pravidla pro bezpečné vedení předvolebních aktivit před místními volbami (včetně voleb skotských) plánovaných na 6. května.

2. fáze od 12. 4. (po naočkování všech 9 prioritních skupin) - dodrženo

- Otevřely hospody a restaurace, ale pouze venkovní prostory a zákazníci musejí sedět.
- Otevřel se neesenciální maloobchod, kadeřnické a beauty salony a veřejné budovy, jako jsou knihovny a muzea.
- Obchody mohou prodloužit otevírací dobu od 7-22 hod. až 6 dní v týdnu, aby zákazníkům pomohly vyhnout se špičkám. Na podporu znovuotevření a zotavení podniků vláda alokovala 56 mil. GBP. Vláda rovněž oznámila, že prodlouží pružnou pracovní dobu na staveništích a umožní flexibilnější dodávky potravin do supermarketů.
- Zoologické zahrady a tematické parky. Zde však platí pravidla omezení sociálního kontaktu.

- Vnitřní zařízení pro volný čas, jako jsou tělocvičny a bazény, ale lidé mohou znovu chodit pouze sami nebo se členy své domácnosti.
- Znovuotevření prázdninových pronájmů bez sdílených zařízení, ale pouze pro jednu domácnost.
- Pohřby mohou mít až 30 účastníků, zatímco svatby a recepce mohou mít 15.
- Lidé v pečovatelských zařízeních nad 65 let mohou cestovat mimo domov.

3. fáze od 17. května – dodrženo

- Většina omezení sociálního kontaktu venku bude zrušena, s omezením do 30 osob scházejících se v parcích nebo zahradách.
- Povolené setkání až 6 osob nebo 2 domácností uvnitř, povolené přenocování.
- Hospody a restaurace, hotely a pensiony, herní centra, kina a kurzy skupinových cvičení, muzea a galerie mohou otevřít. Pro pohostinství budou platit limity pro počet osob.
- Mezinárodní cestování bylo obnoveno.
- Sportovní haly mohou hostit až 1 tis. diváků nebo poloviční kapacitu, podle toho, které číslo je nižší; venku bude limit 4 tis. lidí nebo poloviční kapacita, podle toho, která hodnota je nižší. Pro velké venkovní akce, jako velké fotbalové stadiony, kde se davy lidí mohou rozložit, bude platit limit 10 tis. lidí, nebo čtvrtina, podle toho, co je méně.
- Pro svatby bude mít limit 30 osob, povoleny budou i jiné akce, jako jsou křty a některé náboženské oslavy.
- Úplné znovuotevření univerzit.
- Klienti v domech s pečovatelskou službou mohou jmenovat až 5 návštěvníky (max. 2 najednou), ti musí mít negativní test.

Vláda vydala [nová doporučení pro 8 oblastí Anglie s vysokým výskytem indické varianty](#) (omezení fyzického kontaktu mimo domácnost, pobytu osob u jiných domácností uvnitř, omezení cestování z oblasti, zvýšené testování apod.).

4. fáze od 21. června – rozhodnutí o postupu bude oznámeno 14. června

- Zákonné limity pro sociální kontakt budou zrušeny a znovu se otevrou poslední sektory, např. noční kluby. Mohou se konat velké akce.
- Pravděpodobně dojde ke změnám širších opatření v oblasti společenského kontaktu, ale o tom bude rozhodnuto v samostatné revizi.
- Pokyny pro práci z domova budou zrušeny, za předpokladu, že počet případů zůstane nízký. Krok zatím nepodporují vědečtí poradci.

Vláda provede v rámci procesu rozvolňování revize následujícího:

- Pasy pro očkované osoby ("Covid status certificates") před zahájením 4. fáze
- „Program výzkumu událostí“ s pilotními testy ke zjištění efektu kontaktu většího a/ nebo upuštění od sociálního distancování bude zahájen v dubnu.
- Vzhledem k obavám z nových variant viru ministerstvo dopravy zahájilo 12. 4. revizi otázky mezinárodního cestování.
- Revize opatření omezující sociální kontakt bude provedena před fází 4.

Ostatní země UK: postupují samostatně, systém veřejného zdraví je decentralizovanou oblastí, nicméně naprostá většina proti koronavirovým opatřením má stejný účel:

Wales: Od 15.3. byla obnovena školní výuka pro děti ve věku od 3 – 7 let. Od 13. 3. mohou lidé opustit domov i mimo nezbytné důvody, musí se ale pohybovat jen lokálně. Lidé ze dvou domácností se mohou setkat venku, zatímco 15. 3. kadeřnictví otevřela své salony. Maloobchod, který není nezbytný, se začal znovu otevírat od 22. 3. Od 27. 3. je povoleno ubytování s vlastní stravováním, ale pouze pro obyvatele Walesu. Studenti se 12. 4. vrátili do

škol a všechny zbývající nepodstatné maloobchodní a úzké kontaktní služby zahájily provoz. Lidé také mohou cestovat z Walesu do zbytku UK. Od 24. 4. Je povoleno venkovní setkání 6 lidí z až 6 domácností. Venkovní atrakce a venkovní pohostinská zařízení, včetně kaváren, hospod a restaurací, mohou od 26. 4. otevřít. Povoleny jsou také venkovní svatební hostiny a venkovní aktivity až pro 30 osob. 3. 5. Se opět otevřely posilovny, bazény. Povoleny byly vnitřní aktivity pro děti pod dohledem, vnitřní organizované aktivity až pro 15 dospělých, jako skupinové cvičení, a znovuootevření komunitních center. Od 17. 5. je otevřeno vnitřní pohostinství a veškeré ubytování v cestovním ruchu. U stolu může sedět až 6 osob ze 6 domácností (mimo dětí pod 11 let). 6 osob ze 6 domácností se může setkat venku. Otevřou se kina, divadla, muzea, galerie a zařízení pro sport a volný čas. Až 30 osob se může účastnit svatby a pohřební hostiny uvnitř a až 50 venku. Mezinárodní cestování je obnoveno v souladu s Anglií, vláda ale cestování nedoporučuje.

Skotsko snížilo 26.4. úroveň covid výstrahy ze stupně 4 na 3 (viz web vlády). Od 17.5. přejde země kromě Glasgow s vysokým výskytem covid na stupeň 2, vybrané ostrovy se přesunou na stupeň 1. Aktuální informace o skotské uzávěře [zde](#).

Skotská vláda zavádí dočasný zákaz cestování mezi Skotskem a anglickými hotspoty se šířící se indickou variantou Bedford, Bolton, Blackburn with Darwen od pondělí 24. 5.

Skotsko **16. 3.** aktualizovalo svou [strategii pro rozvolňování opatření](#):

- 22. 2. byla zahájena 1. fáze návratu do škol pro žáky 1. Až 3. ročníku a žáky, kteří mají nezbytnou praktickou výuku.
- Od března začne rozvolňování opatření a obnovení kontaktu blízkých osob v pečovatelských domech
- Od 15. 3. začala 2. fáze návratu do škol (celý 1. stupeň ZŠ + 2. stupeň alespoň částečně)
- Fázovaný návrat malého počtu studentů SŠ a VŠ dle priorit
- Od 15. 3. nekontaktní outdoorové skupinové aktivity pro skupinu a organizovaná skupinová cvičení pro všechny dospělé, ve skupinách do 15 osob. Dětem bude povoleno cestovat za sportem.
- Od 15. 3. se 4 osoby ze 2 různých domácností se mohou setkat venku. U 12 až 17letých ale limit pro dvě domácnosti neplatí.

Od 2. 4. mohou lidé legálně opustit domov i z jiných důvodů než je cvičení, práce a další zákonné aktivity, pohyb však musí omezit na lokální oblast.

Milník 5. 4. - plán zmírnění širší škály současných omezení v oblastech úrovně 4 (některé jsou již v ostrovních komunitách s úrovní 3)

- kontaktní outdoorové skupinové aktivity pro osoby ve věku 12-17 let
- návrat studentů VŠ tří hlavních prioritních skupin, které byla shledána nejnižší pravděpodobnost, že tento akademický rok nedokončí (odhaduje se na 29% studentů)
- Ne-essenciální obchody mohou otevřít pro výdej on-line objednávek
- rozšíření seznamu povoleného maloobchodu o zahradní centra (vnitřní i venkovní), výroba klíčů, obchody s pomůckami pro mobilitu, obchody s dětským vybavením, elektroopravny, kadeřnictví a holičství (nikoli mobilní) a pouze na objednání, obchody s domácími potřebami, autosalony (pouze na objednání)
- bude nadále zakázána socializace v domácnostech.

Od 12.-19. 4. nastala poslední fáze návratu do škol

Od 16. 4. [se obnovilo cestování po Skotsku \(bez přespání mimo domov\) a lidé se mohou scházet ve skupinách až 6 dospělých ze 6 domácností ve venkovním prostředí za účelem socializace, rekreace a cvičení.](#)

26. 4.

- Setkávání osob uvnitř veřejných budov při jídle a pití pouze do 6 osob ze 2 domácností. Svatby a pohřby do 50 osob (včetně pohřebních hostin bez alkoholu). Venkovní pohostinství otevřené do 22h. s povoleným alkoholem, uvnitř není podávání alkoholu povoleno a zavírá se ve 20h. Znovu otevřeny knihovny, muzea, galerie.
- Zbývající obchody se mohou znovu otevřít a mobilní služby s blízkým kontaktem se mohou obnovit, tělocvičny a bazény se mohou znovu otevřít pro individuální cvičení. Znovuotevření turistického ubytování (s vlastním stravováním)
- Povolena práce v domácnostech, neesenční péče o děti otevřena. Autoškoly otevřeny a testy obnoveny.

Milník 17. 5.

- povoleno setkávání osob uvnitř domácností pouze do 6 osob ze 3 domácností
- povoleno setkávání osob uvnitř pohostinských zařízení do 6 osob ze 3 domácností
- povoleno venkovní setkávání osob do 8 osob ze 8 domácností
- až 50 osob se může účastnit svateb a pohřbů
- v rámci rodiny a přátel nejsou nutné fyzické rozestupy
- volné cestování v oblastech stupně 1 a 2, vstup do 3 a 4 pouze ze zákonných důvodů
- bary, hospody, restaurace a kavárny mohou zůstat otevřené do 22:30 uvnitř s povoleným alkoholem a časově omezenými 2 hod. sloty a do 22:00 venku
- venkovní kontaktní sporty pro dospělé a skupinová cvičení ve vnitřních prostorách
- obchody, kadeřnictví, kina, knihovny, zábavní podniky a hotely otevřena
- vnitřní a venkovní kulturní a sportovní akce mohou pokračovat s omezením kapacity
- povoleno více podpůrných face-to-face služeb, možné provádět práce v domácnostech
- lidé mají stále pracovat z domova

Červen - Skotsko by mělo být zpět úrovní 1, což by umožnilo rozvolnění ve všech oblastech ekonomiky a společnosti, a to při současném uplatňování fyzického distancování a dalších nefarmaceutických intervencí a pokynů FACTS. Od konce června se země mohla dostat úroveň 0. Pokud dojde k šíření infekce, opatření budou obnovena. Může to být na místní nebo regionální úrovni, v závislosti na povaze ohniska.

Začátkem června

- až 6 lidí z až 3 domácností se může setkat uvnitř doma nebo na veřejném místě
- pohostinství může zůstat otevřené až do 23:00
- účast na akcích se může zvýšit, s omezením kapacity je možné provádět vnitřní bezkontaktní sport
- zvýšení počtu účastníků na životních a náboženských událostech
- otevření kasin, lunaparků a soft play hřišť, s omezením kapacity

Koncem června

- až 6 lidí z až 3 domácností se může setkat uvnitř doma nebo na veřejném místě
- postupný návrat některých zaměstnanců do kanceláří
- zvýšení počtu účastníků na akcích na životních a náboženských událostech, s omezením kapacity

Severní Irsko zavedlo s platností již od 26. 12. zpřísnění opatření, [šestidenní lockdown](#), který byl 18. 2. prodloužen až do 1. dubna. Lidé nemají podle pokynů místních úřadů vycházet ven od 20:00 do 6:00 ráno z domu. Zákaz prodeje po 20:00 platí i pro obchody se základními potřebami, všechny ostatní obchody pak musejí zavřít úplně. Lidé se nesmí shromažďovat venku ani doma kromě rodinných příslušníků. Žáci 1.-3. Ročníků ZŠ se vrátili do škol 8. 3. Plán rozvolnění:

Od 1. 4.

- Až 10 osob ze 2 domácností mohou provozovat venkovní sportovní aktivity
- Až 6 osob ze 2 domácností se mohou setkat v soukromých zahradách
- Zahradní centra mohou otevřít pro bezkontaktní výdej on-line objednávek

Od 12. 4.

- Až 15 osob může trénovat venku v rámci sportovních klubů
- Až 10 osob ze 2 domácností se mohou setkat v soukromých zahradách
- Ne-essenciální obchody mohou otevřít pro bezkontaktní výdej on-line objednávek

Od 30. 4.

- Až 15 osob z max. 3 domácností se může setkávat venku na soukromé zahradě
- Povolen pobyt v samostatném ubytování v rámci 1 domácnosti
- Znovuotevření venkovních prostor v pohostinských zařízeních pro max. 6 osob ze 2 domácností u 1 stolu (děti z 1 domácnosti pod 12 let se nepočítají).
- Posilovny, bazény a vnitřní zařízení mohou být otevřena pro individuální cvičení.
- Obchody mohou znovu otevřít a bude povolen prodej alkoholu po 20 hod.

Od 24. 5. – potvrzeno 20. 5.

- Otevřou se vnitřní prostory pohostinství, muzea, galerie, kina, knihovny a podniky pro volný čas, ubytovací služby zahájí provoz.
- Obnoví se návštěvy v pečovatelských domech.
- Osoby ze 2 domácností se mohou setkat uvnitř a přenocovat mimo domov. Až 500 osob se bude moci účastnit venkovních akcí, povoleno bude skupinové cvičení uvnitř.

Testování: je v UK v rámci veřejného zdravotnictví (NHS) pro osoby se symptomy zdarma k dispozici PCR testování. Díky masivní vládní politice výstavby / podpory nových laboratoří je nyní kapacita 800 tis. testů denně. Do testování se zapojují soukromá pracoviště, university, lokální a regionální samosprávy. Od prosince jsou také pravidelně testování pracovníci ve vězeních, v potravinářských závodech, jako i výrobě a distribuci vakcín. V oblastech s detekcí nových mutací probíhá zvýšené PCR testování obyvatel včetně trasování. Cílem je odhalit a izolovat všechny případy tak, aby negativní dopady nové varianty neohrozily úspěchy očkování.

Antigenní testování: V lednu spustily úřady v Anglii komunitní testování osob bez příznaků. Zaměřují se především na osoby, které nemohou pracovat z domova a zejména na klíčové pracovníky (essential workers, např. zdravotníky). Tento program je zásadní vzhledem k tomu, že dle britských poznatků přibližně 1 ze 3 osob má covid-19 bez projevů jakýchkoli příznaků. Lateral flow tests (v UK používají označení antigenní technologie testů) s vysokou přesností ukážou výsledek do 30 min., aniž by musely být zaslány do laboratoře. Nabídka komunitního testování byla rozšířena na všech 317 místních úřadů, asi polovina se zapojila. Program bude nově rozšířen o schéma pro zaměstnavatele ze sektorů jako výroba, stavební a základní maloobchod s více 50 zaměstnanci (původně nad 250), kteří mohou zažádat o testy zdarma. Cílem iniciativy je zachycení asymptomatických osob, které mohou šířit infekci. Vláda zajistila 20 mil. testů od výrobce SureScreen Diagnostics z Derby. Jde o první britské antigenní testy, které byly validovány Public Health England. NHS Test and Trace připravuje celostátní program s cílem dosažení uvolnění restrikcí, který by zahrnoval více než 400 tis. rychlých testů zasílaných každý den poštou do domovů a na pracovišť. Dvakrát týdně by měli být testováni učitelé, školáci a jejich rodiny. Rychlé testy budou objednány a shromážděny z místních míst nebo spravovány prostřednictvím programů testování na pracovišti, uvedlo ministerstvo zdravotnictví a sociální péče (DHSC). Učitelé, žáci základních a středních a škol a jejich rodiny mají od 8. 3. mít možnost testování dvakrát týdně, nejprve však přímo ve škole obdrží tři počáteční testy. Testy jsou nabízeny také nepedagogickým školním pracovníkům, jako jsou řidiči autobusů a pracovníci školních družin apod. Pokud je antigenní test pozitivní, je nutné

absolvovat PCR test. Pokud je PCR test negativní, žák se bude moci vrátit do školy. Od 9. dubna bude mít v Anglii každý, včetně asymptomatických osob, možnost využít přístupu k bezplatnému, pravidelnému a rychlému antigennímu testování **2x týdně**. Testy pro domácí použití jsou k dispozici nebo v testovacích centrech, na pracovištích, lékárnách a ve školách.

Vakcinace:

Od zahájení vakcinace 8.12. látkou Pfizer/BioNTech, od roku 2021 i vakcínou AstraZeneca/Oxford a od 7. 4. také vakcínou Moderna bylo k 28. 5. v UK naočkováno první dávkou celkem 39 379 411 osob (a 25 537 133 osob i druhou dávkou). Pravidelné aktualizace [zde](#). Jedná se o největší očkovací masovou kampaň v historii NHS. Původní cíl očkovat 2 mil. lidí týdně byl naplněn v týdnu od 24. 1.; nyní je vládní ambicí pro příští měsíce kapacita 4-5 mil. očkování týdně. 17. 3. bylo zahájeno očkování skupiny od 50 do 59 let. V týdnu od 12. 4. bylo zahájeno očkování osob ve věku 45-49. 26. 4. byla v Anglii zahájena registrace pro vakcinaci osob ve věku 42-44 let, 30. 4. pro osoby nad 40 let. Od 12. 5. lidé ve věku 38 a 39 let mohou v Anglii rezervovat termín pro očkování, dále se budou moci objednat lidé ve věku 37 od 18. 5. a lidé ve věku 36 od 19. 5., od 30. 4. také lidem ve věku 30-34 let, od 23. 5. také lidé starší 32 let a od 26. 5. všichni nad 30 let. Podle nových plánů vlády děti od 12 let dostanou od září jedinou dávku vakcíny ve snaze zastavit zimní vlnu. Očkovací program v Severním Irsku je od 27. 5. otevřen všem od 18 let. Vakcinační program zachránil kolem 12 tis. životů a vedl ke snížení počtu hospitalizací o 33 tis.

Typy vakcín:

- **Schválené typy vakcín k 15. 2.:** [AstraZeneca/Oxford](#), [Pfizer/BioNTech](#), [Moderna a Johnson and Johnson](#).
- Regulátor MHRA schválil 28. 5. jednodávkovou vakcínu Johnson & Johnson k užití v UK.
- V UK aktuálně není možné si vybrat typ vakcíny, kterým bude osoba očkována, lidem pod 40 let se všakneočkuje AstraZeneca.
- **UK má nyní zarezervováno u různých výrobců celkem více jak 417 mil. dávek vakcín** k dodání do dvou let. Cílem vlády je zajistit kombinací různých vakcinačních technologií maximálně flexibilní ochranu před virem a mít přístup k dostatku vakcín v případě potřeby přeočkování části populace.
 - 100 mil. - Oxford University/AstraZeneca
 - 60 mil. - Novavax
 - 60 mil. - Valneva + dalších 40 mil.
 - 60 mil. - GSK/Sanofi Pasteur
 - 40 mil. - Pfizer/BioNTech + 60 mil.
 - 30 mil. – Janssen (Johnson & Johnson)
 - 17 mil. - Moderna
- Nepředpokládá se, že by byla možnost výběru vakcíny. Není ani možné si vakcínu soukromě zakoupit, očkování řídí státní zdravotní systém NHS.
- Ve Walesu byla 7. 4. zahájena vakcinace přípravkem **Moderna**. Přípravkem očkuje také Skotsko a od 13. 4. také Anglie.
- Studie oxfordské univerzity naznačuje, že 3 měsíční prodleva mezi dávkami vakcíny **AstraZeneca/Oxford (dále jen AZ)** zvyšuje účinnost o 81% v porovnání s 55% při 6 týdenním intervalu.
- [Studie skotských univerzit a Public Health Scotland](#) ukazuje, vakcíny Pfizer a AZ snižují po 4. týdnu od aplikace riziko hospitalizace až o 85%, respektive 94%. U osob nad 80 let bylo očkování spojeno s 81% snížením rizika hospitalizace p 4. týdnu. Očkování zdravotníků snižuje pravděpodobnost přenosu infekce o 30%.
- Jedna dávka vakcíny Pfizer nebo AZ snižuje přibližně po 3 – 4 tře týdnech riziko hospitalizace osob ve věku nad 80 let o více než 80%, tvrdí [studie Public Health England](#). U osob ve věku nad 70 let se ochrana před symptomatickým Covidem, čtyři týdny po první dávce, pohybovala mezi 57 a 61% po jedné dávce Pfizer a mezi 60 a 73% po vakcíně AZ, riziko hospitalizace bylo redukováno alespoň o 80%. Vakcína Pfizer vede v 83% ke snížení rizika úmrtí.

- [Studie anglické hygieny](#) potvrzuje 60% účinnost obou vakcín u osob nad 70 let a 40% snížení nutné hospitalizace. V případě osob nad 80 let očkování zabrání 80% hospitalizace.
- [Výzkum anglické hygieny](#) ukazuje, že 2 dávky vakcíny Pfizer snižují riziko úmrtí o 97%. Jedna dávka AstraZeneca nebo Pfizer snižuje riziko úmrtí o 80%.
- [Data o účinnosti vakcíny AZ](#): 76% účinnost vakcíny proti symptomatickému Covid-19; 100% účinnost proti závažným nebo kritickým onemocněním a hospitalizaci; 85% účinnost proti symptomatickému COVID-19 u osob ve věku nad 65 let a starších.
- AstraZeneca uzavřela dohodu s německou IDT Biologika o výrobě vakcíny v množství až desítky mil. dávek vakcíny. Nové zařízení však nebude funkční až do konce příštího roku. Vláda zajistila prodloužení kontraktu s indickou firmou Wockhardt o výrobě vakcíny AZ ve Walesu z 18 na 24 měsíců.
- EMA a MHRA 18. 3. svorně prohlásili, že vakcína AZ je „bezpečná a účinná“ a že výhody jejího používání převažují nad jakýmkoli riziky. Výskyt hlášených krevních sraženin a tromboembolických příhod není vyšší než „normální“.
- Vzhledem k obavám ze vzácných krevních sraženin vydal 8. 4. [regulátor MHRA doporučení](#), aby zdravým dospělým do 30 let byla nabídnuta alternativní vakcína k AZ, pokud je v jejich oblasti k dispozici a pokud jim nehrozí vysoké riziko infekce. Po doporučení vládních poradců mají lidé mladší 40 let možnost výběru alternativní vakcíny k AZ.
- Jedna dávka přípravku Pfizer nebo AZ snižuje výskyt infekce o 65% ve všech věkových skupinách, zjistila [studie Oxfordské univerzity a statistického úřadu](#). Výsledky studie jsou obzvláště důležité, protože ukazují ochranný účinek vakcín v reálném světě proti vysoce infekční a smrtící britské variantě.
- [Výzkum z Oxfordské univerzity](#) dospěl k závěru, že vakcíny AZ a Pfizer mohou být proti brazilské variantě P1 účinnější, než se původně myslelo. P1 může být méně rezistentní na vakcíny a rekonvalescentní imunitní odpovědi než B1351 (JAR) a podobně jako B117.
- [Výzkum vedený univerzitou Sheffield](#), zabývající se imunitní odpovědí zdravotnických pracovníků na vakcínu Pfizer odhalil, že jedna dávka vakcíny u lidí, kteří nikdy neměli Covid, vyvolává imunitní odpověď na stejné úrovni jako u neočkovaných jedinců, kteří prodělali infekci cca před osmi měsíci.
- Vládou financovaná studie zjistila, že riziko infekce obyvatel pečovatelských zařízení v Anglii přípravkem Covid-19 (symptomatické i asymptomatické) pokleslo o 62% 5 týdnů poté, co dostali první dávku vakcíny AZ nebo Pfizer. U těch, kteří byli infikováni existuje menší pravděpodobnost přenosu. Obě vakcíny snížily riziko infekce přibližně o 56% po 28-34 dnech po první dávce a o 62% po 35-48 dnech. Účinek přetrvává po dobu nejméně 7 týdnů.
- Vakcíny Pfizer jsou „úspěšné“ při snižování počtu hospitalizací (75% nižší riziko), ukázala nová studie NHS a University of Manchester.
- Jedna dávka vakcíny Pfizer nemusí generovat dostatečnou imunitní odpověď na ochranu proti dominantním novým variantám, s výjimkou lidí, kteří již byli infikováni, zjistila [studie vedená Imperial College](#).
- Britská studie zjistila, že odložení druhé dávky vakcíny Pfizer nad původně doporučený třítýdenní interval vyvolává silnější protilátkovou odpověď. U lidí věku 80-99 let měli ti, kteří dostali druhou dávku po 12 týdnech, imunitní reakci 3,5krát vyšší než u těch, kteří dostali po třech týdnech.
- Studie britské vládní zdravotní agentury Public Health England ukazuje, že vakcíny společností Pfizer a AstraZeneca poskytují po druhé dávce vysokou účinnost i proti nákaze indickou mutací.
- Vakcína Pfizer poskytuje 2 týdny po 2. dávce až 88% ochranu před indickou variantou. Proti britské variantě má látka 2 týdny po podání 2. dávky až 93% účinnost, ukázala studie Public Health England. Po 1. dávce má vakcína pouze 33% účinnost v případě nákazy indickou variantou a u britské mutace je účinnost přibližně 50%. Je proto „naprosto zásadní“, aby se lidé nechali plně naočkovat, prohlásil ministr zdravotnictví Matt Hancock. Účinnost vakcíny AZ proti indické mutaci je něco nižší - 2 dávky vakcíny mají účinnost kolem 60% při nákaze indickou mutací. Proti britské mutaci pak dvě dávky látky vykazují 66% účinnost. Rozdíl mezi účinností vakcín může být způsoben tím, že 2. dávka vakcíny AZ se podává později než 2. dávka vakcíny Pfizer.

- Společnost Pfizer požádala britský regulační úřad MHRA o povolení používat vakcínu Covid-19 pro děti ve věku 12 až 15 let.
- Studie Newcastle University zkoumala rozdíly v imunitní odpovědi na Covid-19. Asymptomatické osoby měli často zvýšenou hladinu ochranného typu imunitních buněk známých jako B buňky, který chybí u lidí se závažnými příznaky. Pacienti s mírnými až středně závažnými příznaky měli vysokou hladinu T buněk, které pomáhají bojovat proti infekci, zatímco pacienti se závažnými příznaky o mnoho těchto buněk postrádali. Výzkum by v budoucnu mohl pomoci identifikovat ty, u nichž je větší pravděpodobnost vzniku závažného onemocnění zkoumáním hladin těchto imunitních buněk v krvi.
- Výzkum anglické hygieny ukazuje, že u osob, které se nakazily 3 týdny po podání jedné dávky vakcíny Pfizer nebo AZ, byla o 38-49% nižší pravděpodobnost přenosu viru na kontakty v domácnosti než u těch, kteří nebyli očkovaní. Ochrana byla pozorována přibližně po 14 dnech po očkování s podobnou úrovní ochrany bez ohledu na věk.
- Vláda uzavřela dohodu s firmou GSK a Novavax, která má zajistit dostatek vakcín domácí produkce pro UK. Vakcína se již vyrábí firma Fujifilm ve Stockton-on-Tees, další továrna s kapacitou 60 mil. dávek vakcíny má být díky dohodě vybudována na hradě Barnard v hrabství Durham od začátku května. Podle výsledků 3. fáze UK studie nabízí vakcína 100% ochranu proti závažnému průběhu, včetně hospitalizace a úmrtí. Je v 86% účinná proti kentské variantě, a v 96% účinná při prevenci případů způsobených původním kmenem koronaviru. **Novavax čeká na schválení regulátora MHRA** odhadem do konce dubna.
- 2. největší britská farmaceutická firma **GSK** se spojila s německou firmou **CureVac**, v partnerství za 150 mil. EUR, za účelem vývoje **nové generace mRNA** vakcíny, která bude účinná proti vznikajícím novým variantám. V roce 2021 má být vyrobeno 100 mil. dávek. GSK zahájila 2. fázi testů vakcíny, kterou vyvíjí s francouzskou firmou Sanofi.
- Dne 1.2.2021 vláda oznámila podpis smlouvy na nákup dalších 40 mil. dávek vakcíny od francouzské firmy Valneva, které se začaly minulý týden s vládní podporou vyrábět ve Skotsku. Očkovací látka Valneva je ve fázi I/II testování s možným schválením MHRA ke konci roku. Pokud bude schválena k užití, UK by měla obdržet dodávku 60 mil. dávek na konci roku a dalších 40 mil. v roce 2022. Kapacita výroby ve skotském West Lothian má být 250 mil. dávek ročně.
- UK vláda v té souvislosti připomněla, že jdo vývoje vakcín proti koronaviru již investovala 300 mil. GBP. A že země je největším přispěvatelem iniciativy COVAX na zajištění přístupu rozvojových zemí k vakcínám a již dříve se zavázala poskytnout 548 mil GBP rozvojové pomoci na zajištění 1,3 mld. dávek vakcíny proti koronaviru pro 92 rozvojových zemí. Vláda se zavázala k nabídnutí 80% přebytku vakcín programu COVAX. Vláda jedná o plánu vzdát se patentů na vakcíny proti covid-19, za účelem produkce v zemích s nízkými a středními příjmy.
- Mluvčí premiéra uvedl, že zásoby britských vakcín nebudou sdíleny s jinými zeměmi, dokud nebude všem dospělým podáno očkování. Podle úřadu vlády je prioritou je ochrana britské veřejnosti. „UK nyní nemá nadbytek vakcín, ale až se tak stane, zvážíme, jak s nimi nejlépe naložit“.
- UK se spolu s WHO a 23 dalšími státy přidalo k iniciativě, vyzývající k uzavření globální smlouvy o spolupráci a připravenosti na budoucí pandemii.

Metodika vakcinace v UK:

Očkování probíhá v pořadí priorit dle [metodiky od Joint Committee on Vaccination and Immunisation](#), stanovené na základě matematických modelů, kde je známo, že [smrtnost na covid-19 výrazně roste s věkem](#). Realizace hlavní části očkování nejzranitelnějších skupin, do kterých spadá 25 milionů obyvatel UK, proběhla v prvních 3 měsících 2021. Do 15. dubna byli očkovaní všichni ve věku nad 50 let, a do konce července mají vakcínu obdržet všichni dospělí. Až 1,7. mil. lidí má být v souladu s novou metodou výpočtu rizika, která zohledňuje etnicitu, bezdomovectví, deprivaci, BMI a věk, přidán na seznam 2,2 mil. osob, kteří by se měli izolovat (shielded patient list - SPL). Skupina 800 tis. z nich tím získala prioritní přístup k očkování. Na prioritní seznam bylo nově přidáno 150 tis. osob s lehčí formou mentálního postižení (learning

disabilities). Vláda v Anglii a Walesu oznámila zařazení bezdomovců do 6. prioritní skupiny pro očkování. Žákům 2. stupňů ZŠ v Anglii bude od září nabízena 1 dávka vakcíny Pfizer. Podle plánu vlády by první 4 prioritní skupiny (lidé nad 70 let včetně pracovníků pečovatelských domů, pracovníků NHS a klinicky zranitelných osob) měly být v září přeočkovány. Dobrovolníkům bude podána třetí dávka posilující vakcíny (booster) v rámci vládou financované 90 mil. studie [Cov-Boost](#), hledající nejvhodnější přípravek k ochraně před novými variantami a zabránění zahlcení nemocnic potenciální novou vlnou infekcí v zimě. První studie tohoto typu na světě bude studovat účinek podání další dávky 1 ze 7 různých vakcín 2886 účastníkům. Kromě zkoumání úrovně ochrany poskytované 3. dávkou se zkouška bude rovněž zabývat všemi vedlejšími účinky. Výsledky použije Komise pro očkování a imunizaci (JCVI) k rozhodnutí, zda je nutná posilovací dávka a která z vakcín by byla pro toto použití nejvhodnější. Výsledky se očekávají do konce srpna, konečné rozhodnutí přijme JCVI v září.

Interval mezi dávkami vakcíny bude snížen z 12 týdnů na 8 u všech osob nad 50 let a klinicky zranitelných. Vláda testuje, jestli bude možné spolu posilující 3. vakcínou na podzim očkovat také proti chřipce do druhé paže.

Vakcíny proti novým variantám by měly být připraveny do října, uvedl tým Oxford University / AstraZeneca. Británie má být schopna očkovat celou populaci proti novým kmenům koronaviru do čtyř měsíců, jakmile se letos otevře nová „super-továrna“. Ministr pro očkování Zahawi odhalil, že lidé nad 70 začnou od září dostávat posilovací 3. dávku vakcíny k ochraně před novými variantami.

Vláda provádí studii, jejímž cílem je zjistit, jestli je možné bezpečně kombinovat různé vakcíny. Studie bude nově rozšířena nově o vakcíny Moderna a Novavax. Podle člena JCVI nakonec bude nutné vakcíny kombinovat, jelikož později nebude snadné zajistit stejný typ vakcína pro 2 dávky. Někteří vědci se domnívají, že kombinování vakcín by to mohlo poskytnout ještě lepší imunitní reakci, protože trénuje tělo reagovat na virus různými způsoby.

V 1. vlně dostávají vakcínu lidé z rizikových skupin. Tyto skupiny obyvatel dohromady představují 99% potenciálních úmrtí na covid-19, kterým se dá očkovaním předejít.

- *Pacienti a ošetřovatelé v domovech seniorů.*
- *Občané starší 80 let, kteří již byli objednaní k lékaři*
- *Zdravotníci v největší míře rizika, např. ti provádějící vakcinaci.*
- *Všichni nad 75 let.*
- *Všichni nad 70 let a klinicky extrémně zranitelní jedinci.*
- *Všichni nad 65 let.*
- *všichni zvláště zranitelní jedinci s vážnými diagnózami (stanovený seznam), které je vystavují vyššímu riziku úmrtnosti na covid-19, ve věku 16 - 64 let*
- *Všichni nad 60 let.*
- *Všichni nad 55 let.*
- *Všichni nad 50 let.*

2. vlna očkování:

- *Skupina ve věku 40-49*
- *Skupina ve věku 30-39*
- *Skupina ve věku 18-29*

Vedlejší účinky: Skupina vědců z celého světa věří, že existuje stále více důkazů o tom, že Covid-19 může u některých pacientů způsobit cukrovku. King's College v Londýně vede výzvu vyšetření možné souvislosti. Někteří lékaři zaznamenali nárůst diabetu typu 1 i typu 2 a dokonce zvažují možnost, že by virus mohl narušením metabolismu cukru vyvolat zcela novou formu cukrovky. Každý, kdo má **bolesti hlavy trávající déle než 4 dny po očkování nebo hematom v místě vpichu několik dní po aplikaci, by měl vyhledat lékařskou pomoc**, říká MHRA. Podlé vládních poradců však čísla ukazují, že starších lidí výhody očkování jasně

převažují nad riziky. Lidé možná budou muset na vakcínu déle, ale dopad na celkový harmonogram programu je podle poradců „zanedbatelný“. Studie vakcínou AZ u britských dětí ve věku od 6-17 let byl pozastavena, zatímco regulační orgány vyšetřují možné souvislosti se vzácnými případy krevních sraženin. Průzkum deníku Times a YouGov uvádí, že 75% Britů stále důvěřuje vakcíně AstraZeneca, což je srovnatelné s výsledkem vakcíny Pfizer. K 29. 4. bylo evidováno celkem 242 případů vzácných krevních sraženin po aplikaci vakcíny AZ (141 žen a 100 mužů). Podle vědců nenesou ženy vyšší riziko, pouze jsou více zastoupeny v profesích, které byly očkovány prioritně (zdravotnictví, pečovatelství). Národní institut pro výzkum zdraví (NIHR) provede [studii 200 těhotných žen, ke zjištění dopadu očkování](#).

Testování a trasování – NHS Test and Trace System: V případě obdržení pozitivního výsledku testu obdrží občan emailem / SMS také odkaz na on-line formulář, kde uvede kontakty osob, se kterými mohl být v infekční době v „blízkém kontaktu“; tyto osoby následně automaticky dostanou výzvu k autoizolaci. A rovněž on-line si mohou na základě tohoto „karanténního emailu“ [sami vystavit potvrzení pro zaměstnavatele](#), že se musejí izolovat (zaměstnavatelé si mohou následně platnost [ověřit](#)). Nakažení se také mohou [zaregistrovat pro potřeby výzkumu vakcíny](#). Na konci září byla pro širokou veřejnost spuštěna vládní **mobilní trasovací aplikace (NHS Covid-19 app)**. Její hlavní funkcí je upozorňovat majitele mobilního telefonu, že byl v blízkém kontaktu s osobou, která byla později pozitivně testována na covid-19. Dále aplikace obsahuje seznam symptomů, upozorňuje na míru rizika v dané oblasti, umožňuje online check-in do různých veřejných prostor (muzeí, sportovišť, atd. – náhrada písemné registrace, v případě pozdějšího potvrzení výskytu nákazy v místě aplikace upozorňuje návštěvníky), objednávání na testy, a sledování doby nařízené karantény. **K 1. 6. byla spuštěn systém covid očkovacích pasů, které lze vystavit pomocí aplikace NHS. Aplikace současně umožní stáhnout a vytisknout záznamy o absolvovaném očkování. Alternativně lze potvrzení získat přes telefonní linku 119.**

Hygiena: Ministr zdravotnictví 24. 3. oznámil, že vládní agenturu Public Health England, zodpovědnou i za boj s pandemiemi, včetně boje proti obezitě, nahradí nová [UK Health Security Agency \(UKSA\)](#).

Zdravotnictví: Vláda ve finančním roce 2021 alokovala na provoz NHS 52 mld. GBP. Národní kontrolní úřad odhadl náklady na očkování populace proti Covid-19 v UK až na 12 mld. GBP. Vláda financuje 2,5 mil. GBP projekt „Národní virologické konsorcium G2P-UK“, který zahrnuje 10 výzkumných institucí ve Velké Británii, včetně Oxfordské univerzity a Imperial College v Londýně a klade si za cíl výzkum nových variant koronaviru. Premiér Johnson plánuje radikální reformu anglické NHS, která má za cíl omezit roli soukromého sektoru v NHS v Anglii a dát ministru zdravotnictví větší kontrolu – [detaily navrhované reformy zveřejněny v Bílé knize](#). NHS zřizuje v Anglii 40 center duševního zdraví, na pomoc zdravotnickému personálu, který byl během pandemie traumatizován. Vláda dodatečně alokovala 1,65 mld. GBP pro program očkování, aby byl dodržen závazek poskytnutí vakcíny pro všechny dospělé do 31. 7. 2021. NHS získá v první polovině příštího finančního roku dalších 6,6 mld. GBP (navíc k 3 mld. oznámených 3. 3.) na pokrytí dodatečných nákladů spojených s pandemií. Dalších 594 mil. GBP bylo alokováno bezpečně propouštění z nemocnic 341 mil. liber na sociální péči pro dospělé. Zaměstnanci velšské NHS a sociální služby získají jednorázový bonus 500 GBP jako uznání za mimořádné nasazení. Personál skotské NHS získá v příštím roce zvýšení platu min. o 4%. Velšská vláda oznámila investici ve výši 100 mil. GBP, jejímž cílem je snížit rekordní počet nevyřízených zákroků a „nastartovat“ zotavení sektoru z pandemie. Finance budou použity na nové vybavení, zaměstnance, technologie a hledání nových způsobů optimalizace služeb zvyšováním kapacity a zkracováním čekacích dob.

Dlouhodobý covid-19: Ministr zdravotnictví oznámil ustavení sítě 40 klinik zaměřujících se na léčbu onemocnění tzv. „dlouhodobého covid-19“, které trvá u tisíců pacientů měsíce.

V březnu trpělo dlouhodobým covidem 1,1 mil. lidí. 1 ze 3 osob, které měly vážný průběh covid, byla následně diagnostikována s neurologickým nebo psychiatrickým stavem (deprese, demence, psychóza či mrtvice) do 6 měsíců po infekci, [zjistila studie King's College London](#). Odborníci varovali, že systémy zdravotní péče je třeba připravit na nápor, který bude zdravotnictví pociťovat po mnoho let. Vláda alokuje 15 mil. GBP na výzkum symptomů a léčby dlouhodobého covidu.

Výzkum: Charitativní organizace zabývající se lékařským výzkumem přišly kvůli dopadu pandemie na charity téměř o 300 mil. GBP. Charity hradí více než polovinu britského lékařského výzkumu financovaného z veřejných zdrojů (více než Národní institut pro výzkum zdraví a Rada pro lékařský výzkum dohromady). Nedostatek finančních prostředků vedl k pozastavení klinických zkoušek, zrušení projektů a vyřazení budoucích grantů.

Vláda ustavila novou [pracovní skupinu pro vývoj antivirotik](#) k zastavení šíření infekce a zkrácení domácí léčby u osob nakažených koronavirem. Nová farmaceutika by měla být v případě úspěšných klinických testů na trhu již na podzim.

3. CESTOVÁNÍ

Od **18. 1. 2021** platí [povinnost prokázat se PŘED odjezdem/odletem do Anglie negativním testem na koronavirus, ne starším než 72 hodin](#). Opatření se vztahuje na leteckou, lodní i železniční dopravu a platí pro všechny cestující s minimem výjimek. Uznávaným druhem testu jsou PCR test, antigenní (LF) a LAMP, ovšem testy musejí splňovat [stanovené parametry účinnosti](#). Je povinností mít o takovém testu certifikát vydaný [v angličtině](#), francouzštině či španělštině, který obsahuje sadu povinných údajů, viz [podrobnosti](#). Negativní test je zapotřebí prokázat přepravní společnosti již před odjezdem do UK. Cestujícím, kteří nebudou mít při přechodu UK hranic test k dispozici, hrozí pokuta ve výši nejméně 500 GBP.

Cestující také musejí vyplnit [příjezdový formulář](#) (nejdříve 48 hod. před příjezdem do UK) a vztahují se na ně veškerá opatření [lockdownu](#). Bez ohledu na negativní před-odletový test po příjezdu do UK i **nadále platí pro cestující [povinná \(domácí\) karanténa v délce 10 dní](#)**.² **Všichni cestující do Anglie a Walesu ze zahraničí musejí od 15.2. absolvovat testy PCR ve 2. a 8. dni karantény**, navíc k již požadovaným předletovým testům. **Testy bude nutné rezervovat a zaplatit na [vládním online portálu](#) před zahájením cesty**. Číslo testovacího balíčku následně cestující musejí **PŘED CESTOU do UK vyplnit do výše uvedeného [příletového kontaktního formuláře](#)**. Pokud bude výsledek kteréhokoliv z obou testů pozitivní, budou cestující muset zůstat v karanténě dalších 10 dní. Cestující, kteří by test neabsolvovali, budou vystaveni pokutě 1 tis. liber a pokutě 2 tis. liber, pokud by vynechali druhý test.

Cestující z méně rizikových zemí si mohou zkrátit 10 denní karanténu tím, že 5. den po příletu absolvují za příplatek další komerční test v rámci schématu [Test to Release](#) – pokud je negativní, mohou karanténu ukončit, **nadále však mají povinnost absolvovat i OBA testy z cestovního balíčku 2. a 8. den po příletu** (smyslem testu 2. den po příletu je identifikace případné zahraniční mutace koronaviru, smyslem testu 8. den vyloučení šíření nákazy v UK). Tranzit via UK je možný i na kratší dobu, než je délka karantény za předpokladu, že cestující cestuje výhradně z místa vstupu do země přímo na místo izolace a následně stejně přímo na letiště. Balíček **obou** testů je nutné objednat i v případě plánovaného tranzitního pobytu kratšího než 10 dnů.

Cestující, kteří poruší pravidla karantény nebo ve formuláři uvedou nepřesné či lživé informace, mohou být pokutováni až do výše 10 tis. liber a hrozí jim až 10 let vězení.

² [Výjimky](#) z povinnosti nechat se otestovat před cestou mají děti do 11 let, cestující z tzv. Common Travel Area (Spojené království, Irsko, ostrov Man a ostrovy Jersey a Guernsey), a v omezené míře také mezinárodní nákladní přepravci či cestující ze 3 oblastí, kde není možné nechat se před odletem otestovat (Falklandské ostrovy, Svatá Helena a Ascension).

Cestující přijíždějící do Anglie ze seznamu 33 rizikových zemí J Ameriky a J Afriky, SAE a Asie s novými variantami koronaviru, a to i pokud rizikovou zemí jen tranzitovali v posledních 10 dnech, budou do země vpuštěni pouze pokud jsou občany či rezidenty Británie. Od 15.2. tito cestující budou muset bez výjimky absolvovat 10 denní karanténu ve vládou určených hotelech. Do karanténního programu je zapojeno 16 hotelů (4600 pokojů). Bude zajištěna doprava takových osob z letišť na místo izolace. Pobyt je možné rezervovat [zde](#), bude účtován poplatek 1750 GBP (který obsahuje i výše uvedené testy ve 2. a 8. dni karantény). Pokud test ze 2. dne vyjde pozitivní, cestující bude nucen prodloužit karanténu o další 2 dny s náklady 304 GBP. V případě pozitivního testu 8. dne, cestující zůstane v karanténě dalších 8 dní s náklady 1216 GBP. Z cestovních opatření existují [výjimky](#), např. pro řidiče, diplomaty, apod.

Skotsko, Severní Irsko a Wales postupují v oblastech veřejného zdraví samostatně.

Pokud jde o Skotsko, platí povinnost před příjezdového testu. Od 15.2. navíc ve Skotsku platí povinná 10-denní hotelová karanténa pro VSECHNY mezinárodní přelety. Poplatky za karanténu jsou 1750 GBP za dospělou osobu, 650 za další dospělou ve stejném pokoji, 325 GBP za dítě od 5 do 12 let. Dále bude nutné absolvovat testy PCR ve 2. a 8. dni karantény, navíc k již požadovaným předletovým testům. V platnosti zůstává i povinná registrace do příjezdového formuláře.

Od 6. dubna musejí dopravci přijíždějící do Anglie ze zahraničí absolvovat test, pokud v zemi zůstanou déle než 2 dny. První test je povinné absolvovat během prvních 2 dnů, poté další testy každé 3 dny. Opatření platí pro řidiče a posádky těžkých nákladních vozidel a řidiče dodávek a jiných lehkých nákladních vozidel, včetně pro přepravců se sídlem v UK. Pokud se dopravce neprokáže negativním testem, může dostat pokutu 2 tis. GBP. Více [informací na webu vlády](#).

7. 5. byl oznámen očekávaný semafor zemí, který bude určovat pravidla karantény a testů pro cestování v Anglii a Walesu od 17. 5. Další revize proběhne 1. týden v červnu.

Zelený seznam (nutný test před cestou + PCR test 2. den po příjezdu do UK) bude ze začátku obsahovat jen 12 zemí: **Austrálie, Brunei, Faerské ostrovy, Falklandy, Gibraltar, Jižní Georgie a Jižní Sandwichové ostrovy, Island, Izrael, Nový Zéland, Portugalsko, Singapur, Sv. Helena, Tristan a Ascension.**

Oranžový seznam (nutný test před + PCR test 2. + 8. den po příjezdu ze země + domácí karanténa 10 dnů, nebo další PCR test 5. den): všechny země, které nejsou na zeleném či červeném seznamu, tedy i ČR. Vláda aktuálně nedoporučuje cestování za účelem dovolené (i přes to do zemí na oranžovém seznamu směřuje z UK 150 letů denně). Podle britské asociace cestovního ruchu ABTA nedávají pokyny vlády smysl. Vláda zvýšila kapacitu pro kontrolu dodržování karantény s náklady za několik mil. GBP (až 10 tis. kontrol denně).

Červený seznam (přicestovat z těchto zemí mohou jen Briti a jen z důležitých důvodů + testy + hotelová karanténa 10 dnů za 1750 GBP): obsahuje přes 40 zemí. Do země stále míří přímé linky z červených zemí. Ministr dopravy vyzval letiště k oddělení pasažérů z oranžových a červených zemí.

Seznamy zemí sestavuje Joint Biosecurity Centre a má být revidován každé 3 týdny. Kritéria pro zelené země jsou: 1) spolehlivé údaje o míře infekce, které je ukazují nízké hodnoty nebo alespoň trvale a udržitelně klesající; 2) vakcinační program s vysokým poměrem proočkování populace a vysokou mírou zavádění; 3) nízká prevalence variant.

Vláda avizuje, že země mohou být ze zeleného seznamu **kdykoliv** vyřazeny, pokud se situace zhorší. Vláda občanům nedoporučuje kupovat zahraniční pobyty bez možnosti refundace. Cena PCR testů, nutných pro každého cestujícího, by měla klesnout k 50 GBP. Cestovka TUI je dnes již svým klientům dotuje, s pobytem u ní stojí od 20 GBP. Vláda také nadále očekává zpoždění cestujících na letištích a hranicích, jelikož kontrola 1 cestujícího kvůli pandemii trvá 5-10 min., místo obvyklých 25 sec.

Detaily k britskému **covid pasu** zatím nebyly zveřejněny, probíhá o něm teprve diskuse. Údaje o prodělaném očkování oběma dávkami budou evidovány v mobilní aplikaci zdravotního systému NHS (jiný od covid NHS aplikace, která aktuálně slouží pro rezervaci termínů a objednání léků na předpis, a která bude použita k prokázání covid statutu pro mezinárodní cestování. Osoby bez smartphonu mohou zažádat NHS o písemné potvrzení. Rozhodnutí

vlády ohledně zavedení systém covidových certifikátů (očkovacích pasů) bude oznámeno 7. 6. Britští turisté, kteří obdrželi obě dávky očkování nebudou v Řecku a Kypru, od poloviny května také v Portugalsku a od 1. 6. na Maltě čelit žádným cestovním restrikcím. Rovněž Turecko avizovalo, že bude otevřené britským turistům i bez nutnosti očkování (PT zřejmě od 17. 5.). Gibraltar nepožaduje od 17. 5. po britských turistech PCR test při vstupu na území. Španělsko umožní Britům vstoupit do země bez negativního testu PCR od 24. 5., pokud míra infekce v UK bude i nadále klesat. Itálie nebude požadovat pro Brity karanténu. Portugalsko povolilo od 17. 5. Britům vstup s negativním PCR testem starým do 72 hod. Rozhodnutí EU ohledně zařazení UK na „bílý seznam“ zemí, ze kterých budou mít turisté povolený vstup, bude s ohledem na obavy ze šíření variant covidu o 2 týdny odloženo. Německo od víkendu klasifikovalo UK jako oblast s výskytem covid variant a cestující z UK mají opět po příjezdu do země povinnost karantény po dobu 2 týdnů. Rakousko kvůli indické mutaci zakáže všechny lety z UK s platností od 1. 6. V reakci na rostoucí obavy ohledně indické varianty Francie oznámila sedmidenní karanténu pro návštěvníky z UK. **Cestující navíc budou muset od 31. 5. uvést „přesvědčivé důvody“ pro vstup do země.**

Skotská vláda zavádí [systém dopisů potvrzujících stav očkování pro cestující](#), který lze stáhnout z portálu pro pacienty NHS nebo pro ty, kteří nejsou online prostřednictvím bezplatné tel. linky. Potvrzení slouží jen pro cestující plánující cestu na území, kde je jako požadavek na vstup vyžadován záznam o stavu očkování.

Od 17. 5. přejde Skotsko na systém semaforů pro mezinárodní cestování. Země na zelených seznamech Skotska a Anglie (12) jsou stejné, ačkoli premiérka Sturgeon si „vyhrazuje právo“ porušit seznam britské vlády, pokud to bude považovat za nutné. Současně se obyvatelům doporučuje lokální dovolená.

- U cestujících ze zemí ze zeleného seznamu bude vyžadováno, aby při příjezdu absolvovali test, ale pokud nebudou mít pozitivní test, nebudou se muset izolovat.
- V zemích s oranžovým seznamem se budou cestovatelé muset izolovat po dobu 10 dnů a provést dva testy PCR.
- Ti, kteří přicházejí z destinací na červeném seznamu, budou i po příjezdu do Skotska muset absolvovat karanténu v hotelu.

[Systém semaforu pro mezinárodní cestování Severního Irska](#) bude v souladu o dalšími zeměmi UK.

4. EKONOMIKA

Stav ekonomiky

Británie je nejpostiženější z velkých evropských ekonomik. **Za rok 2020 se britské HDP propadlo o 9,9%**, což je nejhorší výsledek o roku 1709, kdy se kvůli silným mrazům ekonomika zmenšila o 13%. To je nejhorší propad ze zemí G7. Sektor služeb se za rok 2020 zmenšil o 8,9%, výroba o 8,6%, stavebnictví o 12,5% a zemědělství o 9,4%. Úspory britských domácností vzrostly v roce 2020 o 186,1 mld. GBP. Ekonomika poklesla v 1. čtvrtletí 2021 o 1,5% oproti předchozímu čtvrtletí, HDP zůstal 5,9% pod předpandemickým vrcholem v únoru 2020. Rychlý očkovací program zabránil hlubšímu propadu a v březnu pomohl růstu HDP o 2,1%.

Deficit státních financí za finanční rok 2020-21 dle odhadu ONS činil 300,3 mld. GBP (oproti původnímu odhadu OBR 354,6 mld. GBP), celkem 14,3% HDP. Celkový státní dluh k dubnu 2021 dosáhl hodnoty 2,171 bil. GBP (98,5% GDP), nejvíce od roku 1962. Výrazně se zvýšilo i zadlužení měst a obcí. **Inflace se v dubnu více než zdvojnásobila na 1,5%**, což bylo způsobeno zejména rostoucími platbami domácností, především za energii. Podle Bank of England bude jakékoli překročení 2% inflačního cíle dočasné. Inflace cen nemovitostí stoupla na nejvyšší úroveň od finanční krize v roce 2007. Průměrná cena domu se meziročně v březnu 2021 zvýšila o 10,2% a dosáhla nového rekordu (z 9,2% v únoru).

Nezaměstnanost v březnu mírně poklesla na 4,8% (z 4,9% v únoru), 4,2 mil. zaměstnanců bylo stále doma v rámci furlough programu. V meziročním srovnání počet zaměstnaných poklesl o 813 tis. (z toho 53,7% lidé pod 25 let, 80 % pod 35 let), především v sektoru pohostinství, ubytování, kultury a volného času. Zároveň UK eviduje 657 tis. volných pracovních míst a trh vykazuje známky mírného oživení. V polovině května počet zaměstnanců na furlough poklesl z 10% na 8% (cca 2,2 mil.).

Makroekonomická predikce

Británie je na cestě k nejsilnějšímu růstu od druhé světové války. **Bank of England** v rámci své nejnovější predikce ze 6. 5. zvýšila svůj odhad růstu HDP Spojeného království v roce 2021 na 7,25%, oproti předchozí únorové prognóze 5%, s ohledem na vakcinační program a boom poptávky po částečném rozvolnění opatření. BoE očekává menší kontrakci v 1. čtvrtletí 2021 a návrat k přepandemické úrovni ekonomiky do konce roku. Poptávku podpoří také domácnosti. Inlace na konci roku 2021 dočasně vzroste nad 2%, což bude z velké části ovlivněno cenami energie a rostoucími náklady na suroviny, poté se ve střednědobém výhledu vrátí přibližně na 2%. Díky prodloužení furlough programu banka predikuje vrchol nezaměstnanosti na 5,5% namísto původních 7,75%.

OECD predikuje růst britského HDP v letošním roce o 7,2%, což by znamenalo nejrychlejší zotavení ekonomiky od roku u 1941 a o 5,5% v roce 2022. I přes to čelí UK hlubším ekonomickým dopadům, než jiné země G7 kvůli dopadům pandemie a brexitu. Nezaměstnanost se má koncem roku vyšplhat na 6,1%.

Vládní strategie podpory ekonomiky

Vládní náklady na boj s pandemií vzrostly od začátku roku o 100 mld. GBP a nyní činí 372 mld. GBP. Celkové náklady na pomoc ekonomice s následky pandemie se v dvouletém období 2020 až 2022 vyšplhají až na 407 mld GBP, státní programy na podporu zaměstnanosti a investic v dalších dvou letech budou stát 65 mld GBP. Celkový přehled nákladů např. na webu Národní agentury pro audit NAO <https://www.nao.org.uk/covid-19/cost-tracker/>

Dne 3. 3. 2021 představil britský ministr finance Rishi Sunak **rozpočet na příští finanční rok (2021–22)**. Rozpočet se nese v duchu podpory ekonomiky zasažené pandemií covid-19 a souvisejícími opatřeními, obsahuje největší snížení či odpuštění daní od 2. světové války. Do roku 2026 byly zmrazeny limitní hranice pro platbu progresivní daně z příjmu fyzických osob (možné růsty mezd mohou výhledově pro mnoho lidí znamenat vyšší daně, současné zmrazení již nyní přesune 1 mil. lidí nad limit, kdy je nutné platit daň z příjmu), od roku 2023 stoupne korporátní daň ze zisku ze současných 19 % na 25 % (pro zisk nad 250 000 GBP, mělo by se týkat 10 % společností, pro společnosti se ziskem pod 50 000 GBP bude nadále platit 19 % daň. Zároveň však další dva roky firmy budou moci výrazně odpisovat své investice až do výše 130 % své investice ze základu pro výpočet daně (reálně snížení daně o 25 pencí z každé investované libry). Počáteční kapitál bude ve výši 12 mld. GBP. Administrativy decentralizovaných národů také obdrží financování navíc – 1,2 mld GBP pro Skotsko, 740 mil. GBP pro Wales a 410 mil. GBP pro Severní Irsko.

„Hlavní prioritou“ znovuzvolené skotské vlády je zvládnutí pandemie a obnova země. Kabinet okamžitě provede 100denní plán nastíněný ve volebním programu SNP, který zahrnuje zrychlení očkovacího programu, otevření 3 diagnostických center pro rakovinu k vyřízení odložené péče; konzultace o nové národní pečovatelské službě; zřízení 5 tis. nových průmyslově orientovaných škol; zvýšení sociálních dávek k prevenci dětské chudoby.

Předchozí programy vládní podpory oznámené v průběhu roku 2020:

Představena byla také nová **národní infrastrukturní strategie**, která nastiňuje dlouhodobou vizi vlády pro investice do infrastruktury, a nová britská infrastrukturní banka se sídlem na severu

Anglie, která bude spolupracovat se soukromým sektorem na financování velkých investičních projektů.

Vláda 9. 11. oznámila vytvoření agentury pro investice „[Office for Investment](#)“, která má podporovat získání investic do klíčových odvětví.

Premiér Johnson představil na konci června **plán pro obnovu britské ekonomiky** po pandemii Covid-19 s názvem „[New Deal for Britain](#)“ ve výši 5 mld. GBP (0,2% HDP). Vládní strategie na obnovu země se ponese namísto úspor v duchu investic – Johnsonovou ambicí je transformace Británie do „vědecké supermocnosti“, kde se hlavní důraz kladen na inovace zejména v oblasti IT, bio science, vesmírných satelitů, umělé inteligence, bezuhlíkových technologiích a řešení klimatických výzev. V rámci programu bude alokováno 900 mil. GBP na 300 připravených schémat a infrastrukturních projektů. Investice má „položít základy zelené ekonomické obnovy“ země. Vláda také potvrdila investici 360 mil. GBP pro město Manchester na výstavbu 26 tis. nových domovů.

Programy vládní podpory:

Dne 25. března 2020 byl schválen zákon (tzv. „Covid Bill“), pro flexibilní finanční podporu.

Zavedeny jsou následující nástroje podpory:

Program na pomoc firmám při přerušení činnosti - The Coronavirus Business Interruption Scheme (CBILS)

Program poskytuje firmám půjčky s 80% státní garancí nebo jiné formy financování až do výše 5 mil. GBP. Od 30. 7. je schéma přístupné také malým firmám na pokraji kolapsu s obratem do 9 mil. GBP. Společnosti, které jsou zadlužené či ve ztrátě, byly původně ze schématu vyloučeny kvůli EU regulaci státní pomoci. Program je otevřen do 31. 3. 2021.

Program na retenci pracovních míst, tzv. „furlough scheme“ (Coronavirus Job Retention Scheme, CJRS)

Od března vláda hradila 80 % výplaty všech zaměstnanců, jejichž pracovní místa firma zachová, a to až do výše 2 500 GBP měsíčně. Pro tuto finanční pomoc nebyl stanoven finanční strop. V rámci programu bylo doposud podpořeno 11,2 mil. pracovních míst s náklady 53,8 mld. GBP. **Program byl prodloužen do konce září 2021.** Od července 2021 bude muset zaměstnavatel přispívat 10 %, v srpnu a září pak 20 %.

Odklady DPH - VAT Deferrals

Firmy registrované v Británii mohou požádat o odklad platby DPH v rámci daňových přiznáním až do konce června. Firmy, které požádaly o doklad DPH, budou mít možnost DPH doplatit v 11 menších měsíčních částkách splatných od března 2021.

Podpora velkých firem

- **The Coronavirus Large Business Interruption Scheme (CLBILS)** poskytuje od počátku krize půjčky velkým firmám s ročním obratem nad 45 mil. GBP až do výše 200 mil. GBP. Program je zaměřen na firmy, které se nekvalifikují pro úvěrový program CCFF centrální banky. Firmy, které schématu využijí, nesmí do splacení půjčky vyplatit dividendy svým akcionářům, zároveň se na ně budou stahovat restriktce vyplácet bonusy členům představenstva.
- **Projekt „Bříza“** - MF UK připravuje v rámci projektu „Birch“ rozsáhlé záchranné balíčky pro největší zadlužené firmy, „které již vyčerpaly všechny ostatní možnosti záchrany, a jejichž krach by poškodil hospodářství“. Tedy především automobilky (v čele s největší Jaguar Land Rover), letecké výrobce (Rolls Royce) i ocelárny.

Podpora malých a středních firem

- Daň z obchodní plochy („business rates“) pro menší maloobchody, hotely, kavárny a podniky volného času v Anglii bude až do června odstraněna na 100 % daně, poté si budou moci podniky odečíst až 2/3 daně s nižším odvodem pro znovuotevřené podniky, a to až do výše 2 mil. GBP.
- Malé a střední firmy (SMEs) do 250 zaměstnanců mají nemocenskou do délky 15 dnů proplacenou vládou.
- Malé a střední podniky se zaměřením na výzkum a vývoj budou těžit z nových grantů a půjček ve výši 750 milionů GBP.
- **K 31. 3. 2021 skončil program Bounce Back Loan Scheme (BBLs)**, který poskytoval půjčky až do výše 50 tis. GBP malým podnikům se 100% státní garancí. Schéma BBLs se ukázalo jako jedno z nejpobulárnějších vládních opatření.
- **Dne 6. 4. byl spuštěn nový program Recovery Loan Scheme, který nabízí státní garance (80 %) za komerční půjčky pro firmy všech velikostí až do výše 10 mil. GBP za úvěr. Na půjčky s garancí je dán max. limit na úrokovou míru.**
- Vláda také alokovala dalších 617 mil. GBP pro místní správy na poskytování grantů malým podnikům v místních komunitách.

Podpora pro OSVČ - Self-Employment Income Support Scheme (SEIS)

- Pro OSVČ je v důsledku lockdownu navýšena podpora na 80% průměrného zisku až do výše 3 750 GBP za měsíc.
- Program podpory OSVČ byl prodloužen do konce září 2021, odhadem by jej mělo využít zhruba 600 tis. osob.

Podpora lidem

- Národní minimální mzda se od dubna 2021 zvyšuje na 8,91 GBP
- Nemocenská zaměstnancům je placena již od 1. dne; nárok na ni mají i osoby v dobrovolné izolaci (bez potvrzené infekce koronavirem); vznikl fond ve výši 500 mil. GBP na pomoc nejvíce zranitelným skupinám obyvatel.
- Daň za koupi nemovitosti (stamp duty) – její zrušení pro nemovitosti pod 500 000 GBP bylo prodlouženo do června 2021, poté se daň nebude platit pro nemovitosti do 250 000 GBP, od října 2021 se poté daň znovu obnoví pro nemovitosti nad 125 000 GBP (stav před covidem).
- Program státních garancí za hypotéky – od dubna bude spuštěn program státních garancí za hypotéky, který umožní poskytnutí hypotéky pouze s 5 % depositu ze strany kupujícího.
- Univerzální sociální dávka „universal credit“ byla na začátku pandemie navýšena o 1 tis. GBP ročně (20 GBP týdně). Navýšení bude platit do září 2021.
- Schéma „kickstart“ má za cíl vytváření pracovních míst pro mladé lidi ve věku 16-24 let, jejichž mzdy bude vláda platit po dobu šesti měsíců. Vláda vyhradí 2 mld. GBP. Firmy obdrží nově bonus 3 tis. GBP za každého přijatého učně do 25 let a 1,5 tis. GBP za učně starší 25 let. V rámci schématu bylo doposud vytvořeno 20 tis. míst.
- 3,6 mld. GBP bylo alokováno na zajištění kontinuity plánu podpory pracovních míst, včetně nového tříletého programu Restart za 2,9 mld. GBP, který má pomoci více než milionu nezaměstnaných lidí najít práci.
- Podpora místních hospod, sportovních a kulturních klubů – bude vyčleněno 150 mil GBP na pomoc komunitním zařízením, kdy místní komunita bude moci převzít vlastnictví u lokalit, kterým hrozí zavření.

Podpora pro městské rady v Anglii

- Vláda přislíbila dalších 500 mil. GBP městským radám, celková částka vládní podpory v období krize covid tak činí 4,3 mld. GBP.
- Vláda zároveň nahradí okolo 75% příjmů, o které rady přišly, a nabídne schéma, které umožní rozložit daňový deficit do období 3 let.

- Premiér přislíbil v rámci „fonde pro města“ další finanční podporu ve výši 1 mld. GBP nad rámec dříve alokovaných 3,6 mld. GBP.
- Radnice v Anglii získají 1,1 mld. GBP na jednorázové platby na podporu firem.
- Desítky radnic v Anglii získají 23,75 mil. GBP na [pomoc v boji proti dezinformacím o vakcíně a proti „skepticismu“ ohledně očkování u nejvíce rizikových skupin](#) (senioři, etnické minority a invalidé).
- Po ztrátě příjmů až ve výši 2,9 mld. a extra 6,9 mld. GBP výdaji spojenými s pandemií se 94% obecních rad připravuje na škrty ve službách, přičemž 25 rad (7,4%) čelí vysokému nebo akutnímu riziku finančního selhání.

Podpora firem ve Walesu:

V souvislosti s novými restrikcemi velšská vláda ohlásila nová opatření ve výši 340 mil. GBP

- **Restrictions business fund** (160 mil. GBP) umožní oprávněným podnikům v odvětví pohostinství, cestovního ruchu a volného času, které platí daň z obchodní plochy (NDR), získat granty až do výše 5 tis. GBP. Odhaduje se, že tuto podporu získá přibližně 60 tis. podniků. Firmy, které nejsou v systému NDR, budou moci i nadále požádat místní úřady o diskreční granty až do výše 2 tis. GBP.
- **Economic Resilience fund** (180 mil. GBP) je určen malým a středním podnikům v sektoru pohostinství, cestovního ruchu a volného času, které budou moci získat až 100 tis. GBP, a větším velšským firmám, kteří mohou získat až 150 tis. GBP. Balíček má podpořit až 10 tisíc firem.

Opatření ve Skotsku:

Skotská vláda oznámila nový rozpočet - více než 16 mld. GBP pro skotské zdravotnictví, služby, přičemž dalších 869 mil. GBP bylo přímo alokováno na boj proti koronaviru. Rozpočet také zahrnuje 1,1 mld. GBP výdajů na podporu zaměstnanosti a 3,1 mld. GBP na vzdělávání. Skoti budou příští rok platit nižší daň z příjmu, zatímco radnice obdrží 90 mil. GBP, aby zmrazily obecní daň. Skotský hospodářský růst se vrátí na úroveň před pandemií až v roce 2024. Skotská vláda nabízí firmám, které kvůli setrvání v úrovni 3 covid výstrahy musí omezit provoz, kompenzaci až 750 GBP.

Podpora centrální banky Bank of England (BoE)

- Bank of England snížila základní sazbu na 0,10%. BoE je případně připravena snížit úrokové sazby pod nulu a stimulovat další růst. BoE dospěla k závěru, že k přípravě na záporné úrokové sazby budou potřebovat nejméně 6 měsíců. Podle ekonomů je však nepravděpodobné, že by se UK uchýlilo k záporným úrokovým sazbám.
- **Covid corporate financing facility (CCFF)** je úvěrový program banky, který pomůže firmám s cash-flow během pandemie.
- Program **Term Funding Scheme (TFSME) pro malé a střední podniky** vytvořený v březnu, byl o 6 měsíců prodloužen až do 31. 10. 2021. TFSME poskytuje věřitelům přístup ke čtyřletému financování za sazby velmi blízké úrokové sazbě, aby je motivoval k podpoře reálné ekonomiky a pokračování poskytování úvěrů v období ekonomické krize.
- BoE omezila repo operace na 3 dny v týdnu.
- BoE rozšířila svůj balíček stimulačních opatření (QE). Celková hodnota programu se tak zvýšila na 895 mld. GBP (875 mld. GBP na nákup státních dluhopisů a 20 mld. GBP podnikové dluhopisy.) BoE zpomaluje tempo programu nákupu dluhopisů v rámci QE ze 4,4 na 3,4 mld. GBP týdně.
- BoE pozastavila preventivní opatření přijatá v březnu a opět povolila britským bankám vyplácení dividend. Vyplácené částky nesmí ohrozit fungování banky. BoE konstatuje, že banky zůstávají „dobře kapitalizovány“ a jsou schopné absorbovat ztráty za více než 200 mld. GBP.

- BoE povolí věřitelům udržovat jejich tzv. „fond pro deštivé dny“ - proticyklický kapitálový polštář (CCyB) na 0 % po celý rok 2021, ve snaze zachovat poskytování půjček po celou dobu covid krize.

Situace a podpora vybraných firemních sektorů:

HoReKa, maloobchod: The Retail, Hospitality and Leisure Grant Fund (RHLGF) poskytuje firmám granty až do výše 25 tis. GBP pro každou provozovnu v sektoru maloobchodu, s hodnotou pod 51 tis. GBP. DPH na jídlo, ubytování a atrakce byla od července snížena ze současné sazby 20 % na 5 % (do konce března 2021). Tento „katalyzátor“ v hodnotě 4 mld. GBP má podpořit více než 150 000 podniků a ochránit 2,4 mil. pracovních míst. V rámci nového záchranného balíčku v hodnotě také 4 mld. GBP budou přes 600 tis. podnikům v odvětví maloobchodu, pohostinství a volného času poskytnuty jednorázové granty, vázané na nemovitost, v hodnotě 4-9 tis. GBP. Dalších 594 mil. GBP bude k dispozici firmám jiných odvětví přes místní orgány a decentralizované vlády. Prodeje v pohostinství poklesly v roce 2020 o 56%, nejvíce za 100 let, asociace britských hospod (BBPA) proto vyzývá vládu k prodloužení podpory sektoru. Britský maloobchod (mimo segment potravin) vyčíslil dopad lockdownů v roce 2020 na 22 mld. GBP, propad o 24%, a požaduje od vlády další podporu.

Nový 5 mld. GBP program Restart Grant na pomoc znovuotevření podniků – non-essential maloobchod, nabízí granty až do výše 6 tis. GBP, pro sektor pohostinství, který bude moci obnovit provoz až v následné vlně, pak budou granty až do výše 18 tis. GBP za jednu lokaci. Dočasné snížení DPH na 5 % pro pohostinství prodlouženo do konce září, poté stoupne na „přechodnou“ sazbu 12,5 %, návrat k normální sazbě 20 % by měl nastat až v dalším finančním roce, tedy od dubna 2022. Sektor sportu získá 300 mil GBP v rámci programu na obnovu. Severní Irsko chystá program na podporu maloobchodu a domácího turismu: lidé dostanou předplacenou kartu na 100 GBP, kterou mohou utratit v místních obchodech. Dalším stimulem bude systém poukazů na dovolenou v Severním Irsku, kdy domácnosti budou moci získat 50% slevu z ceny pobytu na dvě a více nocí, a to až do výše 100 GBP. K dispozici budou také vouchery nabízející 50% slevu na návštěvu turistických atrakcí. Program bude spuštěn na podzim, aby byla zachována poptávka po skončení letní turistické sezóny.

Aerospace: Britská kosmická agentura (UKSA) poskytuje kosmickému sektoru finanční prostředky ve výši 2,6 milionu liber na vývoj řešení, která mohou pomoci NHS v boji s koronavirem. Vláda poskytne firmám ze sektoru aerospace 3,9 mld. GBP. Experti očekávají zotavení leteckého odvětví na úroveň z r. 2019 do roku 2022/2023. Zahájení **nového národního programu pro vesmírné inovace** bude podpořené počátečním financováním UK Space Agency ve výši 15 mil. GBP, z čehož prvních 10 mil. GBP bude určeno na projekty, které budou sledovat globální změny klimatu.

Inovativní technologické firmy: Vládní fond Future Fund ve výši 1,25 mld. GBP je určen na pomoc firmám, které podporují inovace ve Velké Británii. Balíček zahrnuje investiční fond ve výši 500 mil. GBP pro společnosti s vysokým růstem zasažené krizí, a je spolufinancován od vlády a soukromého sektoru. Alespoň polovina personálu a příjmů z prodeje musí sídlit/pocházet z UK. Vláda dokončuje návrh na spuštění nového veřejno-privátního investičního fondu, [Life Sciences Investment Program](#). Investorem mají být mj. Spojené arabské emiráty. Vláda v roce 2022 spustí 800 mil GBP Agenturu pro pokročilý výzkum [Advanced Research & Invention Agency \(ARIA\)](#), která má financovat vysoce rizikový vědecký výzkum s vysokou perspektivou, upevnit pozici UK jako světové vědecké supervelmoci a zároveň přispět k obnově ekonomiky země pomocí inovací.

Hromadná doprava: Velšská vláda přistoupila ke znárodnění železniční dopravy. Od března 2020 vláda alokovala dotace na udržení provozu železniční dopravy 9 mld. GBP. Od 14. 1. byly spoje na železnici redukovány v rámci lockdownu o 72% objemu před pandemií. Železniční tarify v Anglii a Walesu se v 1. 3. zvýší o 2,6%, což je poprvé, co se vláda rozhodla zvýšit ceny nad inflaci RPI od roku 2013. Cílem [nové dopravní strategie v hodnotě 3 mld. liber](#)

vytvoření stovek km nových pruhů pro autobusy, jízdného s denními cenovými stropy, integrované jízdné pro více druhů dopravy a více večerních a víkendových spojů. Skotská vláda oznámila znárodnění skotské železnice od dubna 2022. Vláda od začátku pandemie dotovala servis 452 mil. GBP. Vláda představila [nový plán reformy britských železnic](#), který má sjednotit řízení železnice pod jednu organizaci.

Automotive: Výzkum a vývoj v automobilovém průmyslu dostane k dispozici 10 mil. GBP s cílem pomoci společností uvést špičkové nápady ze stádia prototypu až na trh. Vládní podpora má dále urychlit přechod na výrobu elektrických vozidel a zachránit tisíce pracovních míst pro Brity (Ford má v UK celkem 13 tis. zaměstnanců). Rok 2020 byl v počtu prodaných nových aut nejhorším od roku 1992. Prodeje nových automobilů v březnu vzrostly o 11,5%, ve srovnání s předchozím rokem. To je však stále o 36,9% méně než v desetiletém průměru. Prodej automobilů ukazuje sektoru „světlo na konci tunelu“. V dubnu bylo zaregistrováno 142 tis. nových automobilů, ve srovnání s pouhými 4 tis. ve stejném měsíci před rokem. To je ale stále o 12,9% méně než dubnový průměr za poslední desetiletí a méně než v roce 2019 (kdy bylo zaregistrováno 161 tis. nových automobilů). Jaguar Land Rover zaznamenal za celý finanční rok ztrátu 860 mil. GBP. Energetický regulátor Ofgem oznámil investici 300 mil. GBP na zlepšení dostupnosti dobíjecích stanic pro elektrická vozidla. Projekt má ztrojnásobit počet ultrarychlých dobíjecích stanic (3 550 nových míst - 1 800 na čerpacích stanicích u dálnic a 1 750 ve městech) v rámci úsilí o urychlení přechodu země k čisté energii. **Nissan je v pokročilých jednáních s britskou vládou o vybudování gigabitové továrny na baterie v rámci plánu, aby se po brexitu. Británie stala největším výrobním uzlem společnosti mimo Japonsko. Nová továrna ve stávajícím závodě v Sunderlandu provozována čínským dodavatelem baterií společnosti Nissan Envision AESC a bude podporovat výrobu 200 tis. baterií ročně.**

Stavebnictví a infrastruktura: Podle vlády bude do infrastruktury investováno celkem 640 mld. GBP. Velká města v čele s Londýnem plánují úpravy veřejného prostoru za účelem zachování fyzických rozestupů, včetně rozšíření chodníků a podpory cyklistiky, např. „London Streetscape“. Skotská vláda nabízí městským radám 10 mil. liber, aby mohly přebudovat nové širší „pop-up“ chodníky a cyklostezky. Vláda poskytne na program dekarbonizace bytů a veřejných budov 3 mld. GBP. Domácnosti získají z fondu ve výši 2 mld. GBP poukázky v hodnotě 5 tis. GBP na vylepšení izolace domů za účelem snížení emisí uhlíku. Iniciativa má vytvořit 140 tis. pracovních míst. V příštím roce bude investováno téměř 19 mld. GBP do dopravy, včetně 1,7 mld. GBP na údržbu a modernizaci místních silnic. Vláda také potvrdila víceleté investice za více než 58 mld. GBP na výstavbu silnic a železnic po celé zemi. Další více než 260 milionů GBP na pokračování transformačních programů digitální infrastruktury, včetně sdílené sítě pro pokrytí 4G pro venkov, místních sítí vysokorychlostního internetu a programů diverzifikace 5G a testovacích programů. [Nový fond ve výši 3,5 mld. GBP](#) byl alokovan na opravu nebezpečného opláštění výškových budov v Anglii. [Vládní revize dopravní konektivity](#) v rámci UK posuzuje proveditelnost stavby mostu nebo tunelu mezi Severním Irskem a Skotskem. Na vypracování plánu na modernizaci železniční, silniční, námořní a letecké dopravy a prozkoumání nových požadavků na redukci emisí a dekarbonizaci letectví vláda přislíbila přibližně 20 mil. GBP. Vláda vynaloží více než 1 mld. GBP na pomoc školám, nemocnicím a průmyslu při snižování emisí skleníkových plynů a podpoře růstu nových nízkouhlíkových technologií. [Vláda přehodnocuje miliardové plány na výstavbu silnic a železnic](#), s ohledem na změnu cestovních vzorců v důsledku pandemie. Např. 43 největších zaměstnavatelů již oznámilo, že pracovníci se nevrátí zpět do kanceláří na plný úvazek. Společnost BT vytvoří až 7 tis. pracovních míst, do roku 2026 zvýší tempo zavádění širokopásmové sítě nové generace pro 25 mil. domovů.

Kultura: Umělci a pracovníci v kulturním sektoru budou mít nárok na hotovostní granty až do výše 2 500 GBP, v rámci balíčku ve výši 160 mil. Premiér Johnson přislíbil nový záchranný balíček („cultural recovery programme“) z ve výši 1,57 mld. GBP určený sektorům umění a kulturního dědictví. V rámci programu byl vytvořen 830 mil. GBP fond, vyplaceno však bylo v polovině března pouze 495 mil. GBP. Velšská vláda do kultury investuje 53 mil. GBP. V krizi

se po odložení premiér vybraných filmů ocitl sektor kin. Vláda oznámila fond 165 mil. GBP na nouzové půjčky (v rámci dříve oznámeného vládního fondu na obnovu kultury ve výši 1,57 miliardy liber) některým z největších britských organizací pro umění a kulturní dědictví. Kulturní zařízení získají dalších 300 mil GBP (k již stávajícím 1,57 mld GBP), dodatečné finance budou alokovány i na podporu komunitních kulturních projektů, 77 mil GBP bude určeno i pro další britské národy.

Cestovní ruch: Vláda zavedla v první vlně fond 1,3 milionu GBP na okamžitou podporu místních turistických organizací. Vláda zvažuje snížení daně z letecké dopravy resp. daň pro cestující u krátkých a vnitrostátních letů. Letiště Heathrow v reakci na výzvu od vlády vyčlení terminál č. 3 pouze pro přílety ze zemí na červeném seznamu.

Vzdělávání: vláda vyplatí univerzitám školné („tuition fee“) v hodnotě 2,6 mld. GBP a ministři umožní univerzitám účtovat studentům plné poplatky, i když se studenti nemohli vrátit do přednáškových sálů a výuka probíhala on-line formou. Univerzity zároveň získají 100 mil. GBP na podporu výzkumu. Programy britské vlády se dále zaměřují na znevýhodněné děti, rekvalifikace, celoživotního vzdělávání a zvýšení digitálních dovedností. Od začátku vládního programu na podporu přístupu k on-line vzdělávání bylo dodáno celkem 1 055 745 notebooků a tabletů. Univerzity získají další balíček 50 mil. GBP na podporu studentů s finančními potížemi způsobenými pandemií. Premiér přislíbil fond 300 mil. GBP pro vyrovnání dopadů uzavření škol. 15 mil. GBP bylo 13. 4. alokováno na podporu nejpotřebnějších studentů VŠ. Vláda zahájila program letních škol, které mají studentům pomoci dohnat ztracené učivo. Školy mohou začít podávat žádosti o granty z 200 mil. GBP fondu.

Finanční sektor: Británie chce po brexitu „obnovit pozici UK jako nejvýznamnějšího finančního centra na světě“. Byla vytvořena pracovní skupina pro problematiku digitální měny Bank of England. [Britská banka pro infrastrukturu \(UKIB\)](#) se sídlem v Leedsu obdrží počáteční kapitál ve výši 12 mld. GBP a vládní garance ve výši 10 mld. GBP.

Energetický sektor: Vláda vyjádřila podporu záměru 2 mld. GBP investice do vývoje nové generace 16 mini modulárních nukleárních reaktorů do roku 2050, který vede konsorcium vedené firmou Rolls-Royce, Laing O'Rourke a Atkins. Vládní materiál [Energy White Paper](#), který stanovuje britskou energetickou strategii a hlavní investice do snižování emisí uhlíku z energetického systému do roku 2050, mj. zahrnuje plán vytvoření 220 tis. pracovních míst a fond min. 6,7 mld. GBP na podporu sociálně zranitelných a vytápění domácností s nízkým příjmem v příštích šesti letech. Vláda také obnovila rozhovory s EDF o plánu na vybudování 20 mld. GBP jaderného reaktoru Sizewell C v Suffolku. Podle firmy EDF Energy by pandemie mohla odložit výstavbu jaderného reaktoru Hinkley Point C o šest měsíců a tím zvýšit náklady o 500 mil. GBP. Vláda připravuje publikaci nové „vodíkové“ strategie zaměřující se na modré i zelené vodíkové technologie.

Výrobní sektor: PMI sektoru vzrostlo v květnu na rekordních 65,6 z 60,9 v dubnu.

Reality: Roční růst cen nemovitostí stoupl v květnu na 10,9%, oproti 7,1% v dubnu, čímž se průměrná cena bydlení dostala na nový rekord 242 832 GBP.

Švýcarsko

Shrnutí: *Počet nakažených kontinuálně klesá; švýcarská vláda k 31. 5. 2021 uvolní další opatření. Očkovací kampaň postupuje stabilním tempem, třetina obyvatel již byla očkována alespoň jednou dávkou. Od 6. 5. 2021 není ČR na švýcarském seznamu rizikových zemí. Na cestující z Česka se tak při příjezdu nevztahuje povinnost předložit negativní PCR test, potvrzení o očkování či absolvovat 10denní karanténu. Před*

příjezdem musí každý cestující, který využije veřejnou dopravu (letadlo, bus, vlak), vyplnit elektronický formulář. ZÚ nadále řeší desítky telefonátů na povinnost karantény/testů při příjezdu do ČR u ve Švýcarsku očkovaných osob.

Situace:

- **691 119 nakažených** od začátku pandemie (+ **996** za posledních 24 hodin); **28 535 hospitalizovaných** od začátku pandemie (+ **45** za posledních 24 hodin), **10 241 mrtvých** od začátku pandemie (+ **2** za posledních 24 hodin); za posledních 24 hodin provedeno **22 475 testů**. Podíl **pozitivních PCR testů je 6,2 %**; podíl **pozitivních rychlotestů představuje 3,1 %**. V posledním sledovaném období od 14. 5. 2021 se **číslo R** pohybuje v průměru na hodnotě **0,94**.

- **Dle vlády se situace vyvíjí optimisticky a nad očekávání dobře.** Zranitelné skupiny obyvatel jsou již naočkovány a vakcín je dostatek. Většina kantonů otvírá nebo v uplynulých 3 týdnech otevřela očkování pro věkové skupiny 16+. Obyvatelé dodržují předepsaná pravidla a jsou ohleduplní. Švýcarsko tedy uvolňuje opatření v dalších oblastech veřejného života, např. vnitřní prostory restaurací. I nadále ale platí dodržování hygienických pravidel, dodržování 1,5m vzdálenosti, nošení roušek a je zaručen přístup obyvatelstva k PCR i antigenním testům zdarma u symptomatických i asymptomatických osob.

Opatření:

- **Vláda na svém zasedání 26. 5. 2021 rozhodla o dalším rozvolnění, které vstoupí v platnost k 31. 5. 2021.**

- **Restaurace, kavárny a další gastronomické provozy mohou otevřít své vnitřní prostory.** Platí i nadále povinnost registrace kontaktů hostů, zasedacího pořádku a nošení roušek až do usazení ke stolu. U stolu smí být venku usazeno až 6 osob, uvnitř max. 4. Diskotéky a taneční podniky zůstávají uzavřeny.

- **Soukromé setkávání je nově možné v počtu 30 osob venku, 50 osob uvnitř.**

- **Akce s diváky jsou povoleny uvnitř se 100 osobami a venku nově s 300 osobami.** Doteď to bylo 50 uvnitř a 100 venku: týká se to hlavně fotbalových zápasů nebo kin, divadel a koncertů, nově i amatérských sportovních zápasů, ale jen venku. I zde všude platí nadále **povinnost registrace kontaktů, zasedacího pořádku, dodržování vzdálenosti 1,5 m a nošení roušek.** Nyní se na těchto akcích může **konzumovat i občerstvení, pouze ale vsedě a na přiděleném místě.**

- **Sportovní a kulturní aktivity pro dospělou populaci jsou od tohoto data povoleny až do počtu 50 osob;** to se vztahuje i na amatérské sportovní zápasy. Venku musí být mezi jednotlivými účastníky dodržen rozestup 1,5 m nebo nasazena rouška. Uvnitř platí povinnost rozestupu a rovněž nošení roušky. Výjimka z povinnosti zakrytí nosu a úst je stanovena např. při zpívání ve sboru a od konce května rovněž při kontaktním sportu ve vnitřních prostorách, jako např. při párovém tanci.

- **Otevřít mohou i termální lázně a wellness zařízení,** která musela být doposud uzavřena.

- **Prezenční výuka na vysokých školách je možná v neomezeném počtu posluchačů,** opět ale za dodržení hygienických a dalších pravidel, např. nošení roušek a rozestupů 1,5 m.

- **Povinnost práce z domova se mění na doporučení,** podniky musí ale dále testovat, a to min. 1x týdně. Tato povinnost platí u neočkovaných pracovníků.

- **Prodlužuje se také doba ze stávajících 90 dnů na 6 měsíců,** po kterou nemusí do karantény osoby, jež prokazatelně covid prodělaly. Neplatí pro ně povinnost testů či očkování. Je na ně nahlíženo jako na uzdravené s dostatečným množstvím protilátek. **U takto uzdravených a rovněž u očkovaných osob odpadá povinnost testování či absolvování karantény** při kontaktu s někým nakaženým nebo cestovní karantény při návratu z některé rizikové země.

- **Od 1. 6. budou povoleny také „pilotní/testovací“ hromadné akce s počtem 600 osob uvnitř a s 1000 účastníky venku.** Každý kanton smí v průběhu června udělit dohromady 5 povolení k organizaci takovéto zkušební hromadné akce. Pokud se tyto pilotní projekty osvědčí, budou se moci **od 1. 7. konat hromadné akce v takovém počtu návštěvníků zcela běžně.** Od 20. 8. by mohly být následně povoleny hromadné akce s počtem až 10 000 diváků/návštěvníků.

- **Švýcarsko postupně uvolňuje přijatá proticovidová opatření od 1. 3. 2021**, kdy se otevřely všechny obchody, muzea a čtenářské sály knihoven. Svě venkovní prostory směly zpřístupnit ZOO, botanické zahrady a sportovní či volnočasová zařízení. Venku se mohlo začít setkávat až 15 osob a ve vnitřních prostorách v rodinném kruhu 10. Na sportovní a kulturní aktivity mladých do 20 let (ročník narození 2001 a mladší) se rovněž přestala vztahovat omezení a mohly se začít pořádat sportovní soutěže, zkoušky mládežnických orchestrů a pěveckých sborů, otevřely se mládežnické kluby.

- **Následně od 19. 4. 2021 jsou otevřeny terasy restaurací, kaváren a barů. Veřejně přístupné jsou vnitřní prostory ZOO či botanických zahrad.** Byla umožněna **prezenční výuka na vysokých školách v omezeném počtu** a zvýšil se počet osob, které se směly setkávat venku i uvnitř. Byly povoleny sportovní i kulturní akce pro veřejnost i amatérské zápasy v omezeném počtu lidí atd.

- **Termín dalšího uvolnění platných opatření vláda zatím přesně nestanovila, nicméně hovořila o zhruba jednom měsíci.** Odstranění všech zákazů přijde ale až ve chvíli, kdy budou naočkovaní všichni, kdo o to projeví zájem, to se předpokládá v létě. Povinnost nosit roušku však může přetrvat i poté.

Očkování:

- **K 23. 5. 2021 obdrželo obě dávky vakcíny 1 504 464 osob (17,4 % obyvatel), jednou vakcínou bylo prozatím očkováno dalších 2 776 166 osob (14,7 % obyvatel).**

Švýcarsko podalo celkově 4 280 630 dávek. Průměrný denní počet očkovaných se aktuálně pohybuje kolem 80 000. Vláda opakovaně potvrdila, že do letních prázdnin 2021 by mohli být naočkovaní všichni, kteří o to budou mít zájem.

- **Švýcarsko očkuje jen vakcínami mRNA od 2 výrobců: Pfizer/Biontech a Moderna**, a dle nejnovějších informací budou **Švýcaři sázet pouze na mRNA vakcíny i do budoucna.**

- Švýcaři prozatím **nepřistoupí k očkování dětí.**

Covidový certifikát:

-**Švýcaři pracují na svém vlastním certifikátu „Swiss Covid certificate“, který by měl být kompatibilní s digitálním covidovým certifikátem EU.**

- Swiss Covid certificate by měl švýcarským občanům usnadnit **cestování, ale mohl by být využit i jako „povolenka“ účasti občanů na některých aktivitách.** Ty jsou dle návrhu vlády rozděleny do tří oblastí:

1/ zelené – bez povinnosti předkládat certifikát: týká se základních práv a svobod občanů, např. soukromých či náboženských setkání, MHD, obchodů, pracovišť a škol,

2/ žlutá – dobrovolné předložení certifikátu, jež by mělo zabránit uzavření provozů a nechat je otevřené i v případě zhoršení epidemické situace: týká se např. restaurací, barů, volnočasových/sportovních/zábavních zařízení, sportovních a kulturních spolků nebo návštěv nemocnic a pečovatelských domů,

3/červená – povinné předložení certifikátu při vstupu: týká se hromadných akcí, tanečních klubů a diskoték. Zde bude certifikát podmínkou pro vstup, jakmile vláda povolí jejich konání a znovuotevření.

- **Imunita získaná proděláním covidového onemocnění** bude ve švýcarském certifikátu omezena na 6 měsíců, u imunity získané očkováním Švýcaři ještě přesnou dobu neurčili. Čekají na data, ale předpokládají rovněž min. 6 měsíců, spíše více.

-**Schválení o finální podobě certifikátu a jeho přesného využití je plánováno na 18. 6. 2021.** V mezičase spolková vláda certifikát testuje a konzultuje s kantony. Certifikát by měl v ostrém provozu začít fungovat k 1. 7. 2021.

Cestování:

- **ČR se od 6. 5. 2021 již nenachází na švýcarském seznamu rizikových zemí.** Na cestující z ČR se při příjezdu do Švýcarska a Lichtenštejnska nevztahuje povinnost předložit negativní PCR test a nastoupit 10denní karanténu, nepředkládá se ani potvrzení o očkování a vstup je tak de facto volný bez omezení.

- Před příjezdem musí ale stále každý cestující, který **přijíždí veřejnou dopravou** (letadlo, bus, vlak) **vyplnit elektronický příjezdový formulář** dostupný na webu Spolkového úřadu pro zdravotnictví: www.swissplf.admin.ch. Povinnost vyplnit tento formulář **neplatí pro příjezd soukromým vozidlem ani pro tranzit.**

- **Přepravní** (letecké, autobusové, železniční) **společnosti mohou mít vlastní firemní pravidla a vyžadovat před vpuštěním na palubu negativní test.**

- Informace k cestování, včetně odkazů na formuláře a důležité kontakty jsou umístěny na webu i sociálních sítích ZÚ:

https://www.mzv.cz/bern/cz/viza_a_konzularni_informace/pobyt_a_cesty/pravidla_pro_cesty_do_svycarska_a_2.html

-**Od 1. 6. budou moci do Švýcarska i Lichtenštejnska rovněž přicestovat bez omezení i občané těch států, které jsou uvedeny na švýcarském seznamu jako rizikové.** Podmínkou je ukončené očkování nebo potvrzení o tom, že v uplynulých 6 měsících již covid prodělali. Pozor, neplatí to však pro ty, kteří cestují ze zemí označených Švýcary jako místy s mimořádně vysokou rizikostí nákazy v důsledku nebezpečných mutací, např. Indie.

Konzulární služby:

- ZÚ od začátku května **nepřetržitě řeší dotazy na povinnost karantény při příjezdu do ČR u ve Švýcarsku očkovaných osob.** Nicméně věříme, že to po 1.6. v souvislosti s novými pravidly cestování do ČR, kdy bude z české strany uznáno očkování i z jiných evropských zemí. včetně Švýcarska, pomine.

Ekonomika:

-Vláda uvolní dalších 50 mil. CHF na vědecký výzkum v oblasti medikamentů na boj s COVID-19. Cílem spolkové vlády je nyní vytvořit ze Švýcarska „hub“ pro výrobu mRNA vakcín. Ve Švýcarsku se vyrábí vakcína značky Moderna, a to díky spolupráci Moderny se švýcarskou společností Lonza.

Lichtenštejnsko:

- Ke konci května 2021 Lichtenštejnsko evidovalo od vypuknutí pandemie celkem **3 006 pozitivních případů.** V dlouhodobém průměru se v zemi nakazí denně **1,3 osoby,** incidence v posledních **14 dnech se pohybuje na hodnotě 64/100 000, za uplynulých 7 dnů klesl tento údaj na 23.** Od jara 2020 zemřelo v souvislosti s onemocněním COVID **58 osob.** Počet nakažených klesá a epidemická situace se stabilizovala.

- V souvislosti se zaváděním/uvolňováním protikoronavirových opatření postupuje Lichtenštejnsko ve shodě se Švýcarskem – aktuální výčet uvolněných opatření je tak uveden výše u informací ke Švýcarsku.

-Pro **cesty do Lichtenštejnska platí** rovněž stejná pravidla jako pro cesty do Švýcarska.

Veškeré informace jsou pravidelně aktualizovány na webu ZÚ:

https://www.mzv.cz/bern/cz/viza_a_konzularni_informace/pobyt_a_cesty/pravidla_pro_cesty_do_svycarska_a_2.html

-V Lichtenštejnsku se mohou na očkování hlásit osoby starší 18 let, k dispozici jsou vakcíny Pfizer/Biontech a Moderna. **Plně naočkováno bylo 7 654 osob, první dávku** obdrželo dalších **11 393**, tzn., že **alespoň jednou dávkou** bylo očkováno necelých **50 % obyvatel**.

Norsko

SITUACE

K 30. 5. bylo v Norsku registrováno celkem 124 824 (+2 414/týden) případů nákazy Covid-19. **Denní přírůstky nově potvrzených nakažených se po týdnu mírného nárůstu vrátily k stagnaci na hodnotách kolem tří stovek pozitivních případů denně.** Podle statistiky ECDC činí aktuální míra nákazy v Norsku 111/100.000 obyv. ve 14ti denním průměru, což je zhruba stejně jako minulý týden. Počet **hospitalizovaných pacientů s Covid-19 od poloviny dubna stále klesá.** V současné době je hospitalizováno 76 pacientů (-25/týden). Z hospitalizovaných pacientů 29 vyžaduje intenzivní péči a 18 potřebuje plicní ventilaci (-3/týden). Během minulého týdne byla v zemi zaregistrována 2 úmrtí s diagnózou Covid-19 a celková bilance mrtvých od počátku pandemie se tak zvýšila na 783. Počet analyzovaných vzorků zvýšil na zhruba 20 tis. denně a aktuálně vykazují pozitivitu 2,3%.

OČKOVÁNÍ

Dosud bylo v Norsku aplikováno 2 598 403 dávek vakcín (+ 251 tis./týden). **První dávka byla dosud podána 30,26% populace a oběma dávkami je v zemi očkováno již 17,94% populace.** Tempo očkování v Norsku se v posledních čtyřech týdnech drží mez 30-40 tis. podanými dávkami denně. V rámci národního programu jsou aplikovány pouze vakcíny Pfizer/BioNTech a Moderna. Očkování vakcínou Janssen je možné na vyžádání. **Pokračuje očkování skupiny ve věku 45-54 let** a bylo zahájeno očkování věkových skupin 40-44 let a 18-24 let. Očkování osob ve věkové skupině 25-39 let je posunuto až na závěr očkovacího programu. Na konci tt. týdne obdrží první dávku vakcíny další 2 zaměstnanci ZÚ Oslo. Velké kontroverze v (jinak velmi egalitářském) Norsku způsobilo **rozhodnutí vlády nabídnout očkování v dřívějším než plánovaném termínu „osobám v klíčových pozicích“** pracujícím ve Stortingu, vládě, FHI, Ředitelství pro zdraví, Norském nejvyšším soudu, policii či ozbrojených složkách. Mělo by jít zhruba o pět stovek osob, u kterých by mělo očkování proběhnout bez ohledu na jejich věk a klinický stav v průběhu tt. či nadcházejícího týdne. Proti rozhodnutí vlády se ihned postavilo 125 obcí, které jej chápou jako nespravedlivou prioritizaci některých skupin obyvatelstva, a rozhodnutí rozdělilo i strany ve Stortingu. Proti se postavili opoziční Pokroková strana, Strana středu a Rudí společně s ministrem zdravotnictví, B. Hoiem (H). Naopak velkými zastánci vládního rozhodnutí jsou předsedkyně vlády, E. Solbergová (H) a ministryně spravedlnosti, M. Maelandová (H).

OPATŘENÍ

K 27. 5. vláda zahájila druhou fázi rozvolňování na celostátní úrovni. Regionální výjimky, resp. přísnější lokální opatření, jsou stále časté a vyplývají z úrovně místní incidence. Vláda nově umožnila přechod školek a ZŠ do tzv. zeleného modu (klasická prezenční výuka) a postupné zahájení prezenční výuky na SŠ a VŠ za předpokladu zachování přísnějších hygienických opatření. Dále bylo povoleno podávání alkoholu s jídlem či bez až do půlnoci, došlo ke snížení povinnosti dodržování 2-metrového odstupu mezi lidmi na 1 metr a bylo zrušeno doporučení nerealizovat zbytné cesty v rámci země. Naopak **stále platí doporučení vlády necestovat do zahraničí, pokud to není nezbytně nutné.**

V Oslo se po několika měsících opět otevírají restaurace a kavárny. Podávání alkoholu je povoleno max. do 22h. Bazény, posilovny, kina, divadla a musea se mohou rovněž otevřít veřejnosti za podmínky dodržování omezené kapacity a povinného odstupu mezi návštěvníky.

CESTOVÁNÍ

Kontrolní úřad ESVO vyhodnotil dosud platná omezení vstupu pro občany zemí EHP (vč. ČR) do Norska za diskriminační a v nesouladu s pravidly volného pohybu osob dle Dohody EHP. Ačkoliv norské úřady v průběhu května přijaly opatření, která např. rozšířila definici trvalé rezidentury v zemi a tím usnadnila vstup do země některým cizincům, Kontrolní úřad ESVO považuje stávající praxi za stále nedostatečnou. Podle ESVO norský rezident má stejnou šanci nakazit se při pobytu v zahraničí jako občan/rezident jiné země EHP, a proto by měly být podmínky pro oba stejné. Norská vláda má na stanovisko ESVO odpovědět do 7. 7. 2021. Podle ministryně spravedlnosti, M. Maelandové, jsou právě přísná pravidla pro vstup do Norska pro nerezidenty hlavním důvodem omezeného šíření Covid-19 v zemi v průběhu celé pandemie. Přislíbila, že vláda se bude zjištěním ESVO zabývat a do stanovené lhůty odpoví.

Vláda dále k 27. 5. zmírnila podmínky pro absolvování karantény v karanténních hotelech po příjezdu do země. **Nově je umožněno cestujícím ze zemí EHP/Schengenu s nízkou mírou infekce** (150/100.000 ve 14ti denním průměru a míra pozitivity testů nižší než 4%) **absolvovat povinnou karanténu mimo karanténní hotely bez ohledu na povahu jejich cesty.** V případě, že cestující přijíždí do Norska z UK a evropských zemí s mírou infekce vyšší než 150/100.000, musí absolvovat v karanténním hotelu minimálně 3 dny do výsledku prvního negativního testu. Zbytek 10ti denní karantény může strávit na jiném vhodném místě a příp. ji ukončit po obdržení druhého negativního testu realizovaného nejdříve 7. den po příjezdu. Cestující z evropských zemí s velmi vysokou mírou infekce a mimoevropských zemí musí i nadále po příjezdu do Norska absolvovat karanténu v karanténním hotelu po dobu minimálně 7mi dní do 2. negativního testu. **Za absolvování karantény v karanténních hotelech nově nebudou muset platit do země vstupující studenti.**

Z povinnosti testování a absolvování karantény po vstupu do země jsou vyňati pouze cestující z Islandu, Grónska, některých regionů Finska a Faerských ostrovů. Nově má výjimku z karantény také vojenský personál ze zemí NATO po očkování či prodělání nemoci v posledních 6ti měsících. Doporučení MZV nepodnikat žádné zbytné cesty do zahraničí bylo prodlouženo do 1. 7. Dále bude upravováno dle incidence nákazy v konkrétních zemích – doporučení necestovat by se nově nemělo vztahovat na země s incidencí nižší než 25/100.000 a pozitivitou testovaných vzorků nižší než 4%. **Vláda i nadále doporučuje norským rezidentům trávit letní dovolenou v Norsku.**

EKONOMIKA

Ministerstvo financí během minulého týdne představilo **návrh úprav státního rozpočtu na r. 2021.** Ačkoliv se v důsledku lepší se epidemiologické situace počítá se zrychlením obnovy

hospodářské růstu v 2. pol. roku, ministr financí J. Tore Sanner (H) navrhnul navýšení plánovaného převodu prostředků z tzv. ropného fondu (GPF) na pokrytí deficitu státního rozpočtu. Dosud se počítalo s převodem prostředků ve výši 3% stávající hodnoty fondu, v souladu s platným fiskálním pravidlem, podle kterého jsou převody již několik let zastropeny právě na úrovni 3%. **Podle revidovaného návrhu by do státního rozpočtu mělo být z fondu uvolněno o 90 mld. NOK (cca 234 mld. Kč) více než bylo uvedeno v původním, již schváleném, návrhu rozpočtu na r. 2021.** Druhý rok po sobě tak v důsledku pandemie Covid-19 dojde v Norsku k překročení fiskálního pravidla (letos by objem převáděných prostředků měl dosáhnout 3,7% hodnoty fondu). Revidovaný návrh rozpočtu počítá mj. s prodloužením období mzdových kompenzací pro uvolněné zaměstnance o další dva měsíce do konce srpna či navýšením prostředků pro obce, nemocnice či veřejnou dopravu. Vláda hodlá postupně snižovat kompenzace velkým firmám a dále podporovat zejména SMEs. Pro zajištění dostatečné podpory pro upravený rozpočet ve Stortingu bude vláda potřebovat i hlasy opozice, resp. Pokrokové strany, která je ideologicky středo-pravé vládě nejbližší.

Island

SITUACE

Přírůstky registrovaných nakažených se pohybují v jednotkách denně a celkový počet nakažených od počátku pandemie k 31. 5. činí 6 576. Dle statistiky ECDC činí incidence nákazy na Islandu aktuálně 11/100.000 obyvatel ve 14ti denním průměru. V zemi se v současné době nachází 41 osob s aktivní infekcí (-2/týden), 341 osob je v karanténě (+191/týden) a 1 člověk je hospitalizován (-2/týden). Od ledna na Islandu žádný člověk s diagnózou Covid-19 nezemřel a počet registrovaných úmrtí v důsledku koronaviru tak zůstává na 29. Míra testování se v minulém týdnu zvýšila na zhruba 2,5 tis. odebraných vzorků denně.

OČKOVÁNÍ

Plnohodnotně bylo oběma dávkami na Islandu dosud **očkováno 91 893 83 351 osob (+8 542/týden)**. Očkuje vakcínami Pfizer, Moderna, AstraZeneca a Janssen. V současné době dobíhá očkování ve věkových skupinách 60-69 a 50-59 let. Očkování osob ve věkové skupině 40-49 bylo zahájeno.

OPATŘENÍ

S ohledem na stále se zlepšující epidemiologickou situaci v zemi dojde k 25. 5. k dalšímu rozvolnění stávajících pravidel. Nově bude povoleno shromažďování až 150 osob (dosud 50). V restauracích, školách, bazénech a na akcích s pevným zasedacím pořádkem dojde ke snížení min. odstupu mezi lidmi z 2m na 1m. V supermarketech a na pracovištích již nebude nutné nosit roušky (povinnost nošení roušek zůstává na hromadných akcích, ve zdravotních zařízeních a u kontaktních služeb). Dále dojde ke zrušení všech kapacitních omezení pro bazény, muzea, galerie, posilovny či školy.

CESTOVÁNÍ

S platností od 31. 5. přestává platit povinnost cestujících z vysoce rizikových oblastí (obecně s incidencí 500 případů/100.000 obyv. ve 14ti denním průměru a pozitivitou odebraných vzorků vyšší než 5%) absolvovat po vstupu do země karanténu v karanténním zařízení.

Karanténní zařízení zůstanou otevřena pro osoby, které nebudou mít jiné vhodné místo k absolvování karantény.

EKONOMIKA

S platností od 1. 12. 2020 do 31. 1. 2021 budou vstupní PCR-testy po příjezdu do země pro všechny cestovatele zdarma (dosud byl test zpoplatněn částkou 9000 - 11000 ISK v závislosti na způsobu platby). Cílem vlády je tímto způsobem motivovat příjíždějící osoby k testování, než aby raději volily karanténu, kterou by případně nedodržovaly.

Vatikán

SITUACE

Ve Vatikánu nadále pokračuje očkovací kampaň.

OPATŘENÍ

Od 3. 5. 2021 jsou znovu otevřena Vatikánská muzea, včetně Vatikánských zahrad. Všichni návštěvníci jsou povinni si rezervovat vstupenky on - line, nosit roušku a dodržovat distanční opatření. Od 18. 4. 2021 papež opět pronáší nedělní modlitbu z okna Apoštolského paláce. Vstup do baziliky sv. Petra a ostatních papežských bazilik je možný s rouškou

CESTOVÁNÍ

Vstup na území Vatikánu je podmíněn možností vstupu do Itálie (ohledně aktuálních podmínek cestování do Itálie viz zpravodajství ZÚ Řím) a podléhá sanitárně-bezpečnostním opatřením, které Vatikán uplatňuje ve vazbě na příslušné dekrety italské vlády, resp. předpisy platné v sousedním italském regionu Lazio.

REPATRIACE

ZÚ Vatikán neregistruje žádnou žádost o repatriaci.

EKONOMIKA

Papež František vydal na konci letošního dubna další protikorupční dokument zaměřený na nakládání s veřejnými financemi a navázal tak na rámcový zákon o transparentním zadávání veřejných zakázek z června loňského roku. Zmíněný apoštolský list ukládá vedoucím pracovníkům ve Vatikánu povinnost podepsání prohlášení o čistém trestním rejstříku s ohledem na hospodářské trestné činy. Zároveň stanovuje povinnost doložení, že proti nim neprobíhá trestní řízení či vyšetřování v kauzách korupce, daňových úniků, praní špinavých peněz, apod. Kromě toho nesmí investovat či ukládat finance do zemí s vysokým rizikem praní špinavých peněz a financování terorismu, daňových rájů a společností, jejichž činnost je v rozporu se sociálním učením církve. Dokument rovněž zakazuje všem pracovníkům římské kurie přijímat dary ve finanční hodnotě nad 40,- EUR.

Republika San Marino

SITUACE

Poslední oficiálně zveřejněné údaje jsou ze dne 30. 4. 2021: celkový počet nakažených od počátku koronavirové krize činí 5.066, aktuálně pozitivních je 59, v domácí izolaci je 52 osob, 7 osob je hospitalizovaných, 4.917 uzdravených a 90 úmrtí.

V polovině dubna RSM obdržela další a poslední dávku vakcíny Sputnik V, kterou by měl být naočkován zbytek obyvatel RSM. Na konci dubna bylo první dávkou naočkováno celkem 65 % obyvatelstva a druhou dávkou 30 %.

Kromě očkování domácího obyvatelstva a rezidentů, vláda RSM svým rozhodnutím ze dne 26. 4. 2021 otevřela cestu očkování turistů (s výjimkou Italů, důvodem je fakt, že italský úřad pro kontrolu léčiv AIFA prozatím neschválil možnost očkování Sputnikem V). V souladu se zmíněným rozhodnutím by cizinci za 2 dávky vakcíny zaplatili celkem 50,- EUR, přičemž jejich pobyt v RSM by probíhal ve fázích – s 21 denní pauzou mezi první a druhou očkovací dávkou. Pokaždé by měli strávit min. 3 dny v ubytovacích zařízeních na území RSM.

OPATŘENÍ

souladu s vládním dekretem byl od 26. 4. 2021 v RSM zrušen zákaz vycházení. Nadále zůstává v platnosti povinné nošení roušek ve veřejných dopravních prostředcích a v uzavřených prostorách přístupných pro veřejnost. Povinnost nošení roušek platí i ve venkovních prostorách. Toto opatření se nevztahuje na rodiny, nezletilé do 6 let a osoby s handicapem, který neumožňuje nošení roušky (včetně osob o ně pečujících) a naočkované osoby (ve venkovních prostorách). Ve školních zařízeních žáci/studenti nemusejí mít roušku během výuky, pokud sedí na svých místech.

CESTOVÁNÍ

Vstup na území Republiky San Marino je kromě sanmarinského zákona č. 118 o vstupu a pobytu cizinců podmíněn možností vstupu do Itálie. Pro všechny osoby, které na území RSM přicestují ze zahraničí, platí povinnost podrobit se před vstupem na sanmarinské území PCR testu, který nesmí být starší 48 [hodin. Příslušný dekret](#) vlády RSM zavedl možnost vstupu i na základě předloženého potvrzení o absolvování očkování proti [COVID-19. Další](#) možností je předložit doklad o testu na přítomnost protilátek, jejichž hodnota přesahuje 50 (s datem provedení testu po 1. 4. 2021 a nejdříve 40. den po aplikaci první očkovací dávky) nebo předložením potvrzení o uzdravení vydaném během 6 předchozích [měsíců. Výjimku](#) z výše uvedeného mají osoby přijíždějící z Itálie nebo Vatikánu, pokud v uplynulých 14 dnech nepobývaly v jiném cizím státě. Pro občany RSM či osoby s pobytem v RSM platí v případě návratu ze zahraničí oznamovací povinnost vůči MZV RSM.

EKONOMIKA

Statistický úřad RSM zveřejnil na konci letošního března údaje ilustrující pandemický propad ekonomických aktivit v nejstarší republice světa, jejíž počet obyvatel ke zmíněnému datu činí 33.604 osob. Počet firem operujících na území RSM aktuálně činí 4.920 (oproti stejnému datu z minulého roku svou činnost ukončilo 33 firem). Jednalo se především o subjekty podnikající v sektoru služeb a řemeslné výroby. Aktuální počet nezaměstnaných činí 1.048 osob, nejvíce propouštění zaznamenal již zmíněný sektor služeb, a to zejména aktivity spojené s cestovním ruchem, ubytovací zařízení, služby spojené s pohostinstvím. K sektorům, které naopak nabírají další zaměstnance patří doprava a IT technologie.

Rusko

SITUACE

- **Vývoj nákazy:** Ke dni 30.4. podle oficiálních statistik počet nových případů za poslední den vzrostl o 8 731 (Moskva: +2 662; Sankt Petěrburg: +725). Po Moskvě a Sankt Petěrburgu jsou nejvyšší počty nových případů evidovány v Moskevské oblasti (+651), Rostovské oblasti (+230) a Nižegorodské oblasti (+171).

OPATŘENÍ

- Aktuální informace k vývoji nákazy lze sledovat na webu „stopkoronavirus.rf/information“.
- Od 28.10. je v celém Rusku zavedena povinnost nosit roušky ve veřejných prostorech (MHD, taxi, parkoviště, výtahy).

VAKCINACE

- **Průběh očkování v RF:** K dnešnímu dni bylo v RF naočkováno **19,7 mil. osob**, z toho téměř **7,4 mil. oběma dávkami** vakcíny. Aktuálně je denně naočkováno přibližně **160 125 dávek**.
- Statistiky k průběhu vakcinace v RF je možné průběžně sledovat na webu „gogov.ru/articles/covid-v-stats“.
- **Typy vakcín schválených v RF:** v RF mají registraci tři ruské vakcíny – **Sputnik V**, **EpiVacCorona**, **CoviVac**.

Situace v Moskvě

- **Vakcinace v Moskvě:** V Moskvě obdrželo alespoň první dávku vakcíny Sputnik V **1,2 mil. osob**. Oproti původním plánům, podle nichž by se jako první měli naočkovat zdravotníci a učitelé, se v současné době v Moskvě může nechat naočkovat prakticky jakýkoliv dospělý zájemce. V moskevských poliklinikách je aktuálně otevřeno okolo **100** očkovačích míst. Jejich přehled je k dispozici na stránkách moskevské radnice ([zde](#)). Kromě toho existuje více než desítka tzv. mobilních očkovačích míst v nákupních centrech, apod. (GUM, DEPO, Okeanija, ...), ve kterých je možné nechat se očkovat bez předchozí registrace
- Dne 5.3. primátor Moskvy Sergej Sobjanin oznámil, že od 8.3. přestává platit povinnost samoizolace pro osoby starší 65 let a osoby s chronickými onemocněním.
- Pro zaměstnavatele již neplatí povinnost 30 % zaměstnanců na home office.
- Moskevská muzea, galerie, knihovny, kulturní centra a volnočasová zařízení pro děti jsou od 22.1. otevřena.
- Maximální obsazenost divadel, kin a koncertních sálů je 50 %.
- Pravidlo 50% obsazenosti platí i pro účast na hromadných sportovních, zábavních, reklamních, apod. akcích.
- Restaurace a bary mohou obsluhovat hosty i v nočních hodinách.

Situace v Sankt Petěrburgu (GK Sankt Petěrburg)

- **Vakcinace v Petrohradě:** k dnešnímu dni bylo naočkováno **557 tis. obyvatel** města, z toho **418 tis. oběma** dávkami vakcíny. Tempo vakcinace v Petrohradě však klesá. Denně je naočkováno cca 5 tis. obyvatel, na začátku února to bylo cca 10 tis. denně.
- Předseda výboru pro zdravotnictví města Petrohradu Dmitrij Lisovec uvedl, že třetí vlna koronaviru v Petrohradě by mohla začít v květnu, epidemie zřejmě neskončila. Tempo šíření viru, které se zpomalilo v lednu a na začátku února 2021, nyní zamrzlo; počet nových nálezů již delší dobu neklesá stejně jako počet hospitalizovaných (cca 290 denně).
- Leningradská oblast rozvolnila od 1. března omezení a opatření v pěti okresech, a to včetně Vsevoložského a Lomonosovského okresu, které hraničí s Petrohradem. Hlavní změnou je zrušení zákazu nočního provozu restaurací, klubů a zábavních podniků.
- Stále platí, že nelze cestovat letecky přímo z Petrohradu do Prahy. Lze však letět z Petrohradu do Moskvy Aeroflotem a pak ČSA z Moskvy do Prahy **v ten samý den**.

- Omezení v Petrohradě jsou prodloužena do 30. května. Omezení 75% diváků na sportovních akcích zůstává zachováno. Celkový počet lidí by neměl překročit 25 tisíc lidí.

Situace na Urale (GK Jekatěrinburg)

- Denní přírůstek nakažených ve Sverdlovské oblasti se pohybuje pod **110 osob**.
- **Vakcinace ve Sverdlovské oblasti**: k dnešnímu dni bylo naočkováno **366 tis. osob**, z toho **229 tis. oběma dávkami** vakcíny. V Jekatěrinburgu se postupně rozšiřuje počet obchodních center, ve kterých jsou zřízena místa pro očkování proti Covid-19. V těchto obchodních centrech je k očkování používána vakcína **EpiVacCorona**, u které jsou jednodušší podmínky přepravy a přechovávání než u Sputniku V.
- Ve Sverdlovské oblasti povolili rozšíření obsazenosti představení v divadlech, koncertních sálech i venkovních prostorách při sportovních utkáních na 75 % kapacity jednotlivých zařízení. V Čeljabinské oblasti odvolali režim preventivní izolace v sociálních zařízeních, jako jsou domy pro seniory a invalidy, psychiatrické léčebny, apod.
- Hlavní epidemiolog oblasti doporučil obyvatelům nenavštěvovat chrámy v nadcházejících dnech (pravoslavných) velikonočních svátků, stejně jako minimalizovat sváteční rodinné návštěvy a vyvarovat se účasti na masových akcích. Policisté v Jekatěrinburgu si stěžují na naléhání velení, aby dobrovolně podstoupili očkování Sputnikem-V.

CESTOVÁNÍ

- **Cesta automobilem přes Lotyšsko**: Vzhledem k opakovaným problémům českých občanů při překračování pozemní hranice mezi Lotyšskem a Ruskem (v obou směrech) doporučuje ZÚ Moskva pro vjezd do RF nebo odjezd z RF využít **jinou cestu než pozemní hraniční přechod na lotyšsko-ruské hranici**.
- Dále je nutné, aby každý, kdo přes Lotyšsko byl jen tranzituje, **a to jak ve směru z ČR, tak i do ČR, vyplnil před cestou nebo na hranici on-line formulář** dostupný na webu: <https://covidpass.lv/en/> (<https://covid19.gov.lv/en>). Za účelem kontroly vyplnění elektronického dotazníku jsou zavedeny hraniční kontroly na pozemních hranicích v rámci schengenského prostoru (LV-LT, LV-EE). Nezbytností pro tranzit přes Lotyšsko je **PCR test na COVID-19 (ne starší 72 hod), který je doporučeno mít s sebou i v tištěné podobě**.
- S platností od 15.1. lotyšská vláda upravila opatření týkající se cestování do/z Lotyšska. Nově musí všichni, kdo chtějí do LV přicestovat (letecky, po zemi, po moři), ještě před cestou podstoupit PCR test na COVID-19, který nebude v době cesty starší 72 hod. Po přicestování do země pak nadále platí povinnost desetidenní samoizolace.
- **Varianta pozemní cesty přes Bělorusko**: Podle aktuálních zkušeností hrozí občanům EU na běloruských hranicích riziko odmítnutí vstupu do země, přestože mají platné běloruské tranzitní vízum. Dále vzhledem k tomu, že dosud nebyla ratifikována příslušná bilaterální smlouva mezi Ruskem a Běloruskem, nadále není možný pro občany třetích zemí vstup pozemní cestou do RF přes bělorusko-ruskou hranici.
- Rusko obnovilo 27.1. letecké spojení s Finskem, Katarem, Indií a Vietnamem a 8.2. by se mělo začít z Ruska létat také do Řecka a Singapuru.
- Od 1. dubna obnovilo Rusko letecké spojení s Německem, Venezuelou, Sýrií, Tádžikistánem, Uzbekistánem a Srí Lankou.
- Letecké spojení mezi Ruskem a Velkou Británií je pozastavené do 1.6.
- Od 15. dubna do 1. června pozastaví Rusko pravidelné a charterové lety do Turecka a Tanzanie.
- 23. dubna se prezidentí Ruska a Egypta dohodli na obnovení charterových letů.
- 26. dubna na byla Ministerstvu zahraničních věcí RF představena bezplatná aplikace COVID-19 pro cestovatele «Cestuji bez Covid-19». Aplikace byla spuštěna v zemích EAEU (Rusko, Bělorusko, Kazachstán, Kyrgyzstán, Arménie). Laboratoře, které byly schválené ruskými řídicími orgány, zasílají potvrzení o negativním PCR testu ve formě QR kódu na mobilní telefon uživatele do stažené aplikace. Při překročení státní hranice je kód předložen hraniční kontrole.

Z Ruska do ČR:

- S účinností od pondělí 15.2.2021 se změnilы podmínky pro vstup osob do České republiky. Aktuální znění platných opatření je k dispozici na stránkách **Ministerstva vnitra (zde)** a **Ministerstva zdravotnictví ČR (zde)**:
- Nadále platí, že před vstupem do ČR musí každý cestující vyplnit elektronický Příjezdový formulář dostupný na www.prijezdovyformular.cz.
- Vstup cizinců z třetích zemí (např. občanů RF) na území ČR je stále omezen. Veškeré aktuální informace o výjimkách pro vstup k nalezení na webu **Ministerstva vnitra ČR (zde)** v dokumentu Pravidla pro vstup osob na území České republiky dle ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví.

Z ČR do Ruska:

- **Na území RF mohou vstoupit pouze osoby spadající do některé z uvedených kategorií:**
[zde](#).
- **Kromě výše uvedených výjimek zatím není pro české občany vstup na území Ruska povolen.**
- Jednou z kategorií osob, kterým je umožněn vstup do RF, jsou **vysoce kvalifikovaní specialisté (VKS) a odborníci podílející se na montážních pracích („проведение монтажных работ“)** zařízení vyrobených v zahraničí (oproti minulosti tedy již není možné uvádět jako cíl cesty formulaci „техническое обслуживание“). Žádost o povolení pro vstup do RF smí podávat i rodinní příslušníci VKS, postup při podávání je stejný jako u VKS, nařízení vlády [zde](#). Informace k postupu podání žádosti, době vyřízení a potřebným dokumentům k doložení shrnuje článek [zde](#).
- **Cesta z ČR do Ruska letecky:**
 - **ČSA na trase Praha-Moskva Šeremetěvo-Praha létají ve dnech: středa, pátek, neděle.**
Praha-Moskva linka OK894, odlet z Prahy v 12:15, Moskva-Praha linka OK895, odlet z Moskvy v 17:45
 - Oboustranné spojení mezi Prahou a Moskvou zajišťuje také Aeroflot: pondělí, čtvrtek, sobota. Nicméně koncem ledna Aeroflot ve svém tiskovém prohlášení bez bližších podrobností uvedl ([zde](#)), že **od 28.3. do 30.4. ruší lety do Prahy a řady dalších destinací.**
 - **Před návratem do Ruska je třeba podstoupit COVID-19 test, kterým se cestující prokáže již při nástupu do letadla.** Bez předložení negativního testu cestující nebude v Praze vpuštěn na palubu. Výsledek testu by měl být v anglickém nebo ruském jazyce. Je doporučeno mít k dispozici výsledek testu ve vytištěné, papírové podobě (stačí vytištěná kopie, není vyžadován originál razítka, ani není třeba, aby dokument obsahoval číslo pasu). Při příletu do Ruska je nutné vyplnit **dotazník ke vstupu do země**. Dotazník ke stažení [zde](#).

Ukrajina

SITUACE

Situace na Ukrajině je poměrně stabilizovaná. Ačkoliv naočkován je zatím pouze zlomek obyvatelstva, šíření viru se oproti zimním měsícům zpomalilo a s nástupem léta se nepředpokládá, že by se situace měla zkomplikovat.

Celkový počet případů: 2 175 382 (+ 4984 za den)

Aktivní případy: 197 240 (- 8 063 za den)

Zemřelo: 49 101 (+ 201 za den)

Vyléčilo se: 1 929 039 (+ 12 845 za den)
Hospitalizováno: 1 785 za den
Celkem testů: + 62 577 za den (z toho 26 154 PCR testů)

OPATŘENÍ

Na Ukrajině od 24. 2. platí tzv. adaptivní karanténa, která rozděluje zemi do čtyř epidemiologických stupňů od zeleného po červený, dle nichž se následně mají uplatňovat různá opatření.

Většina oblastí se nachází v tzv. žluté zóně s pouze mírnými omezeními (např. omezení počtu osob na veřejných akcích). Pouze Doněcká oblast se nachází ve vyšší oranžové zóně. V nejpřísnější červené zóně není žádný region.

Rozdělení oblastí dle aktuálního epidemiologického nebezpečí je k dispozici zde:
https://moz.gov.ua/uploads/6/30689-20_05_2021.pdf

CESTOVÁNÍ

Cestování na UA je cizincům umožněno a mezinárodní přeprava, včetně leteckého spojení mezi ČR a UA, funguje bez omezení.

Všichni cizinci přijíždějící na UA (včetně tranzitu) musejí předložit pojištění nákladů na případnou léčbu covidu-19 a také negativní PCR test, který není starší 72 hodin. Výjimky jsou přesně stanoveny (diplomaté, posádky apod.).

V souvislosti s vážnou epidemiologickou situací v Indii UA vláda zakázala od 2. 5. vstup cizinců cestujících z této země (v případě, že se nacházeli v Indii déle než 7 dní).

VAKCINACE

Proočkováno: 1 031 728 (+ 18 913 za den), **druhou dávku obdrželo** 60 696 osob.

Používané vakcíny: AstraZeneca - CoviShield (500 000 dávek), AstraZeneca – SKBio (367 200 dávek), Sinovac Biotech - CoronaVac (715 000 dávek), Pfizer/BioNTech - Comirnaty (229 000 dávek)

Na UA je naočkováno alespoň první dávkou vakcíny pouze zhruba 2,5 % obyvatel. Tempo očkování je velmi pomalé a země rozhodně nedosáhne v tomto roce dostatečné proočkovánosti.

Na UA je velmi citlivá otázka výrobce vakcíny. Zájem je především o vakcínu firmy Pfizer, tou jsou ale podle opozice očkování hlavně představitelé vlády, státní správy a příslušníci elity. Běžné populaci je nabízena (bez jasného systému registrace) především vakcína Astra Zeneca, která ale byla na UA terčem negativní kampaně (zvláště Astra Zeneca - CoviShield vyrobená v Indii).

Vakcína Comirnaty od Pfizeru zůstává jedinou vakcínou na UA, která je zároveň schválená EMA. Podle premiéra Šmyhala by další dodávka vakcíny Pfizer (350 tis. kusů) měla dorazit do konce května. Celkem má UA nasmlouváno u firmy 21,2 milionu dávek.

MZV UA zaslalo místním ZÚ nótu, v níž informuje o možnosti bezplatného očkování zahraničních diplomatů ZÚ a jejich rodinných příslušníků. K očkování by měly být použity

"mezinárodně registrované vakcíny", tedy "pravděpodobně" Pfizer nebo Astra Zeneca. Termín očkování není známý.

EKONOMIKA

Ukrajinská vláda zahájila přípravu „vakcinačních pasů“, a to v souladu s evropskými standardy. Opatření se připravuje mj. v návaznosti na záměr EU otevřít hranice EU pro turisty ze zemí s mírným průběhem pandemie a též pro turisty, kteří již byli očkovaní některou z vakcín.

Ukrzaliznicja plánuje obnovení mezinárodní železniční dopravy, konkrétně má již dohodu pro provozování vagónů od června 2021 na trase Kyjev – Vídeň. Ukrzaliznicja přistupuje k tomuto kroku v souvislosti se zlepšením epidemiologické situace na UA a v sousedních zemích.

K 6. 5. 2021 bylo na UA vyčleněno již 600 mil. UAH (18 mil. EUR) na vyplacení jednorázové podpory ve výši 8 000 UAH (240 EUR) podnikatelům a zaměstnancům v červených zónách se „zesílenou karanténou“.

Bělorusko

SITUACE

K dnešnímu dni je v Bělorusku dle oficiálních údajů **evidováno 390.203 případů onemocnění COVID-19 od začátku pandemie (+ 1.752 za posledních 24 hodin):**

- zemřelo 2.811 nemocných (za posledních 24 hodin +10)
- uzdravilo se 380.677 pacientů,
- aktuálně nemocných je 6.715 osob.

K dnešnímu dni bylo provedeno 6.268.554 testů (za posledních 24 hodin +17.543).

OČKOVÁNÍ:

V Bělorusku probíhá očkování vakcínou Sputnik V ruské výroby, vakcínou Sputnik V běloruské výroby (vyrábí podnik BELMEDPREPARATY) a čínskou vakcínou.

Očkovací proces je rozdělen do 4 etap:

1. etapa: zdravotníci, pedagogové, pracovníci z oblasti sociálních služeb, klienti domovů pro seniory a ústavů dlouhodobé péče (tato etapa právě probíhá);
2. etapa: osoby starší 60 let a chronicky nemocní;
3. etapa: pracovníci, u kterých hrozí vysoké riziko nákazy (prodáváči, pracovníci služeb, řidiči hromadné dopravy, pracovníci komunálních služeb);
4. etapa: všichni ostatní.

První dávku očkování obdrželo 491.200 zájemců, obě dávky má 294.300 Bělorusů.

Očkovaným jsou v případě zájmu vydávány (za úplaty) rusko-anglické očkovací průkazy.

V nejbližších dnech by rovněž mělo být zahájeno testování (na zvířatech) vlastní běloruské vakcíny, jejíž vývoj osobně zadal A. Lukašenko.

OPATŘENÍ

Na cestující, kteří přicestují do Běloruska z ČR, se již nevztahuje povinná 14denní karanténa, doporučeno je však potvrzení o negativním testu, které není starší 48 hodin.

CESTOVÁNÍ

UPOZORNĚNÍ - ZMĚNA:

Dnešním dnem byly pozastaveny lety běloruské společnosti Belavia na pravidelné lince Minsk – Praha – Minsk, toto spojení již nelze využít pro přímý tranzit do ČR!

Letecké spojení Minsk – Praha nebylo do dnešního dne během pandemie přerušeno a bylo zpočátku jednou z hlavních tranzitních cest pro návrat českých občanů. Vzhledem k níže uvedeným restrikcím, které byly ke konci roku 2020 zavedeny pouze na pozemní hranici, byla cesta přes mezinárodní letiště Minsk v současné době hlavním vstupem do Běloruska. Vstup a výstup mezinárodním letem je také podmínkou, která umožňuje občanům EU bezvízový pobyt do třiceti dnů. **Zrušení přímých letů tak podstatně stěžuje cestování z/na území Běloruska.**

Od 21. 12. 2020 platí pro běloruské občany a cizí státní příslušníky s trvalým nebo přechodným pobytem na území Běloruska ZÁKAZ VYCESTOVAT Z BĚLORUSKA přes silniční, železniční a říční hraniční přechody. Omezení se nevztahuje na hraniční přechod na mezinárodním letišti „Národní letiště Minsk“ a na některé kategorie cizinců (např. na držitele diplomatických a služebních pasů, členy oficiálních delegací, řidiče mezinárodní nákladní a poštovní přepravy).

Bělorusko UZAVŘELO od 01. 11. 2020 hranice pro cizí státní příslušníky. Zákaz vstupu na území Běloruska se netýká cizích státních příslušníků, kteří přiletí na mezinárodní letiště „Národní letiště Minsk“. Cizí státní příslušníci však nemohou vstupovat na území Běloruska na silničních, železničních či říčních hraničních přechodech.

Zákaz vstupu se netýká následujících kategorií cizinců: držitelů diplomatických a služebních pasů; členů oficiálních delegací; osob poskytujících mezinárodní humanitární pomoc; řidičů mezinárodní nákladní a poštovní přepravy; členů posádek říčních lodí a mezinárodních vlakových souprav; manželů, manželek, rodičů a dětí běloruských občanů (*po vstupu na území Běloruska nutná 10denní samoizolace*); cizinců s povoleným pobytem na území Běloruské republiky (*po vstupu na území Běloruska nutná 10denní samoizolace*); držitelů pracovního povolení na území Běloruské republiky; cizinců vstupujících na území Běloruské republiky z důvodu těžkého onemocnění či úmrtí blízkého příbuzného; cizinců zajišťujících převoz orgánů k transplantacím; občanů Ruské federace tranzitujících přes území Běloruské republiky do Ruské federace; cizinců používajících běloruský úsek silnice spojující ukrajinské město Slavutyč s Černobylskou jadernou elektrárnou; cizinců, kteří přiletí na mezinárodní letiště „Národní letiště Minsk“.

Dle sdělení Ministerstva zdravotnictví Běloruské republiky byla **od 21. 10. 2020 zavedena povinná desetidenní samoizolace pro všechny osoby, které přicestovaly do Běloruska z 28 zemí včetně ČR.** Opatření se týká cestujících z: Ázerbájdžánu, Belgie, Bosny a Hercegoviny, Bulharska, ČR, Dánska, Estonska, Francie, Gruzie, Chorvatska, Irska, Islandu, Kanady, Libanonu, Lichtenštejnska, Litvy, Lucemburska, Maďarska, Malty, Moldavska, Nizozemska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Severní Makedonie, Slovenska, Slovinska, Srbska, Švédsko, Švýcarska, Tuniska, Turecka, USA a Velké Británie.

EKONOMIKA

Turecko

Shrnutí: Během **striktního lockdownu**, který byl vyhlášen na období od 15. 4. do 16. 5. (muslimský postní měsíc Ramadán+třídenní svátek Id al-Fitr po jeho skončení) došlo v Turecku podle oficiálních čísel k výraznému opadnutí třetí vlny pandemie COVID-19, jejíhož vrcholu bylo dosaženo zřejmě 19. 4., kdy země zaznamenala přes 60 000 nově nakažených. Od té doby již denní nárůsty klesají, **za neděli 30. 5.** to bylo již jen 6 933. **Od 24.4. již také vykazované denní počty zotavených stabilně převyšují hodnoty nově nakažených.** I když tím nebylo dosaženo vládou deklarovaného cíle (denní nárůst nejvýše v rozmezí **5 – 6 000 nově nakažených**), bylo od 17. 5. **přistoupeno k první vlně rozvolnění**, zahrnující např. časově limitované znovuootevření nákupních středisek, většiny živností a veřejných institucí a obnovení činnosti školek, **další rozvolnění** - zahrnující i obnovení činnosti restaurací, kaváren a sportovních zařízení - **pak byla vyhlášena od 1. 6..** V oblasti **vakcinace obyvatelstva** byl překonán dočasný nedostatek vakcín (dodávka 10 milionů dávek Sinovac dorazila k 17. 5.) a země se navrátila k původnímu tempu 250 – 300 000 vakcinací denně, přičemž priorita se - v očekávání dalších brzkých dodávek - obrátila a očkované jsou převážně první dávky (obyvatelé zatím nad 50 let, pracovníci ve školství a turistickém ruchu), **aby bylo do začátku léta dosaženo aspoň částečné kolektivní imunity a dále aby mohla být zahájena turistická sezóna v hlavních letoviscích.**

Podle statistických údajů Ministerstva zdravotnictví TR bylo k včerejšímu dni: (31. 5. 2021)

- Denní přírůstek nakažených: 6.493
- Denní počet úmrtí: 122
- Denní počet zotavených: 9.582

Aktuální počet pacientů hospitalizovaných na JIP: 1.339

- Reprodukční faktor není zveřejňován.
- Podíl pozitivních testů klesl v týdenním průměru na 3 – 4%.
- Celková sedmidenní incidence nových případů COVID-19 v jednotlivých provinciích se podle naposledy zveřejněných údajů k 21. 5. pohybovala od 15 případů na 100 000 obyvatel (provincie Osmanyie) až do 163 případů na 100 000 obyvatel (Gümüşhane), novější čísla zatím nebyla oznámena. **Průměrná hodnota pro celé Turecko se pohybuje okolo 75 případů/týden/100000 obyvatel**, největší města a nejlidnatější oblasti však tuto hodnotu zpravidla převyšují (**Ankara 121, Istanbul a okolí 130**), překvapivě relativně nízká čísla (16 - 70) jsou hlášena z Antalye, Izmiru a dalších středomořských letovisek. *Pro srovnání – aktuální situace v jednotlivých okresech ČR se k témuž datu pohybovala od 3 (Cheb) do maximálních 119 (Opava) případů na 100 000 obyvatel, průměr pro celou ČR činil 49 nových případů/100000 obyvatel za posledních 7 dní.*

Od začátku epidemie do 31. 5. 2021 prodělalo COVID-19 v TR již 5.249.404 osob, včetně reinfekcí, z toho 47.527 zemřelo (což by odpovídalo 0,82% smrtnosti, jsou-li čísla přesná a úplná).

· Vakcinace: TUR **aplikovalo k 31. 5. 2021 28,82 milionu dávek, což činí 34,6 dávky na 100 obyvatel**, 14,8% obyvatelstva již obdrželo obě potřebné dávky a 20,0% obyvatelstva alespoň jednu dávku (TR zatím používá jen dvoudávkové vakcíny Sinovac a Pfizer). *Pozn: v případě CZE jsou příslušná aktuální relativní čísla 48,6 dávky na 100 obyvatel, resp. 13,4% obyvatelstva s ukončeným očkováním.*

SITUACE V MÍSTĚ

- Počet očkovaných (alespoň první dávkou vakcíny Sinovac nebo Pfizer) přesáhl včera (k 31. 5.) 16,8 milionu osob (20,05% obyvatelstva), oběma dávkami je naočkováno cca. 14,8% obyvatelstva, *převážně pracovníci ve zdravotnictví a sociálních službách, a dále*

zatím obyvatelé nad 55 let, registrovat se mohou i obyvatelé ve věkové kategorii 50-55 let.

- Čísla nově nakažených v celém TR **pokračují již od 22. 4. v trendu mezitýdenního poklesu z maximálních 62 000 nově nakažených (podle výsledků PCR i antigenních testů, tj. včetně bezpříznakových průběhů), až na současných 7 - 8000 denně.**
- Průměrná míra pozitivity testů rovněž stabilně klesá, z maximálních 20,5% k 19. 4., na současných (31. 5.) cca 3,5%.
- denní počet úmrtí s diagnostikovaným COVIDem vyvrcholil až s určitým zpožděním k 5. 5. (350 zemřelých denně), a k 31. 5. poklesl zatím na 120 - 140 zemřelých (pro srovnání – v ČR činil tento počet během celého února a března 150 – 250 denně při osmkrát nižším počtu obyvatel, nyní se již drží pod 10 denně).
- Denní nárůst hospitalizací v důsledku COVID-19 se držel od poloviny března až do 10. 5. nad třemi tisíci, poté došlo podle oficiálních čísel k prudkému poklesu, k 31. 5. již jen 580 nově hospitalizovaných.
- 1. **Vytiženost TR zdravotnických kapacit v celostátním měřítku podle oficiálních TR zdrojů** začala k začátku května opět klesat – obsazenost lůžek v nemocnicích obecně poklesla z maxima 57,7% na 39,7% k 31. 5., obsazenost lůžek na JIP (ne pouze z důvodu COVID-19) z maximálních 71,6% k 1. 5. na 61,9% a obsazenost jednotek plicní ventilace (nejzávažnější případy COVID-19) klesla z maximálních 39% na 29,9% k témuž dni (31. 5.).
- Vakcinace **osob ve věku 55 let a více** první dávkou vakcíny Sinovac nebo Pfizer/Biontech pokračuje, i když ve zpomaleném tempu (priorita podávání druhých dávek) v důsledku zpožďujících se dodávek. *30.4. bylo ohlášeno nouzové schválení pro vakcínu Sputnik V, které TR již v RU objednalo celkem 50 milionů dávek, ale kdy dorazí do země první dodávka (a v jakém objemu), oznámeno zatím nebylo.* Pracovníci zdravotnického systému již byli až na výjimky proočkováni, **od začátku dubna jsou dále prioritně očkováni další skupiny obyvatelstva pod 60 let, a sice zejména pracovníci ve školství a dále v hotelnictví, pohostinství a turistickém ruchu, což naznačuje snahu vlády o záchranu letní turistické sezóny 2021.** Ke dni 25. 5. byla otevřena registrace pro věkovou kategorii 50 – 55 let.
- Od téhož data (25.5.) došlo de facto k **obrácení TR očkovací strategie** – zatímco do té doby byly z důvodu tenčících se zásob aplikovány primárně druhé dávky vakcíny u osob již očkovaných, a to v prodloužených termínech (6-8 týdnů), po dodávkách z 17. 5. (10 milionů dávek Sinovac) a 28. 5. (4,5 milionu dávek Pfizer) začíná období urychlené aplikace 1. dávek vakcín tak, aby **do konce června byli alespoň jednou dávkou naočkovaní pokud možno všichni obyvatelé TR nad 20 let věku** a bylo tak dosaženo částečné kolektivní imunity. Registrace je zatím otevřena obyvatelům nad 50 let + prioritním skupinám jmenovaným výše. S aplikací druhé dávky se pak počítá v letních měsících.
- Od 1. 4. 2021 se ve vybraných nemocnicích (v každé provincii minimálně v jednom zdravotnickém zařízení) očkuje též vakcínou Comirnaty od firmy Pfizer/Biontech. Jelikož mají **občané TR možnost volby místa očkování**, mohou si od tohoto data fakticky zvolit i to, kterou z obou dostupných vakcín se nechají naočkovat. Výjimkou jsou prioritní kategorie povolání nezávislé na věku (tj. zbývající zdravotníci, učitelé, pracovníci v tur. ruchu), kterým může být místo očkování přikázáno. **Volbu místa očkování a tím i konkrétní vakcíny mají podle dosavadních poznatků od 1. 4. 2021 i prioritní kategorie diplomatů**, kterým byla možnost očkování (zdarma) nabídnuta nótou MZV TR (prozatím jen vedoucí diplomatických a konzulárních misí a vyslaní diplomaté).
- Změnil se i deklarovaný **celkový časový rozvrh očkování, cíl proočkovat kompletní dospělou populaci se posunul z června na „konec léta“.** **Do konce června má však být poskytnuta alespoň první dávka vakcíny všem osobám nad 20 let.**
- Podle interních zdrojů se v TR ukázala ochrana poskytovaná vakcínou Sinovac **nedostatečná u osob vystavených vyšším koncentracím viru, resp. britské**

mutaci viru, která v průběhu února a března v TR zcela převládla. Pracovníci ve zdravotnictví, kteří Sinovac obdrželi mezi prvními v lednu/únoru 2021, jsou tudíž postupně přeočkováváni vakcínou Comirnaty/Pfizer.

- Dne 10. 4. přidala vláda SRN Turecko na seznam zemí s velmi vysokou úrovní rizika (viz též dále v kapitole Režim vstupu na území TR a opuštění území).
- Dne 12. 4. ohlásila ruská vláda s poukazem na vysoký výskyt případů COVID-19 - včetně nebezpečných mutací – u turistů navrátilivších se nedávno z dovolené v TR omezení leteckých spojů mezi RU a TR na dva spoje týdně mezi Moskvou a Istanbulem, a to s působností do 1. 6. 2021. Již provedené rezervace pobytu v TR (období pokrývá i turisticky oblíbené období pravoslavných Velikonoc) musí být zrušeny.
- Dne 5. 5. zařadila britská vláda TR na seznam zemí s vysokou úrovní rizika a krátce předtím obnovené přímé lety mezi TR a GB musely být opět přerušeny.
- Dne 11. 5. vstupuje v platnost bilaterální dohoda mezi TR a HU o uznávání očkovacích certifikátů. V důsledku toho mají být uznávány bez dalšího všechna očkování všemi vakcínami provedená na území druhého státu a osoby takto očkované nepodléhají (po uplynutí zpravidla dvou týdnů od očkování druhou dávkou) povinnosti podstoupit PCR testy ani eventuální vstupní karanténu při vstupu na území druhého státu. TR usiluje v zájmu rozjetí turistické sezóny o sjednání obdobné dohody se všemi členy EU – prostřednictvím ZÚ TR v Praze byl příslušný návrh zaslán i českým úřadům – i dalšími státy (viz též níže).

OMEZENÍ PANUJÍCÍ OD 1. 6. (kdy bylo vyhlášeno druhé kolo rozvolňovacích opatření, další přehodnocení se očekává po 1.7.):

Víkendový zákaz vycházení s výjimkou obstarávání nejn nutnějších potřeb, např. nákupu v nejbližší pekárně či prodejně potravin je od 1. 6. 2021 **omezen na neděle** (So 22:00 – Po 5:00). **Na celém území TR také i nadále zůstává v platnosti noční zákaz vycházení ve všední dny a v sobotu (nově od 22:00 do 5:00** – se stanovenými výjimkami - např. cesta do nemocnice či do práce). **Zákaz vycházení ve všední dny pro věkové kategorie do 18 let a nad 65 let byl k 1. 6. zrušen.** Pro obě kategorie (do 18 let a nad 65 let) i nadále platí zákaz cestování veřejnou dopravou, výjimkou je cestování do/z školy u dětí.

Zákaz cestování mezi provinciemi: V obdobích zákazu vycházení (noc, neděle) trvá i nadále zákaz cestování mezi městy a provinciemi v TR vlastními vozidly, s vymezenými výjimkami (cesta do nemocnice aj.). Městská i meziměstská hromadná doprava funguje i nadále, avšak využití dopravních prostředků je povoleno max. do 50% kapacity a trvá povinnost nošení roušek.

Hotely a ubytovací zařízení mohou **obnovit plné fungování**, ale stravovací zařízení v nich mohou i nadále obsluhovat jen ubytované hosty. Výjimka ze zákazu vycházení pro zahraniční turisty (tj. držitele TR turistických víz nebo občanů ze zemí bez vízové povinnosti, kteří nejsou současně držiteli povolení k pobytu v zemi) zůstává zachována. Turisté s dokladem o uhrazeném ubytování mají i možnost cestovat v rámci země přes hranice provincií vlastními vozidly, a to bez ohledu na denní/noční dobu.

Zábavní a rekreační průmysl: muzea, restaurace, zábavní parky, zoo, kina, kasina, sportoviště a další turistická zařízení mohou od 1. 6. otevřít mezi 7:00 a 21:00. Pláže jsou volně přístupné v obdobích, kdy neplatí zákaz vycházení, ubytovaným turistům i v neděli během zákazu vycházení.

Bazény, posilovny a další sportovní zařízení s výjimkou krytých bazénů mohou rovněž otevřít od 1. 6. mezi 7:00 a 21:00 v omezeném režimu (do poloviny své kapacity, v některých

případech další omezení). Profesionální sportovní soutěže probíhají za speciálních podmínek, bez účasti diváků.

Restaurace, kavárny a další stravovací zařízení: Od 1. 6. mohou otevřít i pro sedící zákazníky uvnitř i ve venkovních prostorách (zahrádky) mezi 7:00 a 21:00 v omezené kapacitě (max. 50% kapacity za současného dodržení minimálně 1,5 m rozestupů mezi zákazníky, kteří nejsou členy jedné domácnosti aj.). Dále mohou až do 24:00 denně poskytovat donáškové služby a vydávat on-line objednané jídlo a pití, totéž pak o nedělích.

Služby: Již od 17. 5. mohou opět být ve všední dny poskytovány v běžném rozsahu služby v provozovnách k tomu určených (kadeřnictví, autoservisy, opravny aj.).

Nákupní centra a supermarkety mohou mít otevřeno pro provoz pouze v době od 10:00 do 21:00 ve všední dny a v sobotu. O nedělích budou i nadále nákupní centra uzavřena, supermarkety mimo nákupní střediska mohou v neděli otevřeno mezi 10:00 a 17:00, dále jen donáškové služby do 21:00. O nedělích trvá i nadále zákaz prodeje jiného zboží než předmětů základní spotřeby, tudíž i alkoholických nápojů. Trhy pod širým nebem a zemědělská tržiště mohou fungovat ve všední dny od 7:00 do 21:00.

Obecné shromažďování obyvatel na veřejných prostranstvích je od 1. 6. opět umožněno, avšak s omezením –do 300 osob celkem a nejvýše 1 osoba na 6 m². Pohřby probíhají jako doposud, tj. s omezením na 10 účastníků, dobu jedné hodiny a zákazem konzumace jídla a pití, se stejnými omezeními mohou od 1. 6. probíhat svatby a zasnubní a obdobné ceremoniály.

Pracovní doba **státních a místních úřadů** je od 1. 6. upravena od 10:00 do 16:00. Tam, kde je to možné, je zavedena práce z domova nebo střídavý režim na pracovišti (a tudíž omezení dostupnosti konkrétních pracovníků).

Školy: Od 1. 6. se otvírají pro prezenční výuku v rozsahu 2 dnů v týdnu 1. stupně ZŠ (1. – 4. ročník), od dalšího týdne (7. 6. i druhé stupně ZŠ a SŠ (5. – 11. ročník, 8. a 12. ročník) byly ve stejném rozsahu otevřeny již 17. 5. (z důvodu přípravy na závěrečné zkoušky). Školní rok byl na všech stupních TR škol prodloužen do 2. 7.

NADÁLE PLATNÁ OPATŘENÍ na celém území TR:

Karanténa při kontaktu s nakaženým je zkrácena na 10 dní, pokud se neobjeví symptomy.

Nemocniční stravovací zařízení nepodléhají omezením a jsou otevřena, stejně tak hotelová zařízení, které však mohou obsluhovat striktně jen ubytované osoby.

Obligatorní povinnost nošení roušek na veřejnosti na celém území TR včetně interiérů budov.

REŽIM VSTUPU NA ÚZEMÍ TR A OPUŠTĚNÍ ÚZEMÍ

TUR je na z hlediska vstupu na území ČR na seznamu tmavě červených zemí - země s velmi vysokým rizikem nákazy COVID-19. Cestující musí před cestou do ČR vyplnit příjezdový formulář a zároveň podstoupit PCR test, jehož provedení není na začátku cesty starší než 72 hod. a nechat si vystavit písemné potvrzení o výsledku. Testování PCR je k dispozici mimo zdravotnických zařízení též např. na letišti v Istanbulu. Pro návštěvu testovacího centra letiště není nutné mít schůzku, protože je otevřena 24/7. Poplatek za test je 250 TL. Výsledky testu mohou trvat až 5 hodin. Po přeletu či příjezdu na území ČR je nutné podrobit se samoizolaci, kterou je možné na základě dalšího negativního PCR testu ukončit nejdříve po 5 dnech. **Klasifikace TR jakožto země velmi vysokým rizikem nákazy je motivována spíše hrozbou**

tranzitu cestujících z Indie a dalších zemí s výskytem rizikových mutací viru, než ze samotné epidemiologické situace v TR.

S platností od 15. 5. není z rozhodnutí vlády TR nadále vyžadován PCR test na příletu do TR u cestujících z Číny, Hongkongu, Tchajwanu, Vietnamu, Austrálie, Nového Zélandu, Singapuru, Thajska, Jižní Koreje, Izraele, Japonska, Spojeného království, Lotyšska, Lucemburska, Estonska a Ukrajiny.

Verbální notou Ministerstva zahraničních věcí Turecké republiky č. Z-2021/14862363-KOBY/32845837 z 31. 5. 2021 bylo sděleno, že s účinností od 1. 6. budou platit pro přílet do TR následující podmínky (pozn.: volný překlad):

1. Cestující odlétající z **Afghánistánu, Bangladéše, Brazílie, Jihoafrické republiky, Indie, Nepálu, Pákistánu, Srí Lanky** a ti, o nichž se předpokládá, že v těchto zemích pobývali posledních 14 dní, budou povinni předložit negativní PCR test ne starší než 72 hodin před vstupem do Turecka. Tito cestující **budou po příletu umístěni do karantény po dobu 14 dnů na místech určených vládními úřady.** Pokud je výsledek PCR testu, provedený na konci 14. dne karantény, negativní, karanténní opatření bude ukončeno. Cestující, jejichž výsledek testu PCR bude pozitivní, budou umístěni do izolace a tato bude ukončena negativním výsledkem testu PCR, který bude proveden na konci 14-tého dne izolace. V tomto směru byly současně ukončeny zákazy letů z/do Brazílie a Jižní Afriky.

2. **Cestující odlétající z Velké Británie, Íránu, Egypta a Singapuru budou vždy povinni předložit negativní výsledek testu PCR, který musí být proveden maximálně 72 hodin před vstupem.**

3. Při vstupu do Turecka ze zemí, které nejsou zahrnuty v prvních dvou odstavcích, nebudou cestující povinni předložit negativní výsledek PCR testu, pokud předloží **doklad vydaný oficiálními orgány příslušné země s uvedením, že byli očkováni nejméně 14 dní před vstupem do Turecka a/nebo prodělali onemocnění (pozn. v překladu: míněno COVID-19) a vyléčili se během posledních 6 měsíců.** U těchto cestujících nebudou uplatněna karanténní opatření. Pokud cestující **odlétající z těchto zemí (tedy včetně ČR)** nemohou podle uvedených pravidel předložit osvědčení o očkování nebo doklady prokazující, že prodělali onemocnění, **je i nadále vyžadováno předložení negativního výsledku testu PCR provedeného maximálně 72 hodin před vstupem do Turecka** nebo negativního výsledku antigenního testu maximálně 48 hodin před vstupem do Turecka.

4. S výjimkou cestujících odlétajících ze zemí uvedených v druhém odstavci mohou být osoby vstupující do Turecka podrobeny testu PCR na základě odběru vzorků v místě určení. V této souvislosti bude cestujícím umožněno jít do konečného místa určení po odebrání zkušebních vzorků, a pokud budou výsledky zkoušky pozitivní, bude s nimi zacházeno v souladu s pokyny COVID19 Ministerstva zdravotnictví Turecké republiky. Cestující s pozitivními výsledky testu budou umístěni do karantény po dobu 14 dnů na adresách, které sdíleli, a pokud budou výsledky testu PCR provedené na konci 10. dne negativní, podmínky karantény budou ukončeny. Karanténní podmínky těch, u kterých se zjistí, že mají indickou variantu, budou ukončeny s negativním výsledkem testu PCR na konci 14-tého dne.

TR dále cestou ministra turismu oznámilo, že hodlá vůči ostatním státům vedle recipročního uznávání vakcinačních a PCR certifikátů uplatňovat i kritérium dvoutýdenní incidence pod 20 případů na 100 000 obyvatel - pokud bude v dané zemi překročeno, TR začne vyžadovat PCR testy na příjezdu/příletu (tato opatření zatím nebyla konkretizována a uvedena do praxe)

OBECNÁ OPATŘENÍ PŘI PŘÍLETU/ODLETU Z TR:

Odbavení letů z TR podléhá různým opatřením/regulacím jako je mj. kontrola teploty, vstup s platným lístkem či fyzický odstup. *Zvláštní ustanovení pro odlet do DE - Cestující jsou povinni před příjezdem do DE předložit negativní výsledek testu COVID-19 PCR provedený během posledních 48 hodin. Cestujícím, kteří tyto výsledky zkoušky nepředloží, není dovoleno nastoupit na let. 48hodinový limit začíná běžet od odebrání vzorku výtěru od cestujícího.*

Přímé lety v ose PRAHA-ISTANBUL i nadále fungují.

Cestující jsou **povinni nosit obličejovou masku** při pobytu na letišti a zároveň během letu a během užití jakéhokoliv prostředku veřejné dopravy.

Cestující přicházející do Turecka mohou být kontrolováni na symptomy koronaviru, včetně teplotních kontrol. Všichni cestující, kteří projeví příznaky, budou muset podstoupit test PCR. Opatření v této věci pro pozemní hranice je nutno konzultovat přímo s příslušnými tureckými úřady.

Ode dne 15. 3. byla zavedena nově povinnost pro všechny cestující z ciziny do TR (letecky, po zemi i po moři) vyplnit formulář dostupný na adrese: <https://register.health.gov.tr/#>

Na příslušné webové stránce je mj. uvedeno, že **formulář musí být vyplněn během posledních 72 hodin před cestou**. Pro případný kontakt je nutné uvádět přesné a aktuální informace. Formulář kontrolují na hranicích Turecké republiky místní úřady. **Pokud formulář není vyplněn nebo uvádí zavádějící prohlášení, nemusí být povolen vstup do Turecka** (mimo občanů Turecka nebo osob s povolením k pobytu). **Kromě toho mohou hrozit další právní a správní sankce podle následujících zákonů:** Zákon o ochraně veřejného zdraví číslo 1593/ 1593, Přestupkový zákon číslo 5326/ 5326, Turecký trestní zákon číslo 5237/ 5237 (na základě tohoto zákona hrozí i odnětí svobody v rozmezí od 2 měsíců až na 1 rok).

Na základě údajů bude cestujícímu automaticky vytvořen **osobní identifikační kód (tzv. HES, viditelný např. v podobě QR kódu v mobilu - identifikuje nositele jako osobu, která nepodléhá karanténě ani není identifikována jako COVID pozitivní)**. **Tento kód je na základě opatření přijatých vládou TUR vyžadován pro vnitrostátní cestování hromadnými prostředky a pro vstup do veřejných institucí, místy i hotelů a restaurací.** Tento kód se používá k prevenci a zpomalení šíření viru Covid-19. Poskytuje informace o osobách, které byly vystaveny viru nebo byly v kontaktu s pacienty s Covid-19. Osobám bez přiděleného HES kódu nebude povoleno přicestovat do TR. Každý HES kód je platný pouze na určité období, max. 1 roku. Datum vypršení platnosti kódu HES musí být alespoň 7 dní po datu cesty, jinak nebude rezervace potvrzena.

Zahraniční turisté v TUR během koronavirové pandemie

V případě zahraničních turistů se během koronavirové pandemie v Turecku postupuje stejně jako u tureckých občanů. Platí pro ně stejná pravidla, stejná opatření, stejná karanténa i pokuty a tresty v případě nedodržování daných pravidel. Osoby s rezervací hotelu však mohou cestovat ve svých soukromých vozidlech bez získání jakéhokoli dalšího povolení i v provinciích s trvajícím omezením pohybu v určitých dnech a hodinách, za předpokladu, že mají u sebe doklad o ubytování / cestovní rezervaci/ - viz též výše v kapitole **Omezení panující od 1. 6.**

VÍZA/KONZULÁRNÍ AGENDA

Konzulární oddělení GK ISTANBUL a ZÚ ANKARA částečně obnovily vízové služby. Konzulární služby jsou poskytovány v plném rozsahu.

Pokud jde o očkování diplomatického sboru + rodinných příslušníků, nótou MZV TR čj. Z-2021/82627212-PDGY/32396705 ze dne 26.2. a příloženým společným dopisem ministra zahraničních věcí a zdravotnictví TR bylo avizováno zařazení diplomatického sboru do tureckého vakcinačního plánu. **Někteří členové diplomatického sboru z řad ZÚ ČS EU – včetně ZÚ ČR - již této TR nabídky využili a byli (zdarma) naočkováni první dávkou vakcíny Sinovac, jiní vyčkali, až získají termín pro aplikaci vakcíny firmy Pfizer/Biontech ve vybraných nemocničních zařízeních**, což se již koncem dubna začalo dařit (zatím u seniornějších diplomatů).

Aktuálně TR i nadále vyvíjí intenzivní úsilí sjednat na bilaterální úrovni s evropskými a některými dalšími státy bilaterální dohody o uznávání vakcinačních certifikátů (vůči **ČR notifikovalo tento záměr/návrh nótou ZÚ TR v Praze ze dne 25. 5. 2021 čj. Z-2021/38934132/32795738** s příloženými vzory TR certifikátů o vakcinaci, která byla

postoupena Mzdr ČR jakožto gestorovi). V průběhu května takovou bilaterální dohodu sjednalo TR s Maďarskem, Srbskem, Bulharskem, Polskem a naposledy (31. 5.) také s Řeckem, první dvě již nabyly účinnosti a provádějí se.

Albánie

SITUACE

Situace v Albánii se za poslední týden dle oficiálních čísel opět zlepšila. Denní přírůstky nově nakažených klesají pod 20, počet aktivních případů klesá pod 1 tis. Hospitalizovaných též stále ubývá podobně jako úmrtí (za posledních 24 hod. žádné úmrtí, v předchozích dnech v průměru 2 osoby). Experti tvrdí, že Albánie již dosáhla stádové imunity (60 - 70% obyvatel údajně již virus prodělalo), vláda zvládnutí epidemie přikládá masivní vakcinaci a připravuje se na otevřenou turistickou sezónu. **Země neprocházela lockdownem, byla přijata pouze dílčí opatření.** Během posledních 24 hodin přibylo v Albánii **15 nových případů** nákazy COVID-19 (testováno 2 691 osob) a **zemřelo 0 osob**. K dnešnímu dni je **hospitalizováno 43 osob**, z toho 7 v intenzivní péči. **Celkový počet nakažených od začátku epidemie je 132 244** (18,726 % testovaných). **Počet úmrtí se lehce zvýšil na 2 447 osob** (1,85%). [V počtu aktivních případů \(819\) zůstává nejpostiženější](#) Tirana (401), následuje Korca (95) a Shkoder (86).

Počet **uzdravení je 129 978** (+ 71 za 24 hod.), Celkem bylo dosud provedeno **706 327 testů** (2 691 za posledních 24 hod.). Testy prováděné státními institucemi jsou omezeny pro osoby nad 65let, chronicky nemocné a osoby, které byly v kontaktu s nakaženými. **Otevřena na příjem pacientů s Covid19 je nyní opět jen jedna nemocnice v Tiraně, činnost covid oddělení v regionálních nemocnicích a specializovaných nemocnicích v Tiraně byla s ohledem na výrazný pokles pacientů pozastavena.** Jako samoplátce si lze udělat RT-PCR test v 7 oficiálně akreditovaných laboratořích - seznam je uveřejněn na stránkách ZÚ.

VAKCINACE

Dne 11.1.2021 bylo v Albánii zahájeno **očkování**. Celkem bylo **dosud naočkováno přes 25% populace (748 986 osob) alespoň jednou dávkou (téměř 270 tis. osob už dostalo obě dávky)**, **Denně se nyní očkuje přes 10 tis. osob** (převážně zdravotnický personál, osoby nad 60 let, pracovníci v turistickém sektoru, textilním průmyslu a řidiči MHD). Vakcinace učitelů, pracovníci kritické infrastruktury, médií a policistů již byla dokončena. Doposud se jednalo o vakcíny od firmy Pfizer, poté Albánie jako první země regionu obdržela přes mechanismus COVAX vakcíny firmy AstraZeneca. Dále Albánie dostala darem od SAE 10 tis. vakcín Sputnik V. Přes Turecko si Albánie zajistila čínské vakcíny Sinovac. Ministryně zdravotnictví potvrdila nákup i vakcíny Sputnik V, DEU ve spolupráci s AT oznámila dodání 145 tis. ks vakcíny Pfizer. Doposud tak Albánie obdržela přes 900 tis. dávek (**Pfizer, AstraZeneca, Sputnik a Sinovac**). **Diplomatům bylo přislíbeno zahrnutí do národního vakcinačního plánu** (zatím bez bližších detailů). Z oficiálních míst zaznívá pochvala, že Albánie očkuje více a rychleji, než byl stanovený plán. V rámci fondu pro západní Balkán poskytne EU Albánii cca 11 mil. euro na boj s covid-19 .

OPATŘENÍ

- Od 12.4. platí v celé zemi **zákaz vycházení v době od 22.00 do 6.00 hod. Od 1.6. má být tento zákaz posunut na dobu 23.00 - 6.00 hod.** Restaurace, bary a další noční podniky

musejí být v této době zavřené, muzika je povolena pouze do 22:00 hod. Po ulicích je v danou dobu možné se pohybovat pouze se speciálním povolením či za výjimečným účelem (př. akutní zdravotní péče). Dodržování tohoto nařízení kontroluje policie a za jeho porušení hrozí pokuta ve výši 10 000 ALL (cca 80 euro).

- Platí zákaz shromažďování více jak 10ti osob (venku i uvnitř). **Od 15.6. se tento počet zvyšuje na 50 osob venku.**

- Albánie má stále otevřeny pozemní hranice se všemi sousedními zeměmi - Černou Horou, Severní Makedonií, Kosovem a Řeckem (okolní země však zavedly omezení). **Vstup do země je možný bez nutnosti karantény a předkládání testů bez ohledu na zemi původu/příjezdu.**

- Funguje městská i meziměstská doprava. **Fungují obchody, služby, restaurace i bary.** Povolena jsou i sportovní utkání, ovšem bez účasti veřejnosti. Zrušena zůstává většina kulturních i společenských akcí. **Od 1.7. bude povolena účast veřejnosti na sportovních utkáních a otevřou se i divadla a kulturní představení, ovšem za snížené kapacity do max. 30% účastníků/diváků.**

- Předškolní vzdělávací zařízení i základní školy jsou otevřeny (při dodržení přísných hygienických podmínek a při rozdělení studentů do menších skupin). Střední školy byly otevřeny dne 20.4. Výuka na VŠ stále probíhá pouze online.

- Stále platí povinné používání roušek uvnitř i venku. Za porušení této povinnosti hrozí pokuta (cca 16 euro). V praxi se však málo dodržuje. **Od 1. června budou roušky povinné pouze v MHD a uvnitř.**

CESTOVÁNÍ

Albánie má stále otevřeny pozemní hranice se všemi sousedními zeměmi - Černou Horou, Severní Makedonií, Kosovem a Řeckem. Vstup do země je stále možný bez nutnosti karantény a předkládání testů bez ohledu na zemi původu/příjezdu. Pozemní hranice mezi Albánií a Řeckem zůstává z řecké strany nadále uzavřena. Občané ČR tak nemohou tranzitovat pozemní cestou přes Albánii do Řecka (v obráceném směru však cestu uskutečnit lze). Oficiálně je přerušeno i lodní spojení mezi Sarandou a Korfu.

EKONOMIKA

Dopad COVID-19 na vývoj HDP

Pesimistické odhady renomovaných světových ekonomických institucí ohledně poklesu HDP v roce 2020 se nenaplnily. Tyto instituce ještě v měsíci únoru předpokládaly pokles HDP kolem 5% (agentura Fitch 5,9%, S&P 5%, IMF 7,5%). I albánská vláda předpokládala ještě počátkem roku 2021 pokles ve výši 4,5%. Podle zprávy ISTAT (Albánský statistický úřad) z dubna 2021 nicméně v roce 2020 došlo k poklesu ekonomiky ve výši 3,31%, ekonomika přišla o 560 mil. EUR. Na základě těchto dat upravil v 04/2021 své hodnocení i IMF, který ve své zprávě uvádí pokles [tel:13.10.2020](https://www.imf.org/en/News/Articles/2021/04/01/21-04-21-alb)HDP ve výši 3,5%, Pro rok 2021 je odhadován opětovný hospodářský růst ve výši 5,5% (IMF), 4,4% (Světová banka). V letech 2022-2026 by měla albánská ekonomika růst tempem 3,5 % ročně (IMF).

Agentura Standard & Poor's v 02/2021 potvrdila úvěrový rating Albánie jako B+ s výhledem stabilní.

Dopad COVID-19 na státní rozpočet , zadlužení, nezaměstnanost a inflaci

Poslední (12/2020) vládní odhad deficitu rozpočtu na rok 2020 činí 6,7% HDP.

Vláda [http://hdp.vl da/](https://www.vlada.gov.al/) dne 20.10. schválila návrh rozpočtu na rok 2021. Rozpočet předpokládá deficit ve výši 6,5% HDP, výdaje ve výši 28,5% HDP (4,7 mld. EUR) a příjmy ve výši 3,8 mld. EUR. Prioritou spotřebních výdajů je zvýšení platů zdravotnickému personálu o 40%, a platů učitelům o 15%. Veřejný dluh má ke konci roku dosáhnout 80% HDP. V roce

2020 poklesly o 5% i remittance albánců pracujících v zahraničí, které dosáhly 673 mil. EUR. Podle INSTAT ztratilo práci v roce 2020 z důvodu dopadů pandemie COVID-19 43 405 osob, z čehož bylo 12 600 ve věku od 15 do 29 let. Míra nezaměstnanosti ve 4. čtvrtletí 2020 dosáhla 11,8 %, což je o 0,6 % více než ve stejném období roku 2019. Z důvodu nejistoty obyvatel ohledně dalšího vývoje pandemie klesají výdaje domácností a rostou úspory, které vzrostly v meziročním srovnání o 7,4%. V 01/2021 činila inflace 0,4% a v 02/2021 dosáhla 1,1%. Podle INSTAT v 01-02/2021 příjmy do státního rozpočtu klesly o 2,3% (příjmy z VAT dokonce o 5,7 %), což znamená pokles spotřeby. HDP by tak mohl být "tažen" investicemi, které vzrostly meziročně dvojnásobně.

Dopad COVID-19 na zahraniční obchod

Podle INSTAT došlo za rok 2020 k poklesu exportu o 9 %, zejména z důvodu poklesu vývozu textilu a obuvi (největší položka vývozu) do Itálie, kam směřuje 70% tohoto vývozu. Vývoz potravin, nápojů a cigaret naopak ve stejném období meziročně vzrostl, stejně tak vzrostl i vývoz zemědělských produktů (zejména ovoce a zelenina) v meziročním srovnání o 11%. Za rok 2020 poklesl v meziročním srovnání o 7% dovoz do Albánie. Dlouhodobě negativní saldo obchodní bilance se nicméně v meziročním srovnání snížilo o 5%, neboť vlivem pandemie COVID 19 došlo k útlumu ekonomiky a potažmo tedy poklesu dovozů.

Dopad COVID-19 na obchodní výměnu s ČR

Obchodní obrát ČR-AL za období 1-12/2020 dosáhl hodnoty 88,1 mil. EUR, což znamená meziroční pokles o 13,2 %. Je to zlepšení oproti období 01-05/2020, kdy meziroční pokles dosáhl 30% (lock-down obou ekonomik) i období 01-10/2020 (pokles o 17,5%). Vývoz ČR do Albánie za rok 2020 (43,8 mil.EUR) meziročně poklesl o 15,4%, dovoz do ČR (44,3 mil. EUR) poklesl o 10,9%, saldo obchodní bilance bylo mírně pasivní (-0,5 mil. EUR). **Za období 01-03/2021 činil obrát vzájemného obchodu 25,26 mil. EUR, což představuje meziroční nárůst o 32%. Vývoz do Albánie za stejné období se meziročně zvýšil o 51% (14,32 mil. EUR) a dovoz do ČR narostl o 14% (10,94 mil. EUR).** Vysoký nárůst v meziročním srovnání je způsoben ochromením vzájemného obchodu v 03/2020 v důsledku uzavření hranic v souvislosti s pandemií COVID19.

Dopad COVID-19 na odvětví ekonomiky a firmy

COVID-19 nejvíce postihl odvětví turistiky, podle INSTAT poklesl počet zahraničních turistů za 01-12/2020 v meziročním srovnání o 58,5%, celkový počet turistů za toto období činil 2,66 mil. Nejvíce turistů pocházelo z Kosova (1,4 mil.), Severní Makedonie (0,3 mil.) a Řecka (0,2 mil.), Černé Hory (0,17 mil.) a Itálie (0,12 mil.). Příjmy z turistiky v roce 2020 klesly o více jak polovinu a země tak přišla o 1,1 mld. EUR. Podle prezidenta asociace albánských cestovních kanceláří dosáhly za toto období ztráty v sektoru turistiky částky 1,8 mld. EUR. V roce 2020 muselo svojí činnost ukončit téměř 5 tis. malých firem a 7,5 tis. činnost v oblasti turistiky pozastavilo. Počet přenocování za rok 2020 poklesl nicméně pouze o 20%. Podle prezidenta Asociace malých a středních podniků muselo z důvodu pandemie své podnikání ukončit 40 tis. firem. Kromě firem z oblasti cestovního ruchu jsou nejvíce postiženi výrobci obuvi, kteří zaznamenali ke konci 03/2021 pokles zakázek o 75% a textilu s poklesem zakázek o 40%. V prvním pololetí 2021 by v tomto sektoru mělo dojít ke zrušení až 20 tis. pracovních míst. Důvodem poklesu zakázek jsou kovidová omezení v Evropě, kam směřuje téměř všechna místní produkce tohoto odvětví. Situace by se měla zlepšovat až na podzim 2021, k dosažení úrovně před pandemií by mělo v tomto sektoru dojít až v roce 2023.

Opatření na podporu ekonomiky a podnikatelů

Vláda v září schválila osvobození od placení daní z příjmu pro malé podniky (s obrátem do 14 mil. LEK = 112 tis. EUR ročně) s platností od 1.1.2021. Toto opatření se bude týkat cca 77% firem v zemi. Současně schválila i s platností od 1.1.2021 osvobození od placení DPH pro firmy s obrátem do 10 mil. LEK (80 tis. EUR) ročně. Od 1.1.2021 také umožní farmářům, aby nakupovali PHM bez spotřební a uhlíkové daně. EBRD v 012/2020 poskytla albánské bance ProCredit Bank 10 mil. EUR na půjčky pro malé a střední podnikatele postižené

dopadem COVID 19 na ekonomiku.

Pomoc EU, mezinárodních finančních institucí a dalších zemí

Německo 24.11. oznámilo, že hodlá podpořit albánskou ekonomiku částkou 58,2 mil. EUR formou zvláštního fondu, ze kterého by se financovaly společné projekty vodohospodářské infrastruktury a reformy spadající do ekonomické kapitoly přístupových jednání. EU poskytne v roce 2021 Albánii půjčku ve výši 180 mil. EUR na boj proti COVID-19, dohoda mezi EU a AL byla podepsána a ratifikována. První čerpání těchto finančních prostředků ve výši 90 mil. EUR bylo ze strany Evropské komise uvolněno 31.3.2021. EU poskytla Albánii grant na nákup vakcíny proti COVID-19 ve výši 11 mil. EUR. Slovenský ministr zahraničí u příležitosti návštěvy Tirany předal dne 10.2. 2021 šek ve výši 30 tis. EUR na boj proti COVID-19.

Srbsko

SITUACE

Podle posledních oficiálních údajů (31. 5. v 15, 00 hod.) bylo v Srbsku za předchozích 24 hodin registrováno 248 nově nakažených (z 8 684 testovaných osob) a 11 zemřelých. Celkem bylo již v Srbsku na základě výsledků 4 152 776 testů potvrzeno 712 472 případů onemocnění, 6 865 osob zemřelo, úmrtnost činí 0,96 %. Z 661 hospitalizovaných je jich 46 připojeno na plicní ventilátor.

Povolení k použití v Srbsku zatím mají vakcíny Pfizer/BioNTech, Sputnik V, Sinopharm a AstraZeneca.

Do 31. 5. bylo srbským občanům aplikováno celkem 4 557 136 dávek vakcín. Minimálně jednu dávku dostalo 2 520 220 lidí, obě dávky dostalo 2 036 916 občanů.

Dne 30. 5. bylo v Srbsku poprvé po sedmi a půl měsících registrováno méně než 200 nově nakažených. Epidemiolog Predrag Kon uvedl, že situace je dost stabilní, virus je však samozřejmě stále v oběhu a nyní je aktivnější u mladší populace.

AKTUALITY

Dne 31. 5. předsedkyně vlády Ana Brnabić spolu s velvyslancem Tomášem Kuchtou na bělehradském letišti oficiálně odeslali **do České republiky 100.620 dávek vakcíny Pfizer/BioNTech**. Jde o **dar Srbska** slíbený prezidentem Aleksandrem Vučićem u příležitosti jeho návštěvy v České republice ve dnech 17. – 19. 5.

Předsedkyně vlády A. Brnabić uvedla, že Srbsko chce dosáhnout minimálně 56% plně očkované populace. Dle zkušenosti Izraele se totiž úplnému rozvolnění protiepidemických opatření mohlo přistoupit právě po dosažení tohoto procenta. (Srbští epidemiologové a další odborníci však v předchozích dnech poukazovali na nutnost dosažení minimálně 60%, někdy až 90% očkovaných občanů, aby se o úplném rozvolnění vůbec uvažovalo.)

Epidemiolog Branislav Todorović informoval, že srbská agentura pro registraci a schvalování léčivých prostředků ALIMS zahájí postup, jímž má vakcína Pfizer obdržet povolení k použití u populace 12 až 16 let.

V pátek, 28. května, proběhl v Bělehradě basketbalový zápas za účasti kolem 5000 fanoušků na tribunách. V komentáři na tuto událost Brnabić uvedla, že fanoušci zřejmě porušili opatření a že každý za to musí být potrestán.

Dne 31. 5. Srbsko obdrženo dalších 81 900 dávek vakcíny Pfizer/BioNTech.

OPATŘENÍ

- Povinné nošení ochranných roušek v dopravě a ve všech uzavřených prostorách (např. na poštách, v obchodech, veřejných institucích, nákupních centrech, atd.). Za nenošení roušky

v uzavřeném prostoru hrozí pokuta ve výši 5.000 RSD. Od 24. 11. je nošení roušek povinné i mimo uzavřené prostory v případě, že se nelze vyhnout kontaktu s dalšími lidmi. Od 15. 12. rodiče mají povinnost nasadit roušky i dětem ve věku 4 a více let.

- Povinný rozestup osob minimálně metr a půl.

- od 7. 5. jsou plně otevřena pohostinská zařízení (restaurace, kavárny), jak zahrádky, tak i uzavřené prostory, přičemž obsazenost pohostinského zařízení v uzavřeném prostoru může být maximálně 50 % a musí se dodržovat rozestup mezi zákazníky (1,5 – 2 metry), u jednoho stolu může být max. 5 osob; roušky musejí mít nasazeny jak zaměstnanci, tak i zákazníci ve chvílích, kdy nekonzumují jídlo nebo pití; ve všech pohostinských zařízeních je zakázána hudba; **pohostinské zařízení mohou pracovat do půlnoci.**

- Od 5. 4. do odvolání v Srbsku:

- obchody s potravinami (i pro zvířata), farmářské trhy mohou pracovat každý den do 22h;

- stejná doba provozu platí pro kulturní zařízení (divadla, muzea apod.). **Kina mohou nově být otevřena do 23h;**

- **trafiky a kiosky můžou pracovat 00-24h každý den;**

- od 6 do 22 hodin každý den mohou pracovat všechny ostatní maloobchody, všechny druhy řemeslnických dílen, kosmetické salóny a kadeřnictví, herny a sázkové kanceláře, fitness centra, lázně a koupaliště;

- od 12. 4. mohou pracovat nákupní centra každý den od 6 do 22h;

- bez omezení můžou fungovat lékařské ordinace, laboratoře, zubaři, veterináři, lékárny, čerpací stanice (pouze tankování pohonných hmot) a donáška jídla;

- podniky, továrny, státní úřady, pošty, banky, pojišťovny a směnárny pracují jako obvykle;

- maximálně 1 osoba může být na 4 m² v kadeřnických a kosmetických salonech, ve fitness centrech, lázních a koupalištích na 16 m². Ve všech ostatních výše zmíněných uzavřených objektech platí pravidlo 1 osoba na 9 m²;

- 19. dubna byla zahájena prezenční výuka na všech stupních základních a středních škol;

- od 24. 11. mají být prostředky městské hromadné dopravy obsazeny maximálně do poloviny své kapacity;

- v Bělehradě je od 18. 11. přerušen provoz nočních linek městské hromadné dopravy;

- od 19. 4. cena PCR testu pro srbské občany a pro cizince je 9000 RSD;

- od 3. února jsou znovu povoleny návštěvy v gerontologických centrech. Podmínkou je, aby návštěvník byl kompletně naočkován a v centru nebyl v posledních 14 dnech zaznamenán žádný případ nákazy koronavirem.

CESTOVÁNÍ

Meziměstská a městská hromadná doprava fungují, letiště v Bělehradě rovněž.

Přímé lety společnosti AirSerbia do Prahy, které jsou aktuálně pozastaveny, mají být obnoveny 4. června.

Na všech hraničních přechodech Srbsko zintenzivnilo sanitární kontrolu kvůli návratu turistů ze zemí s vysokým počtem infikovaných.

Při vstupu do Srbska ze všech zemí, s výjimkou Albánie, Bosny a Hercegoviny, Bulharska, Severní Makedonie, Černé Hory, Maďarska, Turecka, Spojených arabských emirátů, Řecka, Izraele a Slovinska, je vyžadován negativní RT-PCR test* ne starší než 48 hodin (provedený laboratořmi v zemi, odkud cizinec cestuje). Pokud dojde ke zpoždění při vstupu do Srbska, za které není zodpovědný cestující sám (zpoždění letu, autobusu, vlaku apod.), lze prodloužit platnost PCR testu na 72h.

Země, se kterými dosáhlo Srbsko dohody o vzájemném uznávání certifikátů o absolvovaném očkování, jsou Řecko, Maďarsko, Turecko, Spojené Arabské Emiráty a Izrael.

REPATRIACE

ZÚ Bělehrad již v posledních týdnech neřeší žádné požadavky na pomoc při repatriaci občanů ČR. Cestovat do ČR lze letecky (přímý let Air Serbia dvakrát týdně) a pozemní cestou přes Maďarsko a Slovensko či Rakousko.

EKONOMIKA

Prezident Aleksandar Vučić oznámil, že do konce roku je plánovaná jednorázová odměna pro všechny lékařské pracovníky ve výši 10000 RSD a také zvýšení jejich platů od 1. ledna 2021.

Severní Makedonie

SITUACE

SITUACE V SEVERNÍ MAKEDONII JE, CO SE TÝČE DENNÍCH NÁRŮSTU POČTU NAKAŽENÝCH, ALE I AKTIVNÍCH PŘÍPADŮ, DLOUHODOBĚ VÝRAZNĚ LEPŠÍ NEŽ V ČR.

Potvrzené případy: 155 272 (50, 33, 23, 3) za Pá, So, Ne a Po.

Nejvíce nemocných je v hlavním městě Skopji (484 aktivních), následuje Kumanovo, Prilep, Bitola, Tetovo a další. V zemi je nyní celkem 1 150 aktivních případů.

Celkem bylo provedeno 796 157 testů.

Úmrtí: 5 413 (18, 11, 10, 5)

Aktuálně se léčí 194 pacientů v nemocnicích a MZd uvádí, že má k dispozici minimálně dalších 530 volných lůžek.

Vyléčení pacienti: 148 709

Do 31. 5. 2021 dostalo celkem 315.781 (asi 16 % populace) občanů Severní Makedonie vakcínu proti Covid 19.

OPATŘENÍ

Na základě uklidnění pandemie a snížení počtu aktivních případů v minulých týdnech Komise pro infekční nemoci předložila návrh na uvolnění omezujících opatření. Vláda Severní Makedonie tento návrh přijala. Změny a uvolňující omezující opatření nabývají účinnosti od 1. 6. 2021

Ochranné masky venku nejsou povinné, ale ve všech uzavřených prostorech, veřejné dopravě a všude tam, kde nelze dodržet doporučenou vzdálenost (1,5m - 2m), zůstávají povinné.

Maximální povolený počet hostů u jednoho stolu je šest.

Je povoleno pořádat oslavy a svatby na letních terasách stravovacích zařízení za přítomnosti až 100 osob.

Sportovní zápasy (venku) budou se hrát před publikem, ale kapacita bude omezena na 30%.

Obecný zákaz pohybu od půlnoci do čtyř hodin zůstává v platnosti do 15. června 2021.

Ministerstvo zdravotnictví informovalo, že očkování na všech místech v celé zemi probíhá hladce a že zájem o imunizaci je každým dnem větší. Včera dorazilo 11 700 dávek vakcíny Pfizer. Očekává se, že v následujících dnech přibližně 70 000 dávek přípravku Astra-Zeneka dorazí z Řecka a Bulharska.

Na online setkání s ministrem zdravotnictví, které se konalo 19. května 2021, bylo řečeno, že navzdory snížení počtu nově infikovaných Covid 19 zůstávají opatření v platnosti do 1. 6. 2020, kdy je možné jejich úplné zrušení. Očkování je v souladu s připraveným národním

očkovacím plánem v Severní Makedonii. Větší množství vakcín se očekává na začátku června 500 000 vakcín od společnosti „Sinovak“ a 100 000 vakcín „Pfizer“ prostřednictvím systému Kovax. Imunizace v Severní Makedonii probíhá vakcínami společností Pfizer, AstraZeneca a Sinofarm.

Filipce oznámil, že od příštího týdne začne vydávat digitální tzv. „Green pass“, bude to elektronický QR kód, prostřednictvím kterého budou k dispozici údaje o vakcíně, PCR testu a případně protilátkách, aby občané mohli cestovat do evropských zemí bez přerušování.

13. 5. 2021 Zákaz vycházení nově začíná až o půlnoci a trvá do čtvrté hodiny ráno.

S prodlouženou pracovní dobou do 23:30 pracují stravovací zařízení na letních terasách a začaly fungovat fitness kluby, sportovní centra, tělocvičny a hřiště pro děti.

Sportovní soutěže se budou i nadále konat bez fyzické přítomnosti publika.

Povoleno je organizovat akce a podobné veřejné aktivity v souladu s pracovními protokoly, tj.

Až do 30 procent plnosti kapacit uvnitř objektu a do 50 procent kapacity otevřeného prostoru.

Prozatím platí zákaz organizování svateb a koncertů.

Od 28. dubna 2021, zákaz pohybu místo ve 20:00 začne ve 21:00 a skončí v 05:00.

Výjimkou ze zákazu bude večer 1. května z důvodu Velikonoce, a 13. května pro Ramadán Bajram. Kavárny, restaurace a kavárny jsou od dnešního dne opět otevřené, ale pouze otevřená část, tj. Terasy. Jejich pracovní doba bude do 20:30. Zůstává zákaz práce v tělocvičnách, fitness centrech apod. Tato opatření budou platit do 15. května.

Zpráva o situaci s COVID-19 v Severní Makedonii za období 19. – 25. Dubna 2021.

V laboratořích, kde se provádí molekulární testování a testování antigenu na přítomnost SARS-CoV-2, bylo testováno celkem 18 169 materiálů a ve srovnání s minulým týdnem došlo k poklesu o 16,5%. Bylo zaregistrováno 3 443 nových pozitivních případů z 33 měst v zemi, což je pokles o 33,8% ve srovnání s minulým týdnem. Většina registrovaných případů pochází ze Skopje (n = 1228; 35,6%) s týdenní incidencí 198,8 / 100 000. Bylo hlášeno 211 úmrtí z 27 měst, což je o 2,4% více než minulý týden.

- Zavřené jsou kavárny, restaurace, bary, kluby a další zařízení, která poskytují stravovací služby. Výjimkou jsou stravovací zařízení na mezinárodním letišti „Skopje“ a na letišti „St. Apoštol Paul“ v Ohridu, stejně jako stravovací zařízení v ubytovacích zařízeních (hotel, motel, hostel, penzion a další). Výjimkou jsou venkovní zahrádky.

- Zákaz návštěvníků ve všech tělocvičnách, fitness klubech a sportovních centrech.

- Zakázáno je organizování, pořádání a účast na jakémkoli druhu seminářů, školení, workshopů, kurzů, konferencí a jiných akcí tohoto druhu.

Dále platí přísný zákaz seskupování více, než čtyř občanů zůstává v platnosti.

Od 22. 4. 2020 je každá domácí nebo zahraniční fyzická osoba na území Republiky Makedonie povinná nosit osobní ochranné prostředky při odchodu ze svého domova; tj. jak v uzavřených tak otevřených prostorech a při pohybu na místech s větší koncentrací lidí: na trzích, ve veřejné dopravě, státní instituce, trhy, obchody, banky, pošty, čekárny, zdravotnická zařízení atd. Pod osobními ochrannými prostředky se rozumí jakákoliv forma ochrany pokrývající oblast nosu a úst (respirátor FFP2 nebo vyšší, jednorázová chirurgická maska, textilní rouška, hedvábný šátek, šál atd.).

Výjimka, kdy není nutné používat osobní ochranné prostředky:

- daná osoba při plnění svých pracovních úkolů nosí zvláštní osobní ochranné prostředky,

- je ve dvoře obytného rodinného domu,

- jede na kole nebo sportuje venku jako individuální sportovní aktivity,

- cestuje osobním motorovým vozidlem s osobami, s nimiž žije v komunitě nebo domácnosti

- pohybuje se na veřejných místech a na volných prostranstvích a plně udržuje povolenou minimální vzdálenost nejméně dvou metrů od jiné osoby.

Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen oznámila, že z EU do Severní Makedonie bude dodáno 119 tisíc dávek vakcín. Tyto vakcíny jsou součástí 651 tisíc dávek

přípravku „Pfizer“ určených pro země západního Balkánu, které budou pořízeny z fondů EU a dodány do zemí regionu od května do srpna 2021.

31. 3. 2021 v 8 hodin začalo očkování vakcínou „AstraZeneca“ pro lidi starší 77 let. Očkování se provádí ve 3 zdravotnických zařízeních ve Skopje a dále v zařízeních v Prilepu, Ohridu, Gostivaru, Stipu, Kumanovu, Velesu, Bitole, Strumici a Kavadarci. Touto vakcínou začíná hromadná imunizace proti covid-19 v zemi a týká se občanů, kteří jsou zahrnuti do první fáze a patří do skupiny 1B, z Národní strategie imunizace covid. Lidé mladší 60 let nebudou očkováni vakcínou „AstraZeneca“. Doposud vakcínami Pfizer a Sputnik bylo očkováno 7 005 zdravotnických pr

31. 3. 2021 První případ trombotické reakce po očkování u mladého člověka ve věku 28 let. Osoba obdržela vakcínu AstraZeneca a reakce se objevila 6-7 dní po očkování.

28.3.2021 do země dorazila druhá zásilka ruské vakcíny Sputnik V. Podle ministerstva zdravotnictví jsou vakcíny určeny k revakcinaci 3 000 zdravotnických pracovníků. Ministr zdravotnictví Venko Filipce informoval, že od středy 31. března 2021 začne očkování občanů (75 let a víc) vakcínami Astra Zeneka, které do Severní Makedonie dorazily 28. března 2021 prostřednictvím mechanismu KOVAKS.

28. 3. 2021 do Severní Makedonie prostřednictvím mechanismu Kovax dorazí 24 000 dávek vakcíny AstraZeneka, oznámil ministr zdravotnictví Venko Filipce. S tím, by mělo začít očkování populace. V Severní Makedonii byla zatím očkována pouze část zdravotnického personálu (8 000 dávků společnosti „Pfizer“ a 3 000 ruskou vakcínou „Sputnik V“.

22. 3. 2021 vláda rozhodla o prodloužení zákazu vycházení po celé zemi z 22:00 na 5:00. Rozhodnutí bylo učiněno na doporučení Komise pro infekční nemoci. Dodatečně 3000 Sputnik V vakcíny obdržené z Ruska bude použit pro zdravotnické pracovníky.

24. 2. 2021 Vláda zmocnila ministra zdravotnictví k podpisu smlouvy na dodávky vakcín z Ruska. Jedná se o množství 100 tisíc dávek.

24. 2. 2021 Ze Srbska dorazila druhá zásilka osmi tisíc vakcín od společnosti „Pfizer“, pomocí které se provádí imunizace zdravotnických pracovníků. Do 23. 2. 2021 bylo očkováno 1 500 zdravotnických pracovníků.

22. 2. 2021 Předseda vlády Zoran Zaev a ministr zahraničních věcí Bujar Osmani předložili čínskému velvyslanectví žádost o urychlení postupu při dodávání vakcíny „Sinofarm“ v zemi. Zaev očekává, že tento týden dorazí z Číny 200 000 objednaných dávek.

V současné době probíhají práce na podpisu dohody o vakcínách Sputnik V z Ruska.

18. 2. 2021 Dosud o přijetí anti-covid vakcíny požádalo více než 85 000 občanů. Více než 260 lékařů bylo očkováno vakcínou Pfizer. Není přesně známo, kdy bude zahájeno očkování občanů. Úřady tvrdí, že do země by mělo do konce tohoto měsíce dorazit 200 000 čínských vakcín. Mezitím se očekává, že příští týden dorazí druhá dodávka vakcín Pfizer ze Srbska.

14. 2. 2021 První zásilka vakcín Pfizer, kterou darovala Republika Srbsko, dorazila na hraniční přechod Tabanovce brzy v neděli. Srbský prezident Aleksandar Vučić předal úvodních 4800 z 8000 dávek COVID-19 předsedovi vlády Zoranovi Zaevovi. Dodávka byla zpožděna z technických důvodů a čekala na schválení od výrobce. Země také očekává dodávku 200 000 vakcín z Číny.

Očkování začne ve středu 17.2.2021 zahájeno se zdravotníky v modulární nemocnici v klinickém centru ve Skopje.

Od 10. 2. 2021 občané Severní Makedonie mohou požádat o očkování proti COVID-19 s registrací na webových stránkách <https://vakcinacija.mk>

Na uvedeném webu občané by měli vyplnit žádost o vyjádření zájmu o očkování proti KOVID-19. Může se přihlásit každý občan a systém vygeneruje, které jsou pro vakcínu prioritní skupiny. Očkování začne se zdravotničtí pracovníci a lidé starší 70 let. Za méně než 24 hodin 25 401 občanů požádalo o vakcínu.

8. 2. 2021 Ministr zdravotnictví podepsal dohodu o dovozu vakcín z Číny. Dohoda s čínskou společností „Sinofarm“ byla podepsána, ale podrobnosti jsou tajné. Očekává se, že datum příjezdu a dodání vakcín budou zveřejněny v nejbližších dnech. Makedonie dostane z Číny 200 000 vakcín, kterými lze očkovat 100 000 občanů. Podle ministra zdravotnictví je to dostatečné množství k očkování rizikových kategorií občanů. Do poloviny roku 2021 se očekává 100 000 až 175 000 vakcín z Astra Zeneca.

CESTOVÁNÍ

Ode dne 14. května 2021 Řecko otevírá své hranice všem občanům Severní Makedonie. Vstup do Řecka bude vyžadovat negativní test PCR, písemný důkaz o dvou dávkách vakcíny covid-19 nebo pozitivní test na protilátky.

20. 4. 2021 Opatření k prevenci koronaviru zavádí sousední země Severní Makedonie. Albánie dnes zavádí dvoutýdenní karanténu pro všechny, kteří na její území vstupují ze Severní Makedonie. Pro makedonské občany zůstávají hranice Řecka uzavřeny ještě další týden, tj. do 26. dubna 2021.

Tranzit přes území Republiky Severní Makedonie je povolen bez omezení. Pokud je ale cizinec ubytován na území Severní Makedonie, musí respektovat omezení pohybu občanů na území Republiky Severní Makedonie v období od 20:00 večer do 5:00 ráno, v opačném případě bude muset zaplatit pokutu.

24. 3. 2021 Řecká agentura pro civilní letectví oznámila, že od 5. dubna 2021 zruší omezení pro lety mezi Řeckem a Severní Makedonií. Všichni cestující na mezinárodních letech vstupujících do Řecka jsou povinni předložit negativní test PCR provedený nejpozději 72 hodin před příjezdem do země

1. 3. 2021 Řecko vyžaduje povinný test PCR pro přepravce ze Severní Makedonie.

1. 3. 2021 Pro vstup do Turecka musí být předložen negativní test PCR, ne starší než 72 hodin. Opatření bude platné do 26. května 2021.

Řecko prodloužilo zákaz vstupu do země ze sousedních zemí a státních příslušníků třetích zemí do 8. března. 2021

Na základě reciprocity je od 14. 1. 2021 zrušena povinnost předkládat negativní PCR test pro občany MK při vstupu do RS.

Pro občany dalších třetích zemí je prozatím přechod hranic do Severní Makedonie bez omezení.

Stále je také otevřené Mezinárodní letiště ve Skopji i Letiště Sv. Apoštola Pavla v Ochridu.

Občané Severní Makedonie mohou od 27/7 vstupovat na území BG po předložení negativního PCR testu ne staršího než 72 hodin a následně nemusí absolvovat karanténu.

GR do [22. 2 2021](#) prodloužilo zákaz vstupu občanů MK a uzavření pozemních, mořských a leteckých cest z třetích zemí (včetně MK).

Přechod Bogorodica – Evzoni zůstává i nadále uzavřen v nočních hodinách (22:00 – 06:00)

a v ostatní dobu bude otevřen pouze občanům GR, občanům s pobytem v GR, diplomatům a jejich rodinným příslušníkům, cestujícím z důvodu zdravotních nebo obchodních - pokud jim předem bylo vystaveno potvrzení GR velvyslanectví a nákladní dopravě.

REPATRIACE

EKONOMIKA

16. 2. 2021 Pátý balíček hospodářských opatření je určen pro občany a společnosti, tj. Pro stabilní makedonskou ekonomiku a pro zlepšení její likvidity. Pátý balíček obsahuje celkem 29 opatření v hodnotě 9,7 miliardy denárů nebo přibližně 160 milionů eur. Tento balíček přímo navazuje na předchozí čtyři a jeho cílem je posunout ekonomiku k tempům hospodářského růstu v rozmezí od 4% do 5%, tj. Dynamice růstu před pandemií.

Opatření jsou rozdělena do 4 hlavních pilířů:

1. Přímá finanční podpora pro společnosti za účelem udržení pracovních míst občanů v oblasti cestovního ruchu, řemesel, stravování, dopravy, průmyslu pro pořádání akcí.
2. Finanční podpora likvidity soukromého sektoru pomocí bezúročných půjček na udržení a zvýšení počtu zaměstnanců.
3. Vytváření příznivějšího podnikatelského prostředí systematickým předefinováním celního sazebníku, snižováním parafiskálních cel a daňových úlev a odkladání při plnění několika veřejných povinností.
4. Podpora občanů.

Finanční podpora platů pro zaměstnance ve výši 1 miliardy a 920 milionů denárů za měsíce únor a březen 2021, pro 60 000 zaměstnanců/ měsíčně. Opatření číslo jedna je volitelné a společnosti si mohou vybrat, zda využijí buď toto, nebo opatření 2.

Opatření 2 - půjčky s 0% úrokem pro společnosti v oblastech cestovního ruchu, řemesel, stravování, dopravy, průmyslu organizování akcí, soukromých zdravotnických zařízení atd., prostřednictvím Rozvojové banky Severní Makedonie. Toto opatření je ve výši 615 milionů denárů a lze o něj požádat během roku 2021.

Finanční podpora pro 120 provozovatelů vysílání ve výši 50 milionů denů pro rok 2021. S tímto opatřením bude z ročního koncesního poplatku osvobozeno 120 provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání, kteří mají aktivní koncese na vysílání rozhlasového a televizního programu.

Výjimka z multiplexu frekvenční poplatek za celý 2021. Toto opatření se vztahuje na provozovatele vysílání v zemi, kteří uhradí náklady na rok 2021 za digitální pozemní multiplex a vysílací licenci. Toto rozhodnutí je v souladu se zákonem o elektronických komunikacích a jeho cílem je zmírnit ekonomické důsledky koronaviru na sektor mediálního vysílání.

Finanční podpora pro registrované řemeslníky na rok 2021. Řemeslníkům bude umožněno snížit řešení zálohové platby daně z příjmů fyzických osob v roce 2021 o 50% ve srovnání s řešeními od roku 2020.

Finanční podpora pro občany prodloužením opatření, kterým se odkládá platba daně z příjmů fyzických osob, do 30. června 2021. Hodnota tohoto opatření je 15 milionů denárů a cílovou skupinou jsou osoby samostatně výdělečně činné.

Finanční podpora pro mezinárodní přepravce. Jde o podporu společností, jejichž celkový počet zaměstnanců je zhruba tisíc a které jsou registrovány v registru dopravců vedeném Ministerstvem dopravy a spojů, které provádějí mezinárodní dopravu.

Finanční podpora od 3 000 do 10 000 eur pro společnosti, které přepravují cestující a mají v roce 2020 pokles tržeb o více než 50% ve srovnání s rokem 2019. Částka za realizaci tohoto opatření je 40 milionů denárů pro přibližně 200 uživatelů.

Schéma úvěrové záruky ve výši 307,5 milionu denárů. Tímto opatřením se vytvoří nová záruční úvěrová nabídka ve výši 5 milionů eur, distribuovaná prostřednictvím Rozvojové banky Severní Makedonie. Očekává se, že stát bude garantem půjček, které si společnosti vezmou od komerčních bank ve výši přibližně 30 milionů eur.

Lhůta pro zaplacení závazků se prodlužuje do konce roku 2021 pro příjemce půjček z úvěrové nabídky „Kovid 2“ z Rozvojové banky.

Podpora průmyslu a provozovatelů při organizování akcí ve výši 61 milionů denárů.

Finanční podpora hotelů působících mimo turistická centra. Částka pro rok 2021 je 64,6 milionu denárů. Podpora bude počítána podle registrovaných lůžek v hotelech a v souladu s metodikou kategorizace, kterou stanoví ministerstvo hospodářství.

Finanční podpora prostřednictvím vytvoření Fondu na podporu exportních společností ve výši 615 milionů denů, který bude zřízen prostřednictvím Rozvojové banky Severní Makedonie. Jedná se o levné úvěrové produkty pro společnosti, které vyvážejí většinu své produkce.

Opatření pro sportovní kluby. 33% snížení částky, kterou musí sportovní kluby ze zákona platit státu. Toto opatření je ve výši 184,5 milionu denárů.

Zrušení celních sazeb pro 71 surovin do konce roku 2021. Jedná se o autonomní opatření pro exportně orientované společnosti s fiskálními důsledky od vydání ve výši 436,6 milionů denárů.

Opatření, které je určeno pro exportní společnosti, platné do konce roku 2021. Jde o zrušení nebo snížení celních sazeb pro 31 surovin a masa. Fiskální důsledky tohoto opatření jsou 228,2 milionu denárů.

Opatření pro exportní společnosti a cílem je harmonizace s pravidly a celním zacházením s produkty a službami na trhu v Severní Makedonii s trhem Evropské unie a trhy členských zemí Světové obchodní organizace. Odhadované fiskální důsledky jsou kolem 615 milionů denárů.

Uvolnění podmínek pro 245 společností, které mají aktivní smlouvy, i pro potenciálně nové společnosti, které budou investovat podle zákona o finanční podpoře investic.

Opatření pro mikropodniky, malé a střední podniky i pro soukromé zdravotnické instituce.

Finanční podpora prostřednictvím spolufinancované pomoci technologickému rozvoji pro zrychlený ekonomický růst prostřednictvím Fondu pro inovace a technologický rozvoj ve výši 369 milionů denárů.

Přerozdělení finančních prostředků z blokových grantů, které obce v letech 2020 a 2021 ušetřily nebo nevyužily na kapitálové investice.

Finanční podpora pro pěstitele tabáku. Toto opatření má zabránit následkům omezení dopravy a obchodu, jakož i poklesu spotřeby tabákových výrobků. Hodnota tohoto opatření pro rok 2021 je 307,5 milionu denárů.

Odpis úroků občanů z nedoplatků veřejným institucím a podnikům.

Finanční podpora pro zdravotnické pracovníky.

Prodloužení licencí a povolení (bez náhrady) na jeden rok pro subjekty, jako jsou: noční kluby, kabarety, loviště, letiště a podobně.

Osvobození od placení pokut pro společnosti, které podepsaly smlouvy s místní samosprávou, a které poskytují doložku o zaplacení sankcí za problémy při realizaci.

Finanční podpora zpracovatelům a vývozcům hroznů.

Finanční podpora pro romské podnikatele vytvořením „Mechingového fondu pro podnikání pro Romy“. Hodnota tohoto opatření pro rok 2021 je 123 milionů denů a je určena především pro mikro a malé společnosti, které mají provozní rizika.

Podpora pro digitální transformace podniků, které mají nízkou úroveň digitalizace, s účelem urychlení post-covid revitalizace. Toto opatření zahrnuje řadu výhod určených pro malé a mikropodniky v celkové výši 25 milionů MKD pro rok 2021.

Dne 20. ledna 2021 vláda přijala rozhodnutí o zrušení dovozních cel - celních sazeb u některých surovin používaných ve zpracovatelském průmyslu, s cílem usnadnit provozní podmínky těchto společností a zvýšit jejich konkurenceschopnost z hlediska pandemie a obtížné fungování společností ve zpracovatelském průmyslu. Společnosti z odvětví zpracování kovů, hutnictví, textilního a kožedělného průmyslu jsou osvobozeny od cla ve výši 7,1 milionů eur na suroviny.

Parlament Severní Makedonie dne 3. 11. 2020 přijal novelu státního rozpočtu. Jedná se o druhou rozpočtovou úpravu v roce 2020, která je nezbytná pro provádění 4. souboru hospodářských opatření vytvořených vládou s cílem pomoci občanům a podnikům s důsledky pandemie. Předpokládá se pokles o 4,4% státního HDP a rozpočtový deficit ve výši 920 milionů eur. Vláda si musí půjčit 250 milionů eur od domácích věřitelů. Čtvrtý soubor hospodářských opatření bude stát přibližně 470 milionů eur, celková hodnota všech dosud zavedených opatření proti důsledkům pandemie je okolo 1,6 miliardy eur.

Prostřednictvím Rozvojové banky obdrží mikro a malé domácí společnosti zasažené krizí covid finanční podporu od státu ve výši 975 000 eur. Rozhodla o tom vláda na zasedání dne 14. 10. 2020, na kterém přijala Informace o bezúročné úvěrové linii s grantovou složkou určené pro mikropodniky a malé podniky (součást ekonomických opatření z Covid 3).

6. 10. 2020 Vláda vytvořila čtvrtý balíček ve výši 470 milionů eur, jehož cílem je pomoci podnikům a občanům dostat se z krize způsobené pandemií koronaviru. Opatření věnují zvláštní pozornost samostatně výdělečně činným řemeslníkům, kteří jsou nejvíce zasaženi globální krizí způsobenou COVID – 19. Osoby samostatně výdělečně činné i nadále mají podporu vyplácení mezd a přístup k výhodným půjčkám od Rozvojové banky. Novinka je snížení sazby DPH z 18% na 5% výrobky a služeb řemeslníků, což posílí jejich konkurenceschopnost na trhu. Snížení DPH z 18% na 10% se rovněž předpokládá u činnosti restauračních služeb (podávání jídel a nápojů). Toto opatření nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2021.

Deficit státního rozpočtu za první polovinu roku 2020 dosáhl 25.95 miliardy denárů (421 mil EUR). V porovnání s loňskem jde o trojnásobek (7 miliard den). Konsolidované příjmy rozpočtu dosáhly 87.4 miliard den (v loňském roce 96.2 miliardy) a daňové příjmy dosáhly 481 milionů den (oproti loňským 677).

Podle zveřejněných statistik EK byl v prvním čtvrtletí růst HDP v Severní Makedonii na úrovni 0.2%

EU podepsala MoU s MK k tranši prvních 80 mil EUR pro makro-ekonomickou podporu a pomoc zemi v rámci koronavirové krize a jejích následků. Její použití je primárně určeno k podpoře makroekonomické stability a k vytvoření zdrojů k eliminaci dopadů pandemie. Částka bude k dispozici formou dlouhodobých úvěrů za velmi příznivých podmínek. Celková výše podpory má dosáhnout 160 mil EUR a její druhá část je vázána jak na schopnost implementace části první, tak i na plnění podmínek v oblasti fiskální transparentnosti, boji s korupcí, reformách obchodního prostředí a opatřeních pro snižování nezaměstnanosti mladých.

EBRD zvýší finanční pomoc pro rozvoj malých a středních podniků na Západním Balkáně, a to až do výše úvěrů 70 mil EUR pro MK, AL, BiH, KS, MN a RS. Současně nabídne 15 mil EUR na moderní technologie a vybavení.

17. 5. 2020 předseda vlády O. Spasovski oznámil třetí soubor ekonomických opatření stanovených vládou, který se týká revitalizace, oživení ekonomiky a stimulace spotřeby a průmyslu („COVID-3“). Na třetí balíček vláda vyčlenila částku 355 mil. EUR. Opatření nabízí přímou finanční pomoc občanům (platební karty v hodnotě 150 EUR na podporu/nákup domácích produktů, poukázky na letní domácí dovolenou v hodnotě 100 EUR, finanční asistenci pro studenty středních a vysokých škole ve výši 150 EUR, víkendové akce v obchodech bez placení DPH pro všechny občany v rámci aplikace My VAT App (patrně koncem srpna), finanční kompenzace osobám, které ztratily zaměstnání během posledních

dvou měsíců). Částka ve výši 31 mil. EUR bude určena malým a středním firmám na bezúročné úvěry, 125 mil. EUR bude určeno na podporu vývozu a 25 mil. EUR pak firmám na svoji modernizaci a na hledání nových trhů.

Ministerstvo financí dne 29. 4. 2020 oznámilo některé změny v pomoci státu soukromému sektoru. Mezi hlavní patří ty, že firmy, které o státní pomoc požádají, musí udržet zaměstnanost do září t. r. Od 29. 4. je rovněž zavedeno nové ekonomická opatření „COVID-2“. Malé a střední firmy budou moci žádat o bezúročné půjčky ve výši 3 tis. - 90 tis. EUR také od Rozvojové banky. Celková částka poskytnutá na tyto půjčky je 8 mil. EUR, je poskytována prostřednictvím vyrovnávacích fondů z Japonska. Na rozdíl od první řady bezúročných půjček („COVID -1“), která byla určena pouze pro oblast cestovního ruchu, dopravy a gastronomie, „COVID-2“ je určen pro firmy ze všech sektorů hospodářství. Hlavní podmínkou je, aby společnost v březnu 2020 měla o 30 % nižší příjmy ve srovnání s březnem loňského roku nebo ve srovnání s průměrným měsíčním příjmem za rok 2019. Firma musí být aktivní déle jak půl roku, musí mít řádně zaplacené daně, nesmí být v procesu bankrotu nebo likvidace a nesmí spadat do kategorie extrémně rizikových dlužníků. Doba splácení je až 3 roky s dobou odkladu 12 měsíců.

Podnikatelé a firmy mohou rovněž požádat o půjčky ve výši 3 až 30 tis. EUR v závislosti na počtu zaměstnanců. Malé firmy, které mají méně než 10 zaměstnanců, mohou žádat o půjčku ve výši 3 – 5 tis. EUR, firmy se zaměstnanci do 50 osob, o půjčku ve výši 10 – 15 tis. EUR. Středně velké společnosti s 50 až 250 zaměstnanci pak o úvěr ve výši 15 – 30 tis. EUR. Většina makedonských bank odsouhlasila odklad splátek úvěrů firmám i fyzickým osobám o 6 měsíců. Od začátku krize se příjmy do státního rozpočtu denně snižují o více než 25 %. V červenci t. r. by měly být vydány 10 leté státní dluhopisy v hodnotě 800 mil. EUR, které by měly pomoci s financováním deficitu státního rozpočtu. Vláda rovněž počítá s půjčkami od MMF ve výši 176 mil. EUR a od Světové banky ve výši 80 mil. EUR. Regionu západního Balkánu by měla Evropská investiční banka poskytnout 1,7 mld. EUR (je součástí pomoci EU v celkové výši 3,3 mld. EUR).

Vláda vyhlásila přímou finanční podporu firmám a podnikatelům s cílem zabránit destabilizaci, nedostatku finanční likvidity a úpadku malých a středních podniků („COVID-19“). Rozvojová banka Severní Makedonie poskytuje bezúročné půjčky ve výši 5,7 mil. EUR na období 6 měsíců, splatnost do 2 let. Dalších 16,2 mil. EUR je určeno jako kompenzace ztráty zaměstnání především v sektoru dopravy, cestovního ruchu a pohostinství. V ostatních oblastech ekonomiky se zatím nepočítá se snížením platů, zaměstnanci, kteří ztratí z důvodu COVID-19 práci, obdrží 50 % průměrné mzdy. Dotace budou ve výši 50 % průměrného platu zaměstnanců za rok 2019 s tím, že firmy nesmí snížit počet zaměstnanců z úrovně, jakou měly v únoru t. r. O subvenci mohly požádat jen firmy, které v minulém roce vykazovaly provozní zisk. Vláda dotuje zdravotní, sociální a důchodové pojištění zaměstnanců za období duben - červen 2020.

Severní Makedonii byla v souvislosti se šířením onemocnění COVID-19 zavedena velmi podobná opatření a omezení, které dříve přijala ČR

Kosovo

SITUACE

107 405 nakažených celkem (14, 11, 44, 23, 18, 28, 23)

2 380 aktivních případů

2 243 úmrtí celkem (1, 1, 0, 1, 0, 1, 0)

102 782 vyléčených celkem

609 350 testů celkem (průměr cca. 2500 denně)

Situační zpráva za období 24. - 30. 5.

Počty nových přírůstků se dále snižují, situace se výrazně zlepšila. Ve 21. týdnu bylo denně v průměru 23 nových případů. Klesl počet úmrtí, nyní cca. 1 úmrtí denně. Reprodukční číslo je 0,75. Smrtnost je 2,1 %. Nadále však klesá i počet testovaných (v průměru denně testováno 2 500 osob). Poměr pozitivně testovaných za poslední sledované období je kolem 1 %.

Celkově je hospitalizováno 165 pacientů, z toho 126 na kyslíkové terapii a 5 na JIP. Většina nemocných je posílána do domácího léčení. Nejvíce nových pozitivních případů je v lokalitách Priština a Jižní Mitrovica. V severní části Kosova obývané srbskou menšinou (dle údajů Klinického centra Severní Mitrovice) je evidováno celkem 6029 nakažených, 65 aktivních případů a 148 úmrtí.

OPATŘENÍ (platná)

V platnosti je stav nouze z důvodu ohrožení zdraví vyhlášený vládou 15. 3. 2020.

Nejnovější opatření vlády jsou v platnosti od 31. 5. 2021.

Obecná opatření:

- Povinnost nosit obličejovou masku.

- Výjimky: **chůze venku, řízení vozidla samostatně nebo ve skupině nejvýše 4 osob, při běhu, jízdě na kole nebo cvičení, během jídla a pití.**

Platná opatření:

- **Gastronomické služby jsou v provozu 5:00-23:00.**

- **Je povolen počet 5 osob na 10 m². Zákazníci jsou od sebe vzdáleni minimálně 1 m. U stolu jsou povoleny až 4 osoby uvnitř provozovny. V případě, že jsou stoly větší než 2 metry, lze umístit 5 osob na 10 m².**

- **Ve vnitřních prostorách je podávání jídla a nápojů povoleno pouze hostům, kteří sedí nebo stojí u stolu nebo pultu. Ve venkovních prostorách u stolu, pultu je povoleno až 6 osob.**

- **Hudba je povolena do 22:45.**

- **Nákupní centra jsou v provozu při dodržení hygienických pravidel souvisejících s Covid-19.**

- **Provozovatelé velkoobchodů, maloobchodů i barů jsou povinni určit maximální počet zákazníků - 1 osoba na 8 m².**

- **Od půlnoci do 5:00 hod. je zakázáno shromažďování více než 10 osob.**

- **Vzdělávací instituce mohou vyučovat prezenčně při dodržení všech opatření stanovených pro vzdělávací sektor. Zákaz organizace mimoškolních aktivit.**

- **Akce ve vnitřních prostorách jsou umožněny do počtu 50 osob (setkání, semináře, školení, svatby, apod.) za předpokladu dodržení fyzické vzdálenosti 1,5 m. Pokračuje výjimka pro zasedání parlamentu, vlády.**

- **Shromažďování na otevřených prostranstvích je povoleno do počtu 100 osob, pokud je mezi nimi udržována fyzická vzdálenost více než 1,5 metru.**

- **Venkovní shromáždění ve veřejném zájmu s více než 100 účastníky podléhají souhlasu Ministerstva zdravotnictví.**

- **Organizace večírků je zakázána do 15. 6. s možností pozdějšího přehodnocení.**

- **Pohřby jsou povoleny, účastníci musí mít roušky a dodržovat vzdálenost 1,5 metru.**

- **Divadla, knihovny, koncerty, galerie, kina, muzea mohou fungovat s 50 % kapacitou. Hosté musí mít masky a dodržovat vzdálenost 1,5 m.**

- **Venkovní individuální rekreační aktivity jsou povoleny. Profesionální sportovní aktivity jsou povoleny uvnitř i venku bez diváků. Fitness centra určí maximální počet návštěvníků.**

Přeprava osob:

- Veřejná doprava může pracovat s využitím až 50% kapacity. **V taxi mohou cestovat až 3 cestující.**

OČKOVÁNÍ

Cílem je naočkovat 60 % obyvatel do konce t. r. Kosovo je poslední evropskou zemí, která zahájila vakcinaci. První dávky z programu COVAX dorazily 28. 3. **K 31. 5. Kosovo obdrželo celkem 100 620 dávek vakcín. Zatím bylo naočkováno více než 60 000 dávek. Průměrný denní počet očkovaných je 2 000.**

Vláda úspěšně završila jednání s firmou Pfizer. Do konce roku Pfizer dodá 1,2 mil. dávek. Kosovo dále obdrží 95 000 vakcín Pfizer z dodávky, kterou zajišťuje AT pro země ZB. První část (4680 dávek) předal 5. 5. komisař O. Várhelyi. V rámci COVAX Kosovo postupně dostane 100 000 dávek AstraZeneca.

CESTOVÁNÍ

Vstup do Kosova:

- Všichni cizí státní příslušníci vstupující do Kosova, včetně osob s dočasným nebo trvalým pobytem v Kosovu, kteří pocházejí z vysoce rizikových zemí podle oficiálního seznamu ECDC (tj. také z ČR), musí mít negativní RT-PCR test na COVID-19, který není starší 72 hodin (tzn. i občané ČR) na základě principu reciprocit.

- Od 7. 5. platí zákaz vstupu na území Kosova pro osoby cestující z Brazílie, Indie a JAR.

Výjimky:

- tranzit do 3 hodin přes letiště nebo pozemní přechody za předpokladu podpisu prohlášení, že cestovatel opustí Kosovo do 3 hodin;

- **cizí státní příslušník pracující jako profesionální přepravce (řidič), pokud dodržuje protokol o mezinárodní přepravě na ochranu proti Covid-19;**

- cizí státní příslušníci, kteří projíždějí přes Kosovo organizovanou autobusovou dopravou nebo linkou pravidelné mezinárodní dopravy, kteří podepíší prohlášení, že opustí území Kosova do 5 hodin;

- zahraniční diplomaté akreditovaní v Kosovu a jejich rodinní příslušníci.

- osoby, které prokáží, že byly očkované proti COVID-19;

- **osoby s pozitivním výsledkem testu na sérologické protilátky - IgG vystaveným ne více než 30 dní před příjezdem;**

Bez povinnosti testu mohou přicestovat občané Albánie, Černé Hory, Severní Makedonie a Srbska.

Otevřené hraniční přechody:

- hranice se Srbskem – Merdarë/Merdare, Jarinjë/Jarinje, Dheu i Bardhë/Bela Zemlja, Muqibab, Mutivod, Brnjak/Bërnjak

- hranice s Albánií – Vermicë/Vermica, Qafë Prush, Qafë Morinë, Shishtavece/Sistavece, Orqushë/Orčuša, Borje

- hranice s Černou Horou – Kulla/Kulina

- hranice se Severní Makedonií - Hani i Elezit/Elez Han, Gilloboqicë/Globočica, Stançiq/Stančić

REPATRIACE

ZÚ aktuálně neviduje žádnou žádost občana ČR na návrat do republiky.

EKONOMIKA

21. 11. – EU poskytne 26,5 mil. EUR na překonání sociálně-ekonomických dopadů krize
4.12. – parlament schválil zákon o ekonomické obnově

Černá Hora

Představitelé Ministerstva zdravotnictví, Institutu pro veřejné zdraví a Ministerstva vnitra Černé Hory představili dne 10. dubna t.r. novou sérii epidemických nařízení. **Černá Hora podle oficiálních údajů zažívá významný propad v počtech aktivně nemocných a nově nakažených. V porovnání s čísly z období před dvěma týdny (k 26. březnu bylo evidováno 7.520 aktivních případů), klesl počet aktivních případů v Černé Hoře o 35,7% (k 9. dubnu bylo registrováno 4.833 aktivních případů, k 12. dubnu 4.391). Podle oficiálních údajů Institutu pro veřejné zdraví a Ministerstva zdravotnictví Černé Hory prudce klesá počet nově nakažených a stoupá počet uzdravených. Představitelé vlády poukazují na to, že díky "výborným číslům" bude v brzké době možné opětovně zahájit turistickou sezonu.**

Náhlý trend "zázračného zlepšení" vyvolává u řady černohorských občanů, včetně odborníků, značnou nedůvěru v oficiální čísla - a to i s ohledem na to, že vakcinace pokračuje velmi pomalým tempem. Někteří místní skeptici cynicky tvrdí, že Černá Hora je v boji s Covid-19 natolik úspěšná, že brzo klesne i celkový počet zemřelých.

Nová pravidla platí do 16. dubna t.r., poté se očekává další rozvolnění. V některých opštinách/krajích se opětovně otevřely restaurace/kavárny, tam, kde jsou přísnější opatření, je umožněno fungování alespoň zahrádek před restauracemi/kavárnami, Otvírají se opětovně všechny obchody, obchodní centra a provozovny poskytující služby. V 15 krajích/opštinách byly opětovně otevřeny školy. V zásadě běžný provoz (s nejméně náročnými opatřeními) byl po krátkém lockdownu opětovně zaveden ve všech opštinách/krajích na pobřeží. K určitému uvolnění dochází i v pravidlech vstupu do země, kdy povinnosti prokázat se negativním PCR-testem, pozitivním testem na protilátky IgG nebo potvrzením o absolvování dvou dávek vakcíny proti Covid-19 jsou zbaveni občané Srbska, Bosny a Hercegoviny, Chorvatska, Kosova, Albánie a občani všech dalších zemích, kteří v uplynulých nejméně 15 dnech nepřetržitě na území Srbska, BaH, Chorvatska, Kosova nebo Albánie pobývali.

VAKCINACE

V Černé Hoře byla zahájena vakcinace proti Covid-19 ve druhé polovině února t.r.. Černohorský Institut pro léčiva a lékařské přístroje (CINMED) doposud schválil využití vakcín Sputnik V, Sinofarm a AstraZeneca. Doposud bylo první dávkou vakcíny naočkováno 36.113 osob. Oběma dávkami vakcíny bylo naočkováno 6.753.

SITUACE

Počet aktivních případů: 4.391 (234 nově nakažených za 11.3.)
Počet nakažených doposud celkem: 88.505
Počet aktuálně hospitalizovaných: 511
Počet zemřelých celkem: 1.373

PLATNÁ OPATŘENÍ

- povinnost nosit obličejové roušky na otevřených prostranstvích i v uzavřených veřejných prostorech;
 - zákaz vycházení od 22:00 do 5:00;
 - zákaz konání jakýchkoliv masových akcí (povolena jsou pouze nahlášená shromáždění max. 25 osob, která nesmí trvat déle jak 60 minut, pro účastníky platí povinnost udržovat rozestupy, nosit roušky, neskandovat a nekřičet);
 - zákaz provozu nočních barů a diskoték, včetně zákazu konání jakýchkoliv hromadných oslav v restauracích, barech, kavárnách apod.;
 - zákaz shromažďování v soukromých objektech, pokud se nejedná o členy jedné domácnosti;
 - v opštinách/krajích, kde tomu není určeno jinak, je provoz restaurací a dalších pohostinství povolen od 7:00 do 21:00;
 - provoz obchodů a různých provozoven je povolen od 7:00 do 21:00;
- V opštinách/krajích **Podgorica, Nikšić, Pljevlja, Mojkovac, Berane, Šavnik, Danilovgrad, Kolašin a Andrijevića** dále platí:
- u restaurací a kaváren je povolen výdej "u okénka" a/nebo provoz zahrádek před provozovny od 7:00 do 21:00;
 - zákaz provozu nákupních center;
 - zákaz prezenčního fungování škol, mimo 9. ročníky základních škol a 4. ročníky středních škol ;

CESTOVÁNÍ

- cizí státní příslušníci (včetně občanů Česka) se při vstupu na černohorské území musí prokázat negativním PCR testem na Covid-19, který není starší než 48 hodin, nebo pozitivním testem IgG na protilátky (který není starší než 30 dnů), případně lékařským potvrzením o absolvování druhé dávky vakcíny proti Covid-19 (k aplikaci druhé dávky vakcíny musí dojít minimálně sedm dnů před vstupem na černohorské území). Povinnost prokázání se testem neplatí pro děti do věku 5 let; výjimku z povinnosti prokázat se testem/potvrzením mají občané Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, Srbska, Kosova a Albánie, a dále občané ostatních zemí, kteří prokazatelně na území Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, Srbska, Kosova a Albánie nepřetržitě pobývali alespoň 15 dnů před vstupem do Černé Hory;
- je zákaz cestování mezi opštinami/kraji vždy v pátek od 21:00 do pondělí 5:00;
- je zákaz cestování do/z opštin/krajů Podgorica, Nikšić, Pljevlja, Danilovgrad, Mojkovac, Šavnik, Andrijevića, Kolašin a Berane;
- vstup do Černé Hory je umožněn přes všechny hraniční přechody, hraniční přechody Vuča (trasa Rožaje - Tutin) a Metaljka (trasa Pljevlja - Čajniče) jsou otevřeny pouze od 7:00 do 19:00.

EKONOMIKA

- Nová vláda schválila další (celkově čtvrtý) balíček pomoci pro firmy a občany, které pandemie zasáhla nejvíc - údajně by se měla tato pomoc dostat ke každému pátému občanovi Černé Hory. Celková výše této vlny pomoci by měla dosáhnout až 163 mil. EUR. Pomoc spočívá v jednorázových příspěvcích např. 50 EUR penzistům, kteří mají důchod nižší, než je minimální mzda (tj. méně než 222 EUR), až 100 EUR osobám, které jsou evidovány na Úřadu práce, 100 EUR rodinám s třemi a více členy apod. Vláda rovněž rozhodla o rozšíření seznamu činností, které spadají mezi ohrožené, a firmy, které se jimi

zabývají, mají právo žádat stát o finanční pomoc. Rovněž bylo rozhodnuto o tom, že firmy, které v současné době zaměstnávají osoby, které jsou registrovány na Úřadu práce (jedna se celkem o cca 50.000 osob), budou osvobozeny od povinnosti některých finančních odvodů.

Bosna a Hercegovina

SITUACE

Celkem testovaných 977.858, pozitivně testovaných 204.012, úmrtí 9.253, aktivních případů 19.678. Epidemiologická situace je na celém území BA stabilizovaná a **počet infikovaných nadále klesá, průměrný denní počet nakažených osciluje kolem čísla 120 osob/den.** Se zlepšující se situací klesá také vytíženost nemocnic.

OPATŘENÍ

V návaznosti na zlepšující se situaci došlo v polovině května k rozvolnění v obou entitách. Omezení shromažďování zůstává sice v platnosti, nicméně ve Federaci byl navýšen dovolený počet osob pro venkovní shromažďování na 70 a vnitřní na 30 osob, v Republice srbské je shromažďovací limit 100 lidí. Povinnost nošení roušek platí nadále již pouze v uzavřených prostorách či pokud není možné dodržet rozestup 2 m. Ve Federaci BA bylo zcela zrušeno omezení nočního pohybu, v entitě RS byla prodloužena noční pracovní doba restauračních zařízení. Celkově maloobchod a restaurační zařízení fungují bez větších omezení.

OČKOVÁNÍ: Vakcíny: Do země bylo dosud doručeno přes 500.000 dávek vakcín různých výrobců (k dispozici jsou vakcíny od Sinopharm, Pfizer, AstraZeneca, Sputnik a Sinovac). **V minulém týdnu bylo do země doručeno dalších téměř 12.000 dóz Pfizeru z programu EU4Health (do konce května tak do země dorazilo plánovaných 40.000 dávek).** Dodávky z mechanismu EU a COVAX zvyšují podíl vakcín západních výrobců. **Kanton Sarajevo a vláda Federace BA oznámily nákup vakcín Sputnik v celkovém objemu 500.000 dóz. První dodávky v řádu desítek tisíc kusů by měly dorazit začátkem června. Jedná se o první přímý nákup od výrobce, doposud byly ve Federaci BA k dispozici pouze vakcíny z mechanismu COVAX či od donorů.** **Proočkovanost:** Najít spolehlivé číslo proočkovanosti populace je složité, neexistuje jednotný registr očkovaných. **Dle dostupných informací (Our world in data k 29.5.) je v celé zemi očkováno pouze 1,34% obyvatel (první dózu vakcíny přijalo 91.444 osob a celou vakcinaci druhou dózou dokončilo 31.221 obyvatel země).** **Covid-pasy:** V návaznosti na dřívější rozhodnutí EU se otevírá otázka vydávání tzv. covid-pasů (očkovacích certifikátů) pro obyvatele BiH. Se zahájením jejich vydávání se nyní počítá do konce července t.r.

OČKOVÁNÍ

Vakcíny: do země bylo dosud doručeno před **500.000** dávek vakcín různých výrobců (k dispozici jsou vakcíny od Sinopharm, Pfizer, AstraZeneca, Sputnik a Sinovac). **V minulém týdnu pokračovaly dodávky ze systému COVAX (dalších cca 40.000 dóz, celkem asi 150.000) a z programu EU4Health (cca 11. 000 dóz, celkem asi 30.000).** Se zvyšujícími se dodávkami z těchto dvou mechanismů se zvyšuje podíl vakcín západních výrobců. **Proočkovanost:** najít spolehlivé číslo proočkovanosti populace je složité. **Dle dostupných informací ve Federaci BA obě dávky dostalo pouhých 7.822 osob (alespoň jednu 67.311 osob), přičemž v RS je číslo kompletně imunizovaných značně vyšší - 28. 700 (jednu dávku dostalo 59.300 lidí).** Dle vyjádření úřadů třetí fáze vakcinace by v RS měla začít koncem května a měla by zahrnout novináře, učitele a příslušníky policie.

Celkově je BA pod celosvětovým průměrem (podle databáze Our World in Data je celosvětový průměr asi 8 % a evropský asi 22 %). Covid-pasy: V minulém týdnu byla v návaznosti na dřívější rozhodnutí EU otevřena otázka vydávání tzv. covid-pasů (očkovacích certifikátů) pro obyvatele BiH. Se zahájením jejich vydávání se nyní počítá do konce července t.r.

CESTOVÁNÍ

Dnes (31.5.) Rada ministrů BA neschválila návrh na rozvolnění režimu vstupu do země. Návrh spočíval v umožnění vstupu do země bez PCR testu pro ty cizince, kteří jsou očkováni či pro ty, kteří prodělali COVID 19. Spolu s tímto návrhem neprošel ani návrh na liberalizaci vízového režimu se Saudskou Arábií, jejíž turisté tvoří významný zdroj příjmů v tomto sektoru. Nadále tak platí, že vstup do BA je povolen všem cizincům s negativním testem na COVID-19 ne starším 48 hodin. Občané sousedních zemí (Chorvatska, Srbska a Černé Hory) a diplomaté akreditovaní v BA mohou do země vstupovat bez testu COVID-19. Cizinci s pobytovým oprávněním v BA musí rovněž při vstupu na území předložit negativní test na COVID-19. Tranzit přes BA bez testu na COVID-19 je možný pouze při cestě do země původu/trvalého bydliště (bez možnosti zastávek a vybočení z hlavní trasy). Tranzit přes koridor Neum bez testu COVID-19 je tolerován v obou směrech (vybočení z koridoru je přísně hlídáno a pokutováno). Řidiči mezinárodní nákladní dopravy mohou vstoupit na území bez negativního COVID-19 testu na max. 12 hodin. Při návratu občana ČR z BA je nutné absolvovat test v BA před zahájením cesty a následně v ČR nejdříve 5 dní po příjezdu. Tranzit přes HU a SK je možný pouze za podmínky průjezdu do 24 hodin na vyhrazených hraničních přechodech a v určené časové intervaly.

EKONOMIKA

Vláda Federace BA zmrazila velkoobchodní a maloobchodní marže pro prodej potravin a dalších základních produktů na procentní úrovni z 31.12.2020 (podobné opatření platilo již během první vlny pandemie). Další ekonomická opatření v reakci na třetí vlnu pandemie jsou zatím minimální. Entita RS vyhlásila odložení povinnosti platby daní z příjmů za r. 2020. Cílenou podporu postižených firem přislíbila vláda Kantonu Sarajevo, která vyčlenila asi 11 mil. EUR na dotace na pracovní místo ve výši minimální mzdy a sociálních odvodů. Schopnost státu poskytnout v budoucnu případnou další podporu bude do velké míry záviset na jednáních s MMF o tříletém úvěru ve výši 750 mil. EUR, která jsou již několik měsíců na mrtvém bodě, protože BA (zejm. kvůli postoji RS) nepřistoupila na stanovené reformní podmínky.

Arménie

SITUACE

	28. 5.	29. 5.	30. 5.	31. 5.	1. 6.	28. 5. –
Celkový počet případů (+ nové)	222513 (+104) (4.1%)	222555 (+42) (1.3%)	222636 (+81)	222670 (+34) (1.2%)	222778 (+108) (3.2%)	+369 (2.5%)

Vyléčeno	212566 (+301)	212752 (+186)	212981 (+229)	213208 (+227)	213429 (+221)	+1164
Úmrtí	4423 (+7)	4428 (+5)	4432 (+4)	4438 (+6)	4445 (+7)	+29
Úmrtí z jiných důvodů	1081 (+2)	1081	1081	1082 (+1)	1082	+3
Aktivní případy	4443	4294	4142	3942	3822	-
Testy	1075450 (+2835)	1078534 (+3084)	1081305 (+2771)	1083960 (+2655)	1087240 (+3280)	14625

OPATŘENÍ

V Arménii v rámci probíhající tzv. třetí vlny dochází k postupnému poklesu počtu případů nakažených COVID-19 (viz tabulka). Situace se zřejmě začíná stabilizovat. Úřady rozšířily během třetí vlny počet zdravotnických zařízení i počet nemocničních lůžek pro covidové pacienty, pro něž bylo uzpůsobeno (reprofilováno) přes 20 nemocnic. Zdravotnický systém se ale i přes zlepšení nadále potýká s náparem, zejména kvůli nízké kapacitě. V dubnu bylo v AM potvrzeno prvních 10 případů nákazy tzv. britskou mutací koronaviru.

Úřady konstantně vyzývají obyvatele k opatrnosti a dodržování protiepidemických pravidel. AM ale nezvažuje zavedení uzávěry (lockdownu). Všechny školy v Arménii pokračují ve výuce. Obchody, restaurace, služby, kulturní a sportovní zařízení a instituce fungují bez omezení. Platí formální povinnost nosit roušky ve veřejných prostorech, obchodech a dopravních prostředcích. Dodržování této povinnosti se však výrazněji nevynucuje. Ministerstvo zdravotnictví nově oznámilo, že od 1. 6. již nebude povinné nosit na veřejnosti (venku) roušky; očkování pak od 1. 7. nebudou muset nosit masku ani uvnitř. Realita je ale taková, že toto pravidlo stejně už dlouho téměř nikdo nedodržuje.

OČKOVÁNÍ

Arménie má pouze omezený přístup k vakcínám, plošné očkování se proto rozjíždí velice pomalu (začalo 13. 4. v Jerevanu a 14. 4. v regionech). Vakcíny byly původně určeny primárně pro rizikové skupiny (podle věku), chronicky nemocné, zdravotníky a zaměstnance sociálních služeb. Kvůli malému zájmu později AM úřady částečně zrušily věková a další omezení.

K dispozici je aktuálně 74 tisíc dávek vakcíny AstraZeneca (dostupná dospělým od 18 let věku), 57 tisíc dávek „Sputniku V“ (i nadále určen pro rizikové osoby) a 100 tisíc dávek čínské „CoronaVac“ (dostupná dospělým od 18 let věku). Další zvažovanou variantou je vakcína Novavax (iniciativa COVAX). Druhá várka vakcín AstraZeneca z platformy COVAX byla zajištěna v rámci TeamEurope.

Přihlášení k očkování je dobrovolné a je o něj zatím spíše malý zájem (částečně to může být způsobeno i široce rozšířenými dezinformacemi o vakcíně AstraZeneca). Zájemci mohou očkování dostat na poliklinikách (zdarma, bez pořadníku, bez ohledu na místo bydliště). Nově fungují od 5. 5. i mobilní vakcinační týmy, např. v Jerevanu (těch je už celkem 9) či ve městech Gjumri, Vanadzor a Dilijan. Obdobou tzv. zelených certifikátů prokazujících

očkovaní je registrace v AM systému „Armed E-Health“, kde lze po druhé dávce očkovaní získat QR kód. K 23. 5. bylo celkem očkováno přes 26 000 osob. Od 16. 5. 2021 plně očkovaní občané AM nadále nebudou pro překročení AM hranic potřebovat podstupovat PCR test, ale měl by jim stačit certifikát o vakcinaci dvěma dávkami.

ZÚ Jerevan obdržel od MZV AM dne 30. 4. 2021 nótu s nabídkou očkovaní diplomatů a jejich rodinných příslušníků. ZÚ Jerevan již připravil seznam zájemců o očkovaní vakcínou AstraZeneca (švédsko-britská, schválená EMA) a zaslal jej MZV AM. Aktuálně čekáme na odpověď ústředí, zda bude či nebude místní certifikát uznáván českými úřady.

CESTOVÁNÍ

Cizinci vstupující do Arménie by se měli prokázat certifikátem s negativním výsledkem PCR testu provedeného během posledních 72 hodin, případně se mohou podrobit PCR testu po přiletu přímo na mezinárodním letišti Zvartnots v Jerevanu. Pokud mají ukončené dvoudávkové očkovaní a od druhé dávky vakcíny uběhlo alespoň 14 dní, lze se namísto PCR testu prokázat certifikátem o úplném očkovaní (detaily o uznávání zahraničních certifikátů zatím nemáme k dispozici).

USA vydaly v úterý 18. 5. 2021 nové cestovní doporučení pro cesty do Arménie. Aktuální Travel Advisory k AM je na nejvyšším možném stupni – „Level 4: Do Not Travel“ (oficiálně kvůli covidu) Také PL aktualizovalo doporučení, kvůli „napjaté situaci v AM-AZ pohraničních oblastech“ varuje PL před cestami do AM provincií Tavuš, Gegharkunik, Vajots Dzor, Sjunik.

Z letiště Zvartnots jsou uskutečňovány lety do / z následujících destinací (1.–3. 6. 2021): Vienna (Austrian Airlines/Lufthansa/United), Kyiv (SkyUp), Odessa (SkyUp), Doha (Qatar Airways), Paris (AirFrance/Delta/KLM), Minsk (Belavia), Sharjah (Air Arabia), Masqat (Oman Air), (Beirut (Middle East Airlines), Tehran (Aircompany Armenia, Armenia Airways), Tbilisi (Aircompany Armenia), Dubai (Fly Dubai), Sharm el Sheikh (Air Cairo, FlyEgypt), Moscow (Aircompany Armenia, Siberian Airlines, UTair, Aeroflot, Ural Airlines, Pegas Fly, Red Wings), Mineralnye Vody (Pegas Fly), St. Petersburg (Pegas Fly, Rossiya Airlines), Samara (Ir Aero Airlines), Rostov-on-Don (Ural Airlines, Azimuth, Pegas Fly, Nordwind Airways), Krasnodar (Ir Aero Airlines), Ufa (Azimuth, Ural Airlines), Nizhny Novgorod (Pegas Fly), Sochi (Red Wings, Siberian airlines, Pegas Fly), Voronezh (Aircompany Armenia), Yekaterinburg (Red Wings), Novosibirsk (S7 Airlines).

Z letiště Gjumri v regionu Širak jsou naplánovány lety do / z následujících destinací: Moscow (Ural Airlines, Pobeda, Siberian, Nordwind), Krasnodar (Ural Airlines), Rostov on Don (NordWind, Azimuth), Samara (Ural Airlines).

EKONOMIKA

AM centrální banka dne 4. 5. zvýšila úrokovou sazbu o 0,5 procentního bodu, nově na 6 %. Cílem je zpomalit inflaci; zvyšování sazeb proběhlo naposledy v únoru 2021 na 5,5 %. Inlace v AM za 4/2021 činila 6,2 % oproti 4/2020. Výrazný je růst cen jak u potravin a nápojů (za stejné období o 8,3 %), tak u ostatních položek (o 8,5 %); u služeb je růst nižší (o 2,4 %).

Zákaz dovozu výrobků z Turecka bude zřejmě prodloužen. Je možné, že bude dokonce dále rozšířen o zákaz prodeje těchto výrobků (protože pořád existují způsoby, jak se AM embargu vyhnout a tyto výrobky dovážet).

JE Metsamor prochází od 15. 5. plánovanou odstávkou z důvodu modernizace (také za účelem prodloužení životnosti JE). Práce zajišťuje Rosatom. Odstávka potrvá celkem 141 dní.

Podle oficiálních statistik objem AM zahraničního obchodu za období 1-4/2021 vzrostl oproti 1-4/2020 o 7,2 %; AM export vzrostl o 16,7 % a import do AM o 2,2 %. Stavební sektor vykázal růst o 20,3 %, služby klesly o 2,9 %. Došlo také k růstu spotřebitelských cen o 5,4 %. HDP AM mělo za Q1 2021 (oproti Q1 2020) klesnout o 3,3 % na 2,47 mld. USD.

V AM proběhl průzkum mínění mezi obchodní komunitou (osloveno bylo 400 AM podnikatelů z Jerevanu i regionů) ohledně možnosti odblokování transportního spojení v regionu. Podle výsledků si 57 % oslovených AM podnikatelů myslí, že obnovení spojení bude mít pro AM negativní nebo extrémně negativní dopad. Dle 9 % to nebude mít ani negativní ani pozitivní dopad, zbývajících 34 % si myslí, že to bude mít pozitivní dopad. Ohledně přímého dopadu na jejich podnikání se 44 % vyjádřilo, že bude dopad negativní, 32 % pozitivní a 24 % žádný.

Ázerbájdžán

SITUACE

Ke 31. květnu 2021 bylo dle oficiálních údajů v AZ evidováno **4 478** osob s COVID-19; celkově bylo v zemi diagnostikováno **333 956** případů při celkem **3 513 989** testech, z toho nemoci podleho **4 913** lidí. Vybrané údaje z denních hlášení vládního operativního štábu pro boj s koronavirem jsou shrnuty níže:

Datum	Nové případy za uplynulých 24 h	Počet zotavených za uplynulých 24 h	Počet úmrtí za uplynulých 24 h	Počet testů za uplynulých 24 h
31.5.	92	462	6	4815
30.5.	141	486	4	5535
29.5.	164	419	7	7004
28.5.	242	392	5	10254
27.5.	220	533	6	9369
26.5.	203	596	8	8397

Hlášení operativního štábu odrážejí situaci na území pod AZ kontrolou, tj. nikoli v převážné části Náhorního Karabachu, jež se po vyhlášení příměří dne 10.11. dostala pod kontrolu RU ozbrojených sil.

Epidemiologická situace v AZ v souvislosti s šířením infekce koronaviru je stabilizovaná a pod kontrolou konstatovala Jagut Garajeva z vedení Správy územních zdravotnických zařízení – TEBIB.

Podle vyjádření úřadujícího AZ ministra zdravotnictví z 6. května, **nebude AZ zavádět nová restriktivní opatření v rámci platného karanténního režimu.**

OPATŘENÍ

AZ vládní operativní štáb pro boj s COVID-19 rozhodl o prodloužení karanténního režimu do konce července 2021. V rámci rozvolnění tvrdého lockdownu došlo 25. ledna ke

zrušení omezení dopravy mezi jednotlivými regiony a k otevření obchodů (kromě velkých nákupních středisek), kadeřnictví, muzeí i galerií. 1. února obnovila své služby restaurační zařízení, jejichž provoz je omezen na dobu od 6.00 do 24.00 hodin. MHD jezdí jen v pracovních dnech, provoz metra v Baku byl přerušeno. Od 5. dubna přešel výchovně-vzdělávací proces ve školách v bakuské aglomeraci a v městech Gandža a Šeki do distanční formy. V dalších AZ městech a okresech pokračoval vzdělávací proces v prezenční formě při dodržování hygienických zásad. Od 17. května byla částečně obnovena prezenční výuka ve všeobecně-vzdělávacích a mimoškolních výchovně-vzdělávacích zařízeních v Baku a přilehlé aglomeraci a ve městech Gandža a Šeki (ve střídavém prezenčním režimu a on-line režimu na základních školách). **Od 24. května byla obnovena prezenční výuka na základních školách na celém území AZ. Od 31. května byla zrušena povinnost používání ochranných roušek a respirátorů na veřejných místech pod širým nebem. Metro v Baku zahájilo ke stejnému datu hromadnou přepravu pasažérů. Zároveň se otevřela vnitrostátní letecká a pozemní přeprava pasažérů mezi AZ městy a regiony** (služby hromadné přepravy osob v průběhu červnových víkendů nebudou i nadále poskytovány). **10. června budou obnoveny bohoslužby** (podmíněné maximální 50% obsazeností plochy modlitebny za maximální účasti 50 věřících). Ke stejnému datu budou **znovuotevřena velká nákupní centra** (s výjimkou v nich umístěných dětských a zábavních aktivit a kin). Po více než roce se taktéž otevírají **sportovní a zdravotně-rehabilitační zařízení** (bez požadavku na používání prostředků ochrany dýchacích cest). **Od 10. června bude možné odpočívat na plážích, u bazénů či na vodních atrakcích a k nim přilehlých míst určených pro sportovní aktivity. S výjimkou osob mladších 18 let mohou navštěvovat sportovní a ozdravná zařízení pouze osoby, které se prokáží COVID-19 pasem** (po proběhlé vakcinaci proti COVID-19) **či certifikátem o nabytí imunity proti COVID-19** (po prodělaném onemocnění COVID-19 a získanými protilátkami). **Od 1. července u 80% zaměstnanců v pracovních odvětvích či ve sféře služeb, které předjímají držení COVID-19 pasu či osvědčení o imunitě proti COVID-19 je povinností se tímto pasem či certifikátem prokázat.** Přetrvává **povinnost dodržovat všechny požadavky a metodické pokyny přijaté v boji s infekcí COVID-19 v zaměstnáních a službách, jakož i v orgánech státní správy** (institucích) v souladu s dříve přijatými rozhodnutími AZ vlády. **Fyzické osoby, právnické osoby a státní úředníci nesou odpovědnost za porušení dříve přijatých požadavků spadajících pod případné správní či trestní delikty.** **Čtyř zápasů v rámci Mistrovství Evropy ve fotbale 2020, které proběhnou v Baku, se bude moci zúčastnit limitovaný** (zatím přesně nespecifikovaný) **počet diváků.** **Prostředky individuální ochrany dýchacích cest** (roušky a respirátory) **se musí nadále nosit v uzavřených tržnicích a zařízeních cateringových služeb, obchodech a místech poskytujících služby.** Požadavek nošení respirátorů a roušek platí nadále i na zastávkách hromadné přepravy, u prodejen vstupenek, u terminálů bankomatů, obchodních podnikatelských a služby poskytujících místech, na veřejných místech, u nichž není možné se vyhnout blízkému kontaktu, či v jiných případech, kdy není možné dodržet podmínku dostatečné sociální distance.

OČKOVÁNÍ

Dne 18. ledna byla v AZ zahájena vakcinace proti COVID-19 s pomocí čínské vakcíny CoronaVac. Kontrakt s jejím výrobcem (fa Sinovac) garantuje nákup 4 mil. dávek, jimiž lze naočkovat 2 mil. osob. Zatím poslední dodávku celkem 500 tisíc dávek přivítali 1. dubna na bakuském letišti AZ představitelé společně s čínskou velvyslankyní Guo Min, podle jejichž slov CN vytvoří „zelený koridor“ pro včasné dodávky vakcíny do AZ se zjednodušenou celní procedurou. Velvyslankyně rovněž zdůraznila, že do AZ dodá 150 tisíc dávek vakcíny

CoronaVac bezplatně (**dodávka byla z CN do AZ přivezena dne 27. dubna**). V nařízení podepsaném 11. března AZ premiérem Ali Asadovem se uvádí, že na základě dohody podepsané mezi AZ státní agenturou pro povinné zdravotní pojištění (ITS) a RU firmou HUMAN VACCINE bude do AZ do 180 dnů dovezeno 300 tisíc dávek preparátu Sputnik V (**První dodávka 40 tisíc dávek byla RU stranou realizována podle slov RU vv v AZ k letošním „pravoslavným velikonočním svátkům“ dne 2. května. Dne 11. května, v průběhu oficiální návštěvy AZ, uvedl ministr ZV RU Lavrov, že do konce května bude do AZ dodáno významnější množství vakcíny Sputnik V.**) a dle dohody z 18. září 2020 mezi ITS a GAVI ALLIANCE pak v témže období 432 tisíc dávek vakcíny AstraZeneca (Vaxzevria). 4. března oznámila WHO, že prostřednictvím mechanismu COVAX obdrží AZ do května zmíněných 432 tisíc dávek vakcíny AstraZeneca (Vaxzevria); ke 4. dubnu AZ obdržel 84 tisíc dávek této vakcíny, do poloviny května mělo být do země prostřednictvím COVAX dodáno i 218 790 dávek vakcíny Pfizer-BioNTech. Na základě instrukce ústředí ESVA je personálu DEU Baku přísně zakázáno „ujídat“ z vakcín dodaných do AZ prostřednictvím COVAX (tj. ze v zemi dostupných vakcín certifikovaných EMA), a to i v případě, že by mu byly AZ stranou aktivně nabídnuty; vyslaný personál DEU byl očkován z přebytků dodávky na ZÚ UK v Baku vakcínou AstraZeneca (Vaxzevria). Odlišný přístup zvolily DE, UK a US, jež vyslaným pracovníkům dodaly (v případě UK a US vojenskými speciály, jež v Baku zastavily na cestě do AF) příslušnými domácími orgány certifikované vakcíny.

Na základě inzerátu se AZ dobrovolníci starší 18 let mohou účastnit klinického výzkumu kombinace vakcín Sputnik V a AstraZeneca (Vaxzevria).

Ve společné informaci AZ ministerstva zdravotnictví, AZ státní agentury pro povinné zdravotní pojištění a AZ správy územních zdravotnických zařízení se uvádí, že v AZ pokračuje proces vakcinace v souladu s přijatou strategií pro léta 2020-2021.

Počínaje 18. květnem bylo v Bakinském centru medicíny zahájeno očkování RU preparátem Sputnik V.

24. května oznámil tiskový mluvčí AZ ministerstva zdravotnictví, že občané AZ si dle svého vlastního rozhodnutí mohou vybrat, jakou vakcínou chtějí být očkovaní. Vybrat si mohou mezi vakcínami Sputnik V, SinoVac a AstraZeneca (Vaxzevria).

Ke 31. květnu bylo na AZ území podle oficiálních údajů vládního operativního štábu očkováno první dávkou vakcíny 1 352 958 druhou dávkou pak celkem 900 258 lidí. V AZ bylo zatím využito 2 253 216 dávek vakcíny. Celkový počet nakoupených dávek vakcíny proti COVID-19 plánuje AZ stát do srpna 2021 zvýšit na více než 16 mil.; tím by bylo zajištěno očkování všech obyvatel, kteří očkovaní být chtějí a mohou. **Pokud jde o procento obyvatel očkovaných proti COVID-19, je na tom dnes AZ lépe než všechny ostatní země SNS i s EU asociovaná Gruzie, Moldavsko a Ukrajina.**

První etapa vakcinace v AZ se týkala především pracovníků ve zdravotnictví, občanů starších 65 let a v terénu nasazených policistů. Etapa druhá byla, zahájená 8. února, zahrnovala lidi s chronickými respiračními nemocemi, hemodialýzou, diabetem a obezitou a dále pracovníky v sociální sféře a školství, lidi trvale žijící v objektech sociální péče, pracovníky jednotných kontaktní místa veřejné správy ASAN, řidiče MHD a s klienty pracující pracovníky pošt, telekomunikačních služeb a bank, jakož i pracovníky kritických infrastruktur vystavených zvýšenému riziku nákazy. V rámci třetí etapy byla 17. února odstartována vakcinace občanů starších 50 let, v rámci etapy čtvrté přišli 22. března na řadu čtyřicátníci. Z rozkazu ministra obrany byla 16. února zahájena vakcinace příslušníků ozbrojených sil, 18. února byl obdobný proces zahájen v řadách Státní pohraniční služby a 25. února (v tomto případě na základě dobrovolnosti) mezi personálem ministerstva pro mimořádné situace vč. hasičských záchranných sborů. Podle ministra školství probíhá od 5. dubna očkování všech pracovníků ve školství bez ohledu na jejich věk. **Od 3. května je AZ stranou nově**

využívána vakcína Vaxzevria (AstraZeneca). V předběžné etapě očkování je určena lidem starším 60 let žijícím v Baku a jeho přilehlém okolí a dále v Lenkaranu, Šeki, Gandže a Mingečeviru (dodána v rámci platformy COVAX dne 4. dubna). **Od 10. května se mohou připojit k procesu vakcinace všichni AZ občané starší 18 let.** Primárním prostředkem registrace zájemců o očkování je web randevu.its.gov.az; registrovaní jsou o času a místě očkování informováni prostřednictvím SMS.

O očkování cizinců (*mimo personál diplomatických misí s rodinnými příslušníky – jemu AZ nótou z počátku února nabídla CoronaVac, což ZÚ Baku obdobně jako velká většina spojeneckých ZÚ nevyužil*) se ve veřejné komunikaci státních orgánů nehovoří, ZÚ byl však 25. února informován o úspěšném naočkování britského občana ve věku nad 50 let, což nasvědčuje nediskriminačnímu přístupu přinejmenším k západním *expats*. Jedinými v AZ dlouhodobě žijícími občany ČR jsou pracovníci ZÚ/CzechTrade s rodinnými příslušníky a lidé s dvojím občanstvím.

CESTOVÁNÍ

Přinejmenším do 31. května je přerušeno pravidelné letecké spojení mezi Baku a zahraničím. Na území AZ smějí vstoupit cizinci, kteří mají dlouhodobý či trvalý pobyt, prostřednictvím zvláštních letů do Baku zajišťovaných z **Istanbulu** společnostmi AZAL a Turkish Airlines (jejich nízkonákladové odnože Buta Airways a AnadoluJet zajišťují od 18. března spojení mezi Baku a istanbulským letištěm Sabiha Gökçen, od loňského 6. prosince spojení s Izmirem a od 17. května bude fungovat i spojení s Ankarou), z **Moskvy** s AZALem a Aeroflotem (RU od 10. června zvýší množství pravidelných letů do AZ), **Kyjeva** (AZAL, Buta Airways, Ukraine International Airlines), **Lvova** (SkyUp), **Minska** (Belavia) – **aktuálně však nedoporučujeme využívat této služby, protože s účinností od 25. května bylo přerušeno letecké spojení téhož přepravce mezi Minskem a Prahou, Tbilisi** (Buta Airways), **Dubaje** a nově (od 15. května 1x a od 25. května 2x týdně) s **Londýnem** (AZAL). **Od 29. dubna přerušuje AZAL spojení s Ankarou (do 13. května) a Istanbulem (do 16. května) Důvodem je nízký zájem o letenky a s tím spojený vyhlášený lockdown v TR.**

Před letem z/do AZ jsou pasažéři povinni předložit nejvýše 48 hodin staré potvrzení o negativním PCR testu na přítomnost COVID-19. Během pasové kontroly jsou v Baku vybírána prohlášení, v nichž se pasažéři zavazují ke 14-denní samoizolaci, u personálu diplomatických misí a jejich rodinných příslušníků není dodržování tohoto pravidla vymáháno. Všechny pozemní a námořní hranice AZ, resp. pozemní hraniční přechody s RU, IR, GE i TU jsou uzavřeny nejméně do 31. května. Výjimku představuje nákladní doprava, repatriace občanů aj. případy hodné zvláštního zřetele, např. SC pracovníků diplomatických misí v sousedních zemích. První žádosti ZÚ Baku o povolení vstupu za tímto účelem za poslední rok AZ strana v únoru vyhověla a kolegové ze ZÚ Teherán se při překračování hranic do AZ ani zpět nesetkali s žádnými byrokratickými překážkami; obdobně bezproblémově proběhla v březnu cesta vedoucího ZK CzechTrade Baku s využitím SV do Gruzie a zpět.

Dle rozhodnutí prezidenta Aliyeva ze 13. dubna 2021 obdrží cizinci, kteří do AZ dorazí na zápasy v rámci letošního šampionátu EURO 2020, víza na letišti po předložení originálního zvacího dopisu vystaveného zápasy pořádajícím výborem či Svazem AZ fotbalových federací, akreditační karty vystavené UEFA či – v případě fanoušků – vstupenky, k jejichž koupi jsou oprávněni jen občané zemí, jejichž reprezentace se zápasů na AZ území zúčastní. Pro tento účel je reaktivován systém e-víz ASAN.

V Baku mají proběhnout tři utkání v rámci skupiny A (Wales-Švýcarsko 12. června 2021, Turecko-Wales 16. června 2021, Švýcarsko-Turecko 20. června 2021) a 3. července 2021 pak jeden ze čtvrtfinálových zápasů v rámci EURO 2020. Dle dalšího prezidentova

rozhodnutí ze 17. dubna mohou víza po předložení akreditační karty vystavené organizátory na letišti obdržet cizinci, kteří dorazí na letošní bakuskou *Grand Prix* Formule 1. Ta se bude konat 6. července před prázdnými tribunami.

EKONOMIKA

Světová banka (SB) zlepšila prognózu růstu HDP v AZ na letošní rok (do 2,8%), když ještě na počátku roku předpovídala růst HDP v roce 2021 na úrovni 1,9%. Pro rok 2022 prognóza předpokládá růst HDP do 3,9% (z původně předpokládaných 4,5%). Aktuální zpráva SB o ekonomice regionů Evropy a Střední Asie „Data, Digitalization and Governance“ dále předpokládá růst AZ ekonomiky v roce 2023 na úrovni 3,4%. V předpovědi SB se dále uvádí, že zrychlení domácí poptávky podpoří ekonomický růst, bude to však záviset na zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva a zvýšení výdajů. Růst cen ropy povede ke snížení rozpočtového deficitu na úroveň 2,5% HDP ve srovnání s 6,5% deficitem HDP v roce 2020, což umožní účtu průběžných operací platební bilance návrat k vyrovnanému saldu. Předpokládá se růst inflace z důvodu zvyšování cen, dochází k oživení poptávky. Vláda postupně omezuje opatření na podporu finančního sektoru, u některých bank se velmi pravděpodobně projeví zhoršení ukazatelů vlastního kapitálu a rentability. Rizika zhoršení ve střednědobé perspektivě zůstávají, protože současná rovnováha na trhu s ropou je křehká a mnohé bude záviset na dohodách v rámci OPEC+. Kromě toho vývoj pandemie je nadále nejasný a bude záviset na rychlosti vakcinace. Zvýšená regionální geopolitická rizika budou v blízké budoucnosti přetrvávat. Významné rezervy AZ státního ropného fondu, které na konci roku 2020 činily 100% HDP, pomohou ochránit ekonomiku od výše uvedených rizik. Přetrvávající pandemie, bude mít hlubší a širší vliv zvláště na zaměstnanost a platy především v segmentu služeb. Nedávno publikovaná vize národního rozvoje AZ do roku 2030 vyjasňuje obnovení dlouhodobého závazku k řešení systémových makroekonomických, strukturálních problémů včetně problémů v procesech řízení. Řešení těchto problémů může otevřít možnost pro ne-uhlovodíkové zdroje růstu a dosažení udržitelného a inkluzivního rozvoje. Podle prognózy SB se střednědobá inflace v roce 2021 zrychlí do 3,9% oproti loňským 2,7%. V následujících dvou letech by měla postupně zpomalovat (2022 – do 3,2%, 2023 – do 3%). Přebytek platební bilance AZ se v roce 2021 prognózuje na úrovni 2,8% HDP (oproti deficitu roku 2020 – na úrovni 1% HDP), v roce 2022 – 3,9% HDP a v roce 2023 – 3,1%. Rychlý start vakcinace v AZ a velmi vysoké výdaje na post-konfliktní obnovu může být materializováno rychleji, než se dříve předpokládalo.

V roce 2020 činil objem přímých zahraničních investic do AZ ekonomiky 4,5 miliard USD. Podle údajů AZ národní banky je to o 4,7% více ve srovnání se stejným obdobím loňského roku. Podíl těžbařského průmyslu (ropa-plyn) na vložených investicích dosáhl 86,6%, což představuje meziroční nárůst o 8,3 procentních bodů.

V průběhu února letošního roku vyvezl AZ do zahraničí zlato v celkové hodnotě 24,7 miliónů USD (meziročně je to o 13,7 miliónů více 2,2-krát více ve srovnání s únorem 2020). Za první dva měsíce roku 2021 exportoval AZ do zahraničí zlato v celkové hodnotě 34,4 miliónů USD, což představuje v meziročním srovnání zvýšení o 26% (o 7,1 miliónů USD). Údaj je uveden v březnovém vydání přehledu exportu Centra analýz a komunikace ekonomických reforem.

Parlament schválil dne 23. února ve třetím čtení novelu daňového zákona, již od konce roku 2023 prodloužil osvobození dovozu a prodeje pšenice, výroby a prodeje pšeničné mouky a chleba od DPH. AZ je ze 70% závislý na dovozu pšenice, jejímž hlavním dodavatelem je RU, cena importované pšenice za uplynulý rok stoupla, což se odrazilo především na cenách za chléb.

AZ agentura pro potravinovou bezpečnost instruovala ve druhé polovině února celní správu k zintenzivnění kontrol zboží dováženého z ČR a Finska s odvoláním na výskyt ptačí chřipky v lokálních ohniscích uvedených zemí. Rozhodnutí navazuje na zákaz importu kuřat ze Středočeského kraje a Braniborska. Baku mezitím zřejmě našlo společnou řeč s Moskvou v otázce importu rajčat a jablek z AZ do RU – klíčovými to AZ neropných exportních komodit poté, co RosSelchozNadzor v prosinci loňského roku zakázal jejich dovoz z AZ s odvoláním na výskyt parazitů v loňských dodávkách.

Do základního kapitálu byla v průběhu prvních dvou měsíců t.r. alokována suma 1,338 miliard manatů (snížení se srovnatelným obdobím o 32%). Údaj poskytla AZ státní statistická služba. Investice do těžářského průmyslu (ropa a plyn) se v posledním roce snížily o 13,5%. V netěžebních segmentech pak o 49%.

Od 11. března se v AZ zvýšily ceny u všech značek cigaret o 20 gepiků (cca o 2,60 Kč za krabičku). Informaci potvrdili prodejci. Firmy, které se zabývají velkoobchodním prodejem cigaret, začaly od 11. března dodávat zboží s novými cenami.

Gruzie

SITUACE

Počet aktivních případů se za posledních 5 dnů snížil (o 2 148) na 11 546, počet pacientů ve vážném stavu se zvýšil (o jednoho) na 892, na plicním ventilátoru (o 2) na 220. Denní nárůsty počtů nově nakažených se pohybují v rozmezí 360 až 1056 případů. Míra pozitivity se za poslední týden snížila na 2,80 %. Zavedená restriktivní opatření udržují trend mírného zpomalení šíření Covid-19.

Květen	27	28	29	30	31	27-31
	340838	341894	342880	343603	343963	363
Potvrzené případy	(+508)	(+1056)	(+986)	(+723)	(+360)	3
	323409	324426	325016	326423	327618	574
Vyléčení	(+1481)	(+1071)	(+590)	(+1407)	(+1195)	4
Úmrtí	4699 (+17)	4727 (+28)	4739 (+12)	4757 (+18)	4773 (+16)	91
V karanténě	48 (-41)	51 (+3)	48 (-3)	47 (-1)	44 (-3)	-45
V nemocnici	3965 (+25)	3937 (-28)	3826 (-111)	3815 (-11)	3829 (+14)	-111
COVID hotely	668 (-4)	675 (+7)	693 (+18)	661 (-32)	658 (-3)	-12
Nové případy na 100 000	14	28	27	20	10	20
Úmrtnost (%)	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4

Květen	27	28	29	30	31
Tbilisi	252	569	535	403	200
Adžara	61	102	82	51	43
Imereti	35	103	76	55	27
Samegrelo-Zemo Svaneti	48	84	100	77	24
Procento z celkového počtu	78%	81%	80%	81%	82%

Květen	27	28	29	30	31
Celkový počet testů	24358	38921	43286	25300	12207
Testy na 100 000	134767	135814	136979	137660	137988
Míra pozitivity za posledních 24 hodin	2.09%	2.71%	2.28%	2.86%	2.95%
Míra pozitivity za posledních 14 dní	3.77%	3.68%	3.53%	3.46%	3.41%
Míra pozitivity za posledních 7 dní	3.47%	3.22%	2.97%	2.85%	2.80%
Počet očkovaných osob	125601	130007	134602	138151	138914

Květen 27-31	Abcházie	Jižní Osetie
Potvrzené případy	15314 (+66)	3341 (+4)
Vyléčení	14643 (+163)	3329 (+1)
Úmrtí	230	66

OPATŘENÍ

Od 1. 6. v Gruzii zůstává v platnosti zákaz nočního vycházení 23:00 - 05:00, omezení počtu účastníků rodinných oslav (svatby apod.) a povinnost používat roušku v interiérech i exteriérech.

PODMÍNKY VSTUPU DO GRUZIE

Seznam zemí, jejichž občané mohou letecky vstoupit na území Gruzie za podmínky negativního PCR testu absolvovaného během posledních 72 hodin a absolvování dalšího PCR testu 3. den od vstupu do Gruzie na vlastní náklady: ČS EU, Izrael, Norsko, Švýcarsko, USA, Saúdská Arábie, Spojené arabské emiráty, Bahrajn, Arménie, Ázerbajdžán, Ukrajina, Kazachstán, Rusko, Bělorusko, Turkmenistán, Uzbekistán, Tádžikistán, Kyrgyzstán. Občané výše uvedených zemí před vstupem do země vyplní zjednodušený elektronický formulář a následně obdrží od gruzínských orgánů prostřednictvím emailu jedinečný kód potvrzující souhlas se vstupem do země:

https://registration.gov.ge/pub/form/8_protocol_for_arrivals_in_georgia/tk6157/

Od 16. 4. indiští občané, včetně držitelů potvrzení o očkování, jsou povinni při vstupu do Gruzie předložit PCR test ne starší 72 hodin, indiští studenti mohou přiletět pouze charterovými lety. Všichni občané Indie musí po překročení hranice setrvat 14 dní v karanténě a poté absolvovat opakovaný PCR test.

Od 1. 2. platí tato další pravidla vstupu gruzínských a cizích státních příslušníků do Gruzie:

- Nový režim vstupu do země umožňuje gruzínským státním příslušníkům vstoupit do země s negativním výsledkem PCR testu a následnou 8denní izolací nebo opakováním testu PCR 3. den po vstupu do země na své vlastní náklady. Gruzínští státní příslušníci, kteří nebudou mít negativní výsledek PCR testu, musí nastoupit 8denní izolaci;
- Koordinační rada vlády vyzvala letecké společnosti, aby odepřely vstup na palubu cizím státním příslušníkům bez dokladu o absolvování PCR testu během posledních 72 hodin nebo dokumentu dokládajícího kompletní očkování proti COVID-19;
- S přihlédnutím k epidemiologickým rizikům nadále platí zákaz vstupu do země pozemní cestou.

OČKOVÁNÍ

Plně očkovaným gruzínským občanům jsou nově vydávány digitální očkovací certifikáty s QR kódem pro usnadnění cestování. Certifikáty vydává očkovací centrum aplikující druhou dávku vakcíny.

K 31. 5. bylo v Gruzii očkováno alespoň jednou dávkou vakcíny 138.914 osob, 26.101 lidí absolvovalo kompletní očkování.

CESTOVÁNÍ

Od 1. 2. jsou povoleny komerční lety do Gruzie. Na uvolnění postupně reagovaly obnovením pravidelného provozu v různých frekvencích aerolinky FlyDubai (Dubai), AirArabia (Šardžá), SkyUp (Kyjev), Pegasus (Istanbul), Turkish Airlines (Istanbul, kromě Tbilisi také lety Istanbul - Batumi), Anadolu (Istanbul), Scat (Aktau), Belavia (Minsk, kromě Tbilisi také lety Minsk - Batumi), Lufthansa (Mnichov, Frankfurt), Indigo Airlines (Dillí), Qatar Airways (Dohá), LOT (Varšava), Air France (Paříž), Georgian Airways (Amsterdam, Berlín, Vídeň, Paříž, Jerevan), Ukraine International Airlines (Kyjev), Aircompany Armenia (Jerevan). Od poloviny března začaly létat společnosti Buta (Baku), AirAzerbaijan (Baku), Air Astana (Almaty), od konce března Jazeera Airways (Kuvajt), Wizzair (Varšava a Vilnius) a airBaltic (Riga), následně v dubnu Bees Airlines (Kyjev) a MyWay (Tel Aviv, Jerevan), v květnu Fly Arystan (z Aktau, Atyrau a Nur-Sultanu do Kutaisi) a Wizzair (z Rigy, Dortmundu, Katovic a Gdaňsku do Kutaisi), Air Astana (Almaty - Batumi) a Flynas (Rijád - Batumi), od 3. 6. Aegean Airlines (Athény), od 4.6. nízkonákladová moldavská společnost FlyOne (Kišiněv - Batumi). Počínaje 12. 2. byly obnoveny vnitrostátní lety mezi Tbilisi, Batumi (Adžárie), Mestí (Svanetie) a Ambrolauri (Rača).

Od 27. 2. Georgian Railways obnovily pravidelnou vnitrostátní osobní železniční dopravu.

Od 1. 6. 2021 Gruzie otvírá své pozemní hranice za podmínky předložení potvrzení o úplném očkování a PCR testu nebo alternativně s negativním PCR testem ne starším než 72 hodin, který musí být třetí den po vstupu na území na vlastní náklady cestujícího zopakován. Návštěvníci Gruzie jsou povinni mít zdravotní pojištění, které lze získat buď v zemích jejího pobytu, nebo v Gruzii.

EKONOMIKA

Gruzínská ministryně ekonomiky Natia Turnava uvedla, že otevření pozemních hranic okamžitě ovlivní ekonomickou situaci zemi včetně stabilizace gruzínské národní měny a směnného kurzu.

Moldavsko

SITUACE

Dne 28. dubna 2021 zrušil moldavský Ústavní soud platnost vyhlášeného výjimečného stavu, který měl platit až do konce května. V návaznosti na toto rozhodnutí pak byl zrušen zákaz vycházení v době od 23.00-5.00 a některá další omezení.

V Moldavsku se začala III. fáze očkování, kdy je možné se nechat naočkovat jen po předložení osobního dokladu a bez předchozí registrace. Podle údajů z konce května bylo první dávkou vakcíny zatím očkováno 7,7 % populace, oběma dávkami pak 1,2 %. Cílem vlády je do konce letošního roku očkovat více než 70 % populace. Podle Alexeje Cebana, epidemiologa Národní agentury veřejného zdraví, to znamená naočkovat týdně 50 000 až 70 000 osob. Moldavsko by mělo dostat další dodávky vakcín z Rumunska a v rámci programu COVAX.

Dne 4.3. 2021 byla zrušena omezení vstupu do Moldavska pro cestující z rizikových zemí. Namísto toho byla zavedena plošná opatření pro všechny cestovatele (Další informace viz oddíl cestování).

Ke dni 28. května 2021 byl celkový kumulativní počet potvrzených případů nákazy koronavirem v Moldavsku 254.985. Počet obětí je 6093. Klouzavý průměr nárůstu nových případů za posledních 7 dní byl 86. Oproti rekordním hodnotám zaznamenaným 27.3. (kdy byl stejný ukazatel 1641) se jedná o výrazný pokles.

OPATŘENÍ

Dne 27. května byla zrušena povinnost nosit roušky v Kišiněvě ve vnějších prostorech. V uzavřených prostorech zůstávají roušky povinné, kontroluje se udržování rozestupů a probíhá měření teploty. Od začátku května je v omezeném režimu povolena organizace kulturních akcí ve vnějším prostoru a s omezenou kapacitou také fungování divadel nebo koncertních sálů.

CESTOVÁNÍ

Byla zrušena omezení pro cestující z rizikových zemí a namísto nich byla zavedena plošná opatření pro všechny cestovatele. Každá osoba, která vstupuje do země, musí při vstupu vyplnit epidemiologický dotazník a předložit PCR test nebo učinit prohlášení o odpovědnosti za dodržení režimu karantény na určeném místě. (V případě nezletilých do 14 let učiní prohlášení zákonný zástupce).

Výjimka z povinnosti nastoupit do karantény platí pro následující kategorie osob (pokud nevykazují příznaky onemocnění):

- osoby, který při vstupu předloží potvrzení o PCR testu na koronavirus s negativním výsledkem. Musí být v anglickém, rumunském, ruském nebo francouzském jazyce a musí být provedeno méně než 72 hodin před odjezdem (v případě využití hromadných dopravních prostředků) anebo 72 hodin před vstupem do MD (v případě cesty vlastním dopravním prostředkem)
- děti do 5 let
- řidiče nákladní a osobní dopravy
- osoby cestující za účelem ochrany zdraví nebo humanitárním účelem
- studenty (v některých případech stanovených Rozhodnutím)
- osoby cestující s pracovním účelem (které mají pracovní vízum, povolení k pobytu, nebo jiný dokument zahrnující pozvání či pracovní smlouvu s právnickou osobou, která má sídlo v MD)
- držitele diplomatických pasů
- cestující v tranzitu
- osoby, které předloží potvrzení o očkování

Byly obnoveny některé mezinárodní vlakové a autobusové spoje včetně autobusového spojení do Prahy. Spojení Kišiněv-Praha, které provozovala společnost wizzair, zůstává i nadále pozastaveno.

EKONOMIKA

Výraznou pomoc přislíbil Moldavsku při své návštěvě 29.12. 2020, krátce po inauguraci nové prezidentky M. Sandu, rumunský prezident K. Iohannis. Rumunsko by Moldavsku mělo dodat 200.000 vakcín ze své kvóty přislíbené EU a poskytnout odborníky na přípravu hromadného očkování. (Ruský příslib na dodávku vakcíny sputnik zjevně padl s nezvolením proruského kandidáta na prezidenta I. Dodona, kterému ji Rusko přislíbilo. V současné době je vakcína Sputnik údajně k dispozici pouze v Podněstří.) Rumunský europoslanec S. Muresan přislíbil, že první dodávka vakcíny by do Moldavska měla dorazit příští týden. Při návštěvě prezidentky M. Sandu v Bruselu přislíbil pomoc se zajištěním vakcíny pro Moldavsko také J. Borell.